

STORTINGET

Dokument 15:12

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1651–1800

15. mai – 3. juni 2020

Innhold

1651.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. beslutning om at OUS skal bygges ut, besvart av helse- og omsorgsminister.....	11
1652.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. refundering av betalte reiser fra Reisegarantifondet, besvart av barne- og familieminister	12
1653.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. korrespondanse med ESA om kompensasjonsordningen, besvart av finansminister.....	13
1654.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. aktører som er fradømt retten til å drive næringsvirksomhet, besvart av arbeids- og sosialminister	15
1655.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. arbeidslivskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	15
1656.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. E16, besvart av samferdselsminister	16
1657.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. styrking av naturfaglig kompetanse i kommunene, besvart av klima- og miljøminister.....	17
1658.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. opprettelsen av et privat barnehospice, besvart av helse- og omsorgsminister.....	19
1659.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Nord-Norge banen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	20
1660.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. stansing av spøkelsesfiske, besvart av fiskeri- og sjømatminister	21
1661.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kvalitet på hovedveien mellom de to største byene i landet, besvart av samferdselsminister	22
1662.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. manglene ved smittesporing og testing, besvart av helse- og omsorgsminister.....	22
1663.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	23
1664.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. at også Statens vegvesen kan involvere entreprenører på et tidlig tidspunkt slik Nye Veier i dag har mulighet til, besvart av samferdselsminister	24
1665.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. inntektstap ved pandemien for bedrifter med varig tilrettelagt arbeid, stiftelser og ideelle organisasjoner, besvart av finansminister	25
1666.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. oppryddingen av miljøgifter i Hammerfest havn, besvart av klima- og miljøminister	26
1667.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. sentral styring for å sikre intensivkapasiteten ved norske sykehus, beredskapslagre med smittevernutstyr og legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister.....	27
1668.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. retten til familieliv, besvart av justis- og beredskapsminister.....	28
1669.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. mineralloven, besvart av olje- og energiminister.....	29
1670.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. stillingsprosent, besvart av helse- og omsorgsminister	29
1671.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. ABE-reformen, besvart av helse- og omsorgsminister	30
1672.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. kompensasjonsordningen for arrangører i kulturlivet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	31
1673.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. havbruksprosjekter i i Møre og Romsdal, besvart av fiskeri- og sjømatminister	32
1674.	Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. å be Forsvarsbygg stoppe krav om betaling for leie under arrangement som er pålagt avlyst av regjeringen, besvart av forsvarsminister	33
1675.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. stiftelsen Stovner Ridesenter, besvart av finansminister.....	34
1676.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. inntektskompensasjonen for selvstendige næringsdrivende og frilansere, besvart av arbeids- og sosialminister	35
1677.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. sikre strøm til setrene i Vangrøftdalen, besvart av landbruks- og matminister	36
1678.	Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. innføring av produksjonsavgift innen havbruk, besvart av finansminister.....	37

1679.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. den nasjonale kulturinstitusjonen KODE, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	38
1680.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. reiseråd og restriksjoner i forhold til de baltiske land, besvart av utenriksminister.....	39
1681.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. antibiotikaresistens, besvart av helse- og omsorgsminister.....	40
1682.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. myrandelen av dyrkbart areal, besvart av landbruks- og matminister.....	42
1683.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. Nøtterøy kulturhus, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	43
1684.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. bruken av strafferabatt i ulike saker i distriktet til Romsdal tingrett, besvart av justis- og beredskapsminister.....	44
1685.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. partisk førerprøve, besvart av samferdselsminister.....	45
1686.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kostnader ved økt sykefravær, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	46
1687.	Fra stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm, vedr. snøscooter, besvart av klima- og miljøminister.....	47
1688.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. taxfree, besvart av finansminister.....	48
1689.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. reindriftsnæringa, besvart av klima- og miljøminister...	49
1690.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. stiftelsen ONS, besvart av olje- og energiminister.....	50
1691.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. retningslinjer for forsvarsansattes bruk av programmer/apper, besvart av forsvarsminister.....	51
1692.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. skattesvikt, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	52
1693.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. krisetiltak for reiselivet, besvart av næringsminister.....	53
1694.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. USA-satsingen til daværende Statoil, besvart av olje- og energiminister.....	54
1695.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. Nye Veier AS' prosjekter, besvart av samferdselsminister.....	54
1696.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall, besvart av finansminister.....	55
1697.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. tiltakspakke for skogbruket, besvart av landbruks- og matminister.....	56
1698.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. bedrifter med stort kompensasjonsbehov, besvart av finansminister.....	57
1699.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	58
1700.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. tilbudene på Sørlandsbanen, besvart av samferdselsminister...	59
1701.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Go-Ahead Sørlandsbanen, besvart av samferdselsminister.....	60
1702.	Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. tap på grunn av rovdyr, besvart av klima- og miljøminister.....	61
1703.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. studieplasser i fagskolesektoren, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	63
1704.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. sammenslåing av Manglerud politistasjon og Stovner politistasjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	64
1705.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. mudring i munningen av Tanaelva, besvart av samferdselsminister.....	64
1706.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. innføre forbud eller innstramming i regelverket for vask av egen bil eller kjøretøy, besvart av klima- og miljøminister.....	66
1707.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. etterkontroll for slagpasienter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
1708.	Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. smittevernråd og fremmøte i stortings salen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67

1709.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. budsjitterte reiser og konferanser i departementer og direktorater for 2020, besvart av finansminister.....	68
1710.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. åpning av tivoli og fornøylesparker i forbindelse med covid-19-pandemien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	69
1711.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. regelverket som fratar en enslig uføretrygdet forsørger barnetillegget, besvart av arbeids- og sosialminister	69
1712.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. utgiftene til dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	70
1713.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ansatte i helsetjenesten og høyt arbeidspress, besvart av helse- og omsorgsminister	71
1714.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tidlig ultralyd til alle gravide, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
1715.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. skyteprøven for storviltjegere, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	74
1716.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. dispensasjonen for å oppholde seg i kjøretøy under overfart på ferjer og fartøy, besvart av næringsminister.....	75
1717.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. inntektsramme reguleringen av strømmettselskapene, besvart av olje- og energiminister	76
1718.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kompensasjonsordningen, besvart av finansminister.....	77
1719.	Fra stortingsrepresentant Solveig Schyzt, vedr. Smittestopp-appen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	78
1720.	Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. årets potensielle storflom, besvart av olje- og energiminister	79
1721.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ferieopplevelser i Lofoten, besvart av samferdselsminister	81
1722.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. penger til skolene, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	81
1723.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. barnevernet og utbetaling for utsendelse av barn og unge, besvart av barne- og familieminister	83
1724.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. utsatt frist for merverdiavgiftinnbetaling, besvart av finansminister.....	84
1725.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Investinor, besvart av næringsminister	85
1726.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. bedriftsintern koronatesting, besvart av næringsminister	87
1727.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. dem som gratis har fått tillatelser til å fange leppefisk, besvart av fiskeri- og sjømatminister	88
1728.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. forsvarligheten i å bygge ut vindkraft i nærheten av drikkevannskilder, besvart av olje- og energiminister	89
1729.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. drap på norsk kvinnen i byen Vang Vieng i Laos, besvart av utenriksminister	90
1730.	Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. nødnettdekningen i Finnmark, besvart av justis- og beredskapsminister.....	91
1731.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. et engelsk fond for inndratte midler fra kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	92
1732.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. tidsangivelse for gjenåpning av grensene sjøveien, besvart av justis- og beredskapsminister	93
1733.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. drap på norsk kvinnen i byen Vang Vieng i Laos, besvart av justis- og beredskapsminister.....	94
1734.	Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. bioteknologiloven, besvart av statsminister	95
1735.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. smittevernregler og sikkerhetskontrollene på lufthavner, besvart av samferdselsminister.....	95
1736.	Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. overføringen av de ikke statlige flyplassene til fylkeskommunene, besvart av samferdselsminister	96
1737.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nattogene og covid-19, besvart av samferdselsminister	97
1738.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. BIO-midler, besvart av finansminister.....	97

1739.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. arrangementer i koronatid, besvart av landbruks- og matminister	98
1740.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. innholdet i palestinske skolebøker, besvart av utenriksminister	99
1741.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. «ekstra studieplasser» innen IKT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	100
1742.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. evakueringen av asylsøkere fra Hellas, besvart av justis- og beredskapsminister	101
1743.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. bruken av omvendt voldsalarm, besvart av justis- og beredskapsminister	101
1744.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo, vedr. kommunal garantiordning for unge førstegangsetterbærere i Stavanger, besvart av finansminister	102
1745.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. å forhindre at flere unge faller utenfor arbeidslivet som følge av økonomisk krise og økt ledighet, besvart av arbeids- og sosialminister	103
1746.	Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. fjerning av utseilingskravet fra rederiskatteordningen, nettolønnsordningen og sjømannsfradraget, besvart av finansminister	104
1747.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. garanti for at den norske stat ikke har finansiert koranskoleopphold for norske barn, besvart av barne- og familieminister	105
1748.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. Hålogalandsveien, besvart av samferdselsminister	106
1749.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. ordning som sikrer at norske studenter og nordmenn med arbeidstillatelse i USA ikke utvises, besvart av utenriksminister	107
1750.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. bistand til Kina, besvart av utviklingsminister	108
1751.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. enkelte elever og klasser som ikke får tilstrekkelig opplæring de siste ukene før skoleslutt, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	108
1752.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. atomprøvesprengninger, besvart av utenriksminister	109
1753.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. beslutningen om å evakuere barn og sårbare fra flyktningleirene i Hellas, besvart av justis- og beredskapsminister	110
1754.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. palliative temaene for barn som skal være i alle helseregionene, besvart av helse- og omsorgsminister	111
1755.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. flyktningleiren Moria, besvart av justis- og beredskapsminister	112
1756.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. særnorske reglene vedrørende registrering av bobiler, besvart av samferdselsminister	112
1757.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. prøveprosjekter for innovative anskaffelser av legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	113
1758.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. Haugesund lufthavn, besvart av samferdselsminister	114
1759.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. organisering og drift av Gassnova SF i tida etter investeringsbeslutningen for CCS, besvart av olje- og energiminister	115
1760.	Fra stortingsrepresentant Katrine Boel Gregussen, vedr. Yara Birkeland, besvart av næringsminister	115
1761.	Fra stortingsrepresentant Tina Shagufta Munir Kornmo, vedr. Oslo kommune og tilbakeholdelse av dokumenter fra offentligheten, besvart av justis- og beredskapsminister	116
1762.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. smittevernfarene til førstegangsfødende kvinner, besvart av helse- og omsorgsminister	117
1763.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tildelingen av tilskudd til barnehospice, besvart av helse- og omsorgsminister	117
1764.	Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. den varslede stortingsmeldinga om menneskerettigheter og likeverd for personer med utviklingshemming, besvart av kultur- og likestillingsminister	118
1765.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. ressurser til gjengbekjempelse, besvart av justis- og beredskapsminister	119
1766.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. endringer i bioteknologiloven, besvart av helse- og omsorgsminister	120

1767.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. retningslinjene for arbeid og grensekryssing mellom de nordiske landene, besvart av helse- og omsorgsminister	120
1768.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. unge med alvorlige rus, kriminalitets- og voldsproblemer, besvart av barne- og familieminister	121
1769.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. krisesenterplasser til kvinner i aktiv rus, besvart av barne- og familieminister	122
1770.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. prosjektet Skurve på E39 mellom Stavanger og Egersund, besvart av samferdselsminister	123
1771.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett, besvart av justis- og beredskapsminister	123
1772.	Fra stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm, vedr. Sørvær fiskerihavn på Sørøya i Hasvik kommune, besvart av samferdselsminister	124
1773.	Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. utenlandske kulturarbeidere, besvart av kultur- og likestillingsminister	125
1774.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. leie ut konsesjoner på laks, besvart av fiskeri- og sjømatminister	126
1775.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. Akson, besvart av helse- og omsorgsminister	127
1776.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. prosjektet E16 Turtnes-Øye i Vang kommune i Valdres, besvart av samferdselsminister	129
1777.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. arbeidsledighet i boligbyggesektoren, besvart av finansminister	130
1778.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. redusere byggesaksgebyrer og for å gjøre selvkosten reell, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	131
1779.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. skattepliktig til Norge av all formue og inntekt, besvart av finansminister	132
1780.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. vindkraftutbyggingen på Fosen, besvart av justis- og beredskapsminister	133
1781.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. gjenvinning av plastemballasje, besvart av klima- og miljøminister	134
1782.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. offentliggjøring av evalueringsrapporten om det nye sykehusbygget i Østfold, besvart av helse- og omsorgsminister	135
1783.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. lokaliseringer av hensettingsanlegg for ny dobbeltsporet jernbane gjennom Moss, besvart av samferdselsminister	136
1784.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kriminalomsorgbehovet i Region Vest, besvart av justis- og beredskapsminister	137
1785.	Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. friinntektssats, besvart av finansminister	138
1786.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. EUs fjerde jernbanepakke, besvart av samferdselsminister	140
1787.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. bompengepakke på Haugalandet, besvart av samferdselsminister	141
1788.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. E6 gjennom Levanger, besvart av samferdselsminister	142
1789.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. frivillige og ideelle organisasjoner, besvart av kultur- og likestillingsminister	143
1790.	Fra stortingsrepresentant Aud Hove, vedr. aktsomheitskarta for jord- og flomskred frå NVE, besvart av olje- og energiminister	144
1791.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. det totale helsetapet og den totale helsegevinsten knyttet til korona-håndteringen, besvart av helse- og omsorgsminister	145
1792.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. smittevernstyr til den kommunal helse- og omsorgstjeneste, besvart av helse- og omsorgsminister	148
1793.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. bruk av offentlige fylkesvåpen for å fremme standpunkter, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	149
1794.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. drapet på George Floyd, besvart av utenriksminister	150
1795.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. mobiltelefondekningen på Fv. 465 mellom Farsund og Kvinesdal, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	151

1796.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. minoritetsbefolkningen i USA, besvart av statsminister	152
1797.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. rasutsatte områdene på gamle E134 over Nutheim, besvart av samferdselsminister	153
1798.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. politivold, besvart av statsminister	154
1799.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Fortums planlagte gjenvinningsanlegg for plast i Indre Østfold kommune, besvart av klima- og miljøminister.....	154
1800.	Fra stortingsrepresentant Else-May Norderhus, vedr. vindkraft Harmsøya, besvart av olje- og energiminister	155

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1651 - 1800) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1729, 1733
Andersen, Karin (SV)	1668, 1692, 1742, 1753
Bastholm, Une (MDG)	1705, 1728, 1755, 1798
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1696, 1710, 1745
Bjørnstad, Sivert (FrP)	1725
Bøhler, Jan (A)	1765
Christensen, Jette F. (A)	1674
Christoffersen, Lise (A)	1699, 1764
Eide, Petter (SV)	1704
Fagerås, Mona (SV)	1721, 1722
Fasteraune, Bengt (Sp)	1695, 1788
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	1748, 1757
Giske, Trond (A)	1773
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1653, 1709, 1718, 1779, 1780
Grande, Arild (A)	1654, 1655, 1724
Gregussen, Katrine Boel (SV)	1760
Grung, Ruth (A)	1656, 1661, 1717, 1732, 1784
Hagerup, Margret (H)	1676
Haltbrekken, Lars (SV)	1666, 1694, 1737, 1759, 1793
Hansen, Øystein Langholm (A)	1735, 1736
Henriksen, Kari (A)	1726, 1768
Hjemdal, Silje (FrP)	1663, 1679, 1723, 1747
Hoksrud, Bård (FrP)	1685, 1700, 1770
Hove, Aud (Sp)	1790
Huitfeldt, Anniken (A)	1691
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1689, 1727, 1730
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1682, 1746
Johnsen, Tor André (FrP)	1756
Kapur, Mudassar (H)	1785
Karlstrøm, Steinar (A)	1687, 1772
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1686
Kjerkol, Ingvild (A)	1662, 1667, 1762, 1775, 1791, 1792
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1743
Klinge, Jenny (Sp)	1684, 1731
Knutsen, Eigil (A)	1664, 1698
Kornmo, Tina Shagufta Munir (V)	1761
Leirstein, Ulf (Uav)	1680
Leirtrø, Kirsti (A)	1738
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1787
Liadal, Hege Haukeland (A)	1669, 1758, 1789
Listhaug, Sylvi (FrP)	1673, 1754
Lyngedal, Åsunn (A)	1652, 1693
Lysbakken, Audun (SV)	1752, 1794

Laabak, Bjørnar (FrP)	1767
Moflag, Tuva (A)	1671
Mossleth, Siv (Sp)	1665, 1716, 1774
Moxnes, Bjørnar (R)	1712, 1783, 1796
Myhrvold, Ole André (Sp)	1799
Myrli, Sverre (A)	1771, 1776, 1786
Myrseth, Cecilie (A)	1678, 1708
Mørland, Tellef Inge (A)	1769
Njåstad, Helge André (FrP)	1777, 1778
Norderhus, Else-May (A)	1800
Nordlund, Willfred (Sp)	1659, 1660
Nævra, Arne (SV)	1657, 1697, 1781
Sandrøen, Nils Kristen (A)	1675, 1677
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	1795
Schytz, Solveig (V)	1719
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1701, 1715, 1739
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1690
Steffensen, Roy (FrP)	1741, 1749
Stokkebø, Aleksander (H)	1744
Støre, Jonas Gahr (A)	1720, 1734
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1702
Toppe, Kjersti (Sp)	1651, 1658, 1713, 1714, 1763, 1782
Trettebergstuen, Anette (A)	1672
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1703, 1751
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1740
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1688, 1706, 1750
Vågslid, Lene (A)	1797
Wilkinson, Nicholas (SV)	1670, 1681, 1707, 1766
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1683
Aasrud, Rigmor (A)	1711

STORTINGET

Dokument 15:12

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1651

Innlevert 15. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 28. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

På hvilket tidspunkt er det blitt fattet en politisk beslutning om at OUS skal bygges ut med den kapasiteten som er planlagt?

BEGRUNNELSE:

Flere nye sykehusbygg i Norge har de siste årene hatt for liten kapasitet allerede ved åpningen. Det gjelder blant annet Sykehuset Østfold Kalnes, der man helt siden åpningen i 2015 har rapportert om jevnlig overbelegg, et stort antall korridorpasienter og bruk av ensengsrom som flersengsrom.

Tillitsvalgte og fagmiljøer advarer om at flere sykehus som er under planlegging kommer til å bygges for smått, blant annet Nye Oslo universitetssykehus (OUS). Ifølge Legeforeningens høringssvar til OUS' utviklingsplan frem til 2035 er det et elativt sannsynlig utfall at det reelle antallet liggedøgn blir 30 til 40 prosent høyere enn helseforetaket har forutsatt.

Just Ebbesen – tidligere direktør ved Sykehuset Østfold og nåværende prosjektdirektør for Nye Oslo universitetssykehus – svarer følgende på spørsmål om hvorvidt feilen som ble gjort i Østfold er i ferd med å gjenstas ved OUS:

«Jeg var administrerende direktør på Kalnes. Administrerende direktør legger ikke premissene for hvor store sykehus skal være – eier bestemmer dette ut fra matematiske framskrivningsmodeller. Kalnes ble designet for at samhandlingsreformen skulle fungere. Det vilkåret ble ikke innfridd. Dette er et mer politisk spørsmål, hvor store sykehus man skal bygge.» (Klassekampen 9. mai)

Spørsmålsstilleren var av den oppfatning at kapasitetsbehovet ved nye OUS aldri har vært til politisk behandling. I forbindelse med stortingsbehandlingen av lånesøknaden i fjor, uttalte statsråden tvert imot at Stortinget ikke skal ta stilling til byggeprosjektet – kun bevilge en låneramme – mens det er styret i Helse Sør-Øst som skal ta beslutningen om byggeprosjektet (Dagens Medisin, 1. november 2019). Og da statsrådets såkalte «målbilde» for OUS ble vedtatt i 2016 handlet det kun om tomtevalg og funksjonsfordeling. Statsråden bes derfor avklare hvilken politisk beslutning prosjektdirektøren hentyder til når han sier at sykehuskapasiteten er politisk besluttet.

Artikkelen i Klassekampen synliggjør for øvrig ansvarspulveriseringen som preger sykehuspolitikken: Prosjektdirektøren ved OUS hevder at sykehuskapasitet er et politisk spørsmål, helseministeren kommenterer ikke spørsmålet ut over å si at han «har full tillit til ledelsen i Helse Sør-Øst», mens det regionale helseforetaket henviser tilbake til OUS-ledelsen.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for planlegging av framtidig behandlingsskapasitet i sykehus. Dette følger bl.a. av de regionale helseforetakenes sørge-for ansvar for helseregionens innbyggere, jf. spesialisthelsetjenesteloven §2-1.a og helseforetakslovens §2a hvor det fremkommer at regionale helseforetak skal planlegge, organisere, styre og samordne virksomhetene i helseforetakene som de eier. De regionale helseforetakene har også ansvar for at dette helhetlige ansvaret gjennomføres innenfor de økonomiske rammene som bevil-

ges årlig. Når det gjelder nye Oslo universitetssykehus er Helse Sør-Øst RHF byggherre, dvs. eier av prosjektet, og er dermed ansvarlig for prosjektering og utbygging. Arbeidet gjøres selvfølgelig i samarbeid med Oslo universitetssykehus. Framtidig behandlingsskapasitet er beregnet med bakgrunn i helseregionenes felles framskrivningsmodell.

Videre har styret i Helse Sør-Øst hensyntatt erfaringene fra Sykehuset i Østfold som var planlagt med høy utnyttelsesgrad (90 prosent belegg). Nye Oslo universitetssykehus planlegges med en beleggspersent på 85. Dette gir økt behandlingsskapasitet ved nye Oslo universitetssykehus i forhold til tidligere prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1652

Innlevert 16. mai 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 29. mai 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Kan regjeringen forsikre forbrukerne om at de vil få refundert sine betalte reiser fra Reisegarantifondet dersom disse avbestilles eller kanselleres grunnet korona, og reisearrangøren den er kjøpt via, senere går konkurs?

BEGRUNNELSE:

Reisearrangørene er i en meget vanskelig situasjon der de har plikt til å refundere alle reiser som kanselleres samtidig som 80 % av kundenes innbetalinger er brukt til å betale flyselskaper, hoteller og andre leverandører som ikke refunderer disse. Regjeringens løsning for pakkereiseselskapene presentert i revidert nasjonalbudsjett var en låneordning for å refundere reiser avbestilt fra 14. mars til 14. juni. Selskapene sier de ikke har råd til å benytte seg av låneordningen og at det vil komme et ras av konkurser. At staten har gjort en tapsavsetning for halve lånebeløpet på 2 mrd. kan tyde på at de gjør en lignende vurdering. Det vært en alminnelig oppfatning av forbrukerne vil få dekket sitt refusjonskrav gjennom reisegarantifondet hvis reisearrangøren går konkurs. Pakkereiseloven § 43 «Hva som dekkes av reisegarantien» bestemmer: «Reisegarantien skal sikre tilbakebetaling av alle betalinger for pakkereiser¹ og for reisetjenester etter § 42 første ledd annet punktum, som ikke blir levert som følge av insolvens.» Teksten skaper usikkerhet rundt hva som skjer hvis pakkereisen ikke leveres grunnet korona og reisearrangøren går konkurs i etterkant. Hvis forbrukeren da er likestilt med andre kreditorer og henvist til å levere et krav i boet har forbrukere og pakkereiseselskaper felles skjebne. Dette er en viktig premiss å få avklart i forkant av Stortingets arbeid med RNB.

Svar:

Forbrukerne er helt sentrale i å få økonomien i gang igjen etter denne ekstraordinære situasjonen, og det er sentralt at deres interesser ivaretas på en god måte. Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å legge til rette for at pakkereisearrangører skal kunne tilbakebetale forbrukere som avbestiller eller får avlyst sin pakkereise grunnet koronapandemien.

I tillegg til å ivareta forbrukernes interesser, har regjeringen et mål om å unngå unødvendige konkurser i pakkereisenæringen. Det vil også redusere behovet for dekning gjennom Reisegarantifondet. I forbindelse med RNB er det foreslått en finansieringsordning til pakkereisearrangørene slik at de kan tilbakebetale sine kunder for reiser som skulle startet i perioden 14. mars til og med 14. juni. Denne ordningen er, som i Danmark, utformet som en låneordning. Tidligere er pakkereisearrangørens frist for å tilbakebetale forbrukerne midlertidig forlenget fra 14 dager til 3 måneder. Formålet med denne fristforlengelsen var å gi pakkereisearrangørene tid til å søke på ulike støtteordninger til næringsdrivende og få oversikt over sin likviditet i den ekstraordinære situasjonen vi nå er inne i.

Til tross for tiltakene kan det ikke utelukkes at en del pakkereisearrangører vil gå konkurs før forbrukerne har fått tilbake sitt innbetalte forskudd for en reise som er blitt avlyst eller avbestilt.

Stortinget har nylig bevilget 100 millioner kroner til Reisegarantifondet, med en overskridelsesfullmakt på ytterligere 200 millioner kroner. I Prop. 67 S (2019-2020) la regjeringen til grunn at midler fra bevilgningen og fullmakten tildeles Reisegarantifondet i den utstrekning fondet ikke er i stand til å dekke forpliktelsene etter pakkereiseloven. Forståelsen av pakkereiseloven i denne spesielle situasjonen ble omtalt i Prop. 68 L (2019-2020).

Etter pakkereiseloven § 43 skal reisegarantiordningen "sikre tilbakebetaling av alle betalinger for pakkereiser [...] som ikke blir levert som følge av insolvens". Det er reist spørsmål om dette også omfatter situasjoner der pakkereiser blir avlyst/avbestilt og pakkereisearrangøren senere går konkurs. Dette er et uavklart rettslig spørsmål som ikke har vært gjenstand for rettslig avklaring gjennom domstolen. Mens ordlyden i pakkereiseloven § 43 taler i favør av at slike situasjoner faller utenfor garantiordningen, tilsier pakkereiseordningens formål at disse situasjonene omfattes.

Reisegarantiordningen administreres av Reisegarantifondet, og det er fondet som dekker tilbakebetalingsforpliktelsen overfor de reisende dersom en pakkereisearrangør går konkurs. Reisegarantifondet er en selvstendig stiftelse, med et eget styre. Regjeringen kan ikke instruere fondet om å legge til grunn en bestemt tolkning av pakke-

reiseloven § 43. Dersom Reisegarantifondet faller ned på en snever fortolkning, vil eventuelle tilbakebetalingskrav som er oppstått før konkurs, ikke være dekket av fondet. Mange forbrukere vil imidlertid kunne få tilbake pengene på andre måter. Alle de som har reiseforsikring, har betalt med kredittkort eller via en betalingsformidler slik som Visa, Mastercard eller PayPal har mulighet til å søke refusjon fra reiseforsikringen, kredittyster eller betalingsformidler.

Noen forbrukere risikerer å falle utenfor alle disse ordningene, men vi vet ikke ennå hvor mange dette er. Regjeringen vil derfor følge situasjonen nøye, og vurdere å sette inn ytterligere tiltak dersom det oppstår en situasjon der mange reisende ikke får dekket sine krav ved pakkereisearrangørens konkurs. Det er imidlertid for tidlig å ta stilling til dette nå, før vi vet om det blir et behov eller har et bilde av omfanget.

SPØRSMÅL NR. 1653

Innlevert 17. mai 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 2. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er bakgrunnen for at regjeringen i korrespondanse med ESA om kompensasjonsordningen har gått bort fra kravet om at omsetningsfallet skal knyttes til virusutbruddet og smitteverntiltakene som er innført i Norge og avgrenses til selskapers aktiviteter i Norge; hvilke økonomiske og administrative konsekvenser vurderes denne endringen å ha, og hvorfor har ikke regjeringen lagt frem sak for Stortinget der Stortinget inviteres til å ta stilling til om man støtter en slik endring av virkeområdet for ordningen?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok 7. april rammene for kompensasjonsordningen for virksomheter med stort omsetningsfall. I prop. 70 LS (2019 – 2020), «kap. 2.3.3. Virkeområde» fremgår det at:

«Regjeringens intensjon er å omfatte foretak hjemmehørende i Norge som opplever et betydelig fall i omsetning på grunn av virusutbruddet og smitteverntiltakene som er innført i Norge.»

Undertegnede har som svar på innsynsbegjæring, mottatt den formelle korrespondansen mellom regjerin-

gen (ved Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) som ansvarlig departementet) og ESA vedrørende kompensasjonsordningen.

I notifikasjonsbrevet til ESA av 17. april 2020, artikkel 11, presiseres det at:

«ordningen for selskaper som har et betydelig inntektstap på grunn av Covid-19-utbruddet i Norge vil gjelde for hele det norske territoriet.»

Videre slås det i artikkel 21 fast at:

«Basert på formålet med ordningen, er det viktig å kompensere for inntektstap for selskapers aktiviteter i Norge.»

Etter en telefonkonferanse med ESA senere samme dag, sendte Finansdepartementet via NFD et brev som klargjorde følgende angående artikkel 11:

«Vi kan se at tillegget "i Norge" ikke er i tråd med kriteriene i ordningen, og disse ordene bør ses bort fra.»

Videre i brevet er det gitt følgende utfyllende presisering:

«I forhold til dette ga du [representant for ESA] et eksempel på en turoperatør lokalisert i Norge, men med forretningsvirksomhet i Italia, hvis virksomhet i Italia er svak på grunn av italienske restriksjoner. Du spurte om turoperatørens tap i Italia fremdeles vil kunne motta hjelp fra ordningen vår. Svaret på

dette er ja, da de er berørt av Covid-19-utbruddet. Det er ikke innført nye kriterier i ordningen for å forhindre at slike turoperatører er berettiget til kompensasjon under ordningen for slike tap.»

Tilsvarende slås det fast at ovenfor nevnte setning i artikkel 21:

«innebærer ingen endringer til vilkårene for å være berettiget til kompensasjon under ordningen.»

Svar:

Det fremgår av Prop. 70 LS (2019-2020) at for formålet med tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall er å hindre at ellers levedyktige foretak går konkurs som følge av virusutbruddet og smitteverntiltakene som er innført som følge av dette. På denne måten kan arbeidsplasser trygges, oppsigelser unngås, og aktiviteten i norsk økonomi kan raskt ta seg opp igjen ettersom smitteverntiltakene lempes på.

Norsk næringsliv og norske arbeidsplasser kan imidlertid bli påvirket av virusutbruddet på mange ulike måter, til dels i kombinasjon. Foretakene kan eksempelvis bli pålagt å stenge ned, etterspørselen mot virksomhetens varer og tjenester kan være sterkt påvirket av smitteverntiltakene eller frykt for smitte, foretakene kan ha problemer med å få levert innsatsfaktorer fra leverandører, og de kan være forhindret fra å levere sine produkter eller tjenester på grunn av transport- og reiserestriksjoner.

Disse virkningene kan skyldes utbruddet i seg selv, smitteverntiltak som f.eks. reiserestriksjoner og karantenebestemmelser iverksatt av norske eller utenlandske myndigheter, eller generelle adferdsendringer i befolkningen.

I utformingen av ordningen var det et mål at virkeområdet, både geografisk og saklig, i størst mulig grad skal realisere formålet med ordningen, som er å sikre arbeidsplasser i Norge. I tillegg var det viktig, både for regjeringen og for Stortinget, å begrense risikoen for at tilskuddene tas ut av landet uten å bidra til norsk næringsliv og arbeidsplasser. Disse to hensynene var en viktig del av dialogen med ESA frem mot notifikasjonen, som ble sendt den 17. april.

Bakgrunnen for dialogen med ESA i løpet av dagen den 17. april, var at det fra norsk side ble lagt inn noen justeringer i siste versjon av utkastet til notifikasjon. Disse endringene tydeliggjorde, i større grad enn tidligere, at ordningen var ment å skulle kompensere for konsekvensene av de smitteverntiltakene som ble iverksatt av norske myndigheter, i tillegg til de mer generelle konsekvensene av virusutbruddet. Mer presist ble det vurdert å avgrense mot norskregistrerte foretaks faste kostnader utenfor Norge. En slik avgrensing ville samtidig skape noen utfordringer. Vi festet oss særlig ved to eksempler; skipsfart til og fra Norge, og turoperatører ut av Norge. Begge har

vesentlige deler av sin virksomhet utenfor norsk territorium, men bidrar til sysselsetting i Norge, og de ble rammet av covid-19 utbruddet både som følge av smitteverntiltak i Norge og smitteverntiltak i andre land, i tillegg til andre konsekvenser av virusutbruddet. Vi mente det var riktig at begge disse aktivitetene ble inkludert i ordningen. Et krav om at aktiviteten skulle avgrenses til norsk territorium eller til konsekvenser av norske smitteverntiltak fremsto da ikke som hensiktsmessig. Ut fra en totalvurdering, og sett i lys av vilkårene om registrering i Norge og at foretak hjemmehørende i Norge har globalskatteplikt hit, ble det derfor ikke lagt opp til at ordningen skulle avgrenses mot norskregistrerte foretaks faste kostnader utenfor Norge.

ESA var involvert i disse vurderingene. Særlig var ESA opptatt av å avklare om en avgrensning mot faste kostnader utenfor Norge ville ha betydning for vilkårene for tildeiling av tilskudd, altså om de ville bli endret sammenlignet med det som frem til da hadde vært presentert fra norske myndigheter, og som ESA hadde basert sine foreløpige vurderinger på.

Brevet representanten Gjelsvik viser til og siterer fra, bekrefter at vilkårene ikke ble endret, og at de gjeldende vilkårene for tilskuddordningen altså er i tråd med de vilkårene som hadde blitt foreslått fra norsk side tidligere i dialogen med ESA.

Jeg mener at den gjeldende geografiske avgrensningen av ordningen er i tråd med det som ble varslet fra regjeringens side, og som Stortinget sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 1654**Innlevert 15. mai 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 20. mai 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen sørget for at aktører som er fratatt retten til å drive næringsvirksomhet blir fjernet fra norsk arbeidsliv?

BEGRUNNELSE:

Mannen bak Fagarbeideren AS er fratatt retten til å drive næringsvirksomhet på livstid. Likevel får han operere nærmest fritt i norsk arbeidsliv.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til at "Mannen som har drevet Fagarbeideren AS er fratatt retten til å drive næringsvirksomhet på livstid. Likevel får han operere nærmest fritt i norsk arbeidsliv". Her vises det til en sak hvor det er blitt avdekket flere mulige lovstridige forhold ved et bemanningsforetak. Forholdene er avdekket i et samarbeid mellom kartleggings- og hjelpetiltak initiert av partene i arbeidslivet og de offentlige myndighetene som samarbeider ved arbeidslivskriminalitetssenteret i Oslo. De berørte arbeidstakernes personlige engasjement, kombinert med vår erfaring med trepartssamarbeid i arbeidslivet og det brede myndighetssamarbeidet som er etablert mot arbeidslivskriminalitet, har bidratt til å trekke forholdene fram i lyset.

Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet er et av regjeringens høyt prioriterte områder. Hovedretningen for strategien mot arbeidslivskriminalitet er et bredt samarbeid mellom alle aktører i det organiserte arbeidslivet og koordinert innsats fra offentlige myndigheter. Strategien ble sist oppdatert og revidert i 2019. Mange tiltak er nå under gjennomføring, blant annet for å gjøre markedet mindre for de kriminelle aktørene. Et viktig tiltak for å forhindre at kriminelle vinner anbud og kontrakter er å gjøre det enklere for offentlige oppdragsgivere, private profesjonelle innkjøpere og forbrukere til å finne fram til de seriøse leverandørene og tjenestetilbydere. En ny tjeneste som ble utviklet i fjor er eBevis – her kan offentlige oppdragsgivere finne sanntidsinformasjon som gjør det lettere å kontrollere om leverandører er seriøse. Det vurderes om slike data også kan gjøres tilgjengelige for private oppdragsgivere.

Ett av målene i den tverretatlige bekjempelsen av arbeidslivskriminalitet er å redusere handlingsrommet til sentrale trusselaktører ved å redusere deres kapasitet. Etablene erfarer imidlertid at de kriminelle aktørene er blitt mer tilpasningsdyktige, og i økende grad kamouflerer de virksomhetene bak en tilsynelatende lovlydig fasade. Dette viser noe av kompleksiteten i den type saker.

Det er viktig å videreføre og forsterke innsatsen mot kriminalitet i arbeidslivet. Derfor skal regjeringen nok en gang revidere strategien mot arbeidslivskriminalitet neste år. Det er avgjørende at vi har treffsikre tiltak for å forhindre og bekjempe arbeidslivskriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 1655**Innlevert 15. mai 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 25. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen fulgt opp sin egen strategi mot arbeidslivskriminalitet og erkjenner statsråden at kapasitetsproblemene i politiet, samt regjeringens manglende oppfølging av egen hovedstrategi mot arbeidslivs-

kriminalitet får alvorlige konsekvenser for norsk arbeidsliv?

BEGRUNNELSE:

Mannen bak Fagarbeideren AS er fratatt retten til å drive næringsvirksomhet på livstid. Likevel får han operere nærmest fritt i norsk arbeidsliv. En anmeldelse mot aktøren som ble fremmet 2. januar i år er ifølge media ennå ikke fulgt opp, 4 måneder etter. Fra før vet vi at politiet har store kapasitetsutfordringer som følge av regjeringens underfinansiering av politidistriktene, men likevel er dette saker regjeringen selv både uttaler og mener er en av hovedområdene i strategien mot arbeidslivskriminalitet. I regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet, som ble lagt frem i januar i fjor, skriver regjeringen på s. 4, fjerde avsnitt at et av hovedområdene i strategien er «(...) felles innsats fra politi, Skatteetaten, Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten og andre offentlige etater.»

Svar:

Jeg er ikke enig i stortingsrepresentantens påstand om at regjeringen ikke følger opp sin egen strategi mot arbeidslivskriminalitet. Forebygging og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet er et høyt prioritert område for denne regjeringen. Gjeldende strategi mot arbeidslivskriminalitet ble revidert i februar 2019, og inneholder 31 tiltak som følges tett opp på både departements- og etatsnivå. Politiet er involvert i 13 av tiltakene. Etter planen skal strategien revideres på nytt og legges frem i februar 2021.

Som et ledd i oppfølgingen av strategien mot arbeidslivskriminalitet er det etablert Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) lokalisert i ØKO-KRIM, samt næringslivskontakter og bo-koordinatorer i

alle politidistrikt. Politiet er også representert og bidrar med sin innsats ved samtlige syv a-krimsentre i landet.

I 2019 fikk etatene i a-krimssamarbeidet bevilget 10 mill. kroner til felles teknologi-støtte for å styrke innsatsen i a-krimsentrene, samt 10 mill. kroner til øvrig styrking av a-krimsentrenes arbeid ut fra en felles vurdering av hvor innsatsen gir størst effekt. Etatene har valgt å øremerke midlene til en innsats på det sentrale Østlandsområdet, hvor trusselnivået anses som størst. Innsatsen skal gi en reell styrking av etatenes kapasitet til å følge opp sentrale trusselaktører og særlig straffesaker.

Ifølge Felles årsrapport for etatenes innsats mot arbeidslivskriminalitet 2019 har politiet økt sin tilstedeværelse på noen av a-krimsentrene. På senteret i Oslo har påtaleressurser kommet på plass i løpet av 2019. I Bergen har Vest politidistrikt tatt en mer aktiv rolle i a-krimssenteret. Senterkoordinatoren her er fra politiet og er også leder for a-krimavsnittet i Vest politidistrikt. Det er også påtaleressurser på dette senteret.

Siden 2013 har bemanning i politiet økt med om lag 2 800 årsverk. Om lag 1 700 av disse er politiårsverk, og over 1 500 av disse har kommet i distriktene. Samtlige politidistrikter har fått flere polititjenestepersoner, og alle har i dag en høyere politidekning enn hva de hadde da regjeringen tiltrådte. I samme periode har distriktenes budsjettammer reelt økt med om lag 2 mrd. kroner. Blant annet ble det i 2017-budsjettet bevilget nærmere 300 mill. kroner i frie driftsmidler til politiet, og i 2018 kom det ytterligere 100 mill. kroner. Midlene er videreført i budsjettet for 2020. Utover dette er det i 2020 satt av 83 mill. kroner ekstra til styrking av politidistriktenes driftsbudsjett, som skal gå til å styrke politiets etterforskningskapasitet, herunder påtalearbeid.

SPØRSMÅL NR. 1656

Innlevert 15. mai 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 27. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Fra april 2019 og frem til i dag har E16 vært stengt 14 ganger på grunn av ras eller ulykker mellom Bergen og Voss. I tillegg til redusert fremkommelighet som følge av rassikring eller ødelagt veibane etter ras. Fra Bergen til Lærdalstunnelen er det 43 punkt med høy rasfare. Det er hovedveien mellom de to største byene.

Hvordan vil ministeren sikre byggestart i 2022 slik det er lovet?

BEGRUNNELSE:

Statlig plan er benyttet og reguleringsplanen skal sendes til kommunaldepartementet i løpet av september 2020. Det blir derfor viktig med tett oppfølging fra samferdsels-

departementet slik at planen kan bli godkjent i løpet av våren 2021.

I 2018 ble E16 Bergen-Voss kåret til "Norges verste vei".

Det som er mulig å fysisk sikre er gjennomført, men det går stadig ras fra høye bratte fjellside som sikringen ikke klarer å stoppe.

Svar:

Bakgrunnen for prosjektet E16 Arna-Stanghelle og Vossebanen med samfunns- og effektmål, er fastsett gjennom konseptvalgutredningen (KVU, 2014). Prosjektutløsende behov er trygg og pålitelig transport, redusert reisetid, og økt kapasitet for gods på bane. Bedre trafiksikkerhet er et svært avgjørende behov for E16, og det er i tillegg et stort behov for å sikre E16 og jernbanen mot skred. Regjeringen besluttet etter KS1 at konsept K5 skulle legges til grunn for videre planlegging, og at planarbeidet skulle gjennomføres som statlig reguleringsplan etter plan- og bygningslovens §6-4.

I St.meld.33 (2016 – 2017) Nasjonal transportplan 2018 – 2029 ligger utbygging av E16 på denne strekningen inne i siste del av perioden. Ved behandling av NTP

i Stortinget var det en flertallsmerknad om å arbeide for oppstart i 2021/2022 (Innst. 460 S (2016 – 2017)).

Reguleringsplanarbeidet for K5, fellesprosjektet E16 og Vossebanen Arna – Stanghelle, er nå inne i slutfasen. Samtidig har det vært betydelige kostnadsøkninger underveis i detaljplanleggingen av prosjektet. Samferdselsdepartementet har derfor bedt Statens vegvesen om å gjennomgå prosjektet på nytt for å se på mulige kostnadsreducerende tiltak.

Departementet arbeider nå med å vurdere hvilke tiltak som kan gjennomføres for å redusere kostnadene i prosjektet. Det kan ikke utelukkes at mulige kostnadsreducerende tiltak vil ha konsekvenser for den videre fremdriften i prosjektet. Jeg vil komme tilbake til saken etter at departementet har tatt stilling til hvilke tiltak som eventuelt skal gjennomføres for å redusere kostnadene i prosjektet.

E16 Arna-Stanghelle og Vossebanen er et svært omfattende og kostbart prosjekt som vil legge beslag på en betydelig del av den samlede rammen Stortinget fastsetter til investeringer i vei og jernbane. Prosjektet må derfor også ses i sammenheng med andre prosjekter i samferdselssektoren i arbeidet som nå gjøres med Nasjonal transportplan som legges frem for Stortinget våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 1657

Innlevert 17. mai 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 26. mai 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Vi står overfor to langsiktige kriser, der det har kommet sterke advarsler fra to FN-paneler, klimapanelet og naturpanelet. Samtidig har vi en akutt koronakrise.

I hvilken grad vil statsråden ta initiativ til at restaurering av natur, tiltak for pollinerende insekter, fjerning av svartlistearter, styrking av naturfaglig kompetanse i kommunene osv. kommer i gang som kombinerte grep både for naturmangfold og motkonjunkturtiltak, slik blant annet Sabima har tatt til orde for?

Svar:

Eg vil understreke at denne regjeringa gjer mykje for å ta vare på natur. Vi har dei siste åra auka budsjetta og sett i gong ei rekkje tiltak som vil gi gode resultat for naturmangfaldet i Noreg. Difor tek eg rapportane frå FN sitt natur-

panel og FN sitt klimapanel på alvor. Begge viser tydeleg at vi må ta ytterlegare grep for både klimaet og naturen. Dette er ei oppgåve som regjeringa vil prioritere høgt.

Sjølv om tilstanden til norsk natur er relativt god, mister vi viktig natur også i Noreg. I fleire område blir tilstanden gradvis forverra. Difor tek vi fleire grep for å snu denne trenden, og vi jobbar breitt og med ulike tiltak og planar for å ta vare på naturen. Tiltaka for naturen vil vere ulike fordi trugslane også er mange og ulike. Vi må ofte bruke ein kombinasjon av verkemiddel. Både miljøstyresmaktene og andre styresmakter har verkemiddel for å ta vare på natur, og vi skal alle trekkje i same retning. Vi skal ha betre natur, vi skal ha meir natur, vi skal redde artane, vi skal verne litt meir av alt, vi skal hjelpe til med å få på plass ein Paris-avtale for natur, og vi styrker innsatsen mot miljøkriminalitet. Når vi no er godt i gong med alle desse tiltaka, meiner eg at vi tek mange initiativ slik representanten ber om. Når det gjeld eventuelle motkon-

junkturtiltak i samfunnet, slik representanten tek opp, er dette noko regjeringa har varsla at vil kome som en eigen sak til Stortinget i slutten av mai.

Å restaurere myr og anna våtmark er eit svært viktig tiltak for å følgje opp det internasjonale målet om å restaurere minst 15 prosent av øydelagde økosystem innan 2020. I 2020 vil regjeringa bruke 21,6 millionar kroner til dette. Til no har vi restaurert og stengt grøfter i over 60 myrer i ei rekkje verneområde. Vi har ein plan for restaurering av våtmark i Noreg for 2016-2020. Den blir no oppdatert av Miljødirektoratet for å gjelde for 2021-2025. Døme på verneområde der ein har restaurert myr i 2019 er Gaupsteinmarka naturreservat i Oslo og Viken, Skjelingshovde naturreservat i Innlandet og Åmsmyra naturreservat i Møre og Romsdal. Ein har òg restaurert myr på Oslo kommune sin eigedom. Statskog SF og Miljødirektoratet har inngått ei avtale om å restaurere myr og anna våtmark på Statskog sin grunn. I Kjeller i Akershus er det planlagt endring av bekkeløp med mål om å forseinke vatnet i vassdraget.

For 2020 har Klima- og miljødepartementet løyvd nær 30 millionar kroner til vassdragsrestaurering og liknande tiltak. Brorparten av dette går til opning av bekkelukkingar, fjerning av vandringshinder og forbetring av gyte- og oppveksttilhøva for sjøaure. Klima- og miljødepartementet ga i april i år Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide eit forslag til strategisk plan for restaurering av vassdrag for perioden 2021-2030, med levering i september 2020. Planen skal ta sikte på å oppnå internasjonale og nasjonale miljømål for restaurering av vassdrag, bidra til Noregs gjennomføring av Vassdirektivet og medverke til å følgje opp FN sitt restaureringstiår.

Mange artar og naturtypar treng at vi set inn aktive tiltak for å ta vare på dei. Budsjetta er auka for å gjennomføre fleire slike tiltak. Tilskotsordninga for truga natur bidreg til skjøtsel av store areal med artsrik natur, til dømes skjøtsel av slåttemark, kystlynghei og hole eiker. Så langt er 3 000 verdifulle slåttemarker kartlagt her i landet. 780 slåttemarker er i langsiktig drift, og blir slått jamleg. Talet på slåttemarker som blir halde i drift har gått kraftig opp sidan slåttemarkene fikk ein eigen handlingsplan i 2009. I 2015 fekk dei mest verdifulle kystlyngheiane status som utvald naturtype etter naturmangfaldlova.

Denne regjeringa har auka talet på utvalde kulturlandskap i jordbruket frå 22 område i 2016 til 46 område i 2020. Ordninga er eit spleiselag mellom miljøforvaltninga og landbruksforvaltninga og formålet er å ta vare på natur og kulturverdiar i dei utvalde kulturlandskapa gjennom restaurering, skjøtsel og aktiv jordbruksdrift. Landbruket har og auka sine tilskot til skjøtsel av naturverdiar til dømes gjennom tilskot til Regionalt miljøprogram (RMP), Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og Miljøtiltak i skog (NMSK).

Vi har nyleg hatt på høyring forslag om elfenbeinslav som ny prioritert art. Vi bad også om innspel på olivin-

skog og open grunnlendt kalkmark som to nye utvalde naturtypar. Desse er alle døme på sterkt truga natur i Noreg som det er viktig å ta vare på.

Regjeringa har sett i verk ei rekke varige tiltak for å sikre mangfald av villbier og andre pollinerande insekt for framtida. Til dømes innførte vi i 2018 ei eiga tilskotsordning for pollinerande insekt på 3 millionar kroner årleg. Det er lagt til rette for 242 kilometer blomsonar i jordbruket. Denne sommaren startar vi opp eit nasjonalt overvåkingsprogram for insekt som vil sørge for at vi får ein god auke i kunnskapen vi treng for å setje inn tiltak der dei nyttar mest. Dette er viktige grep for dei mange sjeldne og truga insekta. I 2018 kom regjeringa med ein pollinatorstrategi, som vi no skal følgje opp med ein tiltaksplan for ville pollinerande insekt. Vi tek sikte på å leggje fram planen i løpet av 2020.

Regjeringa har styrkt innsatsen mot framande skadelege artar, mellom anna ved å auke budsjetta med 10 millionar kroner i 2019 til nedkjemping av framande skadelege artar. Det er også avklart at skogbruket kan nytte ordninga for miljøtiltak i skog (Nærings- og miljøtiltak i skog) til uttak av framande treslag utanfor produksjonsbestand av slike treslag. Vidare kjem regjeringa snart med ein tverrsektoriell tiltaksplan som legg opp til ei tydelegare prioritering av innsatsen mot framande skadelege organismar slik at dei negative påverknadene på truga og anna verdifull natur blir mindre.

Regjeringa meiner at god kommunal planlegging er ein nøkkel for å gjennomføre ei god forvaltning av miljøomsyn. Difor arbeidar regjeringa kontinuerleg med å styrke kommunane sin kompetanse om miljø. Dette omfattar mellom anna økologisk grunnkart, metodikk for miljøomsyn i konsekvensutgreiingar, heilskaplege forvaltningsplanar for natur, og verkemiddel slik som utvalde naturtypar.

I 2020 vil regjeringa dessutan bruke om lag 110 millionar kroner til kartlegging av natur og arbeid med det økologiske grunnkartet. Grunnkartet skal vise kor vi finn ulike typar natur og gjere denne kunnskapen lett tilgjengeleg. Det økologiske grunnkartet skal bli lansert i løpet av 2020 og vil styrke kunnskapsgrunnlaget mellom anna i kommunane si arealplanlegging. Vidare utviklar Miljødirektoratet generell metodikk om miljøomsyn i konsekvensutgreiingar og rettleiing om arbeid med konsekvensutgreiingar. Desse tiltaka er med på å styrke kompetansen om natur og andre miljøomsyn i kommunane.

Miljødirektoratet har fått midlar til å støtte kommunar som lagar kommunedelplanar for natur. Dette er eit tiltak som styrkar kompetanse og merksemd om natur i kommunane, samstidig som vi vil bruke kommunane sine erfaringar til å utvikle vidare rettleiinga om forvaltning av natur i planlegging.

Dette er eit utval av grepa vi tek, som er viktig for naturmangfaldet vårt. Eg er oppteken av å ta vare på økosystema våre og forvalte dei på ein god og berekraftig måte.

Vi skal halde fram med det systematiske arbeidet som re-

gjeringa har sett i gong. Eg er overtydd om at det over tid vil gje gode resultat.

SPØRSMÅL NR. 1658

Innlevert 17. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er helseministerens begrunnelse for å støtte opprettelsen av et privat barnehospice med friske midler, når dette verken ønskes av fagmiljøer, helsemyndigheter eller foreldreforeninger, og hva er begrunnelsen for ikke heller å styrke de barnepalliative teamene i sykehusene?

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har utlyst tilskudd til «private og ideelle aktører» som vil «etablere lindrende enheter som drives etter hospice-filosofien», særlig rettet mot barn og unge som behøver palliasjon.

Et overveldende flertall i NOU2017:16, alle unntatt ett medlem, gikk tydelig imot barnehospice: «Barn bør få leve og avslutte livet hjemme. Dersom dette ikke er mulig, bør barnet i størst mulig grad få være så nær hjemmet som mulig. Flertallet i utvalget (...) mener at egne hospiceinstitusjoner for barn ikke er egnet til å ivareta dette formålet. Disse medlemmene mener at et eget barnehospice vil innebære at barn og familie må oppholde seg langt hjemmefra i en livssituasjon der vi vet at nærhet til familie, venner og nettverk er viktig.»

Barn som er døende og barn som får lindrende behandling sendes som regel inn og ut av sykehus en rekke ganger før de dør. Disse barna kjenner spesialisthelsetjenesten godt gjennom lang tid og det skapes viktige bånd mellom helsepersonell i barneavdelinger og barnehabiliteringer og familiene.

Spesialisthelsetjenesten har plikt til samarbeide godt med kommunene, og dette samarbeidet avhenger av at det legges gode planer i regi av tverrfaglige barnepalliative team. Barna og familiene skal bli ivaretatt av de barnepalliative teamene som vil sørge for at familiens ønsker blir fulgt uansett hvilken fase i palliasjonen de er i.

Ifølge fagfolk på området har det manglet helhetlig struktur på dette arbeidet, frem til nå. Det er laget nasjonale retningslinjer for barnepalliasjon, der opprettelse av barnepalliative team er helt sentralt. Regjeringens opp-

dragsdokument har også presisert at det er et krav om å opprette slike team på alle sykehus med barneavdeling.

Det sterkt motstand fra foreldreforeninger og fagmiljøer mot opprettelse av barnehospice, både offentlig og privat. Opprettelse av barnehospice er på tvers av Helsedirektoratets egen retningslinje for barnepalliasjon fra 2017, som er utarbeidet av nettopp foreldrene i samarbeid med fagmiljøet. Deres primære behov er å få etablert gode barnepalliative team på hvert sykehus.

Svar:

Regjeringen la fram stortingsmeldingen om lindrende behandling og omsorg den 7. mai. Stortingsmeldingen inneholder forslag til hvordan lindrende behandling og omsorg kan utvikles til å møte dagens og framtidens utfordringer.

Regjeringen vil legge til rette for medvirkning, økt valgfrihet og større mangfold i tjenestetilbudet. For å få til dette vil regjeringen legge til rette for at flere aktører kan få anledning til å styrke og etablere lindrende enheter gjennom en egen tilskuddsordning. Gjennom denne tilskuddsordningen ønsker regjeringen å stimulere til etablering av barnehospice med funksjoner som avlastningsopphold og pårørendestøtte i regi av frivillige og ideelle organisasjoner. Dette skal ikke være en erstatning for det gode faglige tilbudet som finnes og som nå skal videreutvikles i det offentlige. Dette skal være et tilbud til foreldre og barn som ønsker seg noe i tillegg til det tilbudet det offentlige gir.

Alvorlig syke barn og unge bør så langt det er mulig få være hjemme, og leve et så normalt liv som mulig sammen med foreldre, søsken og venner. Regjeringen vil derfor legge til rette for at disse barna skal få helsehjelp hjemme så langt det er mulig. Mest mulig tid i eget hjem kan bidra til en mer normal hverdag og økt livskvalitet.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Toppe i at det viktigste er å etablere barnepalliative team i sykehusene. I stortingsmeldingen om lindrende behandling og omsorg som nylig ble lagt fram, har regjeringen foreslått flere til-

tak for å gi alvorlig syke barn og unge og deres pårørende best mulig hjelp slik at de kan leve et så normalt liv som mulig. For å skape trygghet i en vanskelig livssituasjon, er det viktig at barn og unge og deres familier møter kompetent helsepersonell. Dyktige fagfolk skal sikre alvorlig syke barn og unge behandling med god kvalitet og legge til rette for gode og sammenhengende pasientforløp. Derfor har jeg i årets oppdragsdokument gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å etablere barnepalliative team i de fire helseregionene, i tråd med anbefalingene i Helse- og omsorgsdepartementets nasjonale faglige retningslinje for palliasjon til barn og unge.

De barnepalliative teamene skal ha hovedansvaret for fag- og kompetanseutvikling i sin region og være rådgivende både for lokale barneavdelinger og for den kommunale helse- og omsorgstjenesten. På den måten kan barnepalliative team bidra til at barn og unge og deres familier kan være mer hjemme. Mange sykehus i Helse Sør-Øst har allerede etablert lokale barnepalliative team, og flere helseforetak i andre helseregioner har planer om å etablere dette. Disse teamene vil være motoren som skal drive fram gode kvalitative tjenester til alvorlig syke barn og unge både i spesialisthelsetjenesten og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Flere sykehus har etablert Avansert hjemmesykehus for barn. Tilbud om hjemmesykehus er ofte en forutsetning for at barn og unge med en alvorlig og livsbegrensende tilstand kan få mest mulig hjemmetid. Regjeringen ønsker å evaluere Avansert hjemmesykehus for barn for å høste erfaringer og videreutvikle tilbudet. Regjeringen foreslår videre å lovfeste en koordinatorordning for familier som har eller venter barn med alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne, og som har eller vil ha behov for sammensatte helse- og omsorgstjenester og andre velferdstjenester.

For å øke kompetansen innen barnepalliasjon er det etablert et videreutdanningstilbud i barnepalliasjon på masternivå ved OsloMet. Målgruppen er personell i helse- og omsorgstjenesten, og videreutdanningen skal bidra til å styrke kompetansen om lindrende behandling og omsorg til barn og unge. Et mål med utdanningen er at studentene etter endt utdanning skal kunne lede, drifte og bidra med faglig kompetanse i regionale eller lokale barnepalliative team.

Dette er noen av de tiltakene regjeringen foreslår i stortingsmeldingen om lindrende behandling og omsorg og som til sammen skal utgjøre bærebjelken i helse- og omsorgstjenester til alvorlig syke barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 1659

Innlevert 17. mai 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 26. mai 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Statsråden viser til at Forsvarsbygg bygger etter den gamle reguleringsplanen fra 1992 på Evenes i påvente av en ny reguleringsplan i sitt svar på Dokument nr. 15:1489.

Betyr det også at man tar til hensyn, og gjør forberedende arbeider for Nord-Norge banen som er inntegnet i den nevnte reguleringsplanen?

Svar:

Traséen på plankartet fra 1992 er ikke med i Evenes kommunes gjeldende kommuneplan. Forberedende arbeider for Nord-Norgebanen er heller ikke en del av planarbeidet. Ingen av høringsinstansene har tatt opp forholdet til Nord-Norgebanen i sine uttalelser til planprogram og forslag til den statlige reguleringsplanen. Nord-Norgebanen

har heller ikke vært tema under møtene Forsvarsbygg har hatt med berørte myndigheter og i regionalt planforum.

I gjeldende Nasjonal Transportplan (Meld. St. 33 2016-2017) står det at Samferdselsdepartementet vil be Jernbanedirektoratet gjøre et oppdatert kostnadsanslag for strekningen Fauske – Tromsø. Dette arbeidet ble gjennomført i 2019, og vil inngå i et større KVVU-arbeid om transportløsninger i Nord-Norge. Dersom det blir besluttet å forlenge banen med et sidespor til Harstad, er det grunn til å tro at det må gjøres en ny vurdering av konsekvenser for videre planlegging og regulering. Det er på nåværende tidspunkt derfor ikke aktuelt å innarbeide dette i den statlige reguleringsplanen for Evenes flystasjon og Harstad/Narvik lufthavn.

SPØRSMÅL NR. 1660**Innlevert 17. mai 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 25. mai 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Tips om teiner som spøkelsesfiske strømmer inn, men Fiskeridirektoratet må la tips ligge.

Hva vil regjeringen gjøre for å stanse spøkelsesfiske utover fagre ord?

Svar:

Spøkelsesfiske som følge av tapte fiskeredskaper er uheldig og uønsket. I henhold til fiskeriregelverket er det forbudt å etterlate fiskeredskap i sjøen eller på havbunnen. I tillegg er regelverket støttet opp av et bredt spekter av tiltak som skal forhindre at fiskeredskap mistes og blir liggende forlatt i sjøen.

Etter initiativ fra NFD vil det fra 1. juni i år vil det tre i kraft en generell plikt til å rømme teiner, liner og garn hver uke. Dette er en skjerping av gjeldende regler, og fanger opp redskap og arter som ikke tidligere har vært omfattet. Plikten omfatter alle, både profesjonelle og private aktører, og bidrar til at den enkelte må følge med på redskaper vedkommende har satt ut i sjøen. Dessuten gir de nye reglene myndighetene større adgang til å håndheve og å ilegge straff i form av bøter eller fengsel ved overtredelse.

Dersom man mister redskap, plikter man å sokne etter redskapet. Lykkes fiskeren ikke med å gjenfinne tapt redskap, skal det meldes inn. Dette er regulert i havressursloven.

Meldinger om tapt redskap følges opp med planmessig opprydding, selv om det ikke er ressurser nok til at hver enkelt melding kan følges opp umiddelbart, og bidrar effektivt til at betydelige mengder fiskeredskap hentes opp av sjøen. Dette reduserer spøkelsesfiske.

Norge har antageligvis en av de lengste tidsseriene for opprydding av forlatte redskap, som startet allerede på 1980-tallet. Denne aktiviteten har økt gradvis det siste årene og vil også for 2020 bli styrket med mer toktid for fjerning av tapte fiskeredskaper. Mer informasjon om dette finnes på Fiskeridirektoratets nettside, se <https://www.fiskeridir.no/Sjoeareal/Marin-forsoepling/Redskapsopprensning>. I 2019 hentet direktoratet for eksempel opp mer enn 23 km line på opprenskningstoktet, og 56 km tauverk.

Fiskeridirektoratet har også styrket innsatsen overfor fritidsfiske, se <https://www.fiskeridir.no/Fritidsfiske/Meld-tapt-og-funne-reiskap>. I appen «Fritidsfiske» er det mulig å melde fra om tapte redskap, og slik informasjon har bidratt til fjerning av mange hummer- og krabbeteiner langs kysten.

Videre er flere andre tiltak under utarbeiding. Blant annet arbeider Fiskeridirektoratet med å innføre rømmingshull i teinefiske. Denne teknologien brukes allerede i hummerfiske, og innebærer at teinen etter en viss tid åpner seg og dermed hindrer spøkelsesfiske.

Jeg har også bedt Fiskeridirektoratet høre et forslag til utvidet rapportering av posisjonsdata og fangst- og aktivitetsdata (ERS), som innebærer at alle norske kommersielle fartøyer skal omfattes av slike rapporteringskrav. Detaljert informasjon om fartøyenes bevegelse og hvor redskap settes vil kunne forenkle oppfølging og håndhevelse av gjeldende krav til utøvelse av fiske og håndtering av redskap i vesentlig grad.

Departementet planlegger også å iverksette en gjennomgang for å se nærmere på hvordan regelverket kan styrkes med sikte på effektive hjemler for håndtering og destruering av eierløse eller forlatte redskap som er hentet opp av sjøen. Slike grep vil imidlertid kreve lovendringer.

Endelig vil jeg bemerke, som representant Nordlund også har påpekt, at Fiskeridirektoratet jevnlig mottar tips om en rekke ulike hendelser. Tipsene kan for eksempel gjelde manglende røkting av teiner, ulovlig fiske eller bifangst, ulovlig omsetning eller fisk under minstemål. I mange tilfeller dreier tipsene seg om ren veiledning om hva som er lovlig eller ulovlig fiske.

Alle tips blir registrert og forsøkt fulgt opp. Imidlertid vil Fiskeridirektoratet ikke ha kapasitet til å følge opp alt som kommer inn, og kapasiteten til å drive redskapsopprydding er også begrenset. Fiskeridirektoratet er imidlertid i gang med å planlegge et nytt system for tipshåndtering for å effektivisere mottak, behandling og oppfølging av tips som mottas daglig.

Dette vil bidra til å styrke innsatsen mot overtredelse av regelverket, men også til opprydding av tapte redskap.

SPØRSMÅL NR. 1661**Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 27. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Det bygges og planlegges fire felt 110 km/t veier i store deler av landet.

Mener samferdselsministeren vi har en tilfredsstillende kvalitet på hovedveien mellom de to største byene i landet?

Svar:

Jeg vil vise til at 77 pst. av riksveinettet har en årsdøgntrafikk som er lavere enn 6 000 kjøretøy. Her vil det ikke være aktuelt med firefelts motorvei med de veinormalene vi har i dag.

Mellom Bergen og Oslo er det fem ulike veiruter. De har både nasjonale og regionale funksjoner. E16 via Lærdal og Valdres over Filefjellet har best vinterregularitet, mens E16 til Lærdal og rv 52 og rv 7 videre gjennom Hemsedal og Hallingdal er kortere og blir mest brukt av tungtransporten. Rv 7 over Hardangervidda er den korteste veien mellom Bergen og Oslo, og er den som har mest å si for reiselivsnæringen. E134 over Haukelifjellet blir i hovedsak benyttet til transport mellom Haugesundområdet

og Oslo. I tillegg er det mulig å kjøre strekningen mellom Bergen og Oslo på E39 og E18 om Sørlandet.

Hovedutfordringene og standarden varierer mellom de ulike veirutene. Det er svært stor trafikk og kapasitetsproblem inn mot byene, ras - og skredutsatte partier, og til dels lav veistandard og utfordringer over høyfjellet der trafikken er på sitt laveste. Det er i dag om lag 20 pst. av riksveinettet mellom øst og vest som har veinormalstandard dvs. den standarden veien ville hatt dersom det skulle bygges ny vei i dag. Jeg mener det ikke vil være et mål i seg selv at hele riksveinettet skal opp på en slik standard, men dette viser at det vil være en lang vei å gå før vi har ett hundre prosent moderne veinett.

Jeg mener det er behov for å bedre standarden og kvaliteten på en stor del av veinettet mellom Østlandet og Vestlandet. Det er også potensiale for å redusere reisetiden og omkjøringstiden ved hendelser på veinettet. Jeg kan forsikre om at dette er viktige spørsmål som bl.a. vil bli vurdert nærmere i det videre arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033, som vil bli lagt frem for Stortinget neste år. Jeg vil også vise til at departementets arbeid med å vurdere smal firefeltsvei bl.a. på veier med lavere årsdøgntrafikk enn 12 000.

SPØRSMÅL NR. 1662**Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 26. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil manglene ved smittesporing og testing ha påvirkning på regjeringens valg av strategi for gjenåpning?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten meldte 17.05 at vi fortsatt er langt unna målet om å teste 100.000 nordmenn i uken og at regjeringens ambisjon om å teste 5 prosent av befolkningen i kommunene i det stille har blitt forkastet. Samtidig har ikke tilstrekkelig mange lastet ned appen Smittestopp og det meldes om utfordringer med å få den til å fungere effek-

tivt. Testing, isolering, smitteoppsporing og karantenering har vært et uttalt mål for å gå fra slå ned-strategien, til en kontroll-strategi, som regjeringen lanserte 7. mai.

Svar:

For å kunne ha kontroll over smitten er det viktig å kunne teste personer med symptomer på Covid-19, slik at smittebærere kan isoleres og nærkontakter kan spores opp og settes i karantene. Det ble tidlig klart at tilgangen til nødvendige innsatsfaktorer for selve laboratorieanalysen av prøvene, såkalte reagenser, var begrenset på verdensmar-

kedet på grunn av stor internasjonal etterspørsel. Dette innebar at analysekapasiteten i laboratoriene i Norge tidligere denne våren har vært lavere enn ønsket.

Det ble derfor tidlig satt i gang et arbeid for å øke analysekapasiteten. Dette arbeidet har resultert i at forskningsmiljøet på NTNU har kommet frem med en ny metode for å analysere viruset som ikke er avhengig av de reagenser som er mangelvare på verdensmarkedet. I tillegg kjøper vi de reagenser vi får tak i. Samlet sett har vi derfor nå en analysekapasitet på om lag 150 000 tester i uken, og kapasiteten skal oppskaleres ytterligere.

Folkehelseinstituttet har anslått at det kan oppstå behov for å kunne teste inntil 5 pst. eller om lag 300 000 av befolkningen hver uke. Det betyr ikke at vi er nødt til å teste så mange personer hver uke. Antallet utførte tester ukentlig vil være avhengig av hvor mange som er syke – enten med Covid 19 eller andre luftveisinfeksjoner – og derfor må testes. Slik situasjonen er per dags dato har vi lite koronasmitte og også lite luftveisinfeksjoner for øvrig, slik at vår faktiske testkapasitet overstiger behovet. Det skal vi være glade for, men samtidig må vi ha beredskap for at denne situasjonen raskt kan endres.

Det er kommunene som er ansvarlige for prøvetakingen. Kommunene står fritt til å organisere denne ut fra lokale forhold. Helsedirektoratet oppfordrer til at det legges opp til rutiner som er rasjonelle, både med tanke på bruk av personell og smittevernuttstyr. Helsedirektoratet har tett kontakt med kommunesektoren om skaleringen av prøvetakingskapasiteten i kommunene og har nylig sendt ut et brev til kommunene om dette. I dette brevet er det overfor kommunene klargjort at de må planlegge med en testkapasitet tilsvarende 1,5 pst. per uke, men ha beredskap til å kunne øke denne til inntil 5 pst. per uke.

Kommunene har også ansvar for smittesporing. Folkehelseinstituttets føringer sier at smitteoppsporing ved

god kapasitet gjøres av alle nærkontakter. Ved begrenset kapasitet prioriteres husstandsmedlemmer eller personer med tilsvarende nær kontakt. Sporing gjøres av aktuelle kommuneleger, som også skal sikre at nærkontakter får informasjon om hvordan de skal forholde seg og at de har sikker tilgang til kontakt med lege/legevakt hvis de blir syke. Det arbeides med å effektivisere kommunikasjonen av prøvesvar fra laboratoriene til kommunene, slik at vi er i stand til å kunne effektivt kommunisere prøvesvar for et større antall smittede enn det vi har i dag.

Personell til prøvetaking og smittesporing er knappe ressurser. Det vurderes nå om vi kan gå over til spyttprøver i stedet for penselprøver av nese og svelg som testmetode i kommunene. Mulighetene for dette ser positive ut, men det gjenstår mer arbeid før vi kan konkludere. Dersom vi kan anvende spyttprøver vil det bli behov for å bruke færre personer til selve prøvetakingen og det vil også ha positive virkninger på bruken av smittevernuttstyr.

Den gradvise åpningen av samfunnet kan påvirke smittesituasjonen. Folkehelseinstituttets kriterier tilsier at alle med symptomer på Covid-19 skal tilbys test, og jeg er ikke kjent med at hverken testkapasiteten i kommunene eller laboratorieanalysekapasiteten skal ha medført at personer som faller inn under gjeldende kriterier ikke skulle ha blitt testet. Testkapasiteten følges nøye. Vi har god kontroll på testkapasiteten fremover, men jeg vil understreke at vi fremdeles er avhengige av import av varer som er mangelvare på internasjonale markeder.

Vårt mål er altså å ha en kapasitet til å kunne teste inntil 5 pst. av befolkningen hver uke. Dette er blitt forstått som om vi skal teste så mange personer hver uke, noe som er unødvendig slik smittesituasjonen er nå. Dette er en viktig nyansse som det er fint at jeg har fått anledning til å klargjøre.

SPØRSMÅL NR. 1663

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. mai 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl har ikke fått svar på sin søknad om fremskyndet behandling av ekstraordinære søknad for 2021 og er ikke hensynstatt i eksisterende kompensasjonsordninger for inntektstap.

Har statsråden tatt stilling for hvordan seilskipene kan inkluderes i kompensasjonsordningen?

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen har i forbindelse med COVID 19 sendt to søknader til Kulturdepartementet. En separat søknad (sendt

01.04.20) for Statsraad Lehmkuhl gjeldende fremskyndet vedlikehold og en søknad (sendt 16.04.20) på vegne av både Statsraad Lehmkuhl, Christian Radich og Sørlandet som gjelder inntektstap.

Seilskipene ble ikke hensynstatt i revidert budsjett. For Statsraad Lehmkuhl er dette kritisk.

Ved «lock down» ble tidenes sesong kansellert for Statsraad Lehmkuhl og mesteparten av besetning og administrasjon permittert. Likevel velger Statsraad Lehmkuhl en konstruktiv løsning, hun går ikke i opplag og bruker tiden til å forberede seg til den lenge planlagte jordomseilingen og ekspedisjonen i 2021, «One Ocean- Setting Sail for the Future». Ekspedisjonen starter i september 2021 og er en offisiell del av FN sitt tiår for havet. «One Ocean» er et nasjonalt prosjekt der både Utenriksdepartementet, Næringsdepartementet og store institusjoner innen akademia, forskning, utdanning og næringsliv er partnere. Statsminister Erna Solberg og FN sin spesialutsending for hav, ambassadør Peter Thomson, er begge «goodwill ambassadører» for One Ocean.

Skipet skulle etter planen gå på verft i høst fra medio oktober 2020 til januar 2021. Dette arbeidet har Statsraad Lehmkuhl, i god dialog med verft og underleverandører, fått fremskyndet til april – juli 2020.

Ved å gå i verft fra april 2020 bidrar også Statsraad Lehmkuhl til å holde AS Norge og samfunnsmaskineriet i gang- både for seg selv og for leverandører – et tiltak som bør bli verdsatt. Ved å bruke den inneværende tiden konstruktivt gjør at Statsraad Lehmkuhl får frigitt tid i den opphavelige planlagte dokkingen fra oktober 2020 – januar 2021, og kan i denne høst/vinterperioden begynne å legge alternative inntektsbringende aktiviteter for skipet.

Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl er en vel-drevet organisasjon og gjør konstruktive grep i en krevende tid som kommer flere til gode i form av oppdrag og arbeidsplasser. Det er kritisk for stiftelsen at de får en velvillig behandling av søknad om fremskynding av behandling av ekstraordinær søknad for 2021 og at Statsraad Lehmkuhl og de to andre seilskipene blir inkludert i kompensasjonsordning for inntektstap.

Svar:

Jeg er veldig glad for at representanten Hjemdal har et engasjement for skværriggerne. Det er bred politisk enighet om at de tre skværriggerne Statsraad Lehmkuhl, Sørlandet og Christian Radich er nasjonalt viktige seilende kulturminner som det er viktig å holde i operativ stand. Jeg er også veldig opptatt av disse seilende kulturminnene.

Alle har – grunnet pandemien – kommet i en svært vanskelig driftssituasjon. Alle tre har måttet kansellere alle tokt og andre publikumsrettede arrangementer og aktiviteter denne sesongen.

Jeg er også godt kjent med disse skutenes behov for løpende vedlikehold, reparasjoner og oppgraderinger for å beholde nødvendige sertifiseringer. Og jeg har mottatt innspill om at ved å legge til rette for verftsopphold, vil alle tre skutene kunne være i fullgod stand til neste års seilingssesong.

Jeg kan forsikre representanten Hjemdal om at regjeringen nå arbeider med å komme til Stortinget med nye tiltak innen utgangen av mai, og hvorvidt vi finner en løsning som møter utfordringene disse skutene står overfor, vil vi kunne avklare i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1664

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 26. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når vil statsråden sørge for at også Statens vegvesen kan involvere entreprenører på et tidlig tidspunkt, slik Nye Veier i dag har mulighet til?

BEGRUNNELSE:

I dag er det slik at Statens vegvesen ikke kan involvere en entreprenør til å bygge et veiprojekt før prosjektet er godkjent av Stortinget. Stortingets behandling skjer

dessuten først etter at reguleringsplanleggingen er ferdig, og siste eksterne kvalitetssikring (KS2) er gjennomført. Dagens modell gir dermed ikke Statens vegvesen åpning for å involvere entreprenører på et tidlig tidspunkt i planleggingen, slik Nye Veier AS kan gjøre i dag.

Samferdselsdepartementet foreslo i brev til Statens Vegvesen 6. desember 2019 to modeller for tidlig involvering av entreprenører som Statens vegvesen kan teste ut. Målet med ordningen er å finne mest mulig effektive løsninger for gjennomføring av veiprojekter som kan bidra

til reduserte utbyggingskostnader, økt nytte og kortere byggetid.

Svar:

Det er riktig at Statens vegvesen og Nye Veier AS har ulike rammebetingelser for prosjektgjennomføring. Statens vegvesen kan ikke kontrahere en entreprenør med sine rådgivere til å gjennomføre et veiprojekt før prosjektet er godkjent av Stortinget. Stortingets behandling skjer først etter at reguleringsplanen er vedtatt, og eksterne kvalitetssikring (KS2) er gjennomført. Dagens modell gir dermed ikke Statens vegvesen åpning for å involvere entreprenører på et tidlig tidspunkt i planleggingen, slik Nye Veier AS kan.

Samferdselsdepartementet foreslo i brev til Statens Vegvesen 6. desember 2019 to modeller for tidlig involvering av entreprenører som Statens vegvesen kan teste ut. Målet med ordningen er å finne mest mulig effektive løsninger for gjennomføring av veiprojekter som kan bidra til reduserte utbyggingskostnader, økt nytte og kortere byggetid for alle veiprojekter.

Samferdselsdepartementet legger stor vekt på å oppnå mer effektiv prosjektgjennomføring, optimalisering og kostnadsstyring av veiprojekter. Departementet har derfor besluttet at Statens vegvesen skal få mulighet til å involvere entreprenørkompetanse ved oppstart eller underveis i reguleringsplanfasen.

Jeg vil vise til at Samferdselsdepartementet nå er i dialog med Statens vegvesen for å identifisere prosjekter som kan være egnet for tidlig involvering av entreprenører.

SPØRSMÅL NR. 1665

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 3. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

En rekke kriserammede virksomheter i hele Norge har så langt i liten grad fått økonomisk hjelp gjennom regjeringens oppfølging av de ordninger som er etablert. Dette gjelder bl.a. virksomheter som ikke er skattepliktige, f.eks. bedrifter for varig tilrettelagt arbeid, stiftelser og ideelle organisasjoner.

Hvilke nye tiltak vil regjeringen komme med for å sikre disse aktørene, hvor mange er i en kritisk økonomisk situasjon, og hvor raskt vil tiltakene bli kommunisert?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har siden mars vedtatt omfattende økonomiske krisetiltak, men ikke alle anmodningsvedtakene er fulgt opp enda. I RNB omtales virksomheter som stiftelser, ideelle organisasjoner og VTA-bedrifter sammen med frivillige organisasjoner, idrett, annen kultur og museumsdrift. Stortingets anmodningsvedtak angående det som går under kultur anses nå av regjeringen å være fulgt opp og kvittert ut. Men situasjonen for bedrifter med varig tilrettelagt arbeid, stiftelser og ideelle organisasjoner er uavklart.

Eksempelvis Valnesfjord Helsesportsenter er godkjent hos skatteetaten som frivillig organisasjon. Nå er situasjonen ved Valnesfjord Helsesportsenteret uavklart i

forhold til koronasituasjonen, og stiftelsen er i en kritisk økonomisk situasjon.

Uavklarte situasjoner og sammenfall av hendelser ved Valnesfjord Helsesportsenter fører blant annet til at terapiritilbudet som har vært viktig ved senteret siden 1983 avvikles. Hestene skal selges, og det vil bli veldig vanskelig å starte opp med terapiritidning på nytt igjen, om hestene og fagmiljøet om terapiritidning blir borte.

Et annet eksempel er Stiftelsen RIBO i Saltdal som tilbyr tjenester innenfor habilitering, rehabilitering, behandling og botilbud til personer med sammensatte utfordringer. RIBO ble landskjent etter TV-programmet Helene sjekker inn. RIBO får ikke ta del i dagens kompensasjonsordning for tapte inntekter, og frykter de må bære hele byrden ved pandemien selv.

Merkostnader og inntektstap ved pandemien, koronasituasjonen, gjør det vanskelig for mange for bedrifter med varig tilrettelagt arbeid, stiftelser og ideelle organisasjoner som setter brukeren av tjenestene i første rekke. Disse aktørene tar aldri utbytte, eller har store økonomiske overskudd å tære på.

Svar:

Så langt har regjeringen innført en rekke ulike tiltak for virksomheter som er hardt rammet økonomisk som føl-

ge av virusutbruddet og smitteverntiltakene. Kompensasjonsordningen for skattepliktig næringsliv har bidratt med rask nødhjelp i den akutte fasen, slik at aktiviteten i økonomien kan ta seg raskt opp igjen når smitteverntiltakene gradvis lettes på.

Stiftelser og ideelle organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret før 5. mars 2020 vil kunne søke tilskudd fra kompensasjonsordningen for arrangører i frivillighets- og idrettssektoren. I den grad virksomheten har inntekter fra stevner eller andre arrangementer, kan inntektsbortfall fra disse evt. dekkes av arrangørordningen under Kulturdepartementet, dersom kravene til ordningen er innfridd. De fleste virksomheter vil være omfattet av en eller flere av ordningene som er innført.

De virksomhetene som faller utenfor kompensasjonsordningene, er svært ulike. Noen stiftelser og ideelle organisasjoner har omfattende økonomisk virksomhet og opererer i grenseland for skatteplikt, mens andre er små, lokale og rent frivillige organisasjoner. Noen er også offentlig eid eller mottar betydelig offentlige tilskudd. Det kommer i tillegg til den fordelene det er å være unntatt fra

skatteplikt, og er fordeler som kommersielle aktører ikke har. Hvordan aktiviteten i en spesifikk stiftelse eller organisasjon er påvirket av virusutbruddet, og hvilken støtte de kan ha behov for, varierer derfor stort.

Regjeringen la i Prop 127 S (2019-2020) frem forslag om en ny midlertidig støtteordning for virksomheter som tar tilbake permitterte. Bedriftene kan søke om støtte for juli og august eller bare august. Flere virksomheter vil være søknadsberettiget enn i kompensasjonsordningen. Foretak, stiftelser, foreninger og frivillige organisasjoner vil også kunne søke. Regjeringen vil komme tilbake med en mer detaljert utforming og nærmere avgrensning av ordningen i en ny lovproposisjon om kort tid.

I tillegg foreslår regjeringen en ny tilskuddsordning på 180 mill. kroner for forhåndsgodkjente arrangører av VTA og AFT. Formålet med ordningen er å unngå at arrangørene går konkurs og deltakerne mister sitt tilbud som følge av tapte salgsinntekter på grunn av smitteverntiltakene. Jeg viser til Prop. 127 S (2019-2020) for nærmere omtale.

SPØRSMÅL NR. 1666

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 29. mai 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Opprydningen av miljøgifter i Hammerfest Havn er svært viktig. Hammerfest havn er en av Nord-Norges og blant landets mest forurensede havner. 24. desember 2019 fikk undertegnede et svar fra daværende Klima- og miljøminister hvor han skrev: "Prosjektet vil gi både god miljø- og samfunnsnytte, og opprydding i Hammerfest havn er høyt prioritert fra min side." Jeg regner med at dagens ledelse i KLD er enige. Spørsmålet blir da:

Når tenker statsråden å få satt i gang opprydningen og hvilken tidsplan har han for gjennomføringen av den?

Svar:

Som kjent planlegg Hammerfest kommune og Hammerfest Havn å samkøye oppryddinga med bygging av ny hamneterminal, fiskerikai og Kystverkets planar for farledsutdyping i nærliggande område. Eg meiner prosjektet vil gi både miljø- og samfunnsnytte. Sjøbotnen i hamneområdet er svært forureina av miljøgifter som følgje av

tidlegare aktivitet og er ein risiko for helse og økosystem. Eg kan likevel ikkje på noverande tidspunkt seie noko konkret om når ei eventuell opprydding kan starte.

SPØRSMÅL NR. 1667**Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 28. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan forklarer statsråden at det har manglet sentral styring for å sikre intensivkapasiteten ved norske sykehus, beredskapslagre med smittevernutstyr og legemidler?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget redegjorde statsråden 11. mai for at Norge bare har hatt munnbind for 4 ukers normal bruk på lager. I november 2019 kom Riksrevisjonen med sterk kritikk av den store mangelen på blant annet intensivsykepleiere i rapporten «Undersøkelse av bemanningsutfordringer i helseforetakene.» I tillegg har det manglet planer for å gjøre noe med problemet. Det store forskningsprosjektet NEXUS – The Next Disaster hadde i 2017 som «kanskje viktigste konklusjon» at de ikke fant noen tegn til at samordningsproblemet i beredskapen i Norge var løst – trass i å være en helt sentral kritikk i 22. juli-kommisjonens rapport.

Svar:

Helse- og omsorgssektoren har over flere år utviklet regelverk, beredskapsplaner og systemer for krisehåndtering, basert på erfaring fra hendelser, øvelser og risiko- og sårbarhetsanalyser i helsesektoren. Nasjonal helseberedskapsplan (sist oppdatert 2018) er overordnet rammeverk for helsesektorens beredskap og håndtering av alle typer kriser. Prinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke ligger til grunn for alt beredskapsarbeid.

I arbeidet med å styrke smittevernberedskapen i Norge er det fremlagt en rekke nasjonale planer, som Nasjonal beredskapsplan pandemisk influensa (2014), Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer (2019) og Handlingsplan for et bedre smittevern (2019). HOD etablerte i juni 2019 Beredskapsutvalget mot biologiske hendelser, som ledes av Helsedirektoratet og består av virksomheter i helsesektoren og en rekke andre sektorer. Formålet er at beslutningstakerne kan komme sammen og koordinere innsatsen for å beskytte liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser ved slike hendelser, fordi biologiske hendelser (alvorlige smittsomme sykdommer) berører en rekke sektorer.

I foretaksmøter med de regionale helseforetakene 10. januar 2017 ba Helse- og omsorgsdepartementet de regionale helseforetakene om i samarbeid, og ved bruk av CBRNE-senteret, å etablere beredskap for ambulansetransport og spesialisthelsetjenestens håndtering ved utbrudd

av alvorlige smittsomme sykdommer. Oppdraget ble gitt blant annet på bakgrunn av erfaringene fra håndteringen av ebolautbruddet i 2014, et forslag til Nasjonal plan mot alvorlige smittsomme sykdommer departementet hadde mottatt fra Helsedirektoratet og Nasjonal strategi for CBRNE beredskap 2016-2020.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene 14. januar 2020 ba HOD de regionale helseforetakene følge opp Overordnede risiko- og sårbarhetsvurderinger for nasjonal beredskap i helse- og omsorgssektoren og Nasjonal legemiddelberedskap (IS-2837) av 21. juni 2019. Foretaksmøtet viste til at regionale helseforetak gjennom arbeidet med ny grossistavtale for spesialisthelsetjenesten sørger for at det blir gjort en ny vurdering av de sentrale beredskapslagrene i forbindelse med nytt grossist- og legemiddelkjøp i spesialisthelsetjenesten (Na 1.2). Foretaksmøtet viste videre til viktigheten av økt bevissthet rundt leveringssikkerhet i innkjøpsordningene (RI 2.1). Foretaksmøtet viste også til regjeringen sin lansering av Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlig smittsomme sykdommer og til Handlingsplan for bedre smittevern og bad om at disse blir fulgt opp.

Dette utbruddet har likevel vist at behovet for intensivkapasitet og beredskapslagring er stort, og vi må lære av erfaringene vi har gjort i denne nasjonale og internasjonale katastrofen (økt intensivkapasitet, beskyttelsesutstyr, legemidler respiratorer, bla.).

Global knapphet på smittevernutstyr og logistikkutfordringer på grunn av stengte grenser og flystans gjør tilgang på smittevernutstyr utfordrende. Vi har derfor iverksatt flere tiltak.

Vi har etablert en nasjonal ordning, der Sykehusinnkjøp HF er utpekt til å kjøpe inn smittevernutstyr både til kommuner og sykehus. På den måten koordineres både innkjøp og utlevering på en hensiktsmessig måte. Dette arbeidet fortsetter med betydelig intensitet.

28. februar ble det vedtatt en kongelig resolusjon som gir Helse- og omsorgsdepartementet hjemmel til å fastsette regler for å sikre tilgang på legemidler, medisinsk og annet utstyr som f.eks. munnbind som følge av koronavirusutbruddet. Den kongelige resolusjonen gir HOD adgang til å innføre meldeplikt, rasjonering eller eksportforbud.

Det er inngått avtaler med flere norske produsenter, som omstiller sin produksjon mot smittevernutstyr. Dette gjelder blant annet smittefrakker, vernebriller/visir, operasjonsluer og desinfeksjonsmiddel.

En liten andel av pasientene med koronavirussykdom vil ha behov for sykehusinnleggelse og intensivbehandling. Lungesvikt krever intensivbehandling med respirator. Sykehusene har iverksatt en rekke tiltak for å ha kapasitet til å gi behandling til koronasyke, og samtidig yte øyeblikkelig hjelp og gi behandling til pasienter med annen alvorlig sykdom. Sykehusene har laget gode planer for å øke kapasiteten i en nødsituasjon med tilstrekkelig intensivkapasitet for en topp i antall koronasmittede basert på Folkehelseinstituttets beregninger.

Regjeringen har gitt helseforetakene i oppdrag å lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Sykepleiere, herunder spesialsykepleiere, og helsefagarbeidere skal gis prioritet i arbeidet.

Regjeringen mener det er kritisk å øke utdanningskapasiteten for spesialsykepleiere. I revidert nasjonalbudsjett for 2020 har regjeringen foreslått om lag 1 100

studieplasser til helse- og sosialfagutdanninger, inkludert studieplasser i sykepleie. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 tildelte regjeringen 30 studieplasser innen anestes-, barn-, intensiv-, operasjon og kreftsykepleie (ABI-OK). Disse studieplassene blir trappet opp over fire år og finansieres som 1,5-årige. Totalt vil de 30 studieplassene til spesialsykepleierutdanning i revidert nasjonalbudsjett for 2019 føre til forventet vekst i antallet uteksaminerte spesialsykepleiere med 80 årlig. Inkludert i dette er også intensivsykepleiere.

For å etablere et godt kunnskapsgrunnlag for strategisk og systematisk planlegging av behov for sykepleiere skal det etableres et nasjonalt system for å følge med på behovet for og tilgangen på sykepleiere i spesialisthelsetjenesten og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Som en start skal det gis oppmerksomhet til tilgang på blant annet intensivsykepleiere.

SPØRSMÅL NR. 1668

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 25. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Retten til familieliv er en menneskerett som begrenses av regler for innvandring og smittevern. Manglende behandlingen av familiegjennforenings-søknader skaper nå kø. Her-boende som har ektefelle utenfor EØS, eks Canada, nektes innreise.

Hva er den smittefaglige vurderingen bak at ektefeller fra utenfor EØS ikke kan reise til Norge og gå i karantene?

Svar:

Inntil videre gis familieinnvandrere som hovedregel ikke adgang til innreise. For å ivareta hensynet til saksavviklingen i utlendingsforvaltningen og hindre en opphopning av saker, instruerte Justis- og beredskapsdepartementet 20. april 2020 Utlendingsdirektoratet om å behandle alle søknader om oppholdstillatelse, herunder søknader om familieinnvandring, fortløpende. Samtidig skal det fremgå av vedtaket om utlendingen kan reise inn i Norge straks, eller om han eller hun inntil videre ikke kan nyttiggjøre seg tillatelsen.

Det vurderes individuelt om utlendingen er omfattet av unntak i bortvisningsforskriften, herunder om særlige grunner tilsier at utlendingen likevel bør gis adgang til innreise med én gang. Hva som ligger i «særlige grunner» er nærmere omtalt i departementets rundskriv om bortvisning mv. av utlendinger av hensyn til folkehelsen (G-10/2020) og i Utlendingsdirektoratets retningslinjer for bortvisning fra riket av hensyn til folkehelsen (UDI 2020-008). Det følger også av nevnte instruks til Utlendingsdirektoratet at det må ses hen til våre internasjonale forpliktelser i vurderingen av om særlige grunner tilsier at innreise likevel skal tillates.

Karantenerregler og innreisestriksjoner er to typer tiltak som må ses i sammenheng, og som begge bidrar til å hindre smittespredning ved import av nye tilfeller og å nå det ønskede beskyttelsesnivået. Det er p.t. usikkert hvor lenge innreisestriksjonene for personer som gis oppholdstillatelse i Norge bør gjelde. Både helsemyndighetenes faglige anbefalinger og anbefalinger fra EU tilsier en gradvis overgang til mer lempelige tiltak. I forbindelse med covid-19-utbruddet har EU-kommisjonen gitt flere retningslinjer til medlemsstatene, herunder om midlerti-

dig forbud mot innreise som ikke er essensiell («non-essential travel») for tredjelandsborgere. Fra norsk side vurderes det kontinuerlig på hvilket tidspunkt det bør gis

rett til innreise til nye grupper utlendinger, og – som regjeringen signaliserte 15. mai – tas det nå sikte på en gradvis oppmyking.

SPØRSMÅL NR. 1669

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 28. mai 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Siden masseuttaket ikke er en del av annen utnyttelse av grunnen, men separat områder, mener statsråden fremdeles at det ikke er konsesjonspliktig etter mineralloven, jf. tidligere svar?

BEGRUNNELSE:

I MTA for Tysvær Vindpark er det beskrevet behov for 4 separate masseuttak. Disse ligger utenfor den grunn som skal brukes til veier og turbinpunkter. Dette er derfor ikke en del av annen utnyttelse av grunnen.

Svar:

I svar av 28. april på spørsmål nr. 1393 fra representanten Haukeland Liadal om masseuttak i forbindelse med Tysvær vindkraftverk tok jeg utgangspunkt i at vindkraftverket har konsesjon etter energiloven til å bygge vindkraftverk og nødvendig infrastruktur i form av blant annet veier innenfor et bestemt planområde.

Ettersom mineralloven ligger under næringsministerens ansvarsområde, viste jeg i svaret 28. april til opplysninger innhentet fra Nærings- og fiskeridepartementet når det gjaldt spørsmålet om det foreligger konsesjonsplikt etter dette lovverket.

Enhver tiltakshaver med konsesjoner etter energilovgivningen har på vanlig måte ansvar for å avklare nødvendigheten av å inneha eventuelle tillatelser etter annet lovverk.

SPØRSMÅL NR. 1670

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 27. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Jeg er bekymret over at institusjoner ikke øker stillingsprosent for de som jobber deltid eller har vikarstillinger.

Hvilke helseforetak har tilbydd større stillingsprosent til de som jobber deltids- eller har vikarstillinger på sykehus?

Svar:

Sykehusene har over lang tid arbeidet med å utvikle en heltidskultur og redusere bruken av deltid. Jeg har i foretaksmøter med de regionale helseforetakene stilt krav om at man bygger opp om en heltidskultur for å redusere bruken av deltid og vikariater. Målet er flest mulig ansatte i hele faste stillinger, noe som også er et viktig bidrag for å øke pasientsikkerheten og kvaliteten i pasientbehandlingen.

Når det gjelder det konkrete spørsmålet, er svaret at alle helseforetak har tilbudt større stillingsprosent til de som jobber deltid eller har vikarstillinger på sykehus. Helseforetakene jobber med ulike strategier og tiltak for å redusere deltid. Samtidig er det utfordringer med å realisere

dette, blant annet relatert til vaktordninger med stor helgebastning. Helseforetakene er også store arbeidsplasser, hvor det til enhver tid vil være ansatte som av ulike rettmessige grunner har redusert stillingsbrøk.

SPØRSMÅL NR. 1671

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 2. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har ABE-reformen hatt innvirkning på helseforetakenes prioriteringer knyttet til beredskapslagre med smittevernstyr og legemidler, samt intensivkapasiteten på norske sykehus?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget redegjorde statsråden 11. mai for at Norge bare har hatt munnbind for 4 ukers normal bruk på lager. I november 2019 kom Riksrevisjonen med sterk kritikk av den store mangelen på blant annet intensivsykepleiere i rapporten «Undersøkelse av bemanningsutfordringer i helseforetakene.» I tillegg har det manglet planer for å gjøre noe med problemet. Fagfolk og ledere i helseforetakene har pekt på at avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) har gitt uprioriterte og flate ostehøvelkutt gjennom hele denne regjeringsperioden.

Svar:

Spesialisthelsetjenesten er et viktig satsingsområde for regjeringen og derfor har sykehusene blitt prioritert i hvert statsbudsjett som er lagt fram siden 2013. Regjeringen innførte en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform i 2015. ABE-reformen forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører tiltak for å bli mer effektive. Dette gjelder også sykehusene. Samtidig har spesialisthelsetjenesten hvert år fått en vekst i økonomisk ramme, også etter at ABE-reformen er trukket i fra. I 2020 er sykehusbudsjettene styrket med 1,58 milliarder kroner etter at ABE-reformen er trukket fra. Dette viser at regjeringen prioriterer sykehusene. Jeg er ikke enig i at effektivitetskravet i ABE-reformen har hatt innvirkning på helseforetakenes prioriteringer knyttet til beredskapslagre og intensivkapasitet.

Helse- og omsorgssektoren har over flere år utviklet regelverk, beredskapsplaner og systemer for krisehåndtering, basert på erfaring fra hendelser, øvelser og risiko- og sårbarhetsanalyser i helsesektoren. Nasjonal helseberedskapsplan (sist oppdatert 2018) er overordnet rammeverk for helsesektorens beredskap og håndtering av alle typer kriser. Prinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke ligger til grunn for alt beredskapsarbeid.

I arbeidet med å styrke smittevernberedskapen i Norge er det fremlagt en rekke nasjonale planer, som Nasjonal beredskapsplan pandemisk influensa (2014), Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer (2019) og Handlingsplan for et bedre smittevern (2019). HOD etablerte i juni 2019 Beredskapsutvalget mot biologiske hendelser, som ledes av Helsedirektoratet og består av virksomheter i helsesektoren og en rekke sektorer. Formålet er at beslutningstakerne kan komme sammen og koordinere innsatsen for å beskytte liv, helse, miljø og andre viktige samfunnsinteresser ved slike hendelser, fordi biologiske hendelser (alvorlige smittsomme sykdommer) berører en rekke sektorer.

I foretaksmøter med de regionale helseforetakene 10. januar 2017 ba Helse- og omsorgsdepartementet de regionale helseforetakene om i samarbeid, og ved bruk av CBRNE-senteret, å etablere beredskap for ambulansetransport og spesialisthelsetjenestens håndtering ved utbrudd av alvorlige smittsomme sykdommer. Oppdraget ble gitt blant annet på bakgrunn av erfaringene fra håndteringen av ebolautbruddet i 2014, et forslag til Nasjonal plan mot alvorlige smittsomme sykdommer departementet hadde mottatt fra Helsedirektoratet og Nasjonal strategi for CBRNE beredskap 2016-2020.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene 14. januar 2020 ba HOD de regionale helseforetakene følge opp Overordnede risiko- og sårbarhetsvurderinger for nasjonal beredskap i helse- og omsorgssektoren og Nasjonal legemiddelberedskap (IS-2837) av 21. juni 2019. Foretaks-

møtet viste til at regionale helseforetak gjennom arbeidet med ny grossistavtale for spesialisthelsetjenesten sørger for at det blir gjort ei ny vurdering av de sentrale beredskapslagrene i forbindelse med nytt grossist- og legemiddelkjøp i spesialisthelsetjenesten (Na 1.2). Foretaksmøtet viste videre til viktigheten av økt bevissthet rundt leveringssikkerhet i innkjøpsordningene (Rl 2.1). Foretaksmøtet viste også til regjeringen sin lansering av Nasjonal beredskapsplan mot utbrudd av alvorlig smittsomme sykdommer og til Handlingsplan for bedre smittevern og ba om at disse blir fulgt opp.

Dette utbruddet har likevel vist at behovet for intensivkapasitet og beredskapslagring er stort og vi må lære av erfaringene vi har gjort i denne nasjonale og internasjonale katastrofen (økt intensivkapasitet, beskyttelsesutstyr, legemidler, respiratorer, mv.). Global knapphet på smittevernutstyr og logistikkutfordringer på grunn av stengte grenser og flystans gjør tilgang på smittevernutstyr utfordrende. Vi har derfor iverksatt flere tiltak. Vi har etablert en nasjonal ordning, der Sykehusinnkjøp HF er utpekt til å kjøpe inn smittevernutstyr både til kommuner og sykehus. På den måten koordineres både innkjøp og utlevering på en hensiktsmessig måte. Dette arbeidet fortsetter med betydelig intensitet.

28. februar ble det vedtatt en kongelig resolusjon som gir Helse- og omsorgsdepartementet hjemmel til å fastsette regler for å sikre tilgang på legemidler, medisinsk og annet utstyr som f.eks. munnbind som følge av koronavirusutbruddet. Den kongelige resolusjonen gir Helse- og omsorgsdepartementet adgang til å innføre meldeplikt, rasjonering eller eksportforbud.

Det er inngått avtaler med flere norske produsenter, som omstiller sin produksjon mot smittevernutstyr. Dette gjelder blant annet smittefrakker, vernebriller/visir, operasjonsluer og desinfeksjonsmiddel.

En liten andel av pasientene med koronavirussykdom vil ha behov for sykehusinnleggelse og intensivbehandling. Pasienter med lungesvikt krever intensivbehandling, de fleste med respirator. Intensivsenger er svært ressurskrevende, og er i utgangspunktet tilpasset sykehusenes normale aktivitet. Poenget er ikke å bygge ut kapasiteten i en normalsituasjon, hvor man ikke har behov for den økte kapasiteten, men å ha gode planer for beredskap slik at man raskt kan øke kapasiteten tilsvarende behovet. Sykehusene har iverksatt en rekke tiltak for å ha kapasitet til å gi behandling til pasienter med covid-19, og samtidig øyeblikkelig hjelp og gi behandling til pasienter med annen alvorlig sykdom. Sykehusene har laget gode planer for å øke kapasiteten i en nødsituasjon med tilstrekkelig intensivkapasitet for en smittetopp basert på Folkehelseinstituttets beregninger.

Regjeringen har gitt helseforetakene i oppdrag å lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Sykepleiere, herunder spesialsykepleiere og helsefagarbeidere, skal gis prioritet i arbeidet. Regjeringen mener det er kritisk å øke utdanningskapasiteten for spesialsykepleiere. I revidert nasjonalbudsjett for 2020 har regjeringen foreslått å opprette om lag 1 100 studieplasser til helse- og sosialfagutdanninger, inkludert studieplasser i sykepleie. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2019 lanserte regjeringen en opptrappingsplan som vil gi 80 nye anestesibarn-, intensiv-, operasjon og kreftsykepleiere (ABIOK) i året ved utløpet av opptrappingsplanen.

For å etablere et godt kunnskapsgrunnlag for strategisk og systematisk planlegging av behov for sykepleiere skal det etableres et nasjonalt system for å følge med på behovet for og tilgangen på sykepleiere i spesialisthelsetjenesten og i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Som en start skal det gis oppmerksomhet til tilgang på blant annet intensivsykepleiere.

SPØRSMÅL NR. 1672

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 27. mai 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil kulturministeren tilpasse kompensasjonsordningen for arrangører i kulturlivet slik at ikke ordningen ekskluderer kinoer kun begrunnet i valg av organisasjonsform?

BEGRUNNELSE:

I Kulturdepartementets kompensasjonsordning for arrangører i kultursektoren ved avlysning, stenging eller utsettelse av arrangementer som følge av COVID-19-utbruddet, stilles det krav til at virksomheten har eget organisasjonsnummer. Erfaringene viser at mange kultur-

virksomheter dermed faller utenfor ordningen og at dette oppleves som urettferdig, da de ikke ekskluderes på grunn av aktiviteten de bedriver, men på grunn av hvilken organisasjonsform de har valgt.

Konsekvensene av kravet om eget organisasjonsnummer innebærer at relativt like aktører behandles ulikt. Eksempelvis er Hamar Kino og Gjøvik Kino begge kommunale foretak med egne organisasjonsnumre, mens Lillehammer kino er kommunalt eid. De to førstnevnte kommer derfor innenfor ordningen, mens sistnevnte faller utenfor ordningen. Disse tre kinoene er svært sammenlignbare i størrelse, er viktige kulturarrangører lokalt og samarbeider godt, blant annet om kvalitetsfilmprogrammering (Filmperler).

Svar:

Kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren forvaltes av Kulturrådet i tråd med regler fastsatt i forskrift 3. april 2020 om midlertidig kompensasjonsordning for arrangører i kultursektoren ved avlysning, stenging eller utsettelse av arrangementer som følge av covid-19-utbruddet.

Det ble ansett som viktig å få ordningen på plass så raskt som mulig, og det har vært en forutsetning at ordningen skal være mest mulig automatisk og enkel å ad-

ministrere. Regjeringen har i Prop. 117 S (2019–2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer

i statsbudsjettet 2020 foreslått å forlenge den midlertidige kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren til å gjelde for arrangementer som var planlagt i perioden fra og med 1. mai og til og med 15. juni 2020. Det er imidlertid ikke lagt opp til å endre vilkårene om hvilke arrangører som kan kvalifisere for kompensasjon.

Vilkåret i ordningen om at arrangører må være registrert i Enhetsregisteret følger av forskriften. Det er videre et krav at den som skal kvalifisere for kompensasjon, "i hovedsak formidler, eller gjør kunst og kultur tilgjengelig til allmennheten". Arrangører som mottar 60 % eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019, er ikke søkeberettigede for kompensasjon i denne ordningen. Disse vilkårene skal sikre at kompensasjon kommer selvstendige arrangører som har kunst- og kulturformidling som hovedformål, til gode.

Kulturdepartementet er klageinstans for Kulturrådets vedtak etter forskriften for kompensasjonsordningen, og departementet har konkrete klagesaker til behandling. Jeg kan ikke her og nå gå inn i konkrete spørsmål om tolkning av forskriften eller om ev. behov for endringer i forskriften. Jeg vil imidlertid vurdere om det er behov for å gjøre justeringer i ordningen, blant annet i lys av erfaringene med klagesaksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 1673

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 27. mai 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at lokale byråkratiske prosesser i Møre og Romsdal ikke stopper havbruksprosjekter som har potensiale til å gi økonomisk vekst og arbeidsplasser i tiden fremover?

BEGRUNNELSE:

Oppdrettsselskapet Hofseth Aqua AS har utarbeidet planer om å utvikle næringsaktiviteten i Storfjorden i Møre og Romsdal. Hofseth opplyser om at prosjekter og investeringer for flere millioner kroner kan settes i gang i løpet av få dager om de nødvendige tillatelsene gis. Dette vil få opp økonomisk aktivitet og skape flere arbeidsplasser i regionen, noe som er særlig tiltrengt i disse korona-tider.

Over en tiårsperiode har Hofseth planlagt prosjekter og investeringer for nærmere 15 milliarder kroner.

Imidlertid viser det seg at lokalt byråkrati kan sette en stopper for den planlagte aktiviteten i Storfjorden. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ifølge Hofseth stoppet fire FoU konsesjoner, og videre varslet at hun vil stoppe søknad om ny lokalitetsstruktur samt søknad om visningskonsesjon. Som en konsekvens av dette er flere av Hofseths planlagte investeringer og prosjekter satt på vent. Dette dreier seg om konstruksjon av ny bløggebåt, restrukturering av fjorden og 4 FOU-konsesjoner til en verdi av 4-600 millioner kroner. I tillegg settes bygging og design av ny fabrikk med Ulstein Betong verdt 5-600 millioner kroner på vent, samt bygging av et nytt landbasert oppdrettsanlegg i Røbergvik gruveanlegg til 12-13 milliarder kroner.

Hofseth mener at alle kriterier som stilles i lover og forskrifter er oppfylt, og stiller seg uforstående til Fylkesmannens vurderinger. Det oppleves som om sårt tiltrente investeringer og prosjekter i regionen obstrueres. I en juridisk vurdering innhentet fra Advokatfirmaet CLP DA argumenteres det for at Fylkesmannen i disse sakene har gått utenfor sitt mandat og satt alminnelige krav til forsvarlig saksbehandling til side. Advokatfirmaet mener at gjennom håndteringen av enkeltsaker synes Fylkesmannen å praktisere et generelt forbud mot å legge nye tillatelser til Storfjorden, og påpeker at regelverket knyttet til villaks og sjøørret ikke gir Fylkesmannen en slik kompetanse.

Svar:

Tildeling av tillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret skjer gjennom at virksomheten gis et tilsagn om tillatelse og deretter, dersom virksomheten ikke allerede har lokaliteter, søker om klarering av tillatelsen på en ny lokalitet eller en eksisterende lokalitet gjennom samlokalisering.

Tildeling av tillatelser til lakse- og ørretoppdrett til forskningsprosjekter er et viktig virkemiddel for å bringe norsk akvakulturnæring videre. Fiskeridirektoratet har opplyst om at de ikke har mottatt noen søknad om FOU-tillatelser fra Hofseth. Jeg antar derfor at representanten i sin begrunnelse for spørsmålet sikter til de 4 forskningstillatelsene som er tildelt Ewos. Ewos har søkt samlokalisert 3 av disse på Hofseth sine lokaliteter i Møre og Romsdal. Fylkesmannen har ikke avslått denne søknaden, men har i en uttalelse til søknaden frarådet at søknaden innvilges på bakgrunn av villaksinteresser. Mattilsynets regionkontor, som behandler slike søknader

etter matloven og dyrevelferdsloven, har nektet samlokalisering av hensyn til lakselussituasjonen i området. Saken er påklaget til Mattilsynets hovedkontor for endelig avgjørelse. Ettersom saken fortsatt er til behandling i forvaltningen, er det ikke riktig av meg å kommentere den nærmere nå.

Representanten har i begrunnelsen også vist til fylkesmannen har "varslet at hun vil stoppe søknad om ny lokalitetsstruktur samt søknad om visningskonsesjon".

Det er noe uklart hvilken søknad om visningskonsesjon som representanten Listhaug viser til. Norsk Sjømat Oppdrett AS har imidlertid fått tilsagn om visningskonsesjon og har søkt om å lokalisere den i Fjord kommune. Saken har blitt behandlet som en søknad om dispensasjon fra kommuneplanen etter plan- og bygningsloven. Saker under plan- og bygningsloven hører til kommunal- og moderniseringsministerens konstitusjonelle ansvarsområde, men jeg kan opplyse om at fylkesmannen i Trøndelag som settefylkesmann har avslått dispensasjonssøknaden på grunn av saksbehandlingsfeil i kommunen. Saken må derfor eventuelt behandles på nytt i kommunen. Ettersom dette er en pågående sak om lokalisering, vil det heller ikke være riktig av meg å kommentere denne saken nærmere.

Jeg er ikke kjent med at fylkesmannen har varslet at hun vil stanse et arbeid med en ny lokalitetsstruktur.

Regjeringen har store ambisjoner på vegne av norsk havbruksnæring, og ønsker å legge til rette for vekst og økt verdiskaping innenfor miljømessige bærekraftige rammer. Jeg kan imidlertid ikke se at det skulle foreligge noen særlige forhold i Møre og Romsdal som tilsier generelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1674

Innlevert 18. mai 2020 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen

Besvart 18. juni 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vil statsråden be Forsvarsbygg stoppe krav om betaling for leie under arrangement som er pålagt avlyst av regjeringen?

BEGRUNNELSE:

Viser til direktør i Forsvarsbygg sin uttalelse i Bergens Tidende 17. mai der det fremgår at alle leietagere må betale, selv om arrangement er pålagt avlyst. Dette utgjør en stor kostnad for arrangørene. Det fremstår også svært urimelig, all den tid alle er bedt om å stille opp i en nasjonal dugnad.

Svar:

Som kjent har regjeringen fått gjennomslag for en rekke ordninger som skal motvirke de negative virkningene av pandemien. Regjeringen har som del av dette foreslått, og Stortinget har vedtatt, en midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall. Formålet med kompensasjonssystemet som ordningen legger til rette for, er at bedrifter holder seg flytende og ikke går konkurs, slik at arbeidsplasser trygges og at økonomien raskere henter seg inn igjen. Jeg forutsetter at denne ordningen benyttes av de som har behov.

Forsvarsbygg vil inntil videre utsette innkreving av leie for leietagere som anmoder

om det, og de har allerede gitt utsettelse for enkelte leietakere. Noen av Forsvarsbyggs leiekontrakter er langsiktige og andre gjelder kun arrangementer denne sommeren. Forsvarsbygg opplyser at alle kontraktene ennå ikke er vurdert individuelt, og heller ikke i forhold til om den enkelte leietager kan påberope seg force majeure. Det er fra enkelte leietagere kommet henvendelser som Forsvarsbygg vil se på. Der det kontraktsmessig er slik at leietager kan kreve avslag i leien helt eller delvis pga. situasjonen, er Forsvarsbygg positive til en slik løsning.

SPØRSMÅL NR. 1675

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 3. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kan en stiftelse som stiftelsen Stovner Ridesenter få innvilget støtte gjennom kompensasjonsordningen slik nettportalen fungerer per 19. mai?

BEGRUNNELSE:

Den 12. mars stengte, i likhet med mange andre virksomheter, stiftelser som for eksempel rideskoler stenge sin drift. Kommersielle bedrifter kan få støtte via kompensasjonsordningen. Stortinget har også vedtatt at stiftelser skal få hjelp.

«Stortinget ber regjeringen sørge for at virksomheter som har omfattende økonomisk drift, men ikke har 'ervert til formål' og dermed ikke betaler skatt, blir ivaretatt med en økonomisk kompensasjon, som f.eks. bedrifter for varig tilrettelagt arbeid, stiftelser, ideelle organisasjoner og en rekke virksomheter innen blant annet kultur og museumsdrift.»

Svar:

Regjeringen har innført omfattende økonomiske tiltak for virksomheter som ble hardt rammet av smittevern-tiltakene innført 12. mars. Store deler av norsk næringsliv ble rammet, både arbeidstakere og arbeidsgivere. Regjeringens økonomiske tiltak har blitt lagt frem i tre faser. I den første akutte fasen ble det innført strakstiltak for å unngå unødvendige oppsigelser og konkurser. I den andre fasen ble det lagt frem ytterligere konkrete tiltak for bransjer, bedrifter og husholdninger som er blitt spesielt hardt

rammet av virusutbruddet, herunder kompensasjonsordningen for arrangører i frivillighets- og idrettssektoren og arrangørordningen under Kulturdepartementet.

Stiftelsen Stovner Ridesenter vil ikke få innvilget støtte gjennom den midlertidige kompensasjonsordningen for næringslivet, men som registrert i Frivillighetsregisteret før 5. mars vil de kunne omfattes av kompensasjonsordningen for arrangører i frivillighets- og idrettssektoren. I den grad ridesenteret har inntekter fra stevner eller andre arrangementer, kan inntektsbortfall fra disse evt. dekkes av arrangørordningen under Kulturdepartementet, dersom ridesenteret innfrir de øvrige kravene i denne ordningen.

I den tredje fasen av regjeringens økonomiske håndtering av virusutbruddet vil de økonomiske tiltakene tilpasses den gradvise avviklingen av smitteverntiltakene. Regjeringen la 29. mai 2020 i Prop. 127 S (2019-2020) frem bl.a. frem en ny støtteordning for virksomheter som tar tilbake egne permitterte. Stiftelser, foreninger og frivillige organisasjoner som ikke har næringsvirksomhet, og dermed heller ingen rapportert omsetningssvikt, vil også kunne søke.

De støtteberettigede foretakene i den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet skal ha skatteplikt og skal være registrert i Foretaksregisteret, med unntak av enkeltpersonforetak som skal være registrert i enhetsregisteret. Disse kravene verner mot misbruk, sørger for rask saksgang og sikrer at de som søker kompensasjon har tilknytning til Norge. Virksomheter som ikke har skattepliktig inntekt, som for eksempel stiftelser og ideelle organi-

sasjoner, faller utenfor denne ordningen. Tatt i betraktning bredden av regjeringens ulike tiltaksordninger vil de fleste virksomheter være omfattet av en eller flere ordninger.

De virksomhetene som faller utenfor kompensasjonsordningen for næringslivet, utgjør en svært heterogen gruppe. Å åpne kompensasjonsordningen for stiftelser og frivillige organisasjoner uten skatteplikt generelt vil ikke nødvendigvis være i tråd med ordningens formål om å holde næringslivet flytende gjennom krisen og bevare arbeidsplasser. Noen stiftelser og frivillige organisasjoner har omfattende økonomisk virksomhet og opererer i grenseland for skatteplikt, mens andre er små, lokale og rent frivillige tiltak som kompensasjonsordningen ikke har til hensikt å støtte. Noen er også offentlig eid eller mottar betydelig offentlige tilskudd. Det kommer i tillegg

til den fordel den er å være unntatt fra skatteplikt, og er fordeler som kommersielle aktører ikke har. Hvordan aktiviteten i en spesifikk stiftelse eller organisasjon er påvirket av virusutbruddet og hvilken støtte de kan ha behov for vil variere vesentlig.

Underveis i ordningens levetid er det gjort justeringer i beregningsformelen for omsetningsfall, kostnader til dyrehold er inkludert, egenandelen er nedjustert. Justeringene har økt kompleksiteten i ordningen, og bidrar til merarbeid og økt belastning på Skatteetaten som må nedprioritere andre oppgaver.

Regjeringen mener den viktigste oppgaven for den økonomiske politikken nå er å legge til rette for at permitterte og arbeidsledige kommer tilbake i jobb, at bedrifter kommer ut av krisen og at nye jobber kan skapes.

SPØRSMÅL NR. 1676

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 25. mai 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva er årsaken til at regjeringen bare legger til grunn inntekt for 2019 i beregningen av den midlertidige inntektskompensasjonen for selvstendige næringsdrivende og frilansere?

BEGRUNNELSE:

Stortinget ønsket at inntektskompensasjonen for selvstendige næringsdrivende og frilansere skulle være om lag 80 prosent av gjennomsnittet av inntektene de siste tre år, begrenset oppad til 6 G. Regjeringen har innført en ordning der bare inntekt i 2019 gir grunnlag for ytelsen.

Stortinget fattet følgende vedtak i forbindelse med behandlingen av Prop. 53 LS (2019–2020): Vedtak nr. 395, 16. mars 2020:

«Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som nå mister hele eller deler av inntektsgrunnlaget sitt som en følge av korona-pandemien. Disse får en kompensasjon der dekningsgraden er om lag 80 % av gjennomsnitt av siste tre års inntekt begrenset oppad til 6 G. Kompensasjonen dekkes fra og med 17. dag etter at inntektsbortfallet inntraff. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalinger skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

I Forskrift om endring av midlertidig forskrift 8. april 2020 nr. 735 om kompensasjonstiltak for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19 skriver regjeringen:

«I forbindelse med utvikling av teknisk løsning for ordningen ser Arbeids- og velferdsdirektoratet at det er behov for å gjøre justeringer i bestemmelsen om utmåling av ytelsen, slik at det ved beregning av ytelse til selvstendig næringsdrivende som hovedregel tas utgangspunkt bare i inntekt for 2019, fremfor inntekt fra 2017 og 2018. Begrunnelsen er at inntektsopplysningene Arbeids- og velferdsetaten mottar fra Skatteetaten for denne gruppen ikke er tilstrekkelig spesifisert til at de uten videre kan legges til grunn.»

Svar:

Stortinget la vekt på at ordningen skulle innføres raskt. For å oppnå dette og samtidig kunne håndtere den historisk store saksmengden hos NAV, har det vært avgjørende å legge til rette for automatisert behandling av søknader.

Grunnlaget for ytelsen til selvstendig næringsdrivende er personinntekt fra næring. Inntekt for 2019 er ikke ferdig liknet og inntektsopplysningene som Arbeids- og velferdsdirektoratet får fra Skatteetaten for 2017 og 2018 er slått sammen med inntekter som ikke inngår i grunnlaget for ytelsen. Det lar seg ikke gjøre å trekke ut de aktuelle inntektene i en automatisert løsning. I tillegg ville det forlenget utviklingstiden om man likevel skulle benyttet disse opplysningene direkte. Det var dermed ikke mulig å benytte ferdig liknede inntekter innenfor en automatisert

søknadsbehandling med rask gjennomføring og utbetaling på korrekt grunnlag. Derfor skal søkerne selv opplyse om inntekt i 2019. Arbeids- og velferdsetaten vil kunne kontrollere inntektsopplysninger for 2019 opp mot opplysninger fra skattemyndighetene når de foreligger. For nyetablerte selskaper, med oppstart etter 1. januar 2020, kan inntekter fram til 1. mars 2020 inngå i grunnlaget.

Ved beregning av grunnlaget for frilansere tas utgangspunkt i den gjennomsnittlige inntekten som frilanseren har hatt i oppdrag, og som er rapportert til a-ord-

ningen de siste 12 månedene før mars 2020. For frilansere som har startet opp mellom 1. mars 2019 og 1. mars 2020, legges hele driftsperioden til grunn.

Beregningsgrunnlaget vil i de fleste tilfeller vil være representativt for normalinntekten i forkant av pandemien, og dermed for den inntekten som er tapt. Ordningen gir god dekning og rask søknadsbehandling også for personer med oppstart som næringsdrivende eller frilanser i løpet av 2019 eller i 2020.

SPØRSMÅL NR. 1677

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 25. mai 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden bidra til å sikre strøm til setrene i Vangrøftdalen for å ivareta formålet med landskapsvernområdet og forsterke grunnlaget for seterdrift i dette området som er et utstillingsvindu for framtidsetra og trygg norsk matproduksjon?

BEGRUNNELSE:

Vangrøftdalen i Dalsbygda er del av et landskapsvernområde som er blant Norges best vedlikeholdte seterlandskap. Det er et utstillingsvindu for framtidsetra og bærekraftig norsk matproduksjon basert på gras og utmarksbeite. Aktiv seterdrift vil være viktig for å forsterke oppslutningen om norsk jordbruk i årene som kommer.

De siste månedene har vist hvor avgjørende det er å øke selvforsyningen og forsterke beredskapen i Norge. En politikk som er tilpasset til geografien i Norge der matjorda ligger spredt og vi har både fjorder og fjell, er grunnleggende om vi skal lykkes. Bruk av utmarksbeite og setring er en del av en helhet som må være på plass.

«Formålet med opprettelsen av Vangrøftdalen – Kjurrudalen landskapsvernområde er å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, skapt gjennom aktiv jordbruksdrift, utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.»

Dersom dette unike kulturlandskapet med biologisk mangfold skal ivaretas, må det fortsatt være aktiv melkeproduksjon med setring. Staten har derfor et ansvar for å bidra til at det praktisk ligger til rette for framtidsmuligheter for seterdrifta hvis målet med landskapsvernområdet

skal kunne nås. Det jobbes nå med et lokalt initiativ for å få strøm til Vangrøftdalen. Strøm til setrene i Vangrøftdalen er et godt – og målrettet tiltak for å kunne utnytte teknisk utstyr som er nødvendig for mjølkeproduksjonen, og dermed sikre fortsatt aktiv setring og beiting i det utvalgte kulturlandskapet.

Svar:

Setrene i Vangrøftdalen i Dalsbygda inngår i Vangrøftdalen – Kurrudalen landskapsvernområde som ble opprettet i 2001, der formålet med opprettelsen er å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap. Seterlandskapet med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner, er skapt gjennom aktiv jordbruksdrift og utgjør en vesentlig del av landskapets egenart. I 2009 ble seterområdet også innlemmet i ordningen utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

Jeg ser positivt på at det er tatt et lokalt initiativ til å få fram strøm til seterdrifta i området, da setring og husdyrhold er viktig for opprettholdelse av matproduksjonen, men også ivaretagelse av miljøverdier som biologisk mangfold og kulturminner og kulturmiljøer. Gjennom tilskudd til utvalgte kulturlandskap kan det settes av midler innenfor rammen til blant annet investeringer, i tillegg ulike skjøtselstiltak for å ta vare på de store verdiene i området.

Det er i dag i alt 46 områder i hele landet som utgjør utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Som utvalgt kulturlandskap i Vangrøftdalen – Kurrudalen, har området motatt betydelige midler over jordbruksavtalen og Klima- og miljødepartementets budsjett til tiltak siden 2009. Jeg

forstår at å investere i strømtilførsel er kostnadskreven- de, og jeg er kjent med at det gjennom ordningen er gitt midler til et forprosjekt knyttet til å sikre setrene strøm. Jeg vil videre legge til at det over jordbruksavtalen er flere

ordninger som skal bidra til å opprettholde matproduksjonen basert på beiting og setring med viktige ressurser, som samlet sett bidrar til framtidsetta og trygg matproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1678

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 29. mai 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Regjeringen varsler i RNB innføring av produksjonsavgift innen havbruk fra 1.1.21. Samtidig varsles en endret fordelingsnøkkel i havbruksfondet, slik at staten får en langt større andel.

Kan statsråden redegjøre for hvordan forslaget om produksjonsavgift og ny fordelingsnøkkel i havbruksfondet vil sikre både stabile og forutsigbare inntekter til havbrukskommuner og -fylker og samtidig utjevne inntektsforskjeller mellom kommunene, slik det argumenteres for i RNB?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varsler i RNB at det fra 1.1.21 skal innføres en produksjonsavgift fra oppdrett på laks/ørret som skal gi stabile framtidige inntekter til havbrukskommuner og -fylker. Samtidig varsles det en endret fordelingsnøkkel i havbruksfondet fra 2022, der 75 % skal tilfalle staten og 25 % kommuner/fylkeskommuner. Det argumenteres i denne forbindelse bl.a. med at havbruksinntektene har bidratt til betydelige forskjeller i inntekt mellom kommuner, og at flere kommuner fikk en økning som tilsvarte mellom 30 og 50 % av de korrigerede, frie inntektene i 2018. Statsråden bes om å redegjøre nærmere for hvordan regjeringens forslag er ment å kunne sikre både en bedre utjevning i inntekter mellom kommunene, og samtidig sikre stabile og forutsigbare inntekter til havbrukskommuner - og fylker som stiller areal til disposisjon for havbruksnæringen slik det argumenteres for i RNB.

Svar:

Havbruksnæringen er en stor og viktig næring for Norge. Næringen bidrar med betydelig verdiskaping og sysselsetting langs hele kysten. Regjeringen har i Revidert nasjonalbudsjett 2020 lagt frem forslag slik at en andel av ver-

diskapingen tilfaller kommunene og fylkeskommunene der havbruksvirksomheten foregår.

Havbruksinntekter har bidratt til betydelige forskjeller i inntekt mellom kommuner. Utbetalinger fra Havbruksfondet økte fra 60 mill. kroner i 2017 til om lag 2,8 mrd. kroner i 2018 og falt til om lag 460 mill. kroner i 2019. Inntektene til havbrukskommunene og -fylkeskommunene fra havbruksnæringen har de siste 10 årene variert betydelig. I flere år ble det ikke tildelt ny produksjonskapasitet, og da ble det heller ikke inntekter fra tildelinger til kommunesektoren. I 2018 fikk de derimot inntekter på hele 2,8 mrd. kroner. Utbetalingen i 2018 ble langt høyere enn det noen trolig så for seg ved opprettelsen av Havbruksfondet i 2016. Til sammenligning var veksten i frie inntekter for kommunesektoren samlet sett på 0,6 mrd. kroner i 2018. Flere havbrukskommuner fikk en økning som tilsvarte mellom 30 og 50 pst. av de korrigerede, frie inntektene.

Med regjeringens forslag blir inntektene til kommuner og fylkeskommuner mer stabile og forutsigbare. Regjeringen varsler i Revidert nasjonalbudsjett at den i stats-budsjettet for 2021 vil foreslå å innføre en produksjonsavgift på 40 øre per kg produsert laks, ørret og regnbueørret. Provenyet anslås til om lag 500 mill. kroner. Avgiften innføres med virkning fra 1. januar 2021 og innbetales som en etterskudds-pliktig skatt i 2022. Avgiften utbetales til havbrukskommunene og fylkeskommunene i 2022.

Den årlige produksjonsavgiften til kommunesektoren erstatter deler av de ustabile inntektene gjennom salg av ny produksjonskapasitet. Det er lang tradisjon for at ustabile inntekter fra blant annet auksjoner og lønnsomhetsbaserte overskuddsskatter tilfaller staten. Staten har bedre forutsetninger for å håndtere svingende inntekter enn enkeltkommuner. For å sikre havbrukskommunene en ytterligere andel av inntektene i havbruket foreslår regjeringen at de også tilføres 25 pst. av inntektene fra fremtidige salg av produksjonskapasitet fra 2022. Samlet gjør

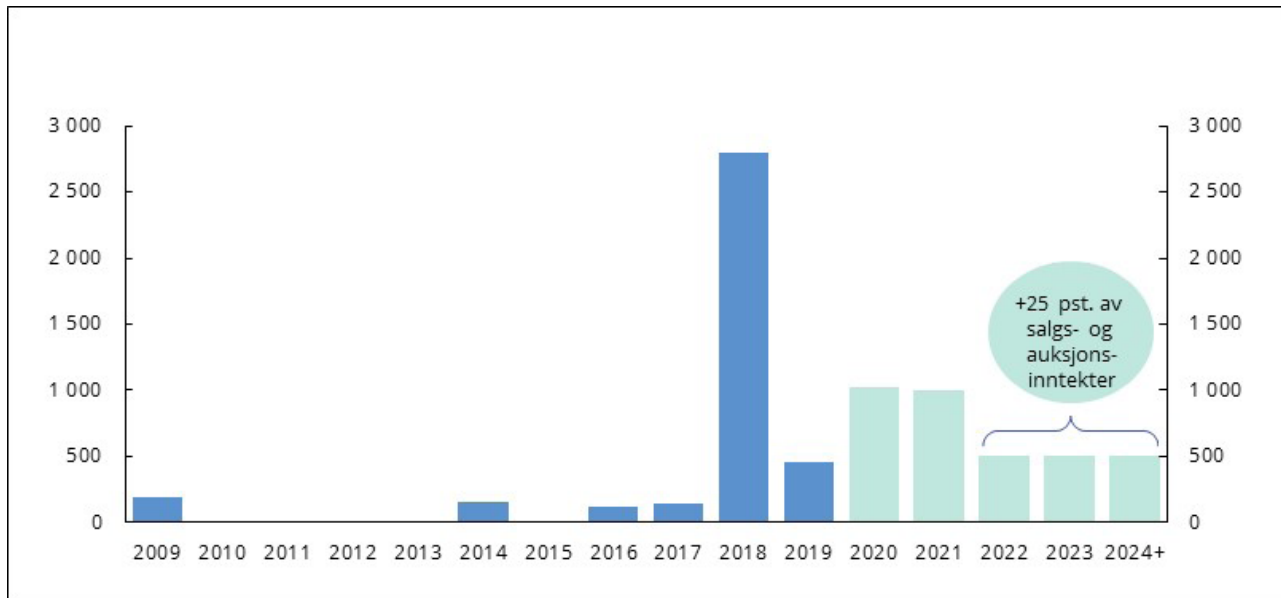
dette at havbrukskommunene får en betydelig andel av de offentlige inntektene fra havbruksnæringen fra 2022, gjennom en jevnere inntektsstrøm.

Regjeringen foreslår at havbrukskommunene også skal få en betydelig andel av inntektene fra årets salg av

produksjonstillatelser, fordelt med 1 mrd. kroner i 2020 og 1 mrd. kroner i 2021.

Figur 1 illustrerer historiske inntekter (i blått) og regjeringens samlede forslag (i grønt) for inntekter fra havbruksnæringen til havbrukskommuner og -fylkeskommuner.

Figur 1. Inntekter fra havbrukstildelinger og produksjonsavgift til havbrukskommuner og -fylkeskommuner

Kilder: Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet.

Med regjeringens forslag sikres nå havbrukskommunene mer stabile og forutsigbare inntekter fra 2022. Regjeringen foreslår at havbrukskommunene også får betydelige inntekter fra årets salg av produksjonstillatelser. Samlet bidrar forslaget til å redusere forskjellene mel-

lom kommuner sammenlignet med dagens system, og det legger til rette for et likeverdig tjenestetilbud på tvers av kommuner. Forslaget skaper forutsigbarhet både for kommunene og næringen.

SPØRSMÅL NR. 1679

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 27. mai 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at den nasjonale kulturinstitusjonen KODE ikke går konkurs som følge av coronasituasjonen?

BEGRUNNELSE:

KODE Kunstmuseer og komponisthjem er et museum for kunst, kunsthåndverk, design og musikk. Fordelt på fire kunstmuseer og tre komponisthjem finner man en rekke unike samlinger og minnesmerker. KODE er unikt og klart en av nasjonens fremste kulturinstitusjoner.

KODE har i en årrekke jobbet aktivt med å øke publikumsinntektene, også som andel av total omsetning. Med

en nærhet til byens befolkning, og tilreisende turister fra inn- og utland har strategien ført til at brorparten av publikumsinntektene kommer fra turister i sommermånedene. Når det er full stopp i internasjonal turisme fører det til en dramatisk nedgang i de totale inntekter. KODE selv anslår at det kan bety en nedgang i inntektene på 30 millioner kroner.

Det er også en strukturell forskjell i hvordan institusjoner av nasjonal tyngde prioriteres med statlige midler. KODE får langt mindre statlige tilskudd enn andre sammenlignbare institusjoner.

Svar:

Koronapandemien har skapt en utfordrende situasjon for kunst- og kulturinstitusjoner i hele landet, også for museer.

Museene som rammes hardest er institusjoner med stor andel utenlandske besøkende og høy andel egeninntekter. KODE er ett av flere museer som melder om store økonomiske utfordringer. KODE hadde i 2019 rundt 38 mill. kroner i egeninntekter, hvilket utgjør 28 % av museets totale inntekter. Om lag tredjedelen av museene med driftstilskudd fra Kulturdepartementet har egeninntekter som utgjør 25 % eller mer av museets totale budsjett. Et mindre antall av disse museene har en egeninntektsandel på 50-70 %.

Jeg er opptatt av at vi ser på museumsfeltet samlet og vurderer eventuelle tiltak som treffer flest museer på best mulig måte.

Kulturdepartementet bevilger i dag godt over 2 milliarder kroner i fast driftstilskudd til norske museer i hele landet. Den norske museumssektoren er mangeartet og består av store og små institusjoner som hver for seg er en viktig brikke i museumsmosaikken i den store fortellingen om Norge. Alle disse museene – både store og små – har en viktig rolle nasjonalt, regionalt og lokalt.

KODE er i dag uten tvil en viktig kunst- og kulturinstitusjon i Museums-Norge. Det er også viktige kunstmuseer med gode samlinger i andre regioner.

I Oslo er situasjonen på kunstfeltet slik at staten er den eneste tilskuddsyteren til Nasjonalmuseet, mens Oslo kommune er fullt ut ansvarlig for å dekke driftskostnadene til Munchmuseet, Stenersen-samlingen og Vigeland-museet som er i kommunens eie.

At Bergen kommune yter et substansielt tilskudd til KODE for derigjennom å forvalte bl.a. samlingene fra tidligere Bergen Billedgalleri, er i dette perspektivet rimelig.

Det er derimot ikke rimelig å sammenligne KODEs tilskudd med tilskuddet til Nasjonalmuseet, slik KODE fra tid til annen gjør. Nasjonalmuseet har et særskilt oppdrag for nasjonen Norge og ansvar for landets største samling på 400 000 kunsthistoriske objekter. Både Nasjonalgalleriet og Samtidskunstmuseet, som i dag utgjør hovedelementer i Nasjonalmuseets virksomhet, var tidligere statlige institusjoner. De tilhørende samlingene er statens eiendom og ansvar.

KODE får i dag ca. 30,1 mill. kroner over Kulturdepartementets budsjett. Staten ved Kulturdepartementet har de senere årene tilført friske midler til KODE både som engangsbevilgninger og økte driftsmidler. Det statlige driftstilskuddet til KODE har økt med 75% de siste ti årene – fra 17,3 mill. kroner i 2010 til 30,1 mill. kroner i 2020. Det ble fra 2017 også bevilget til sammen 41 mill. kroner i investeringstilskudd til KODE knyttet til ombygging av KODE1 og ny elektrisk passasjerbåt til Lysøen.

Størrelsen på museenes statlige tilskudd i 2021 vil bli behandlet på vanlig måte som en del av den ordinære budsjettprosessen.

Museenes situasjon som følge av den pågående pandemien vil bli behandlet som en del av en egen proposisjon til Stortinget. Det er varslet at denne vil bli fremmet førstkommende fredag.

SPØRSMÅL NR. 1680

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 28. mai 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Regjeringen skal revurdere reiserådene og restriksjonene for reiser til og fra Norden, den vurderingen skal være klar den 15. juni. De baltiske land Estland, Latvia og Litauen

har en smitteutvikling tilnærmet lik Norge, og har også lettet på restriksjonene for reiser fra Finland.

Vil regjeringen vurdere reiseråd og restriksjoner også i forhold til de baltiske land når man skal gjøre sin vurdering om Norden?

Svar:

Til tross for forsiktig oppmyking av smitteverntiltak i flere land er det fortsatt vanskelig å være på reise, også i Europa. Reiserestriksjoner i og mellom land, ulik smittesituasjon, karantenebestemmelser, smitteverntiltak og svært få flyavganger skaper fortsatt utfordringer for norske borgere på reise.

Utenriksdepartementet opprettholdt derfor reiserådet av 14. mars som fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige til alle land. Reiserådet gjelder til 20. august.

Vi vil innen 15. juni vurdere om unntak fra reiserådet kan gjøres for reiser til de nordiske landene. Det vil bli gjort en ny vurdering av enkelte nærliggende europeiske land innen 20. juli. For reiser i Norden og nærliggende europeiske land henger lettelse i reiserådet tett sammen med karantenebestemmelser og innreiserestriksjoner.

Nå er Norge og andre europeiske land i ferd med å gradvis lette på tiltak innenlands. Hvordan dette påvirker smittespredning i Norge og andre land er fortsatt for tidlig å si. Fortsatt kan restriksjoner bli innført, eller gjeninnført, i mange land.

Unntak fra reiserådet vil på vanlig måte være basert på en helhetlig vurdering som tilsier at det ikke er grunn til å fraråde reiser til et land. Folkehelseinstituttets vurderinger av smittesituasjonen vil bli svært viktige i denne prosessen. I tillegg ser UD på lokale reiserestriksjoner, tilgang til helsetjenester og utenrikstjenestens evne til å gi konsulær bistand lokalt.

UDs reiseråd er et råd, ikke et forbud. Det er opp til den enkelte å vurdere om reisen er strengt nødvendig og å sette seg inn i restriksjoner og karantenereregler i landet de reiser til.

SPØRSMÅL NR. 1681

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 27. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Antibiotikaresistens kan kalles helsevesenets «klimakrise». Bredspektret antibiotika øker forekomsten av antibiotikaresistens mer enn smalspektret antibiotika. Sykehusene har redusert forbruket av antibiotika fra 2012.

Hvor mange prosent har sykehusene i Norge redusert forbruket av bredspektret antibiotika, per sykehus fra 2012 til de nyeste tallene?

BEGRUNNELSE:

Hvis det er mulig håper jeg at jeg kan få tallene per sykehusene for flere år, og også tall for RHF.

Svar:

Arbeidet mot antibiotikaresistens og for et bedre smittevern er viktige satsingsområder for regjeringen. I 2019 lanserte vi Handlingsplan for et bedre smittevern (2019–2023). Handlingsplanen inngår som en del av Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens (2015–2020).

Nasjonal kompetansetjeneste for antibiotikabruk i spesialisthelsetjenesten (KAS) har ansvar for å sikre kompetanseoppbygging og kompetansespredning om bruk av

antibiotika. I tillegg er forbruk av bredspektrede antibiotika i sykehus en nasjonal kvalitetsindikator.

Det foreligger innrapporterte data på forbruk av fem utvalgte bredspektrede antibiotika i norske sykehus for perioden 2012–2019, innhentet fra KAS. Forbruket måles som antall definerte døgndoser (DDD). DDD er en teknisk verdi som gjør det mulig å vurdere legemiddelforbruket gjennom lengre tidsperioder.

Tabell 1 viser antall DDD, mens tabell 2 viser antall DDD per 100 liggedøgn. Tabellene viser tall fra hvert helseforetak og regionalt helseforetak, og for norske sykehus samlet, fra 2012 til 2019, som representanten har bedt om. Den siste kolonnen i begge tabellene viser den prosentvise endringen fra 2012 til 2019, som representanten har etterspurt. Nasjonal handlingsplan mot antibiotikaresistens har satt mål om 30 % reduksjon i bruk av fem utvalgte bredspektrede midler innen utgangen av 2020. Alle helseforetakene har redusert bruken sammenlignet med forbruket i 2012. Samlet er antall DDD redusert med 22,8 % fra 2012 til 2019, mens den prosentvise nedgangen korrigert for liggedøgn er 16,0 %.

Tabell 1. Forbruk av fem utvalgte bredspektrede antibiotika i norske sykehus. Antall definerte døgndoser.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Prosentvis endring 2019 vs 2012
Norske sykehus samlet	638 396	620 923	601 965	586 458	581 960	533 435	517 757	492 676	-22,8 %
Helse Nord RHF	60 800	55 650	53 371	51 832	53 502	49 765	50 237	49 314	-18,9 %
Helse Midt-Norge RHF	90 133	89 577	87 008	87 463	88 092	80 958	77 713	71 964	-20,2 %
Helse Vest RHF	141 724	134 351	127 996	120 001	121 021	102 383	102 404	99 808	-29,6 %
Helse Sør-Øst RHF	345 739	341 345	333 589	327 162	319 345	300 329	287 403	272 491	-21,2 %
Finnmarkssykehuset HF	6 896	7 022	7 349	6 115	6 461	6 083	5 758	5 547	-19,6 %
Helgelandssykehuset HF	9 270	8 031	6 852	7 384	7 010	6 185	7 210	5 204	-43,9 %
Nordlandssykehuset HF	20 696	18 010	17 845	18 673	17 218	16 458	15 467	16 501	-20,3 %
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	23 939	22 586	21 325	19 660	22 812	21 039	21 801	22 062	-7,8 %
Helse Møre og Romsdal HF	25 166	25 369	24 702	26 603	26 629	21 172	21 370	19 358	-23,1 %
Helse Nord-Trøndelag HF	14 578	14 525	13 918	13 465	14 382	11 761	12 531	12 203	-16,3 %
St. Olavs Hospital HF	48 833	48 065	46 248	45 691	45 498	46 447	41 831	38 261	-21,7 %
Haraldsplass Diagonale Sykehus	9 244	7 962	6 816	6 478	6 926	5 421	5 483	4 741	-48,7 %
Helse Bergen HF	56 610	56 392	54 086	53 629	53 333	43 758	45 983	43 136	-23,8 %
Helse Fonna HF	21 351	19 847	19 884	17 722	18 256	14 541	14 708	15 417	-27,8 %
Helse Førde HF	12 415	11 362	10 687	9 816	10 389	9 639	7 711	8 564	-31,0 %
Helse Stavanger HF	42 047	38 713	36 488	32 305	32 072	28 954	28 389	27 896	-33,7 %
Akershus universitetssykehus HF	46 946	47 428	43 987	41 193	41 346	38 792	34 881	40 153	-14,5 %
Diakonhjemmet Sykehus	8 189	7 166	9 534	9 434	8 373	8 651	7 261	6 086	-25,7 %
Lovisenberg Diagonale Sykehus	7 493	8 040	7 567	7 961	7 237	7 248	6 652	5 634	-24,8 %
Oslo universitetssykehus HF	75 201	74 017	76 869	74 591	74 810	71 867	70 167	67 998	-9,6 %
Sunnaas Sykehus HF	1 294	1 302	1 279	1 045	994	655	442	434	-66,5 %
Sykehuset i Vestfold	33 885	33 375	30 438	27 726	24 818	20 087	22 650	21 656	-36,1 %
Sykehuset Innlandet HF	35 729	36 215	39 345	37 520	38 397	36 261	34 068	27 139	-24,0 %
Sykehuset Telemark HF	22 213	21 632	18 177	18 118	16 773	13 637	13 899	12 057	-45,7 %
Sykehuset Østfold HF	35 194	30 928	28 346	29 049	28 557	30 935	28 230	26 511	-24,7 %
Sørlandet Sykehus HF	30 275	32 419	28 432	29 706	30 884	27 614	24 165	22 008	-27,3 %
Vestre Viken HF	48 935	48 463	49 343	50 448	46 915	44 298	44 733	41 194	-15,8 %

Tabell 2. Forbruk av et utvalg bredspektrede antibiotika i norske sykehus. Antall definerte døgndoser per 100 liggedøgn

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Prosentvis endring 2019 vs 2012
Norske sykehus samlet	17,60	17,46	17,06	16,74	17,06	15,71	15,46	14,79	-16,0 %
Helse Nord RHF	17,01	15,93	15,42	15,06	15,36	14,55	14,90	14,21	-16,5 %

Helse Midt-Norge RHF	17,99	18,08	17,90	17,89	18,23	16,77	16,17	15,28	-15,0 %
Helse Vest RHF	17,80	17,21	16,53	15,83	16,39	14,22	14,83	14,72	-17,3 %
Helse Sør-Øst RHF	17,54	17,68	17,36	17,12	16,94	16,24	15,62	14,85	-15,3 %
Finnmarkssykehuset HF	17,80	17,03	17,09	14,74	15,46	14,82	14,79	13,78	-22,6 %
Helgelandssykehuset HF	18,68	17,67	15,48	16,46	15,84	15,06	17,39	12,24	-34,5 %
Nordlandssykehuset HF	20,10	18,21	18,48	19,60	18,43	18,12	17,47	18,12	-9,9 %
Universitetssykehuset Nord-Norge HF	14,42	13,79	13,14	12,10	13,51	12,44	12,96	12,75	-11,6 %
Helse Møre og Romsdal HF	14,50	15,11	15,33	16,28	16,43	13,57	13,68	13,21	-8,9 %
Helse Nord-Trøndelag HF	18,01	18,38	17,83	16,75	17,83	14,93	15,58	15,74	-12,6 %
St. Olavs Hospital HF	19,80	19,34	18,74	18,65	18,24	18,74	17,15	15,51	-21,7 %
Haraldsplass Diagonale Sykehus	18,46	15,34	13,43	13,43	14,52	11,39	11,23	10,18	-44,8 %
Helse Bergen HF	17,59	17,44	17,05	16,77	17,37	14,80	16,52	16,03	-8,8 %
Helse Fonna HF	19,25	18,27	18,51	16,43	16,84	14,28	15,02	15,26	-20,7 %
Helse Førde HF	17,35	16,18	15,50	14,26	15,53	14,66	11,85	13,82	-20,3 %
Helse Stavanger HF	18,38	18,08	16,79	15,53	15,68	14,08	14,39	14,89	-19,0 %
Akershus universitetssykehus HF	19,04	19,89	18,16	17,32	18,43	17,77	16,00	16,26	-14,6 %
Diakonhjemmet Sykehus	18,78	16,34	19,09	18,27	16,99	17,45	14,36	12,37	-34,2 %
Lovisenberg Diagonale Sykehus	17,50	19,20	17,62	18,64	16,22	16,39	15,77	14,18	-19,0 %
Oslo universitetssykehus HF	15,69	15,62	16,22	15,50	15,82	15,31	14,87	14,44	-7,9 %
Sunnaas Sykehus HF	3,00	2,98	2,94	2,42	2,28	1,50	1,02	1,03	-65,7 %
Sykehuset i Vestfold	24,62	24,73	23,22	21,21	19,76	16,89	19,83	19,12	-22,3 %
Sykehuset Innlandet HF	14,14	14,70	15,97	15,42	15,83	15,23	14,90	13,52	-4,4 %
Sykehuset Telemark HF	17,43	18,29	15,90	16,94	16,53	14,36	14,91	11,98	-31,3 %
Sykehuset Østfold HF	24,27	21,50	20,49	20,65	19,43	21,21	19,00	16,97	-30,1 %
Sørlandet Sykehus HF	18,00	19,76	17,93	18,98	19,71	17,88	16,14	15,20	-15,5 %
Vestre Viken HF	19,66	19,78	20,27	20,78	18,94	18,16	18,08	16,74	-14,9 %

SPØRSMÅL NR. 1682

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 25. mai 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan NIBIOs rapport fra mars 2019 om myrandelen av dyrkbart areal i ulike deler av landet informerer utformingen av nydyrkingsforskriften?

BEGRUNNELSE:

28. mars 2019 leverte næringskomiteen sin innstilling til Prop. 39 L (2018-2019) Endringer i jordlova mv. (klimahensyn ved nydyrking). Det framgår av proposisjonen at hovedregelen er at nydyrking av myr ikke er tillatt av hensyn til klimaet, men åpner likevel for en dispensasjonsadgang som kan gi kommuner tillatelse til nydyrking av

myrrealer i særlige tilfeller. Flertallet i næringskomiteen listet i innstillingen opp fem punkter som bør vektlegges ved utarbeidelsen av en forskrift.

Dagen før avgivelsen ga NIBIO ut en rapport (Arealstatistikk: Dyrkbar mark, 2019) som ga ny kunnskap om tilgangen til og fordelingen av dyrkbart areal i Norge. Rapporten viser at det er stor lokal variasjon i myrandelene av det dyrkbare arealet rundt omkring i landet. 9. april 2019 skriver statsråden at NIBIOs rapport vil være «et viktig underlag i det videre arbeidet med å utforme nydyrkingsforskriften og et dispensasjonsregelverk knyttet til et forbud mot nydyrking av myr» (svar på et skriftlig spørsmål til stortingsrepresentant Pollestad).

Svar:

I april 2019 behandlet Stortinget lovproposisjonen om endring av reglene om nydyrking - Prop. 39 L (2018-2019) Endringer i jordlova mv. (klimahensyn ved nydyrking).

Lovendringen trådte i kraft 1. juli 2019 og innebar at hjemmelsgrunnlaget for å kunne gi regler om nydyrking gjennom forskrift ble utvidet til også å omfatte hensynet til klima.

NIBIO har fremskaffet kunnskapsgrunnlaget i forbindelse med høringen av forslaget om å innføre restriksjoner i adgangen til å dyrke opp myrrealer. Det pågår en kontinuerlig kunnskapsutvikling på dette området. Rapporten som representanten viser til omhandler arealstatistikk som vil bidra til å styrke den kunnskapsbaserte arealforvaltningen på landbruksområdet.

Det pågår et arbeid med å endre nydyrkingsforskriften. Arbeidet bygger på omtalen i lovproposisjonen, de føringene som følger av Stortingets behandling av lovproposisjonen og det kunnskapsgrunnlaget som NIBIO har fremskaffet. Endringene vil fastsettes og tre i kraft i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1683

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 27. mai 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil kulturministeren endre kriteriene slik at viktige kulturarrangører som Nøtterøy kulturhus ikke ekskluderes fra kompensasjonsordningen for kulturarrangører?

BEGRUNNELSE:

Nøtterøy kulturhus er et regionalt kulturhus for midtre Vestfold. Kulturhuset åpnet i 1994 og tilbyr noe til nesten alle, med en bredde i programmet som spenner fra det folkelige til det "smale", og som dekker alle de ulike scenekunstene.

Nøtterøy kulturhus er en viktig kulturarrangør regionalt som har, som alle andre kulturarrangører, måttet kansellere forestillinger og stenge dørene som følge av myndighetenes forbud mot arrangement.

Kulturhuset er organisert som en avdeling i kommunen og har derfor ikke eget organisasjonsnummer. De har nylig fått avslag på søknad om kompensasjon for tapte billettinntekter for kulturarrangører, forvaltet av Kulturrådet. Samtidig er det mange sammenlignbare kulturhus som mottar støtte fra kompensasjonsordningen.

Begrunnelsen for avslag er valg av organisasjonsform. Kommunale selskap med eget organisasjonsnummer kommer innenfor ordningen, mens kulturhus som er organisert som del av kommunen, faller utenfor. Dette viser at ordningen forskjellsbehandler sammenlignbare kulturhus, kun på grunn av deres valg av organisasjonsform.

Det virker tilfeldig og urettferdig at organisasjonsform skal være avgjørende for at kulturarrangører skal kompenseres eller ikke.

Svar:

Kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren forvaltes av Kulturrådet i tråd med regler fastsatt i forskrift 3. april om midlertidig kompensasjonsordning for arrangører i kultursektoren ved avlysning, stenging eller utsettelse av arrangementer som følge av covid-19-utbruddet.

Det ble ansett som viktig å få ordningen på plass så raskt som mulig, og det har vært en forutsetning at ordningen skal være mest mulig automatisk og enkel å administrere. Regjeringen foreslår i Prop 117 S (2019-2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer

i statsbudsjettet 2020 å forlenge den midlertidige kompensasjonsordningen for arrangører i kultursektoren til å gjelde for arrangementer som var planlagt i perioden fra og med 1. mai og til og med 15. juni 2020. Det er imidlertid ikke lagt opp til å endre vilkårene om hvilke arrangører som kan kvalifisere for kompensasjon i denne perioden.

Jeg har forståelse for at dette er en vanskelig tid for kultursektoren, også for driften av kommunale kulturhus. Jeg er også kjent med at kulturhusenes inntektsmodell i stor grad er basert på utleievirksomhet, en type inntekter som ikke kvalifiserer til støtte under kompensasjonsordning

gen for kulturarrangører. Kulturfeltet er svært mangfoldig både i organisering, driftsmodeller og inntektsstrømmer, og driver ofte med små marginer. Det er derfor krevende å lage ordninger som treffer alle på en god måte.

Kulturdepartementet er klageinstans for Norsk kulturråds vedtak etter forskriften for kompensasjonsordningen. Klagebehandling foregår på vanlig måte etter forvaltningsloven § 28 - § 36. Jeg kan derfor ikke gå inn i konkrete spørsmål om tolkning av forskriften på enkelt saker. Jeg vil imidlertid vurdere om det er behov for å gjøre justeringer i ordningen, blant annet i lys av erfaringene med klagesaksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 1684

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 27. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Romsdals Budstikke har laga ei nyttig oversikt over bruken av strafferabatt i ulike saker i distriktet til Romsdal tingrett i åra 2016-2019. Denne viser at gjerningspersonen særleg i saker med vald og overgrep mot ungar får relativt stor strafferabatt.

Kan justisministeren gi ei oversikt over bruken av strafferabatt dei siste åra i alle delar av landet, og viss ikkje, er dette ein type oversikt ho meiner bør kunne lagast framover?

BEGRUNNELSE:

Etter 2016 har dommarane skrive meir nøye kor stor del av strafferabatten som blir gitt for tilståelsen og kva som blir gitt for til dømes liggetid og lang saksbehandlingstid. Det er slik eg forstår særleg rein liggetid som skal gi strafferabatt. Ved ca. eitt år eller lenger liggetid til saman (som ikkje den domfelte kan lastast for), skal det bli gitt strafferabatt. Eg stiller spørsmålet fordi eg meiner det kan vera nyttig å vita kor mykje strafferabatt som blir gitt på grunn av manglande kapasitet i etterforskning og påtale, for igjen å kunne få eit betre grunnlag for å vita kva grep ein må ta for å få unna sakene. Målet må vera å unngå at det blir gitt strafferabattar på grunn av unødvendig lang liggetid, fordi dette er til ulempe for alle partar i ei straffesak, og særleg for offeret. Det er sørgjeleg at det nettopp er i saker med vald og overgrep mot ungar at Romsdals Budstikke har funne utstrakt bruk av strafferabatt overfor gjerningspersonen.

Svar:

Straffeloven § 59 fikk ved endringslov av 2. mars 2001 nr. 7 tilføyd et nytt annet ledd om strafferabatt ved uforbeholden tilståelse. Det har vært gjennomført undersøkelser om bruken av slik strafferabatt, bl.a. gjennomførte Domstoladministrasjonen en undersøkelse i 2004, med en oppfølgingsundersøkelse i 2006 og senest i en undersøkelse i 2010 basert på tall innhentet i 2009.

Det foreligger imidlertid ingen samlet oversikt over omfanget av ulike typer strafferabatt for hele landet, og det ville kreve store ressurser å gjennomføre en analyse av særlig verdi. Straffutmålingsnormene er sammensatte og å gjennomføre presise analyser av utmålingspraksis er derfor krevende.

Jeg har fått opplyst fra Domstoladministrasjonen at det i dag ikke er mulig å hente ut tall som viser strafferabatt i den enkelte sak fra domstolenes saksbehandlingssystem Lovisa. Dersom det skal lages en slik oversikt tilbake i tid, vil dette kreve en manuell gjennomgang av sakene ved den enkelte domstol. Det må gjøres en gjennomgang både når det gjelder om det er gitt strafferabatt, begrunnelsen for og lengden av denne. Jeg mener at dette ikke er hensiktsmessig bruk av ressurser i dagens situasjon.

Dersom det skal fremskaffes en oversikt over strafferabatt fremover i tid vil dette kreve en omfattende teknisk utvikling ved at avgjørelsene i Lovisa struktureres. Strukturerte opplysninger kan hentes fra dommens slutning eller fra et annet felt i dommen. I satsningsforslaget for 2021 i ESAS-prosjektet planlegges oppstart av et arbeid med

strukturering av avgjørelser. For å kunne fortsette dette arbeidet med mål om at flere og flere avgjørelsestyper og opplysninger etter hvert blir avgitt i strukturert form, vil det være behov for ytterligere bevilgninger i årene framover. Etter hvert vil man kunne se en utvikling der man ved hjelp av robotisering og kunstig intelligens vil kunne hente ut opplysninger også fra ikke- strukturert informasjon. Et slikt mulig prosjekt vil imidlertid ligge lengre frem i tid.

Det fremgår av begrunnelsen for spørsmålet at spørsmålsstiller «mener det kan vera nyttig å vite kor mykje

strafferabatt som blir gitt på grunn av manglande kapasitet i etterforskning og påtale, for igjen å kunne få eit betre grunnlag for å vite hva grep ein må ta for å få unna saken», og det fremholdes at lang liggetid «er til ulempe for alle partar i ei straffesak, og særleg for offeret». Gitt at det sentrale siktemålet er å kartlegge saksbehandlingskapasiteten i politi og påtalemyndighet, synes det unødig å gå veien om en analyse av bruken av strafferabatt. Jeg mener derfor at det er langt mer hensiktsmessig å undersøke kapasiteten og saksbehandlingstiden i ulike sakstyper direkte.

SPØRSMÅL NR. 1685

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 28. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for å iverksett tiltak for å håndtere den økte etterspørselen etter oppkjøring (partisk førerprøve) hos SVV i månedene som kommer, ved for eksempel å tillate at godkjente kjøreskoler utsteder midlertidige førerkort eller andre egnede tiltak?

BEGRUNNELSE:

Mange tusen førerprøver er nå avlyst på grunn av Covid-19-utbruddet og påfølgende den nedstengningen. Under normale omstendigheter har det også tidligere vært utfordringer med lange køer for å få gjennomført oppkjøring til førerkort, spesielt opp mot sommeren.

Hver sommer er det lange køer for å få gjennomført oppkjøring (partisk førerprøve), men nå vil disse øke i rekkefølge. Dette er viktig for mange, unge som i lang tid har ventet på å få tatt førerkort, unge som trenger førerkort når de skal ut i jobb/ læretid/skolegang osv. Dette handler om å gjøre det enklere for mennesker i hverdagen deres. De lange ventetidene på oppkjøring hos Statens vegvesen går ut over elevene, trafikkskolene og næringslivet.

Norske skoler utfører kjøreopplæringen i Norge og nyter en høy grad av tillit, ikke minst i samarbeidet med SVV. Elever som skal gjennomføre oppkjøring hos SVV må først ha gjennomført obligatorisk opplæring hos en kjøreskole og fått den godkjent før kjøreskolen på vegne av eleven melder vedkommende opp til selve oppkjøringen.

Med bakgrunn i at køene til oppkjøring under normale omstendigheter blir ekstra lange opp mot sommeren, og den forventede ekstra etterspørselen i forbindelse med

tiltak grunnet Covid-19-utbruddet, er det tidskrittisk å se på avhjelpende alternativer. Eksempelvis kan et utvalg godkjente og betrodde kjøreskoler få mulighet til å midlertidig avholde førerprøver og utstede midlertidig førerkort.

Svar:

Som del av tiltakene for å håndtere koronautbruddet har både trafikkopplæring og førerprøver vært stengt i en periode. Aktiviteten er gradvis gjenopptatt, og fra 11. mai kunne trafikkskolene gjenoppta opplæring i alle klasser med smittevernkrav og fra 13. mai gjenopptok statens vegvesen igjen førerprøver i alle førerkortklasser.

Jeg har stor forståelse for at det er mange som nå er utålmodige etter å få førerkort som de trenger til jobb, skole eller andre aktiviteter, og Statens vegvesen bruker nå alle tilgjengelige ressurser på å gjennomføre praktiske førerprøver. Vegvesenet opplyser at de i perioden 13. til 22. mai har gjennomført over 3800 praktiske førerprøver, hvorav om lag 2500 i klasse B. Andelen som består førerprøven er nå høyere enn ellers, noe som bidrar til å øke kapasiteten hos vegvesenet. Trafikkskolene kan bidra ved fortsatt å sørge for at de kandidatene som meldes opp er helt klare til førerprøven.

Jeg vil understreke at den praktiske førerprøven er svært viktig i trafikksikkerhetsarbeidet, for å sikre at førerne vi slipper til på veiene våre har nødvendige ferdigheter og kompetanse. Selv om mange består, er det fortsatt mange som ikke har kommet langt nok, og som derfor

stryker på førerprøven, selv om de er meldt opp av trafikklærere.

Det kreves særlig kompetanse hos sensorer som skal gjøre førerprøvevurderingen, og det tar tid å utdanne og godkjenne slike sensorer. Det er også harmoniserte minimumskrav til førerprøvesensorer i EØS som Norge er forpliktet til å følge. Trafikklærere har ikke denne nødvendige kompetansen og det er dermed bare godkjente sensorer som kan gjennomføre førerprøver.

Det er nå et betydelig antall kandidater som ønsker å gjennomføre førerprøven. Selv om Statens vegvesen som

nevnt prioriterer prøvevirksomheten høyt og det gjennomføres svært mange førerprøver hver eneste dag, er det for vegvesenet som for andre tjenesteytere en stor utfordring å ta unna etterslepet som har oppstått som følge av pandemien. Det må også tas hensyn til at en del sensorer er i risikogruppe for korona. Det vil ta tid før situasjonen igjen er normalisert, noe jeg mener det bør vises forståelse for i en krise av slik alvorlighet og dimensjoner som vi nå opplever i samfunnet.

Jeg vil følge utviklingen nøye fremover.

SPØRSMÅL NR. 1686

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 28. mai 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Har departementet regnet på hva økt sykefravær, dokumentert i STAMI-rapport fra desember 2019, vil koste sett opp mot innsparinger på areal, hva vil ombygginger som følge av Arbeidstilsynets og Helsedirektoratets anbefalinger koste, og hvordan kan ekstrakostnader unngås ved framtidige byggeprosjekter?

BEGRUNNELSE:

Staten har innført en arealnorm på 23m² bruttoareal per ansatt. Såkalte aktivitetsbaserte løsninger, med færre pulter enn antall ansatte og uten faste plasser, legges til grunn av Statsbygg i hele offentlig sektor. Dette vil også gjelde nytt regjeringskvartal. Koronapandemien har synliggjort en betydelig svakhet ved kontorlandskap, det er betydelig økt smittefare. I april leverte Kommunal- og moderniseringsdepartementet et nytt oppdragsbrev til Statsbygg, hvor Statsbygg bes om å gjøre enkelte vurderinger knyttet til arbeidet med nytt regjeringskvartal både med henblikk på en eventuell ny pandemi og sykefravær.

Svar:

Fordeler og ulemper med cellekontorer, åpne løsninger og aktivitetsbasert arbeid har vært diskutert i flere år. Diskusjonen har i stor grad handlet om krav til konsentrasjon og behov for samhandling, i tillegg til kostnader og effektiv utnyttelse av arealer.

Smittesituasjoner oppstår der mennesker møtes og samhandler, også i kontorlokaler. Likevel ønsker vi fort-

satt møteplasser og samhandling i arbeidslivet. Det er vanskelig å sette verdien av samarbeid og samhandling opp mot kostnaden ved smitte og sykefravær.

Uansett hvordan vi løser våre oppgaver i fremtiden, må vi vurdere risikoer som kan oppstå, iverksette nødvendige tiltak, og forebygge uheldige konsekvenser. Et godt smittevern er viktig. Viktige smittekilder knyttet til arbeidsplassen er kollektivtrafikk, møterom, fellesarealer, resepsjonsområder, heiser, garderober, kantiner og toaletter. Heller ikke tradisjonelle cellekontorer gir noen garanti mot smitte.

Stadig flere ønsker også å jobbe fleksibelt og stedsuavhengig i veksling mellom fellesløsninger og individuelt arbeid i enerom. Erfaringene med covid-19 viser at vi i større grad har tatt i bruk digitale hjelpemidler. Mange har hjemmekontor med digitale møter. Jeg tror at vi vil se økt bruk av hjemmekontor og digitale møter fremover, og mindre behov for fysisk oppmøte på arbeidsplassen.

Forskning fra Statens Arbeidsmiljøinstitutt indikerer økt risiko for sykefravær i åpne kontorlandskap, sammenlignet med cellekontorer. Årsaken til sykefraværet er ikke kartlagt i denne studien. Sykefravær kan ha andre årsaker enn smitte, for eksempel opplevelse av støy, sosiale eller organisatoriske forhold.

Andre studier utført på dette området (Oddvar Skjæveland, Frode Thuen et al.) viser et annet sykefraværsbilde, der egenmeldt sykefravær i aktivitetsbaserte arbeidsplasser er lavere enn for løsninger med cellekontorale. Det er med andre ord ikke et entydig bilde av sykefraværet i ulike kontorløsninger. Det er derfor krevende å sammenlikne sykefraværet med kostnadsbesparelser og

andre gevinster ved redusert arealbruk og nye arbeidsformer.

Fremtidens kontorkonsepter må være fleksible og kunne møte både kommende epidemier og andre ekstraordinære situasjoner som pandemier, strømbrydd eller cyberangrep. Koronaepidemien har vist oss betydningen av samspillet mellom adferd og fysiske rammer.

Ved alvorlige pandemier, som nå, må vi uansett iverksette mer inngripende tiltak. Økt beredskap for smittesituasjoner vil ikke nødvendigvis kreve kostbare endringer i lokalene. Det vi har lært av "koronatiden", er at vi må holde oss hjemme når vi er syke. Hvis vi likevel er friske nok til å jobbe, skal vi bruke hjemmekontor. Dette er trolig det viktigste tiltaket for å redusere sykefravær som følge av smitte i kontorlokaler, i tillegg til å holde avstand og god hånd- og hostehygiene.

Det er nødvendig å ha mer kunnskap om hvordan vi bør planlegge nye og tilpasse eksisterende kontorlokaler. Statsbygg jobber med å utvide kunnskapsgrunnlaget for nye krav til fremtidens arbeidsplasser, i samarbeid med Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet, Arbeidstilsynet og STAMI, samt andre relevante forskningsmiljøer. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har også gitt Statsbygg i oppdrag å dokumentere tiltak som kan gjennomføres i nytt regjeringskvartal for å forhindre spredning av virus. Statsbygg er herunder bedt om gjøre beregninger som viser hvor stor del av de ansatte i nytt regjeringskvartal som vil kunne være til stede i lokalene, gitt dagens anbefalinger om smittevern.

Tilligssvar med korrigering, 5. oktober 2020:

Jeg viser til mine svar av hhv. 27. mai og 10. juni 2020 på spørsmål til skriftlig besvarelse, hhv. nr. 1686 fra representanten Kari Elisabeth Kaski og nr. 1827 fra represen-

tanten Masud Gharahkhani. I svarene ble det henvist til en studie utført av forskerne Oddvar Skjæveland og Frode Thuen, for å belyse sammenhengen mellom sykefravær, produktivitet og åpne kontorareal. Etter dialog med forsker Skjæveland viser det seg at dette ikke er en studie, men en kronikk med referanse til en annen studie publisert av STAMI (The impact of office design on medically certified sickness absence av Nielsen MB, Knardahl S).

I begge svarbrevene fremkommer følgende avsnitt:

"Andre studier utført på dette området (Oddvar Skjæveland, Frode Thuen et al.) viser et annet sykefraværsbilde, der egenmeldt sykefravær i aktivitetsbaserte arbeidsplasser er lavere enn for løsninger med cellekontor alene. Det er med andre ord ikke et entydig bilde av sykefraværet i ulike kontorløsninger. Det er derfor krevende å sammenlikne sykefraværet med kostnadsbesparelser og andre gevinster ved redusert arealbruk og nye arbeidsformer."

Jeg ser at referansen og gjengivelsen av Skjævelands og Thuens vurdering i mine brev er upresis. Jeg ønsker derfor å korrigere dette.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vært i kontakt med forsker Skjæveland. Etter det vi forstår, mener Skjæveland at det er metodiske svakheter og uklarheter i STAMIs studie. Dette gjør at studien ikke gir grunnlag for å konkludere om sammenhenger mellom kontorløsninger og sykefravær. Selv om referansen til en studie fra Skjæveland og Thuen var misvisende, er vurderingene de samme. Det er ikke et entydig bilde av sykefravær i ulike kontorløsninger. Derfor er det krevende å sammenlikne sykefravær med

kostnadsbesparelser og andre gevinster ved redusert arealbruk og nye arbeidsformer.

SPØRSMÅL NR. 1687

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm

Besvart 2. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva kan klima- og miljøvernministeren gjøre for at befolkningen i Finnmark kan fortsette å bruke snøscooter også etter 5. mai når det er slike enorme snømengder som nå?

BEGRUNNELSE:

I Finnmark er det kultur, tradisjon og stort engasjement i det å kunne bruke og ferdes i naturen, noe det har vært i alle tider. De senere årene har det også vært benyttet motorkjøretøy, og i særdeleshet snøscooter, i forbindelse med rekreasjon og fiske. Den fineste tiden på vidda er utover våren når sola og varmen er tilbake. Og enkelte år når det er sen vår, som i år, er den fineste tiden i mai måned. På

vidda er det i år tilnærmet full vinter og et «folkekrav» om å kunne fortsette scootersesongen så lenge føret og hensynet til naturen, reindrift o.a. tillater det.

I år har det vært spesielt mye snø. Det er i enkelte områder 1,5 m snø på flat mark. Når da en nektes kjøring etter 5. mai føles det svært urettferdig. På samme tid kan en se fjordene i sør fylles med fritidsbåter og fri bruk av sjøarealene.

Svar:

Eg har forståing for at folk i Finnmark ønskjer å bruke snøscooter til mellom anna rekreasjon og fiske no som snøen ligg lenge. Det er i utgangspunktet eit forbod mot snøscooterkjøring etter 5. mai. Årsaka til forbodet er særleg at denne perioden på våren er særskilt kritisk for rein og for dyrelivet elles. Det er viktig at tamrein, fugl og vilt får ro i den mest sårbare tida på året.

Fylkesmannen kan gi dispensasjon frå forbodet mot å bruke snøscooterar om våren i "spesielle tilfeller". Søknader frå kommunane skal vurderast konkret, ut frå tilhøva i kvar enkelt kommune. Våren og snøsmeltinga kan ha kome lenger i nokre delar av fylket enn i andre. Fylkesmannen må vurdere kvar sak konkret. Omsyn til naturm-

angfald og friluftsliv er sentralt i denne vurderinga. Eg meiner at det er gode nok moglegheiter i regelverket i dag til å opne for kjøring etter 5. mai, der forholda ligg til rette for det.

Representanten har i grunngjevinga si vist til at "[p]å samme tid kan en se fjordene i sør fylles med fritidsbåter og fri bruk av sjøarealene" og folk i nord ikkje synes dette er rettferdig. Eg meiner det ikkje er rett å gjere ei slik samanlikning. I hekke- og yngletida er det også restriksjonar på ferdsel i skjergarden. I sjøfuglreservat er det på denne tida ofte både forbod mot å gå i land og forbod mot ferdsel i ei viss sone i sjøen rundt. Sjølv om det elles er relativt få reglar om ferdsel på sjøen, er ikkje dette i seg sjølv eit argument for at det same bør gjelde i utmark. For motorferdsel på land har vi vegar. Mange ønskjer å behalde utmarka mest mogeleg fri for motorisert ferdsel. Det betyr ikkje at alle er einige i dette. På dette området er det sterke meiningar på begge sider. Det er likevel brei politisk semje om at motorferdsel bør avgrensast av omsyn til viktige allmenne interesser. Det er difor i stor grad mogeleg å bruke snøscooter og andre motorkøretøy til nytteføremål, mens reglane er strenge når et gjeld kjøring for rein fornøyelse.

SPØRSMÅL NR. 1688

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 2. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at dette i tida framover også gjelder selskaper som drifter taxfree, som er i en skatte- og avgiftsmessig særstilling?

BEGRUNNELSE:

Flere bransjer med eget skatteregelverk og egne skatteordninger får ikke ta del i kontantstøtteordningen for bedrifter.

Svar:

Kompensasjonsordningen for næringslivet har til hensikt å hindre unødvendige konkurser og arbeidsledighet i den akutte fasen. Den midlertidige kompensasjonsordningen er rettet mot det skattepliktige næringslivet og utformet med det for øyet. De støtteberettigede foretakene i denne

ordningen skal ha skatteplikt og være registrert i Foretaksregisteret, med unntak av enkeltpersonforetak som skal være registrert i enhetsregisteret. Disse kravene verner mot misbruk, sørger for rask saksgang og sikrer at de som søker kompensasjon, har tilknytning til Norge.

I tillegg til foretaksspesifikke kriterier for å motta tilskudd, er ordningen avgrenset mot visse næringer. Jeg viser til de vurderinger som fremgår av Prop. 70 LS (2019–2020) punkt 2.3.3, som Stortinget sluttet seg til, jf. Innst. 232 L (2019–2020). Det ble her blant annet vist til at det i oljevirkosomhet og kraftproduksjon ikke er uvanlig med store svingninger i salgsprisene, og at grunnrentenæringer som over tid høstet gevinster fra naturressursene normalt bør ha god likviditet. Det ble også vist til at næringer som kan benytte bransjespesifikke støtteordninger, ikke skulle omfattes, herunder luftfartsselskap og private barnehager. Regjeringen og Stortinget viste her ikke til særegne skatteregler for disse næringene som begrunnelse for

at disse næringene ikke skulle omfattes av tilskuddsordningen.

Vi har en rekke bestemmelser om skatter, avgifter og toll som spesifikke næringer nyter særlig godt av. Jeg ser det ikke som hensiktsmessig å benytte den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall som virkemiddel i forsøk på å utjevne slike fordeler.

Ordningen er generell og gjelder alle næringer, unntatt de som er unntatt utfra objektive kriterier, jf. omtale over.

Regjeringen har 29. mai 2020 lagt frem nye forslag til videre håndtering av den økonomiske krisen, inkludert en vurdering av eventuell forlengelse av kompensasjonsordningen og en ny støtteordning rettet mot å få permitterte tilbake i jobb. Jeg viser til Prop. 127 S (2019–2020) for nærmere omtale.

SPØRSMÅL NR. 1689

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 29. mai 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvor mye må enkeltutøvera i reindriftsnæringa akseptere som "sitt bidrag" for å sikre ørnebestanden?

BEGRUNNELSE:

Det er nå på nytt store dyretragedier i forbindelse med at reinen kalver. Avisene viser at denne tragedien er i alle fylker hvor vi har reindrift, men spesielt i de nordligste fylkene.

Jeg har tidligere spurt om det samme og det som har vært målet med spørsmålene er jo å få gjort bestandsmålinger slik at en får en dokumentasjon på faktisk ørnebestand i kalvingsområder for rein, eller er det akseptabelt at reineiere nå må sitte å se på at reindriftsnæringa er sterkt truet av dagens rovdyrpolitikk.

I mange områder ser en nå snart flere ørn enn måser.

Svar:

Når det gjeld reindriftsnæringa, er det fleire utfordringar som spelar inn på produksjon og tap. Sjølv om det ikkje er tvil om at kongeørn og anna rovvilt tek tamrein, går det fram av forskinga, som mellom anna Riksrevisjonen viser til i sin gjennomgang av rovviltforvaltninga, at rovdyr berre er ein del av tapsbiletet. Ugunstige klimatiske tilhøve, tettleik av rein og beitegrunnlag er i større grad avgjerande for produksjon og tap, og viktigare faktorar enn rovdyr for å forklare tap av både kalv og vaksne dyr. Den største utfordringa denne vinteren har vore dei vanskelege ver- og snøforholda. Det er landbruks- og matministeren som er ansvarleg for reindrifta. Eg er kjent med at det mellom anna er gjort endringar i kriseberedskapsfondet for å sikre

tilstrekkeleg tilleggsføring av rein som no ikkje har tilgang til gode beiter.

Bestandsmåla for ulv, bjørn, gaupe og jerv er sett lågt i Noreg av omsyn til beitenæringane og den todelte målsettinga. Vidare er det av omsyn til reindriftsnæringa mellom anna slik at ynglingane av ulv skjer sør for reinbeiteområda. Eg vil også vise til at eg nyleg har lagt fram forslag for Stortinget om å flytte delar av bestandsmålet for gaupe frå Troms og Finnmark til område sør for dei samiske reinbeiteområda. Det vil også bli gjort ei ny vurdering av erstatningsordninga for tamrein teke av rovvilt. Desse tiltaka meiner eg kan bidra til å betre situasjonen for reindrifta, men det vil ikkje avhjelpe alvorlege beitekriser årsaka av vanskelege ver- og snøforhold slik vi har sett denne vinteren.

Stortinget har vedteke eit nasjonalt bestandsmål for kongeørn på 850-1200 hekkande par, noko som ved vedtaking av rovviltforliket i 2004 blei vurdert å vere ein metta bestand i Noreg. Det er Rovdata som er ansvarleg for drift av overvakingsprogrammet for rovvilt og som gjer vurderingar av storleiken på rovviltbestandane. I 2015 gav Rovdata ut ein rapport om storleiken på kongeørnbestanden basert på ein ny overvakingsmodell. Med den nye modellen blei den norske kongeørnbestanden berekna til 963 (652-1139) hekkande par i perioden 2010-2014. Dette er godt innanfor det nasjonale bestandsmålet. Estimater er eit noko lågare bestandsnivå samanlikna med tidlegare estimat, men Rovdata har vurdert at dette truleg har samanheng med ny metodikk og ikkje ein reell reduksjon av bestanden. Vi har altså ikkje kunnskap som tyder på at det har skjedd vesentlege endringar i kongeørnbestanden dei seinare åra. I tillegg til at kongeørna er ein totalfreda art er det altså ikkje rom for nokon større reduksjon av be-

standen innanfor det bestandsmålet Stortinget har vedteke.

Stortinget har vedteke ei todelt målsetting der vi skal ha både beitenæring og rovvilt. Dette er i utgangspunktet omsyn det er vanskeleg å sameine, og det er ikkje til å kome i frå at det vil vere noko tap av beitedyr til rovvilt. Forvaltninga si oppgåve er å gjere konflikten so liten som mogleg. Ei rekke tiltak er sett i verk av omsyn til både rovvilt og beitenæring. Til dømes har vi ei soneforvaltning der rovdyr og beitedyr blir prioritert i ulike område. Vidare har vi ei god tilskotsordning til beitebrukarar som ønskjer å gjere førebyggjande tiltak. Årleg blir det gjort uttak av rovdyr med mål om å forvalte bestandane so nær bestandsmåla som mogleg og beitebrukarane har rett på full erstatning for påviste og sannsynlege tap til rovvilt.

Det er allereie i dag heimel for Fylkesmannen til å gje løyve til skadefelling av kongeørn i spesielle situasjonar. Mellom anna er det stilt krav om at skadegjerande individ kan bli identifisert. Vilkåra er sett mellom anna fordi ein meiner det ikkje vil gje nokon særleg tapsreduserande effekt å skyte tilfeldige individ i kongeørnbestanden. Skadefelling er ikkje eit bestandsregulerande verkemiddel, men

skal vere retta mot eit konkret individ som gjer større skade.

I område der det blir observert mykje ørn er det ofte også eit større innslag av havørn. Det er ikkje uvanleg at det blir observert talrike havørnflokkar med fleire titals individ. Talet på havørn har auka betydeleg i Noreg, og det er godt kjent at havørn nyttar kadaver av både rein og andre artar. Eg er kjent med at reindrifta meiner havørna også er ein betydeleg skadevoldar på tamrein, men det ligg ikkje føre dokumentasjon som kan bekrefte at dette er tilfelle. Eg meiner det er viktig å gjere meir for å undersøke og avklare dette spørsmålet, og ønskjer å få på plass vitenskaplege undersøkingar der også havørna sin påverknad på reindrifta blir del av forskingsprosjektet. Vidare er det uklart kva som gjer at skadeomfanget varierer relativt mykje mellom ulike område og år, og om det eventuelt kan vere andre årsakssamanhengar ein ikkje kjenner godt nok til i dag. Det er difor fleire problemstillingar eg meiner forskinga bør undersøke nærmare før det eventuelt blir vurdert å gjere endringar i føresegna om skadefelling av kongeørn. Eg håpar det lukkast raskt å få på plass eit forskingsprosjekt i den nordlegaste landsdelen.

SPØRSMÅL NR. 1690

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 2. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil statsråden løfte alle steiner for å sikre at stiftelsen ONS ikke går konkurs, og sikre at regjeringen tar ansvar for at denne internasjonalt viktige møteplassen for energinasjonen Norge får leve videre?

BEGRUNNELSE:

ONS er en internasjonal møteplass av stor nasjonal betydning for Norge som energinasjon. På grunn av koronapandemien ble det i april besluttet å avlyse 2020-utgaven av oljemessa Offshore Northern Seas (ONS). Avlysningen har store økonomiske konsekvenser for Stiftelsen ONS, og til Stavanger Aftenblad melder administrerende direktør for stiftelsen ONS, Leif Johan Sevland, at en nå gjør det en kan for å sikre at det blir noe av ONS i 2022. Han bekrefter samtidig at ingen av myndighetenes støttepakker til næringslivet per nå treffer ONS.

Svar:

ONS er en viktig internasjonal møteplass for Norges største næring og har hatt stor betydning for energinasjonen Norge i over 40 år. Jeg hadde selv sett frem til å delta på ONS 2020 som olje- og energiminister. Koronapandemien og smitteverntiltakene har imidlertid gjort det umulig å gjennomføre årets ONS-arrangement som derfor er avlyst.

Jeg mener det er viktig at ONS kan fortsette som en den viktige arenaen messen er for den norske og internasjonale petroleumsindustrien og den brede energibransjen. Mitt inntrykk er at ONS-stiftelsen har tatt grep i en vanskelig situasjon, og at de samtidig ser fremover mot ONS 2022. Siktemålet virker helt tydelig å være at ONS skal komme sterkt tilbake i 2022 og jeg har stor tro på at de vil lykkes med dette. Det er viktig, ikke bare for ONS, men også for næringslivet og innbyggerne i hele Stavanger-regionen som leverer tjenester til messen.

For å få en oppdatering på situasjonen etter avslutningen av ONS 2020, hadde jeg 29. mai et møte med stiftelsens ledelse om fremtiden. Jeg vil nå se på hvorvidt ONS-stiftelsen kan dra nytte av de ordningene som regje-

ringen allerede har lagt frem i krisepakken. Dersom det skulle bli nødvendig vil jeg også vurdere eventuelt andre tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1691

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 28. mai 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hva har forsvarsministeren gjort for å sørge for at Forsvaret har oppdaterte, tilgjengelige og anvendelige retningslinjer for forsvarsansattes bruk av programmer/apper med stedsdataregistrering på telefoner og nettbrett?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. mai 2020 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om hva forsvarsministeren har gjort for å sørge for at Forsvaret har oppdaterte, tilgjengelige og anvendelige retningslinjer for forsvarsansattes bruk av programmer/apper med stedsdataregistrering på telefoner og nettbrett.

Utviklingen innenfor bruk av mobile kommunikasjonsenheter og applikasjoner går fort. Antallet tilgjengelige applikasjoner er svært stort og raskt økende. Bruken av mobile enheter har vokst betydelig i samfunnet og Forsvarets ansatte har fulgt med på utviklingen. Ved å sammenstille informasjon fra f.eks. sosiale medier med annen offentlig tilgjengelig informasjon kan det skapes et detaljert bilde over Forsvarets personell, aktiviteter og kapasiteter.

Det er viktig at Forsvaret, og forsvarssektoren, har et bevisst forhold til utfordringene utviklingen innebærer og at dette inngår i risikovurderingene som ligger til grunn for valg av forebyggende sikkerhetstiltak. Forsvarsdepartementet følger opp det forebyggende sikkerhetsarbeidet gjennom den ordinære etatsstyringen. Skjerming av dem eller det som av ulike årsaker må skjermes, av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser eller av operative behov, foretas gjennom krav og reguleringer.

Forsvaret har et robust sikkerhetsapparat for å imøtekomme trusler mot Forsvarets sikkerhet. Forsvarets sikkerhetsorganisasjon forebygger trusler som spenner fra etterretningsaktivitet til operative trusler herunder informasjonssikkerhet. Der det finnes juridisk grunnlag

for det, utgir Forsvaret reguleringer for å beskytte operativ sikkerhet. Som følge av dette har militært personell i operasjoner og øvelser de siste 20 årene hatt begrensninger knyttet til bruk av mobile enheter når de er i operasjoner, som et forebyggende sikkerhetstiltak. Forsvaret vurderer fortløpende behov for institusjonelle tiltak, spesielt knyttet til operasjoner innenlands og i utlandet, og for krise og krig, som sikrer operativ sikkerhet og Forsvarets evne til å operere i hele konfliktspekteret. Det gjøres løpende revisjoner av retningslinjer og beredskapstiltak for å sikre at teknologiutviklingen ikke blir en utfordring for Forsvarets operasjoner eller Forsvarets evne til å operere.

Forsvarets ansatte er en stor personellgruppe, med varierende behov og særegenheter og med ulik grad av skjermings- og anonymiseringsbehov. Det finnes også personell i Forsvaret – som i alle andre sektorer – som er avhengige av å bruke stedstjenester av hensyn til medisinske forhold, personlig sikkerhet eller av mer praktiske årsaker. Det er ikke slik at alle forsvarsansatte trenger å skjermes sine aktiviteter på jobb eller i fritiden. Forsvarets ansatte har også en frihet som individer som Forsvaret som arbeidsgiver ikke skal, eller bør, legge for store begrensninger på.

Forsvarets ansatte er like fullt legitime mål for fremmedes staters etterretningstjenester. Det er derfor viktig at Forsvarets ansatte har et bevisst forhold til risikoen dette innebærer og har nødvendig kunnskap og forståelse til å kunne gjøre gode valg for sin egen sikkerhet, både i jobbsammenheng og i privatlivet. Det foreligger derfor en oppdatert policy i Forsvaret for bruk av sosiale medier for forsvarsansatte. Policyen beskriver på en enkel og tilgjengelig måte forhold den enkelte må ta med i vurderingen ved bruk av sosiale medier og funksjonalitet i applikasjoner, slik som stedstjenester. Policyen legger særlig vekt på betydningen av gode risikovurderinger og nødvendig bevissthet relatert til informasjon som deles – og med hvem.

SPØRSMÅL NR. 1692**Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Flere kommuner, bl.a. Oslo varsler om at de må redusere budsjettene nå pga. stor skattesvikt og store ekstraavgifter. De trenger økte bevilgninger raskt for ikke å tvinges til redusert drift og mer ledighet. Et vagt løfte om mer penger til høsten fjerner ikke kravet om budsjett i balanse nå.

Mener statsråden at kommunesektoren nå bare kan se bort fra kommunelovens § 14-5 og kravet om å justere budsjettet når inntektene svikter?

Svar:

Smitteverntiltakene og oljeprisfallet får store konsekvenser for norsk økonomi og rammer alle næringer og sektorer over hele landet, også kommunesektoren. De siste ukene har vi innført økonomiske tiltak for å sikre jobb og inntekt for den enkelte, og for å sikre kommunenes evne til å levere gode tjenester. Kommunesektoren har så langt fått overført 6,5 milliarder kroner. I revidert budsjett har regjeringen i tillegg foreslått økte bevilgninger til kommunesektoren på 2,1 milliarder kroner, noe som inkluderer en økning av rammetilskuddet til fylkeskommunene på 1,5 milliarder kroner som kompensasjon for tapte billettinntekter i kollektivtrafikken.

Regjeringen følger også opp Stortingets anmodning om å redusere arbeidsgiveravgiften i to måneder med fire prosentpoeng. Det innebærer en innsparing for kommunesektoren på anslagsvis 2,2 milliarder kroner.

I revidert nasjonalbudsjett har regjeringen også gitt en foreløpig vurdering av de økonomiske konsekvensene av koronakrisen for kommunesektoren. Så langt anslås det at forventede skatteinntekter nedjusteres med 5,3 milliarder kroner og at brukerbetalingen til barnehager, SFO og kollektivtrafikk reduseres med 5,5 milliarder kroner. Direkte merutgifter knyttet til virusutbruddet anslås til 3,6 milliarder kroner. Dette omfatter i hovedsak kostnader til økt kapasitet og smittevernutstyr i helse- og omsorgstjenesten. Samtidig anslås det at lavere lønns- og prisvekst vil frigjøre 9,1 milliarder kroner for kommunesektoren i 2020.

De foreløpige beregningene er svært usikre, og estimatene er gjort for perioden frem til sommeren. Vi vet også at det er store forskjeller mellom kommunene. Det er derfor for tidlig å si hva de endelige konsekvensene for kommunene blir, men regjeringen følger situasjonen fortløpende. Regjeringen har satt ned en arbeidsgruppe sammen med KS som skal kartlegge hvilke konsekvenser koronakrisen har fått for kommuneøkonomien. Vurde-

ringene fra arbeidsgruppen vil bli viktige for å vurdere ytterligere tiltak.

Regjeringen har også lagt frem en proposisjon om tiltak for å skape økt aktivitet i økonomien, der kommunesektoren tilføres ytterligere 5,7 milliarder kroner, hvorav 2,5 milliarder er satt av til en vedlikeholdspakke til kommunene.

Samlet sett er det derfor lite som tyder på at det vil være behov for å kutte i tjenestetilbudet i kommunesektoren nå. Jeg har hatt en rekke møter med enkeltkommuner og med KS de siste ukene. Hvis de nye anslagene fra revidert nasjonalbudsjett legges til grunn, er det mitt inntrykk at det er godt samsvar mellom de merutgifter og mindreinntekter kommunene har beregnet som følge av virusutbruddet, og den kompensasjonen regjeringen har stilt opp med. Oslos reviderte budsjett bekrefter dette bildet. I mine møter med blant annet Bergen og Tromsø bekreftes det samme bildet.

Jeg har understreket overfor KS at det er viktig at kommunene legger til grunn den samme aktiviteten som de gjorde i sine årsbudsjetter når de nå skal revidere sine budsjetter. Det kan imidlertid være andre grunner enn virusutbruddet som medfører endringer i investerings- og driftsbudsjetter, som kommunene naturligvis må ta høyde for. Oslo beregner for eksempel betydelig reduserte inntekter fra kraftselskapet de eier, som en følge av lav kraftpris og den mest snørike vinteren siden 1958.

Jeg viser avslutningsvis til anmodningsvedtak nr. 414 (2019–2020) av 19. mars 2020, hvor Stortinget ber regjeringen om å kompensere kommunene og fylkeskommunene for urimelige virkninger av skattesvikt, inntektsbortfall og merutgifter i forbindelse med håndteringen av smittesituasjonen og endret økonomisk utvikling siden vedtatt statsbudsjett. Regjeringen vil følge opp dette anmodningsvedtaket.

SPØRSMÅL NR. 1693**Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 2. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hva er det i regjeringens krisetiltak for reiselivet som gir reiselivsaktørene grunn til å glede seg til sommeren 2020?

BEGRUNNELSE:

Sommersesongen 2020 skulle startet for reiselivet nå. I dagens situasjon har reiselivet permittert sine ansatte og søkt faste utgifter kompensert. Regjeringen har utfordret nordmenn til å feriere i Norge uten å stille med hjelp til sesongbedriftene som trenger ansatte for å kunne åpne i sommer og som ikke har forutsigbarhet for inntekter. For mange er det inntekten denne sommeren som skal gjøre at bedriften overlever økonomisk til neste sesong. Uten ledige flybilletter, uten støtte til faste utgifter og lønn.

Svar:

Reiselivsnæringen er sterkt berørt av pandemien, og det er usikkert hvordan sommersesongen og resten av året vil bli for næringen. Regjeringen har oppfordret reiselivsbedriftene til å planlegge for å ta imot norske gjester i sommer. Norske fritids- og feriereisende er en viktig kundegruppe for næringen. Gruppen stod for om lag to tredeler av det samlede turistkonsumet i Norge i 2018. De oppdaterte rådene som åpner for at nordmenn kan reise rundt i hele landet, vil således trolig ha positiv effekt på inntjeningen i reiselivsnæringen i sommer. Regjeringen har presentert en plan for gjenåpning av samfunnet. Det tas sikte på at fornøylesparker og serveringssteder som ikke selger mat kan åpne fra 1. juni, og at det åpnes for arrangementer med opptil 200 personer fra 15. juni.

Regjeringen har etablert en rekke generelle ordninger som skal avhjelpe bedrifter som står i en vanskelig økonomisk situasjon. Endrede regler for permitteringer, sykepenger og omsorgspenger, redusert arbeidsgiveravgift og redusert lavsats i merverdiavgiften ser ut til å treffe reiselivsbedriftene godt. Kompensasjonsordningen for bedrifter med stort omsetningsfall er relevant for mange reiselivsbedrifter. Ordningen foreslås nå forlenget til og med august. Regjeringen har også nylig presentert en egen beregningsmodell for kompensasjon til sesongbedrifter. Det arbeides i tillegg videre med en ordning som kompenserer en andel av nødvendige vedlikeholdskostnader for enkelte sesongbedrifter.

Regjeringen etablerer også en egen låneordning under Innovasjon Norge for pakkereisearrangørene. Denne skal bidra til at de blir satt i stand til å betale tilbake refu-

sjoner til forbrukerne. Kompensasjonsordningene for avlyste eller utsatte arrangement innenfor kultur, frivillighet og idrett er forsterket og foreslås forlenget frem til 31. august, noe som vil bidra til at aktiviteten på dette området kommer raskere tilbake til før-krise-nivå.

Regjeringen legger nå frem en proposisjon om tiltak som skal stimulere til aktivitet i økonomien igjen. Her foreslås det 250 mill. kroner til en tilskuddsordning for bedriftsutvikling i reiselivsnæringen under Innovasjon Norge. Ordningen skal bidra til at bedrifter kan gjennomføre utviklingsprosjekter, til tross for likviditetsutfordringer. Dette kan bidra til at reiselivsnæringen fremdeles kan tilby et bærekraftig og attraktivt opplevelsestilbud når markedene åpner opp igjen. I tillegg foreslår regjeringen å tildele 600 mill. kroner i kommunale næringsfond til kommuner som er særlig hardt rammet av koronasituasjonen. Et viktig og nytt tiltak er at regjeringen nå innfører en ordning med lønnsstøtte, som gjør det lettere for bedrifter å ta tilbake permitterte arbeidstakere i jobb. Dette mener jeg er et tiltak som vil treffe reiselivet godt.

Reiselivet er fortsatt hardt rammet av koronakrisen, men det er også lyspunkter og utsikter til økt aktivitet i næringen. Den norske reiselivsnæringen har hatt god vekst i omsetningen de siste ti årene, og samtidig har kvaliteten på tilbudet hevet seg betydelig. Dette, kombinert med at Norge har hatt lite smittespredning og oppfattes som et trygt ferieland, gir håp om at etterspørselen i norsk reiseliv etter hvert vil normaliseres når restriksjonene oppheves. Jeg følger nøye med på utviklingen i reiselivsnæringen, og regjeringen vurderer fortløpende behovet for nye tiltak eller justering og forlenging av eksisterende tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1694**Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 29. mai 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

I muntlig spørretime den 20. mai nevnte statsråden en rapport som departementet fikk utarbeidet i 2014 om USA-satsingen til daværende Statoil. Det var Arctic Securities som utarbeidet den ifølge statsråden.

Hva var den direkte foranledningen for rapporten, hvorfor er ikke tilsvarende utarbeidet nå med bakgrunn i de nye opplysningene, og vi ber om å få rapporten fremlagt i sin helhet?

BEGRUNNELSE:

Både i spørretimen i Stortinget og i Dagens Næringsliv samme dag så nevner statsråden denne rapporten som gjennomgår denne satsingen. Det er så vidt meg bekjent ikke tilgjengelig hva som står i den rapporten, eller konklusjonene. Vi ber derfor om at departementet legger den frem.

Svar:

Olje- og energidepartementet (OED) gav i 2014 Arctic Securities i oppdrag å utarbeide en rapport om Equinors internasjonale virksomhet, herunder virksomheten i USA. Arctic Securities har vært departementets rådgiver i eieroppfølgingen av Equinor. Den direkte foranledningen var at Equinor hadde vokst sterkt internasjonalt, blant annet gjennom betydelige investeringer knyttet til utvinning av petroleumsressurser fra skiferformasjoner på land i USA i perioden 2007 til 2011.

Da oljeprisen falt i 2014 og selskapet begynte å rapportere om store nedskrivninger i USA, økte både departementets og markedets oppmerksomhet mot lønnsomheten i selskapets internasjonale virksomhet. Formålet med den bestilte rapporten var ytterligere å styrke OEDs eieroppfølging gjennom økt kunnskap og forståelse av dette temaet, inkludert risikoen for lønnsomheten i Equinors internasjonale virksomhet i tilfelle videre oljeprisfall. Rapporten bygget på offentlig kjent informasjon, ble overlevert OED i april 2015, er offentliggjort og ligger vedlagt dette dokumentet.

Ved årsskiftet 2019/2020 bad OED Arctic om å utarbeide en ny rapport om Equinors internasjonale virksomhet. Bakgrunnen for dette er at selskapets virksomhet har gjennomgått endringer siden den forrige rapporten ble utarbeidet, blant annet når det gjelder kostnadsbildet og oljeprisforventninger. I tillegg er det naturlig gitt tiden som har gått at departementet på ny får en grundig ekstern gjennomgang av denne virksomheten. Det var planlagt at dette arbeidet skulle iverksettes etter offentliggjøring av årsrapporten for 2019 i mars d.å. for å få tilgang til så mye offentlig informasjon som mulig. Arbeidet er blitt noe utsatt på grunn av Covid 19-pandemien, samt behov for å oppdatere pris- og kostnadsprognoser gitt den siste tids utvikling, men rapporten er under utarbeidelse og vil bli offentlig tilgjengelig.

Lenke til vedlegg til besvarelse:

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2019-2020/dok15-201920-1694-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1695**Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 29. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke prosjekter er per nå i Nye Veier AS sin portefølje, hvilke av prosjektene er under planlegging, hvilke av prosjektene har besluttet oppstarttidspunkt og hva er planlagt framdrift på de resterende prosjektene?

Svar:

Jeg vil vise til Meld. 25 (2014-2015) hvor det er redegjort for grunnlaget for Nye Veier AS målsetninger og oppstartsportefølje. Det følger av denne at Nye Veier AS gis et helhetlig ansvar for å prioritere og gjennomføre utbyg-

ging innenfor utbyggingsporteføljen som selskapet er ansvarlig for.

Innenfor selskapets formål og virksomhet som statsaksjeselskap eid av Samferdselsdepartementet, og innenfor den gitte oppstartsporteføljen og finansiering, skal selskapet selv prioritere rekkefølgen på utbygging av prosjekter.

I tillegg til oppstartsporteføljen som ble definert i Meld. 25 (2014-2015) har Stortinget senere lagt til grunn å overføre ansvaret for ytterligere tre strekninger til selskapet, jf. Prop. 110 S (2018-2019). Dette gjelder strekningene:

- E6 Øyer – Otta
- E16 Kongsvinger – Kløfta
- E6 Kvæangsfjellet

Nedenfor følger en oversikt over status for de ulike strekningene som inngår i Nye Veier AS sin utbyggingsportefølje:

Følgende prosjekter er ferdig utbygd og i driftsfasen:

- E18 Tvedestrand – Arendal
- E18 Rugtvedt – Dørdal
- E6 Kolomoen - Kåterud

Følgende prosjekter er under utbygging:

- E6 Kvål – Melhus
- E6 Kåterud – Brumunddal
- Brumunddal - Moelv
- E39 Kristiansand vest – Mandal øst
- E39 Mandal øst – Mandal by

Følgende prosjekter er under kontrahering av entreprenør eller i samhandlingsfase før utbygging (entre-

prenør kontrahert). For noen av prosjektene vil det være oppstart om ikke lenge, feks. E6 Ranheim-Værnes. For andre prosjekter vil det gå noe lenger tid før oppstart:

- E6 Moelv – Roterud
- E6 Roterud – Storhove
- E6 Ranheim - Værnes
- E6 Kvithammer - Åsen
- E6 Storhove – Øyer
- E6 Ulsberg - Vindåsliene
- E18 Langangen – Rugtvedt
- E6 Kvæangsfjellet

Følgende prosjekter er under planlegging og hvor oppstart vil ligge noe lenger frem i tid:

- E18 Dørdal – Fylkesgrensa
- E18 Fylkesgrensa -Pinsesund
- E18 Pinsesund – Tvedestrand
- E39 Mandal by - Herdal
- E39 Herdal - Røyskår
- E39 Bue – Ålgård
- E6 Øyer – Otta

For følgende prosjekter pågår det forberedende arbeid i forkant av reguleringsplanarbeid og kontrahering:

- E18/E39 Ytre ringvei
- E18 Arendal – Grimstad

Arbeid med kommunedelplan på strekningen E39 Lyngdal – Ålgård pågår i regi av Statens vegvesen.

SPØRSMÅL NR. 1696

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 3. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å endre innretningen på midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall, herunder endre grensen på 5 000 kroner som minstegrense for tilskudd?

BEGRUNNELSE:

Viser til midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall.

Det er i kriteriene spesifisert at beregnet tilskudd under 5000 kroner ikke tildeles. Dette kriteriet gjør at små

bedrifter, slik som Marias Lunsj & Catering i Sarpsborg faller utenfor ordningen. Pga. innretningen på ordningen får ikke små bedrifter dra nytte av kompensasjonsordningen som er ment til å hjelpe bedrifter gjennom en krevende periode med stort omsetningsfall.

Svar:

I kompensasjonsordningen for næringslivet er det innført en minstegrense, slik at støttebeløp under 5000 kr ikke utbetales. Ordningen er utformet med mål om å hjelpe virksomheter, trygge arbeidsplasser og unngå at levedyktig

næringsliv går konkurs. Under utformingen av ordningen måtte flere hensyn avveies mot hverandre. Det ble ansett som hensiktsmessig at foretak må bære et minimum av sine faste, uunngåelige kostnader selv, gjennom en minstepgrense for utbetaling av støtte og en egenandel for de virksomhetene som ikke måtte stenge av smitteverntiltakene.

Uten en slik grense ville også saksmengden og kontrollbehovene blitt større for Skatteetaten. Egenandelen for uunngåelige faste kostnader ble opprinnelig satt til 10 000 kr for mars, men ble satt ned til 5000 kr fra april. Det vil særlig komme mindre virksomheter til gode.

SPØRSMÅL NR. 1697

Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 28. mai 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Regjeringen har foreslått 50 millioner kroner for en tiltakspakke for skogbruket i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Det er i pressemelding og ulike oppslag antydning at pengene blant annet skal gå til skogsdrift i vanskelig tilgjengelig terreng.

Kan statsråden mer i detalj opplyse hva disse midlene skal brukes på, og er hun bekymret for at drifter i mer utilgjengelig terreng kan redusere våre siste rester av urskogspreget natur, som mange mener at vi absolutt burde verne om?

Svar:

Koronapandemien har medført redusert aktivitet og produksjon i verdikjedene for skog- og trenæringen. Mange skogsentreprenører og hogstlag har måttet redusere eller stoppe opp med vanlige hogster som følge av mange sagbruk kjøper mindre tømmer. Flere skogsentreprenører og deres ansatte står derfor uten jobb. Hogststansen medfører også fare for at massevirkeindustrien kan få redusert tilgang på virke utover sommeren og høsten. De kan risikere å måtte redusere produksjonen på grunn av råstoffmangel, noe som kan få ytterligere uheldige konsekvenser for sysselsetting og verdiskaping. Regjeringen har derfor i revidert nasjonalbudsjett for 2020 foreslått at det etableres en ny, midlertidig tilskuddsordning på 50 mill. kroner som skal bidra til å opprettholde hogstaktivitet og sysselsetting i skogbruket under koronapandemien.

Landbruks- og matdepartementet har utarbeidet en midlertidig forskrift for denne tilskuddsordningen som ble sendt på begrenset høring 27. mai, med frist for innspill 2. juni 2020. Ordningen skal bidra til at skogeiere i økt grad sysselsetter skogsentreprenører og at det tas ut virke som markedet etterspør. Det legges opp til at det kan

gis tilskudd til blant annet tynning, vindfallhogst, hogster med lavt uttak av tømmer per dekar, herunder ulike lukkede hogster, hogster med lang terrengtransport, hogster langs skogsveier og jordekanter, samt hogster i vanskelig eller bratt terreng.

Det stilles de samme kravene til ivaretagelse av miljøhensyn knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner ved skogsdrifter nevnt over som for ordinære skogbrukstiltak. Dette innebærer blant annet at det bare kan gis tilskudd til skogsdrifter der det er gjennomført miljøregistreringer og tatt nødvendige hensyn til eventuelle miljøverdier. Det skal ikke gis tilskudd til hogst på arealer som inngår i verneprosesser.

Jeg legger til grunn at skogbruket, ved gjennomføring av tiltak som gis tilskudd etter den midlertidige forskriften, ivaretar næringens miljøansvar og følger offentlig regelverk. Jeg viser til høringsdokumentene for nærmere informasjon om tilskuddsordningen.

SPØRSMÅL NR. 1698**Innlevert 20. mai 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 3. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere om metodikken med å sammenligne omsetning vinteren 2020 mot vinteren 2019 kan utilsiktet føre til at bedrifter med stort kompensasjonsbehov faller utenfor ordningen, eller vurdere andre løsninger for bedrifter som faller mellom den ordinære kompensasjonsordningen og ordningen for sesongbedrifter?

BEGRUNNELSE:

Hoteller som holdt vinterstengt januar og februar 2020 risikerer å havne utenfor både den ordinære kompensasjonsordningen for bedrifter og ordningen for sesongbedrifter.

Hotel Ullensvang i Hardanger holdt åpent vinteren 2019, men stengt vinteren 2020. Hotellet skulle etter planen åpne 3. april 2020. Gjennom perioden med stengt hotell har de brukt av oppsparte midler til å betale full lønn til sine 45 ansatte.

Ettersom omsetningen i januar og februar 2020 var kr 0 faller hotellet utenfor kompensasjonsordningen. Bedriften faller også marginalt utenfor kompensasjonsordningen for sesongbedrifter, da de har 75 prosent omsetning på 7 måneder, og ikke 80 prosent på 6 måneder som ordningen krever.

Hotel Ullensvang er ikke alene om å møte på lignende utfordringer med kompensasjonsordningene, og tjener her som et godt eksempel på en hjørnesteinsbedrift i distrikts-Norge som ikke kan benytte seg av de omfattende krisetiltakene fra Storting og regjering.

Svar:

Så langt har regjeringen innført en rekke tiltak for virksomheter som ble hardt rammet økonomisk som følge av virusutbruddet og smitteverntiltakene i den akutte fasen av krisen. Hensikten med den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall er at arbeidsplasser trygges og at aktiviteten raskt kan ta seg opp igjen når smitteverntiltakene lettes på. Det har derfor vært viktig å utforme en ordning som raskt og automatisert ville kunne gi støtte til bedriftene for at de skal kunne bære sine faste, uunngåelige kostnader.

Under utformingen av ordningen måtte flere hensyn avveies mot hverandre. Det har blant annet vært et hensyn at støtten skal gå til levedyktige bedrifter, og at Skatteetaten skulle ha mulighet til å drive forsvarlig kontroll. Av hensyn til insentiver ble det ansett som hensiktsmessig

at bedriftene må bære et visst minimum av kostnadene selv, gjennom en egenandel. I tillegg måtte beregningen av omsetningsfall defineres utfra konsistente og verifiserbare størrelser.

Beregning av omsetningsfall

Omsetningsfallet beregnes som den prosentvise forskjellen mellom foretakets beregnede normalomsetning i støttemåneden og den faktiske omsetningen i støttemåneden. Etter forskriften til tilskuddsordningen som ble fastsatt 17. april, jf. forskriften § 2-3 andre ledd, skulle beregnet normalomsetning i støttemåneden settes til omsetningen i samme måned som støttemåneden i 2019 justert for den prosentvise endringen i omsetning fra perioden januar og februar 2019 til januar og februar 2020. Formålet med at beregnet normalomsetning skulle justeres med prosentvis endring i omsetning over denne perioden, var at omsetningsfallet i større grad skulle beregnes på grunnlag av omsetningsnivå som kunne ha blitt forventet i støttemåneden dersom økonomien var i en normalsituasjon. Selskap med høy vekst det siste året vil da få oppjustert beregnet normalomsetning i støttemåneden sammenlignet med omsetningen i samme måned i 2019, og det prosentvise omsetningsfallet og dermed støttebeløpet vil bli dertil høyere.

Vekstjusteringen av beregnet normalomsetning hadde også den konsekvens at foretak med særlig lav omsetning i januar og februar 2020 fikk beregnet et lavt omsetningsfall. For foretak som reelt sett har nedskalert sin virksomhet i løpet av det siste året, vil beregningen av normalomsetning i disse tilfellene kunne gi et riktig bilde av den omsetningen som kunne forventes i støttemåneden i en normalsituasjon for økonomien. Det er riktig, som eksemplifisert i begrunnelsen for spørsmålet, at foretak uten omsetning i januar og februar 2020 ikke har fått beregnet et omsetningsfall for mars 2020 og dermed ikke fikk beregnet tilskudd denne støttemåneden.

For foretak som ble rammet av virkningene av virusbruddet allerede i januar og februar 2020, eller som av andre spesielle grunner hadde særlig lav omsetning i januar og februar 2020, så departementet at vekstjusteringen av beregnet normalomsetning kunne gi urimelige utslag. Departementet fastsatte derfor 15. mai 2020 endringer i forskriften, slik at beregnet normalomsetning i støttemåneden ikke kan settes mer enn 20 pst. lavere enn faktisk omsetning i samme måned som støttemåneden i 2019, jf. ny § 2-3 andre ledd i forskriften. Endringen ble gitt virkning for støttemånedene fra og med april måned. Lav omsetning i januar og februar 2020 får dermed mindre be-

tydning for størrelsen på tilskuddet for støttemånedene fra april - august.

Jeg viser for øvrig til mine uttalelser på pressekonferanse den 17. april 2020:

«Allerede da vi lanserte prinsippene for denne ordningen, varslet vi at vi ville prioritere at pengene kommer raskt til de bedriftene som trenger dem, i stedet for å bruke tid på å sikre millimeter-rettferdighet. Verden er ikke optimal akkurat nå. Vi har ikke tid til å gå veien om utredning og høringsrunde slik vi normalt ville gjort.

Det vil kanskje være bedrifter som får mer støtte enn de burde og det vil være noen som får mindre. Neste søknadsrunde vil bli i midten av mai en gang. Vi skal bruke tiden godt frem

til det. Det kommer til å bli noen justeringer, for det er noen områder vi ikke har rukket å se godt nok på foreløpig.»

Endringen av forskriftens § 2-3 den 15. mai er et eksempel på en slik justering.

Regjeringen la 29. mai 2020 i Prop. 127 S (2019-2020) frem bl.a. en ny støtteordning for virksomheter som tar tilbake egne permitterte. Ordningen vil særlig treffe virksomheter som har mange permitterte pr 28. mai og som vurderer å ta tilbake de permitterte gjennom sommeren, for eksempel en del hoteller. Jeg viser til Prop. 127 S (2019-2020) for nærmere omtale.

SPØRSMÅL NR. 1699

Innlevert 21. mai 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 29. mai 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

På Høyres hjemmesider står det i en artikkel, datert 3. oktober 2019, at konsekvensene av kuttene i ordningen med arbeidsavklaringspenger skal evalueres "til høsten".

Hva er status for denne evalueringen, og når kan Stortinget forvente å få seg forelagt resultatene av denne evalueringen?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har ved flere anledninger etterlyst en oversikt over hvilke konsekvenser de store kuttene i arbeidsavklaringspenger - kutt i varighet, muligheter for forlengelse, stønadsnivå for unge og innføringen av ett års karenperiode - har fått for personer som kastes ut av ordningen uten å være ferdig avklart i helsevesenet og/ eller i Nav. Allerede 12. juni 2019 viste en analyse fra Nav at nytt regelverk har gjort det vanskeligere å få positivt svar på søknad om arbeidsavklaringspenger. En annen rapport fra Nav datert 16. oktober 2019 viser at flere har gått til uføretrygd og flere til sosialhjelp eller står helt uten registrert inntekt. Det vises videre til at flere er i jobb, men definisjonen av jobb er så lav som fire timer pr. uke. Det er heller ikke kjent om dette er arbeid de det gjelder, allerede hadde i kombinasjon med arbeidsavklaringspenger. Behovet for å få fram konsekvensene av innstrammningene er ytterligere aktualisert av konsekvensene av covid-19-pandemien i arbeidsmarkedet og den pressede situasjonen i Nav, som ytterligere hindrer tett oppfølging av personer på arbeids-

avklaring. Enkelte ytelser, herunder AAP er riktignok forlenget som følge av den ekstraordinære situasjonen, men det er kun midlertidig.

Svar:

I tildelingsbrevet for 2018 fikk Arbeids- og velferdsdirektoratet i oppdrag å igangsette evalueringer av endringene i AAP-ordningen. Direktoratet er i gang med dette arbeidet. De to første artiklene ble publisert i 2019 i tidsskriftet Arbeid og velferd. Den ene artikkelen gjorde undersøkelser knyttet til om endringen i inngangsvilkårene har hatt effekt. Den andre artikkelen så på utviklingen med hensyn til varigheten på AAP, sannsynligheten for å avslutte AAP, sannsynligheten for å avslutte til ulike utfall, og hvorvidt utviklingen henger sammen med regelverksendringene.

Direktoratet vil i inneværende år publisere flere artikler om konsekvenser av ulike sider av regelverksendringene. Tematisk vil disse omhandle effekter av strengere regelverk knyttet til mottak av AAP utover ordinær stønadstid, praksis ved håndheving av inngangsvilkår, forlengelser og aktivitetskrav, samt bruk og effekt av den nye muligheten for enklere sanksjon ved brudd på aktivitetskrav. Det er planlagt publisering av to artikler før sommeren og en rapport i løpet av høsten.

Det vil være behov for ytterligere analyser i 2020 som utfyller og ser nærmere på virkningene av omleggingen av AAP. Det er derfor gitt et utvidet evalueringsoppdrag i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2020. Framdriften i arbeidet med analyser av regelverk-

sendringene har vært påvirket av koronasituasjonen. Mulighetene for å analysere effekter av regelverksendringene vil også være påvirket av Covid-19-pandemien og de midlertidige endringene i AAP-regelverket som er innført. Det foregår nå en avklaring mellom departementet og direktoratet av oppdraget, som både vil følges opp med ytterligere analyser fra direktoratet, samt en avsluttende analyse av samlet effekt av endringene i 2018.

Endringene vil ha effekt på ulike tidspunkt, og det vil ta tid før en får mer fullstendig kunnskap om effekter av alle sider av regelverksendringene. Dette vil en først

kunne få etter at de ulike endringene som trådte i kraft fra 1. januar 2018 har virket fullt ut. Effekten av tidsbegrensning av unntaksbestemmelsen kommer fra og med inneværende år, mens reduksjonen i maksimal ordinær stønadstid fra fire til tre år for nye mottakere først kommer fra 2021. En avsluttende analyse av samlet effekt av endringene vil dermed ikke kunne foreligge før etter at effektene av dette kan analyseres.

Stortinget vil bli orientert på egnet vis etter hvert som en får mer kunnskap med hvordan regelverksendringene har slått ut.

SPØRSMÅL NR. 1700

Innlevert 21. mai 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 27. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å sørge for at disse avgangene kommer på plass igjen, slik at studenter og pendlere igjen får muligheten til å bruke toget for å komme seg på skole og jobb, og når forventes det at disse avgangene gjenopprettes?

BEGRUNNELSE:

Go-Ahead har overtatt driften av togene på Sørlandsbanen. De overtok driften for ganske kort tid siden. Så traff coronapandemien oss og Norge ble stengt ned, noe som gjorde at det aller meste av trafikken også på jernbanen ble stengt ned/kraftig redusert. Etter at vi gradvis åpnet opp igjen så har også mer av kollektivtrafikken kommet tilbake. Men flere av tilbudene på Sørlandsbanen er fortsatt ikke kommet tilbake. Det er noe som er svært kritisk for mange pendlere/skoleelever og andre reisende. Spesielt for folk i Drangedal, Nome og Midt-Telemark kommunene er det svært kritisk at togavgangene som er i Oslo 07:30 og 09:30. Som en pendler skrev i et facebook innlegg det at ikke disse togene går er en katastrofe for mange mennesker som bruker stasjonene i Drangedal, Lunde og Bø.

Svar:

I trafikkavtalen mellom Go-Ahead Norge og Jernbanedirektoratet er det forutsatt at det skal kjøres syv daglige avganger hver vei mellom Oslo og Stavanger, samt supplerende morgenvanganger på delstrekningene Kristi-

ansand-Oslo og Kristiansand-Stavanger for å fange opp lokale pendlerbehov.

Etter at Covid-19-pandemien traff Norge i mars måned, og det ble innført myndighetspålagte restriksjoner, gikk etterspørselen etter togreiser ned med 80-90 prosent. Nedgang i etterspørselen var størst på fjerntogstrekningene, bla. Sørtoget. Umiddelbart etter at nedgangen i etterspørsel inntraff, ble togoperatørene og Jernbanedirektoratet enige om et nedskalert rutetilbud for å tilpasse togtilbudet bedre til den sterkt reduserte etterspørselen og spare kostnader. Dette omforente minimumstilbudet ligger til grunn for økonomiske tiltak i Prop. 73 S (2019-2020).

Ved etablering av omforente minimumstilbud med de respektive togoperatørene, ble det prioritert å opprettholde et akseptabelt togtilbud for pendlere med samfunnskritiske funksjoner, mens avganger rettet mot fritidsreiser og turisme ble nedprioritert. Togtilbudet på Sørlandsbanen ble nedskalert fra syv til to daglige avganger, herunder innstilling av nattogene fordi kjøring av sovevogner og nattjenester for ombordpersonell er en ressurskrevende produksjon.

I takt med gjenåpning av barnehager og skoler fra månedsskiftet april/mai, og oppmykning av myndighetspålagte restriksjoner, har togtilbudet gradvis blitt oppskalert. I revidert minimumstilbud er det fortsatt prioritert å betjene arbeidsreisende, og for lokal- og regiontog rundt storbyene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger kjøres det tilnærmet ordinært rutetilbud. På strekninger med hovedsakelig fritidsreisende og turisme blir det videreført

reduksjoner i rutetilbudet for å minimalisere togoperatørenes tap som følge av lavere reiseaktivitet i samfunnet.

Fra 11. mai ble antall daglige avganger Oslo-Stavanger oppjustert fra to til fire for å ivareta en gradvis økning i etterspørselen, samt sikre tilstrekkelig transportkapasitet for å overholde normer i smittevernsveileder for offentlig kommunikasjon. De fire daglige avgangene skal dekke behov for reiser mellom storbyene, samt ivareta lokale pendlerbehov i Agder, Telemark og Rogaland. Avgangen med ankomst Oslo S kl. 07:25 er nattoget, og denne vil fortsatt

være innstilt frem til etterspørselen etter togreiser tar seg opp. Det er lite hensiktsmessig bruk av offentlige midler å kjøre en ressurskrevende nattogsproduksjon med en så lav etterspørsel. Tilsvarende vurderinger og konklusjoner er gjennomført for nattogene på Bergensbanen og Dovrebanen. For avgangen med ankomst Oslo S kl. 09:25 vil Jernbanedirektoratet be Go-Ahead Norge om en økonomisk vurdering av å inkludere denne i minimumstilbudet som gjelder inntil videre, og eventuelt vurdere dette som et tilleggsbehov for perioden juni-august 2020.

SPØRSMÅL NR. 1701

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 27. mai 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvor mange avganger skal Go-Ahead ha på Sørlandsbanen, hvor mange av disse har vært innstilte siden 12. mars, og hvilke krav stilles til informasjonsflyt fra Go-Ahead til berørte kommuner når togavganger innstilles?

BEGRUNNELSE:

Viser til brev til Go-Ahead fra ordførerne i Notodden, Midt-Telemark, Nome og Drangedal som ser med bekymring på at morgenavgangene på Sørlandsbanen fra Stavanger og Kristiansand, som er framme i Oslo ca. 07:30 og 09:30, stadig er innstilte.

De peker på at tidligere, under starten på koronapandemien, ble disse rutene innstilt, men at nå når samfunnet gradvis åpnes opp igjen, er det viktig at disse togene går, av hensyn til alle som trenger toget for å komme seg på skole og jobb.

Både de og jeg har registrert at publikum opplever stor usikkerhet omkring togtilbudet. Det er for eksempel ikke lenger mulig å finne de nevnte togrutene der man bestiller billetter.

Og både de og jeg reagerer på at kommunene ikke har fått fortløpende informasjon fra Go-Ahead om aktuelle ruteendringer, og er bekymret for at situasjonen har gitt Go-Ahead en anledning til å gjøre varige ruteendringer som er i motstrid til hva kommunene og fylkeskommunen forventer, og i motstrid til hva Jernbanedirektoratet har bestemt.

Ordførerne krever en avklaring fra Go-Ahead nå, og forventer at alle togrutene igjen kommer i gang så snart som mulig.

Jeg vil i denne anledning minne om at ifølge Jernbanedirektoratet så skulle det fra 11. mai «vert det køyrd fleire avganger på Jærbanen og på Sørlandsbanen og Arendalsbanen». Da sammenlignet med et nedtrekk på antall avganger før dette.

Det er også på sin plass å minne om at togselskapene har fått 550 mill. kr. i ekstrabevilgninger for «å sikre rute-tilbudet».

Svar:

I trafikkavtalen mellom Go-Ahead Norge og Jernbanedirektoratet er det forutsatt at det skal kjøres syv daglige avganger hver vei mellom Oslo og Stavanger, samt supplerende morgenavganger på delstrekningene Kristiansand-Oslo og Kristiansand-Stavanger for å fange opp lokale pendlerbehov.

Etter at Covid-19-pandemien traff Norge i mars måned, og det ble innført myndighetspålagte restriksjoner, gikk etterspørselen etter togreiser ned med 80-90 prosent. Nedgang i etterspørselen var størst på fjerntogstrekningene, bla. Sørtoget. Umiddelbart etter at nedgangen i etterspørselen inntraff, ble togoperatørene og Jernbanedirektoratet enige om et nedskalert rutetilbud for å tilpasse tilbudet bedre til den meget reduserte etterspørselen og spare kostnader. Dette omforente minimumstilbudet ligger til grunn for økonomiske tiltak i Prop. 73 S (2019-2020).

Ved etablering av det omforente minimumstilbudet med de respektive togoperatørene, ble det prioritert å opprettholde et akseptabelt togtilbud for pendlere med samfunnskritiske funksjoner, mens avganger rettet mot

fritidsreiser og turisme ble nedprioritert. Togtilbudet på Sørlandsbanen ble nedskalert fra syv til to daglige avganger, herunder innstilling av nattogene fordi kjøring av sovevogner og nattjenester for ombordpersonell er en resurskrevende produksjon.

I takt med gjenåpning av barnehager og skoler fra månedsskiftet april/mai og oppmykning av myndighetspålagte restriksjoner, har togtilbudet blitt gradvis oppskalert. I revidert minimumstilbud er det fortsatt prioritert å betjene arbeidsreisende, og for lokal- og regiontog rundt storbyene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger kjøres det tilnærmet ordinært rutetilbud. På strekninger med hovedsakelig fritidsreisende og turisme blir det videreført reduksjoner i rutetilbudet for å minimalisere togoperatørenes tap som følge av lavere reiseaktivitet i samfunnet.

Fra 11. mai ble antall daglige avganger Oslo-Stavanger oppjustert fra to til fire for å ivareta en gradvis økning i etterspørsel, samt sikre tilstrekkelig transportkapasitet for å overholde normer i smittevernsveileder for offentlig kommunikasjon. De fire daglige avgangene skal dekke behov

for reiser mellom storbyene, samt ivareta lokale pendlerbehov i Agder, Telemark og Rogaland frem til etterspørselen etter togreiser tar seg opp igjen. Jernbanedirektoratet vil gå i dialog med Go-Ahead Norge for å vurdere om fire avganger hver vei daglig er tilstrekkelig for å imøtekomme lokale pendlerbehov i Telemark, og eventuelt vurdere om flere avganger skal spilles inn i prosessen med kompensasjonsordningen for jernbanesektoren.

Tydelig og lett tilgjengelig informasjon til kundene om endringer i togtilbudet er en forutsetning for etablering av omforent minimumstilbud. På Go-Ahead Norge sine hjemmesider er reiseplanleggeren oppdatert, samt at det er gitt en særskilt melding om hvilke avganger som kjøres som ordinært i perioden med Covid-19. Jernbanedirektoratet vil ta et initiativ overfor Go-Ahead Norge til i tillegg å angi hvilke avganger som er innstilt i elektroniske rutepublikasjonene på hjemmesiden. Med en slik suppleringsring vil alle informasjonskilder om endringer i rutetilbudet være oppdatert.

SPØRSMÅL NR. 1702

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 2. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

I år er det en tredobling av døde reinsdyr i Børgefjell. Minst 60 døde dyr er funnet, så langt, og de fleste antas tatt av rovdyr. I området er det observert fem jerv og en bjørn, som har forsynt seg grovt i reinflokkene. I kommunene rundt skal sau og lam på beite, og med fjoråret i minnet gruer bøndene seg. Kommuner har søkt om fellingstillatelse på jerv og bjørn, og reieneierne har søkt om uttak av jerv, uten aksept.

Hvor mange reinsdyr og lam aksepterer statsråden skal bli drept før man setter inn tiltak?

BEGRUNNELSE:

Statens naturoppsyn(SNO) har bekreftet at det spesielt er jerven som har forsynt seg av reinsdyrene i år. Så langt er 6 bekreftet drept av jerv, 4 av kongeørn og 2 av gaupe. Pluss 26 dyr som er klassifisert som drept av rovdyr, uten at rovdyr-arten kan stadfestes.

Miljødirektoratet vil ikke gi fellingstillatelse på jerv før de vet hvor stor jervebestanden er i området. I følge rovdatabasen ligger Nordland over bestandsmålet på jerv, som

er satt av Stortinget, slik at å bruke en ny kartlegging som unnskyldning for ikke å gripe inn er ikke holdbar. I 2019 ble det registrert 62 jervekull i landet, mens det nasjonale målet pr år er 39.

Det kan derfor virke som om direktoratet mener det er viktigere å telle jerv enn å redde reinsdyr fra en grusom død. Det må være mulig å gjøre begge tingene, samtidig.

Hverken kommunen eller reindriftsnæringen får gehør for sine søknader om fellingstillatelse, selv om det er slått fast at det er både jerv og bjørn i området og at jerven er den store synderen her.

Det er også påvist bjørn i området. I mars og april 2015 fattet Miljødirektoratet vedtak om ekstraordinært uttak av bjørn i Grane kommune, for å forebygge tap av sau og rein den kommende beitesesong. Vedtakene resulterte i felling av to bjørner, og ingen tap av sau til bjørn i beitesesongen 2015. Bjørn i beiteprioriterte områder må også tas ut i 2020, slik det ble gjort i 2015, da det er påvist minst en eller to bjørner i området.

Grane kommune fikk avslag på skadefelling senest i april i år, direktoratet ville heller «vente og se», selv om SNO bekreftet at det var ferske spor av bjørn i området.

En slik «vente og se»-holdning innebærer i praksis at man vil se an hvor mange dyr som blir drept før man eventuelt griper inn, hvor mange dyr man er villig til å ofre.

Hos fylkesmannen er de klar over problemene, den verste krisen for reindrifta på over 50 år. Sør i Nordland er det om mulig verre enn de fleste andre steder. SNO i Nordland bekrefter at rovdyr tapene i indre strøk av sørlige Nordland er betydelige denne våren, de har registrert en god del rovdyrskader i området. Det er spesielt jerv som forsyner seg. Likevel avslår altså direktoratet uttak av både jerv og bjørn. Hvor mange sau, lam og reinsdyr skal man akseptere bli drept, før de med ansvar reagerer og setter inn tiltak.

Svar:

For reindriftsnæringa er det fleire utfordringar som spelar inn på produksjon og tap, og den største utfordringa denne vinteren har vore dei vanskelege vær- og snøforholda. Det er landbruks- og matministeren som er ansvarleg for reindrifta, og eg er kjent med at det mellom anna er gjort endringar i kriseberedskapsfondet for å sikre tilstrekkeleg tilleggsføring av rein som ikkje har tilgang til gode beiter. Eg er også kjent med at det mellom anna i Nordland er gjort vurderingar for å sjå dei ekstra midlane til tilleggsføring i samanheng med midlane vi har til førebyggjande tiltak i rovviltforvaltninga.

Sjølv om det ikkje er tvil om at rovvilt tek tamrein, går det fram av forskinga som mellom anna Riksrevisjonen viser til i sin gjennomgang av rovviltforvaltninga, at rovdyr berre er ein del av tapsbiletet. Ugunstige klimatiske tilhøve, tettleik av rein og beitegrunnlag er i større grad avgjerande for produksjon og tap, og viktigare faktorar enn rovdyr for å forklare tap av både kalv og vaksne dyr. Denne vinteren har tydeleg vist nokre av dei utfordringane med tilgang til beiter som følgjer med vanskelege vær- og snøforhold.

At det ikkje blir sett inn nokre tiltak, slik representanten Søttar skriv i spørsmålet, er eg ikkje einig i. Eg vil nemne nokre tiltak. Vi har ei god tilskotsordning til førebyggjande tiltak og det er rett til full erstatning. I tillegg er det denne vinteren gjort endringar i kriseberedskapsfondet som følgje av beitekrise i reindrifta. Kvart år blir det felt rovdyr. Berre i perioden frå 1. januar 2019 til i dag er det registrert 26 døde rovdyr i Nordland (1 bjørn, 15 jerv og 10 gaupe).

Vidare vil eg understreke at forvaltninga følgjer opp situasjonen fortløpande med undersøkingar av meldingar om rovdyr og skader. Det er høg beredskap for rask vurdering av eventuelle behov for meir felling av rovdyr eller andre tiltak. Eg vil oppfordre reindrifta til fortsatt å ha ein nær dialog med både landbruks- og miljøforvaltninga for å sjå kva for tiltak som kan vere mogleg og best egna avhengig av korleis situasjonen utviklar seg vidare.

Stortinget har vedteke ei todelt målsetting der vi skal ha både beitenæring og rovvilt. Rovviltforvaltninga følgjer opp rovviltforliket i Stortinget, noko som mellom anna inneber at bestandane av rovdyr skal vere så nær bestandsmåla som mogleg. I Nordland er bestandane av gaupe og bjørn mindre enn dei fastsette bestandsmåla, og forvaltninga skal dermed leggje til rette for ei auke i bestandane av desse artane. Det er ikkje mål om å ha ein ulvebestand eller gjort registreringer av ulv i Nordland. Bestanden av jerv har dei seinare år vore om lag på bestandsmålet for regionen. Ei stor utfordring i Nordland er likevel at det ikkje ligg føre ein funksjonell forvaltningsplan. Årsaka er at dei sonene som er prioritert til jerv og bjørn ikkje er avgrensa på ei slik måte at det legg til rette for at bestandsmåla blir nådd innanfor desse sonene. Å nå bestandsmåla for rovdyr er ein sentral del av den todelte målsettinga, og vi kan ikkje skyte fleire rovdyr i ein region berre fordi soneringa ikkje fungerer godt nok. Konsekvensane er dårlegare føreseielegheit og at forvaltninga også i beiteprioriterte område må ta større omsyn til rovdyrbestandane. Eg har derfor henta inn forvaltningsplanen for Nordland og vil vurdere å gjere endringar i planen.

SPØRSMÅL NR. 1703**Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 25. mai 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over kapasiteten til å oppskalere antallet studieplasser i fagskolesektoren?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett har regjeringen foreslått 1000 nye fagskoleplasser, og nå diskuteres det om det skal oppskaleres ytterligere.

Svar:

I følge SSB var det høsten 2019 17 882 studenter i fagskoleutdanning ie. Dette er nær 1 600 flere studenter enn året før og 3 100 flere enn i 2016.

I år gjennomføres for første gang søking til høyere yrkesfaglig utdanning gjennom Samordna Opptak (SO). SO publiserte følgende tall i april for 2020:

- Det er i år registrert 9432 søkere.
- Det er i år utlyst 9704 studieplasser.
- Det er i år 1 søker per studieplass.
- Det utlyses i år 353 studier gjennom Samordna opptak.
- Det er i år 30 fagskoler som tar del i samordnede opptaket.

Søkningen gjennom SO omfatter litt over halvparten av det totale antall studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning. Når det gjelder søkningen til de private fagskolene som ikke har lagt søkningen inn i SO, så har departementet ingen samlet oversikt per i dag.

Tallene fra SO tyder på at virkninger av koronakrisen i form av kraftig vekst i antall permitterte og/eller oppsagte, ikke har påvirket søkningen nevneverdig. Dette kan ha sammenheng med at søknadsfristen var forholdsvis tidlig, og at en del innen 15.april var usikre på framtidsutsiktene og dermed ikke valgte å søke høyere yrkesfaglig utdanning innen fristen. Departementet er i løpende kontakt med SO for å følge med på utviklingen i supplerende opptak i løpet av våren.

Departementet har vært opptatt av å vurdere muligheter for å skalere opp antall studieplasser fra høsten av for å møte de endrede behovene i arbeidslivet som følge av koronakrisen. Vi har blant annet bedt om vurderinger fra Nasjonal fagskoleråd som representerer både offentlige og private fagskoler. Departementet mottok 14.april brev fra Rådet med deres vurderinger av mulig økt kapasitet i 2020.

Rådet skriver i sitt svar at de samlet sett anslår at sektoren har kapasitet til å oppskalere og øke studiepoengproduksjonen med omtrent 20 prosent fra høsten 2020, gitt at økonomiske og administrative betingelser gir tilstrekkelig fleksibilitet til å svare på etterspørselen der den kommer. Bransjeprogrammene for industrien, byggenæringen og helsesektoren har utarbeidet kortere moduler som er tilpasset til næringene, som har potensiale til å oppskaleres, bygges ut og spres til flere regioner. Tilbakemeldingene fra dagens program er at korte og relevante fagskolemoduler, utviklet av og for næringene er en effektiv måte å øke omstillingsevnen både for den enkelte og for bedriften. Programmet har gjennomført undervisning i moduler fra 2,5 til 10 studentpoeng en rekke steder i landet.

Rådet skriver videre at å gi midler for å oppskalere, gjenbruke og spre eksisterende studietilbud og kurspakker blir sentral, blant annet gjennom tilpasning av tilbudene slik at de kan distribueres digitalt. Midler til drift av disse tilbudene gjennom en økning i tildelte studieplasser er også helt avgjørende.

Kapasitetsøkningen fordeler seg 50/50 mellom offentlig og privat sektor. Det er viktig å merke seg at det her er snakk om individuelle studenter. Fordelt på korte kurs og moduler vil dette tilsvare et lavere antall studieplasser. En studieplass tilsvarer 60 studiepoeng per år. Fordelt på moduler på for eksempel 10 studiepoeng vil en studieplass kunne omfatte 6 studenter.

Vi må regne med at det er på de kortere modulene og på kurs at kapasitetsøkningen er størst, og at kapasiteten regnet i studieplasser derfor er betydelig lavere enn antall studenter som kan tas inn. Rådet har gitt innspill til oss at dersom vi regner med et snitt på 10 produserte studiepoeng per student hos disse ekstra 10.000 studentene tilsvarer dette i overkant av 1.600 studieplasser til høsten.

Samlet er min oppfatning at vurderingene fra fagskolerådet er relativt realistiske, selv om det er særlig to usikkerhetsforhold vil vi peke på. For det første viser tallene fra SO at det kan være utfordrende å få tilstrekkelig søkere til en økning på 1.600 studieplasser fra høsten 2020. Det må da også påpekes at SO-tallene gjelder for litt over halvparten av fagskoletilbudet målt i studenter, og at det er avgrenset til fulle studier og ikke for eksempel kortere moduler og bransjeprogram.

For det andre er det noe usikkerhet knyttet til hvor raskt og hvor omfattende fagskolesektoren er i stand til å få opp kapasiteten. Dette gjelder særlig for studier som krever mye ressurser til lokaler, utstyr og maskiner, og

eventuelt mulighetene til å rekruttere kompetente lærere på så kort varsel. Det er samtidig mulig å se for seg at studieplassene i første omgang vil omfatte kortere kurs og

moduler, som senere kan inngå i fulle fagskolestudier fra 2021 og senere.

SPØRSMÅL NR. 1704

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 29. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

SV er kjent med planer om sammenslåing av Manglerud politistasjon og Stovner politistasjon. Vi er kjent med at en sammenslåing av enhet øst vil være ferdig i 2024. Dette området har sårt behov for nærpolti. SV mener dette er en utvikling i feil retning. En sammenslåing må ikke ramme det viktige forebyggende arbeidet rettet særlig mot ungdom.

Hva er begrunnelsen for denne sammenslåing, og videre, på hvilken måte vil justisministeren sikre at tjenestene nær befolkningen blir opprettholdt?

Svar:

Oslo politidistrikt og Politidirektoratet ønsker å slå sammen Manglerud og Stovner politistasjon til én hovedpolitistasjon. Oslo politidistrikt og Politidirektoratet forventer at en samlokalisering vil gi en styrket tilstedeværelse, mer effektiv ressursbruk i Oslo øst og sterkere fagmiljøer. Byrådslederen i Oslo har stilt seg positiv til sam-

menslåingen, under forutsetning av at lokalisering av en ny hovedpolitistasjon vil være innenfor Enhet Øst slik at tilgjengelighet og tilstedeværelse i bydelene ivaretas.

Departementet tar politiets ønske om sammenslåing til etterretning, jf. at Stortinget ved inngåelsen av forliket om politireformen i 2015 aksepterte at det kan skje endringer i tjenestestedsstrukturen så lenge det er lokal, kommunal tilslutning til forslaget.

Jeg kan i tillegg opplyse at departementet behandler en søknad fra Politidirektoratet om godkjenning av leieavtaler for nye lokaler i Oslo politidistrikt. Dagens husleiekontrakter for Stovner politistasjon og Manglerud politistasjon utløper 31.12.2023. Før eksisterende leieavtaler utgår, må det inngås nye leieavtaler og arealer må være tilgjengelig for politiet. Ettersom de fremtidige leieforpliktelsene vil overstige 100 mill. kroner for ny leieperiode, må leieavtalene godkjennes av departementet. Saken skal også legges frem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet for uttalelse, jf. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

SPØRSMÅL NR. 1705

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 2. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det planlegges mudring i munningen av Tanaelva. Inngrepet vil skje i Tanamunningen naturreservat, i Norges største og mest urørte elvedelta. Området er på Ramsarkonvensjonens liste over våtmarksområder av internasjo-

nal betydning og har svært stor betydning for fugl, fisk og sjøpattedyr. Tanaelva, med sideelver er Norges viktigste lakseelv med over 30 genetisk unike bestander og 1200 km lakseførende elv. I gode år har 50 % av all elvefanget laks i Norge blitt tatt her.

Vil statsråden stanse mudringen?

BEGRUNNELSE:

Svært mange av Norges våtmarksområder er allerede bygget ned. Tanamunningens delta er unikt, ikke bare i kraft av sin størrelse og urørte preg, men også fordi deltaet er svært viktig for fisk, fugl og sjøpattedyr. Et mudringsprosjekt vil potensielt kan gi alvorlige konsekvenser på flere områder. I denne begrunnelsen er det bare plass til å beskrive noen få av disse momentene.

I konsekvensutredningen "utbedring av farleden til Leirpollen i Tana kommune." utarbeidet av Multiconsult på oppdrag fra Kystverket i 2019 beskrives det hvordan man må velge mellom å utføre mudringsarbeidet på vinterstid eller sommerstid. Hvis arbeidet utføres vinterstid kan dette gi store negative konsekvenser nøkkelarten sil. Rapporten sier blant annet at:

"I tillegg til den direkte påvirkningen på silen i selve mudringsområdet vil en ukjent andel av silbestanden kunne bli påvirket som følge av nedslamming, endret næringstilgang, endret predasjonstrykk m.m. Hvordan dette tapet vil fordeler seg på de genetisk distinkte delbestandene er ikke kjent. Siden sil er en nøkkelart i et økosystem av internasjonal betydning (stor verdi), representerer dette en potensiell stor negativ konsekvens."

Alternativet er å utføre rapporten i sommerhalvåret når innsiget av laks til Tanaelva foregår. I konsekvensutredningen står det blant annet at:

"Innsiget av laks i Tanafjorden skjer på sommerstid, og de øvrige laksefiskene (sjørret, sjørøye og sik) lever hele livet i fjorden og i de innerste pollene. Laksefiskene kan derfor bli negativt påvirket i noe ulik grad fra anleggsvirksomheten i form av redusert næringsinntak, forsinket oppvandring til gyteelvene og noe redusert fordeling av gytefisk i de øvre elveavsnittene. De stedege artene er mer utsatt enn laks, som følge av at de benytter vannmassene i tiltaksområde til næringssøk, overvintring og til å søke optimale miljøer i forhold til f.eks. salinitet. Disse påvirkningene kan medføre økt fangsttrykk før oppvandring til elv og redusert naturlig rekruttering."

Svar:

Spørsmål nr. 1705 er stilt til klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn, men oversendt meg som rette statsråd.

Tiltaket i innseilingen til Leirpollen er et kompensasjonstiltak som følge av endringer av regelverket for regional støtte, og oppheving av differensiert arbeidsgiveravgift. Kystverket fikk første bevilgning til dette tiltaket i 2015 gjennom Prop. 1. S (2014-2015).

For å øke fremkommeligheten og redusere risiko for grunnstøtinger og påfølgende negative miljøeffekter på sårbar natur, planlegger Kystverket å utbedre farleden gjennom Lavvonjargsundet inn til Leirpollen. Utbedringen vil også legge til rette for mer effektiv og miljøvennlig transport av kvartsitt. Tiltaket består i å mudre ca. 400.000 m³ løsmasse for å sikre dybde på 9 meter i varierende

bredde. Videre skal 9 stk. navigasjonsinstallasjoner etableres. Massene skal deponeres i sjødeponi utenfor Stangnes.

Det anslås en prissatt netto nytte på mellom 146 og 363 mill. kroner. Spennet skyldes usikkerhet i hvor fort transportnæringen skifter ut dagens gamle og mindre fartøy med nye fartøy, lik de største fartøyene som trafikkerer der i dag.

Da vernet av Tanamunningen ble vedtatt i 1991 ble det gitt unntak i vernebestemmelsene for nødvendig mudring inn til Giemašnjárga, der kvartsittbruddet ligger.

Kystverket søkte i 2019 Fylkesmannen om tillatelse etter forurensingsloven til mudring og deponering. Denne søknaden har nå nylig vært på høring. Alle innspill behandles og svares ut overfor Fylkesmannen. Kystverket har også søkt om dispensasjon etter naturmangfoldslovens §48 for etablering av sjømerker, da disse ikke eksplisitt er nevnt i unntaket i vernebestemmelsene. Begge søknadene er fortsatt til behandling hos Fylkesmannen, og vedtak vil ikke foreligge før etter godkjent detaljregulering.

Kystverket har inngått avtale med Tana kommune om planarbeidet, der Kystverket foretar alt planarbeid fram til vedtak av reguleringsplan. Forslag til detaljreguleringsplan for farleden og deponiområdet legges i juni ut på offentlig høring. I tråd med ESPOO-konvensjonen høres denne også på finsk side i samråd med det finske miljøministeriet. Plandokumentene og rapporter er oversatt til finsk og nordsamisk. Det er forventet at Tana kommune vil behandle planverket i september/oktober 2020.

Tiltaket ligger i Lavvonjargsundet, ca. 2 km til side for hovedløpet til Tanaelva. Tanamunningen naturreservat ble RAMSAR-område i 2002, og er også et IBA-område (Important Bird Area). Tanafjorden er en nasjonal laksefjord. Konsekvensutredningen (KU) har beskrevet det kompliserte og omfattende økosystemet og naturmangfoldet i naturreservatet og tiltaksområdet. Mulige konsekvenser og forslag til avbøtende tiltak er beskrevet. KU er basert på fagrapporter for sil og laksefisk. Silen er kartlagt over flere år, som nøkkelart i økosystemet. De enkelte artene i tiltaksområdet har ulik sårbarhet til ulik tid på året. Utfordringen er å finne beste tidspunkt på året for gjennomføring. KU tilråder å gjennomføre mudringen i mai, juni og juli. Kunnskapen og tilrådingene er hensyntatt i søknader og detaljregulering.

Kystverkets prosess er basert på omfattende innhenting av kunnskap i området. I tillegg utarbeides det en plan som beskriver miljøoppfølging og undersøkelser under og etter gjennomføring. Kystverket har lagt fram et faglig beslutningsgrunnlag for Fylkesmannen gjennom ulike utredninger og gjennom dialog.

Fylkesmannen vil vurdere om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, og om det kan gis tillatelse til å gjennomføre tiltaket.

Det samme faglige beslutningsgrunnlaget ligger til grunn for høring av reguleringsplanforslaget og den kommende behandlingen i Tana kommune.

Jeg legger til grunn at Kystverket vil forholde seg til de føringer og vilkår som framkommer i disse kommende vedtakene.

SPØRSMÅL NR. 1706

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 8. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden slå fast at regjeringen ikke kommer til å innføre forbud eller innstramming i regelverket for vask av egen bil eller kjøretøy?

I Danmark fraråder nå både Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening og flere andre organisasjoner mot at man vasker bilen på egen gårdsplass.»

Det bekymring blant mange i Norge for at det kan bli innført forbud mot å vaske sin egen bil på privat eiendom.

BEGRUNNELSE:

Torsdag 21. mai kunne broom.no melde følgende:

«I deler av Sverige er det faktisk forbudt og du kan få bot på opp til 10 000 kroner om du vasker bilen på gårdsplassen. I Tyskland er det også forbudt å vaske bilen hjemme.

Svar:

Ja.

SPØRSMÅL NR. 1707

Innlevert 22. mai 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 2. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva som gjøres, og hva mer kan gjøres, for å redusere de geografiske forskjellene i andelen med innrapportert status tre måneder etter slaget (landssnitt på 77 % i 2018, men med forskjeller fra 98 % (Stavanger) til under 20 % (f.eks. Narvik på 18 %)?

2017: 77,1 %

2018: 77 %

Norsk hjerneslagregister kommenterer resultatene selv slik:

”Høy måloppnåelse er satt til 80 %, og 70 % er grensen for moderat måloppnåelse (...) Andel pasienter med innrapportert status ved 3 måneder var på landsbasis 77 %, og representerte dermed en moderat måloppnåelse. Det gledelige var at registrering av status ved 3 måneder nå er økende etter en nedgang i 2016, selv om det enda er stort forbedringspotensial ved en del sykehus og variasjonen enda er for stor.”

BEGRUNNELSE:

Etterkontroll er viktig for slagpasienter.

Norsk hjerneslagregister registrerer hvor mange har fått etterkontroll tre måneder etter slaget.

2015: 78,9 %

2016: 74,6 %

Det er store geografiske variasjoner, fra Stavanger med en måloppnåelse på 98 % til for eksempel til Narvik med bare 18 %.

Nasjonal faglig retningslinjene for behandling og rehabilitering ved hjerneslag anbefaler som hovedregel en poliklinisk kontroll i spesialisthelsetjenesten.

Etterkontrollen er svært viktig; den skal blant annet bidra å gi god videre behandling og oppfølging, og til å forebygge risikoen for nye slag. CAST-studien vi omtaler viser god effekt av etterkontroll.

Svar:

Som representanten påpeker, anbefaler Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering av hjerneslag en poliklinisk kontroll i spesialisthelsetjenesten innen tre måneder etter hjerneslaget, alternativt i samarbeid mellom fastlege og spesialisthelsetjenesten, spesielt der geografiske eller andre forhold gjør kontroll i spesialisthelsetjenesten vanskelig. For pasienter med lavt funksjonsnivå og stort omsorgsnivå er nytten av en poliklinisk etterkontroll usikker.

I Hjerneslagregisteret er innrapportert status tre måneder etter hjerneslaget en kvalitetsindikator. Høy måloppnåelse er angitt til 80 %. Rapporten fra 2018 viser at andelen har økt de to sist årene, og var i 2018 på 77,3 %. Men det er en viss variasjon i andelen som innrapporteres mellom de ulike helseforetakene.

Pakkeforløp hjerneslag fase 1, som inkluderer akuttfasen, ble etablert i 2018. Fase 2 gjelder for perioden etter utskrivelse fra sykehuset, hvor poliklinisk kontroll i spesialisthelsetjenesten innen tre måneder er et av målepunktene. Arbeidet med implementeringen av fase 2 ble utsatt på grunn av situasjonen med covid-19. Helsedirektoratet opplyser om at arbeidet trolig vil starte opp i løpet av høsten 2020, og det legges opp til bred involvering og forankring i fagmiljøene og ulike ledelsesnivåer.

Jeg mener at innføringen av pakkeforløp hjerneslag fase 2 vil bidra til godt organiserte pasientforløp og et mer likeverdig tilbud til pasientene uavhengig av hvor i landet de bor. Dette gjelder både den polikliniske kontrollen, men også strukturen rundt annen oppfølging og rehabilitering.

Når det gjelder økonomiske incentiver, er ISF-ordningen i 2020 justert for å ta høyde for blant annet innsatsen til tverrfaglige team fra spesialisthelsetjenesten, hvor ambulerende hjerneslagteam er nevnt spesifikt. Korona-pandemien har vist at elektroniske kommunikasjonsløsninger kan brukes hvis det er forhold som gjør at oppmøte i spesialisthelsetjenesten blir vanskelig. Bruk av telefon- eller videokonsultasjon kan løse slike utfordringer. Sannsynligvis kan slike løsninger også bidra til å øke andelen som får tilbud om kontroll etter tre måneder, og til å minske variasjonen mellom helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 1708

Innlevert 23. mai 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 2. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Med bakgrunn i regjeringens smittevernråd, mener helseministeren at det er forsvarlig at Stortinget skal ha møte hvor alle 169 representanter fysisk må møte samtidig i stortingssalen?

BEGRUNNELSE:

På grunn av at KrF varsler full sal i forbindelse med behandlingen av bioteknologiloven tirsdag, må alle 169 stortingsrepresentanter møte samtidig i stortingssalen, på tross av at stortinget selv har bestemt å kun møte med 87 representanter for å hensynta smittevernreglene.

Svar:

De grunnleggende smitteverntiltakene er: syke personer skal holde seg hjemme, god hånd- og hostehygiene, og forsterket renhold og kontaktreducerende tiltak.

Så langt det er mulig bør det holdes minst én meters avstand mellom personer gjennom hele arbeidsdagen. Stortinget er en arbeidsplass som har ansvaret for organisering av egne møter. Min vurdering er at gjennom tiltakene Stortinget har gjort forholder de seg til regelverket. Bruk av pleksiglass mellom representantene for å hindre smitte under en votering som vil vare mer enn 15 minutter fremstår som et godt smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 1709

Innlevert 23. mai 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 3. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva var budsjettet til reiser og konferanser i departementer og direktorater for 2020, hva er p.t. anslagene for forventet bruk i 2020, og hvilke kutt er foreslått foretatt i revidert nasjonalbudsjett i lys av dette?

Svar:

Stortinget bevilger ett samlet beløp til driftsutgifter på post 01 under de aktuelle kapitlene i statsbudsjettet, herunder for departementer og direktorater. Hver enkelt statlig virksomhet disponerer bevilgningen på sitt utgiftskapittel til ulike typer driftsutgifter, inklusiv reiser og konferanser, og kan omprioritere innenfor bevilgningen på posten i tråd med endrede behov. Det er derfor ikke tilgjengelig samlet informasjon om hva virksomhetene hadde budsjettet til disse enkelte utgiftsartene for 2020 eller anslag for forventet bruk i 2020.

Virksomhetene rapporterer til statsregnskapet i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) hver måned om hva som er forbrukt i henhold til standard kontoplan, jf. rundskriv R-102. Følgende konti kan ev. dekke utgifter til reiser og konferanser:

- 686 Møter
- 687 Kurs og seminarer for egne ansatte
- 688 Kurs og seminarer for eksterne deltakere
- 713 Reisekostnad
- 714 Reisekostnad, fortsettelse
- 715 Diettkostnad
- 716 Diettkostnad, fortsettelse

Basert på rådataene fra statsregnskapet, jf. www.statsregnskapet.no, viser etterfølgende tabell en oversikt over de ovenfor nevnte utgiftsartene for bruttobudsjetterte virksomheter i staten som er regnskapsført for hele 2019 og per april 2019 og 2020:

Utgifter i mill. kroner	Møter	Kurs og seminarer	Reise	Diett
Samlet for bruttobudsjetterte virksomheter 2019	448,7	1 104,2	2 916,7	563,6
Samlet for bruttobudsjetterte virksomheter per april 2019	118,3	279,9	910,3	181,0
Samlet for bruttobudsjetterte virksomheter per april 2020	115,5	285,0	735,8	134,4
Ref. kontonr. i standard kontoplan (R-102)	686	687 og 688	713 og 714	715 og 716

Kilde: Finansdepartementet

Det går frem av Prop. 117 S (2019 – 2020) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer

i statsbudsjettet 2020 at det er foreslått bevilgningsreduksjoner med hel eller delvis begrunnelse i redusert reisevirksomhet blant annet på følgende poster:

- Kap. 144 Norsk senter for utvekslingssamarbeid (Norec), post 01 Driftsutgifter og post 70 Utvekslingsordninger
- Kap. 161 Utdanning, forskning og faglig samarbeid, post 72 Kunnskapsbanken og faglig samarbeid
- Kap. 162 Næringsutvikling, landbruk og fornybar energi, post 70 Næringsutvikling og handel
- Kap. 163 Klima, miljø og hav, post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling
- Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter

Finansdepartementet er også kjent med at Klima- og miljødepartementet (KLD) i svar på spørsmål 92 fra Finanskomiteen/SVs fraksjon av 18.5.2020 til RNB 2020 opplyser at «Som følge av koronavirusutbruddet er det et forventet mindreforbruk på Klima- og miljødepartementets og Norsk polarinstitutt driftsposter. Størsteparten er knyttet til redusert reiseaktivitet og kansellerte prosjekter.» I Prop. 117 S er det foreslått å omdisponere blant annet deler av driftsbevilgningene på kap. 1400 Klima- og miljødepartementet og kap. 1471 Norsk Polarinstitut til et nytt nødaggregat på forskningsstasjonen Troll under kap. 1471, post 21.

SPØRSMÅL NR. 1710**Innlevert 23. mai 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 4. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan sirkus og tivoli åpne 1. juni, i likhet med fornøyelsesparker?

BEGRUNNELSE:

Viser til «Langsiktig strategi og plan for håndteringen av covid-19-pandemien og justering av tiltak», vedtatt av regjeringen 7. mai 2020. Av tidsplanen fremgår det at fornøyelsesparker kan åpne 1. juni. Jeg har mottatt henvendelse fra tivoli som etterspør en avklaring på når de kan starte driften. En avklaring er nødvendig for å planlegge åpning, og gi forutsigbarhet for de ansatte.

Svar:

Næringsministeren har bedt meg om å besvare spørsmålet.

Åpning av sirkus og tivoli er ikke direkte regulert i covid-19-forskriften.

Sirkus anses ofte som en underholdnings- eller kunstform med fremvisning av akrobater, sjonglører, luftartister, klovner og dresserte dyr. Sirkus omfattes av covid-19-forskriften § 13 om arrangementer, som sier at det ved arrangement på offentlig sted ikke kan være til

stede mer enn 50 personer, med tillegg av ansatte eller oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementet. Personer som er til stede, skal kunne holde minst 1 meter avstand til personer som ikke er i samme husstand. Arrangøren av arrangementer skal iverksette tiltak som bidrar til at syke ikke deltar på arrangementet og gjøre det mulig å ivareta hygiene, samt ha oversikt over hvem som er tilstede, for å kunne bistå ved en eventuell senere smitteoppsporing.

Tivolivirksomhet må anses som "lignende tilbud" som fornøyelsesparker, som dermed kan åpne 1. juni, såfremt de oppfyller kravene til smittevern faglig forsvarlig drift, jf. covid-19-forskriften § 15b. Dette innebærer blant annet at virksomheten skal sørge for at besøkende og personell kan holde minst 1 meters avstand til personer i annen husstand, at den har utarbeidet rutiner for god hygiene og godt renhold, og at disse rutinene blir overholdt.

Helsedirektoratet anbefaler at det utarbeides bransjestandarder for å sikre gode rutiner for smittevern faglig forsvarlig drift ved tivoli og ved sirkusforestillinger.

Det søkes ofte om midlertidig oppsetting av tivoli på kommunal grunn. I slike tilfeller vil det være naturlig at en vurdering av tivolivirksomhetens rutiner for å sikre smittevern faglig forsvarlig drift inngår i vurderingen av søknader.

SPØRSMÅL NR. 1711**Innlevert 23. mai 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 8. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Mener statsråden at regelverket som fratar en enslig uføretrygdet forsørger barnetillegget fordi nå avdød ektefelle har mottatt erstatning etter feilbehandling på et sykehus er rimelig, og dersom statsråden ikke mener det, vil han bidra til en ny fortolkning i forvaltningen av regelverket?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn for mitt spørsmål er en sak der en av foreldrene til to barn døde etter en feilbehandling av en kreftdiagnose. Feilbehandlingen førte til at det ble utbetalt erstatning for fra Norsk Pasientskadeerstatning. Erstatningsbeløpet ble brukt til å betale ned gjeld på familiens hjem, slik at de kunne boende der uansett utfall av sykdommen.

Da dødsfallet skjedde var foreldrene gift og begge var uføretrygd. For den ene forelderen ble uføretrygd inn-

vilget på grunn av diagnosen som førte til skaden som var grunnlaget for utbetaling fra NPE.

Fordi den gjenlevende ektefellen fikk utbetalt barnetillegget, er det slått fast at erstatningen gir grunnlag for å frata denne barnetillegget i uføretrygden og at allerede utbetalte beløp må tilbakebetales.

Dette går utover barna som har en uføretrygdet eneforsørger som mister barnetillegget.

Årsaken til at det den gjenlevende forelderen mister barnetillegget er at Nav har tolket regelverket i folketrygdloven § 12, forskrift om uføretrygd og rundskrivet til forskriften dithen at pasientskade-erstatning kun skal holdes utenfor beregning av barnetillegg der det gjelder inntekt til personen som mottar barnetillegget.

I dette tilfellet var begge foreldrene uføretrygdet og kunne motta barnetillegget. Men fordi barnetillegget sto registrert på den gjenlevende forelderen, heller enn på den avdøde, ble det konkludert at retten til barnetillegg falt bort. Dersom barnetillegget hadde blitt flyttet over på den nå avdøde forelderen, ville den andre forelderen nå kunnet motta barnetillegget.

Svar:

Uføretrygdede som forsørger barn under 18 år kan i dag motta et behovsprøvd barnetillegg, målrettet mot barnefamilier med lav inntekt. Ved behovsprøvingen skal det tas det hensyn til inntekt som er personinntekt etter skatteloven, slik som arbeidsinntekt, pensjon eller inntekter

og ytelser som erstatter denne type inntekter. Personinntekt fastsettes av skatteetaten, og er grunnlag for blant annet trygdeavgift til folketrygden. Erstatning for lidt inntektstap er som hovedregel skattepliktig, og inngår derfor i behovsprøvingen.

Kombinasjonen av en fleksibel uføretrygd fra 2015 og et behovsprøvd barnetillegg har gitt et administrativt krevende regelverk på uføreområdet. For å forenkle saksbehandlingen ble det fra 1. januar 2016 gjort enkelte endringer i forskrift om uføretrygd. En slik endring var at for en uføretrygdet med pensjonsgivende inntekt som ikke skal fører til reduksjon av uføretrygden etter § 3-2 (pensjonsgivende inntekt som er erstatning for inntektstap ved erstatningsoppgjør), og som mottar barnetillegg, skal samme unntak gjelde tillegget. Endringen la til rette for automatisering av behovsprøvingen. En ytterligere konsekvens av forenklingen var at enkelte uføretrygdede fikk mer gunstige regler for reduksjon av barnetillegget sammenlignet med tidligere.

At enkelte kan tilpasse seg reglene om hvilke inntekter som skal føre til reduksjon, er en utilsiktet konsekvens av en administrativ forenkling. Jeg har forståelse for at det kan oppleves urimelig at to foreldre, hvor kun den ene er uføretrygdet, ikke har mulighet til å tilpasse seg dette slik som foreldre der begge mottar uføretrygd. Jeg vil derfor vurdere om dagens regler er hensiktsmessige, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1712

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 2. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mye ville de økte utgiftene til dagpenger vært med en utvalgt måned som beregningsgrunnlag for dagpenger, som alternativ til 12 eller 36 måneder, og ville det vært enklere/raskere for Nav å få på plass et system for en slik kompensasjonsordning?

BEGRUNNELSE:

Det tok under to uker fra Stortingets vedtak til regjeringa fikk på plass kompensasjonsordningen for bedrifter. Kompensasjonsordningen for arbeidstakere ligger tidligst an til å være på plass i juni, tre måneder etter Stortingets

vedtak, og mange har i det siste etterlyst manglende dagpengeutbetaling og svar fra Nav.

Jeg siterer Jo Moen Bredeveien i Dagsavisen 22. mai: "Man kunne jo for eksempel sett for seg at Nav, i stedet for å finregne på inntektsgrunnlag for siste og tre siste år, bare kunne se på siste lønsslipp og si: OK, det er grunnlaget for dagpengene dine. Kjapt og enkelt. Siden både Nav og ansvarlig statsråd hele tida snakker om hvor mange som søker og hvor vanskelig alt er, mener jeg.

«Fornye, forenkle og forbedre» offentlige tjenester, het det jo i Høyre for noen år siden. «Nye ideer og bedre løsninger» ble vi også lovet."

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har tilgang til og henter opplysninger om den enkeltes inntekt direkte fra Skatteetatens inntektsregister. Vurderingen av dagens regler om opptjent minste arbeidsinntekt og beregningen av dagpengene, gjøres dermed allerede helautomatisk. Å legge om regelverket til å bruke inntekten kun for én måned, vil dermed verken føre til en raskere eller en enklere saksbehandling av dagpengesakene.

Selv om beregningen av minsteinntekten og dagpengegrunnlaget gjøres helautomatisk, har folketrygdloven en rekke andre vilkår som også må være oppfylt for at man skal kunne få dagpenger. Flere av disse forutsetter manuell behandling, som for eksempel krav om medlemskap i folketrygden, krav om at arbeidstiden skal være redusert, permitteringsårsak, permitteringsgrad, sluttårsak, etc.

Arbeidssøkere vil av ulike årsaker kunne ha hatt en variert tilknytning til arbeidslivet. Mange frilansere har stor variasjon mht. inntekt i ulike kalendermåneder. Enkelte arbeidstakere har hatt en periode med sykdom e.l. forut for ledigheten. Ved å kun legge én måned til grunn for opptjeningen og beregningen av dagpengene, risikerer man dermed at noen grupper arbeidssøkere kommer vesentlig dårligere ut enn i dag, og i verste fall at de faller helt ut av dagpengeordningen. For mange grupper gir altså en gjennomsnittlig beregning over en noe lenger peri-

ode enn én måned et riktigere bilde av det inntektstapet som dagpengene skal kompensere.

Tall fra a-ordningen viser at inntekten for dagpengesøkere i april 2020 varierer mye fra måned til måned. I gjennomsnitt var inntekten spesielt høy i desember 2019, om lag 25 prosent høyere enn i mars 2020.

Med utgangspunkt i siste månedsinntekt, har Arbeids- og velferdsdirektoratet anslått beregningsgrunnlaget for hver enkelt søker. Det blir sammenlignet med beregningsgrunnlaget hver enkelt søker får ved å legge inntekt siste 12 måneder til grunn. Beregningene viser at av 75 962 søkere i april 2020 som oppfyller minsteinntektskravet for dagpenger, får 37 prosent et høyere beregningsgrunnlag med den foreslåtte endringen, mens 16,1 prosent kommer like godt ut. 46,9 prosent kommer dårligere ut med nye regler. Det gjelder spesielt personer som har høy opptjening gjennom året, men lav inntekt i måneden før søknadstidspunktet. Det antas at forslaget særlig ville ramme personer med lav og varierende inntekt gjennom året, der mange ville mistet retten til dagpenger.

Det anslås at forslaget reduserer utgiftene til dagpenger med 4,7 prosent sammenlignet med gjeldende regelverk. Dette anslaget gjelder imidlertid bare for de som søkte dagpenger i april 2020. Tilsvarende beregninger for andre måneder vil gi andre resultater. Det skyldes at gjennomsnittlig inntekt siste måned for dagpengesøkere varierer mye gjennom året.

SPØRSMÅL NR. 1713

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 5. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Er statsråden bekymret for at helsetjenesten mister viktig helsepersonell som følge av høyt arbeidspress under koronakrisen, og hva vil han foreta seg for å beholde flest mulig ansatte i tjenesten?

BEGRUNNELSE:

Vi er ennå i en tidlig fase av koronaviruspandemien. Den eneste varige utveien av krisen er en effektiv vaksine. Det er anslått at det kan gå 12 til 18 måneder før en vaksine blir tilgjengelig, men man kan ikke utelukke at det går vesentlig lengre tid. Selv om spesialisthelsetjenesten de siste ukene har begynt å vende tilbake til en mer normal situasjon, har det oppstått et stort etterslep av planlagte

behandlinger som ble satt på vent da det ble nødvendig å bygge opp beredskap og kapasitet for å behandle pasienter med koronavirusykdom. Så lenge det ikke finnes en vaksine, vil det dessuten være en overhengende fare at det kommer nye smittetopper.

Det er dermed grunn til å regne med at unntakssituasjonen kan bli langvarig. Ansatte i helsetjenesten har allerede opplevd høy arbeidsbelastning i den innledende fasen av pandemien. Arbeidsgiverorganisasjonene for henholdsvis kommunesektoren og spesialisthelsetjenesten har inngått avtaler med helseprofesjonene som gir arbeidstakerne utvidede fullmakter over de ansattes arbeidstid.

I denne situasjonen har ansatte i alle helseprofesjonene strukket seg langt. Norsk sykepleierforbund utførte

en medlemsundersøkelse under den innledende bølgen av virusutbruddet. Her er hovedkonklusjonene at forbundets medlemmer uttrykker sterk vilje til å stille opp under krisen, men at de også opplever et veldig høyt arbeidspress og manglende kompensasjon for innsatsen. Ifølge undersøkelsen er det dessuten flere som gir uttrykk for at de ikke ønsker å fortsette i yrket når krisen er over, på grunn av høy arbeidsbelastning og lav kompensasjon.

Samtidig viser foreløpige data fra forskere ved Universitetet i Oslo og Modum Bad at rundt en fjerdedel av dem som jobber med koronaviruspasienter får symptomer på posttraumatisk stresslidelse.

Spørsmålsstilleren konstaterer at de ansatte i helse-tjenesten er den viktigste ressursen når man står i en alvorlig helsekrise. Da er det avgjørende at arbeidsvilkårene i tjenesten er såpass gode at vi klarer å holde på denne ressursen.

Svar:

Helsepersonell har gjort en formidabel innsats under covid19-utbruddet. Stor innsats er lagt ned av svært mange både for å håndtere den oppståtte situasjonen, og for å forberede et potensielt langt større utbrudd. Viktigheten av å ha god tilgang på og beholde kompetanse i kritiske funksjoner i sykehusene og i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, er synliggjort for alle.

Regjeringen vil ha en faglig sterk kommunal helse- og omsorgstjeneste med dyktige ansatte. Derfor satser regjeringen på å styrke deres kompetanse gjennom Kompetanseløft 2020. Kompetanseløft 2020 skal bidra til en faglig sterk kommunal helse- og omsorgstjeneste og bidra til å sikre at den har tilstrekkelig og kompetent bemanning. Regjeringen har videre besluttet at Kompetanseløft 2020 skal erstattes når dagens plan avsluttes ved utgangen av 2020. Nytt kompetanseløft fremlegges i Helse- og omsorgsdepartementets Prop. 1 S for 2021. Der vil det blant annet inngå tiltak for å rekruttere og beholde personell.

Som representanten viser til, er det krevende å pleie alvorlig syke og døende mennesker i helse- og omsorgstjenesten. Regjeringen har nylig lagt frem Meld. St. 24 (2019-2020) Lindrende behandling og omsorg. Stortingsmeldingen inneholder en rekke tiltak for at helse- og omsorgstjenesten skal legge til rette for et best mulig tilbud ved livets slutt. Sentrale tiltak i meldingen skal bidra til økt kompetanse og større faglig bredde i tjenestene. For å sikre god kvalitet i tilbudet, må det legges til rette for at alle ansatte kan få opplæring, også personell uten helse- og sosialfaglig utdanning. I den nasjonale veilederen Koronavirus – beslutninger og anbefalinger, gir Helsedirektoratet blant annet faglige råd om palliasjon.

Helse- og omsorgsdepartementet la tidligere i mai frem Handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020-2024; Attraktiv, kvalitetssikker og teambasert. Planen skal bidra til å realisere en bærekraftig og framtidsrettet allmennle-

getjeneste. Den inneholder 17 tiltak fordelt på tre målområder, en attraktiv og trygg karrierevei, god kvalitet til alle, og en fremtid med teambaserte allmennlegetjenester. I planperioden vil regjeringen styrke allmennlegetjenesten. I 2024 vil styrkingen være på 1,6 milliarder kroner sammenlignet med budsjettet i 2020.

Koronaepidemien krever en stor omlegging av fastlegenes arbeid. Helse- og omsorgsdepartementet har lagt til rette for dette gjennom endringer i takstene. Blant annet gjøres takstsystemet mer fleksibelt ved bruk av e-konsultasjon og ved å innføre nye takster for at legene skal fange opp og gi oppsøkende helsehjelp til de mest sårbare pasientene.

Jeg har over flere år stilt til krav til helseforetakene om å vurdere behovene for personell og kompetanse, og legge planer for hvordan utfordringene skal møtes. Helseforetakene arbeider målrettet med å rekruttere, beholde og utvikle kompetanse hos medarbeidere. Mange faktorer inngår i helseforetakenes arbeid med å beholde flest mulig ansatte i tjenesten. Blant annet ved å gi muligheter for faglig utvikling og videre- og etterutdanning, utvikle heltidskultur og redusere deltid - og skape og vedlikeholde gode arbeidsmiljøer. Dette er et kontinuerlig og viktig arbeid som må fortsette med uforminsket styrke, og jeg vil interessere meg for at dette ivaretas også i fortsettelsen.

Koronautbruddet har ført til kapasitetsutfordringer i helse- og omsorgstjenestene. Arbeidsbelastningen har vært forskjellig for ulike helsefaggrupper. Enkelte har arbeidet under hardt press, andre har måttet stenge ned sine virksomheter. Heldigvis har både kommunale helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjenesten omdisponert ressurser også på tvers av tjenestenivåene for å bidra i denne felles dugnaden. For selvstendig næringsdrivende helsefaggrupper som driver en-til-en-behandling og har måttet stenge ned sine virksomheter for en periode, ble det på kort varsel innført takster for videokonsultasjon. Dette har gjort det mulig for enkelte som har gått ledig å videreføre deler av sin praksis. Jeg er kjent med at enkelte kommuner drøfter ekstra påskjønnelse for medarbeidere som har hatt ekstra stort ansvar og arbeidsbelastning.

Nå går vi inn i en fase med mer langsiktighet i håndteringen av koronaepidemien, noe som setter kompetansen i tjenestene under press. Det er derfor behov for å supplere med tiltak som bidrar til å sikre tjenestene nødvendig personell og kompetanse. Regjeringen foreslår blant annet å midlertidig øke antallet stillinger for leger i spesialisering fra september med 100 stillinger. I tillegg foreslås det å styrke rekrutteringsprosjektet Menn i helse, og å styrke tilbudet om desentraliserte studier for ansatte i omsorgstjenesten. Regjeringen har også lagt frem forslag om økning i studieplasser i revidert nasjonalbudsjett, blant annet for å møte kompetansebehovet innen fagområder hvor det er store behov. Av disse er om lag 1100 studieplasser til helse- og sosialfag. Plassene er fordelt på

blant annet medisin, sykepleie og videreutdanninger i sykepleie.

God ledelse har betydning for å beholde ansatte. I denne situasjonen gjelder det særlig ledere som er nær pasientbehandlingen og dermed også nær de ansatte som behandler covid-19 pasienter. Disse lederne har behov for tilstrekkelig handlingsrom for å ivareta både faglig utvikling og kompetanseheving av ansatte. De har også en sentral rolle for å følge opp den enkelte ansatte og beholde

arbeidskraft. Derfor er det viktig at disse ledernes behov for tilstrekkelig handlingsrom og støtte i arbeidet ivaretas.

Helsepersonell i kommunene og sykehusene har gjort og gjør en formidabel jobb i de ukene koronapandemien har vært i Norge. I tillegg har både kommuner og sykehus arbeidet for å øke kapasiteten og kompetansen på dette området. Jeg vil berømme alle for den enorme innsatsen de har lagt ned. Jeg vil gjøre mitt beste for å beholde alt helsepersonell i kommuner og sykehus. Sammen må vi se på hvilke tiltak vi bør sette inn fremover.

SPØRSMÅL NR. 1714

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 29. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Flertallet i helse- og omsorgskomiteen foreslår å tilby tidlig ultralyd til alle gravide, samt non-invasiv prenatal test til en bredt definert gruppe gravide.

Kan statsråden anslå hvor mye det vil koste spesialisthelsetjenesten å tilby disse undersøkelsene – målt både i ansattes arbeidstid og kostnader ved selve undersøkelsene – samt hvilke prioriteringsutfordringer dette kan medføre?

BEGRUNNELSE:

I helse- og omsorgskomiteens innstilling til prop. 34 L «Endringer i bioteknologiloven mv.» (Innst. 296 L (2019-2020)) går et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti inn for flere endringer i den offentlige svangerskapsomsorgen. Blant annet foreslår de at tidlig ultralyd skal tilbys alle gravide kvinner, og at non-invasiv prenatal test (NIPT) skal tilbys alle som har krav på fosterdiagnostikk, samt alle som har «funn» på den tidlige ultralydundersøkelsen. NIPT brukes til å avdekke kromosomavvik hos fosteret, deriblant Downs syndrom.

Spørsmålsstilleren viser til at Stortinget har sluttet seg til prioriteringskriteriene som ble fremmet i Prioriteringsmeldingen (Meld. St. 34 (2015-2016)). Det innebærer at man kun skal innføre nye metoder i spesialisthelsetjenesten dersom kostnaden kan forsvares av forventet helsetjenestevinst og/eller sykdommens alvorlighet.

Spørsmålsstilleren er bekymret for at undersøkelsene som foreslås innført av flertallet i komiteen kan være svært kostnadskrevende. Det er dermed en betydelig fare

for at de innføres selv om de ikke oppfyller prioriteringskriteriene. Statsråden bes derfor anslå hvor mye hver av de to undersøkelsene vil koste spesialisthelsetjenesten, dersom de innføres slik komitéflertallet legger til grunn. Statsråden bes dessuten gjøre rede for hvilke konsekvenser det kan få dersom undersøkelsene innføres på tross av at de ikke oppfyller prioriteringskriteriene.

Svar:

Jeg skal selvsagt følge opp det Stortinget har vedtatt. Innføring av tidlig ultralyd og NIPT er blant de vedtakene som vil ha økonomiske og administrative konsekvenser. Det er på nåværende tidspunkt for tidlig å si noe konkret om kostnadene ved disse vedtakene.

Som representanten er inne på, handler ikke dette bare om penger. I tillegg er fagpersoner med kompetanse til å gjøre oppgavene en knapp ressurs. Jeg vil også se til at eventuelle konsekvenser for andre deler av helsetjenesten blir utredet.

SPØRSMÅL NR. 1715

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 2. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at tapte inntekter knyttet til obligatorisk trening og skyteprøven for storviltjegere omfattes av kompensasjonsordninger som Det frivillige Skyttervesen (skytterlagene) kan benytte seg av slik at de ikke rammes unødvendig hardt etter at de i praksis har fått statlig pålegg om stenging resten av året?

BEGRUNNELSE:

Skytterlagene våre er svært bekymret for at kompensasjonsordningen som regjeringen tilbyr frivilligheten ikke vil omfatte tapte inntekter knyttet til gjennomføring av obligatorisk trening og oppskyting til skyteprøven for storviltjegere.

Skyteprøven utgjør nemlig en vesentlig del av inntektsgrunnlaget til alle skytterlag.

Miljødirektoratet har konkludert med at årets obligatoriske trening og oppskyting til skyteprøven ikke lar seg gjennomføre som følge av smittevernreglene.

Bestått skyteprøve fra forrige jaktår vil gjelde for jaktåret 2020/2021. Det vil kun være nye jegere og de som ikke avla skyteprøven i fjor som må avlegge prøve på ordinær måte for å kunne jakte til høsten. Etter egen instruks/forskrift fra Miljødirektoratet er Det frivillige Skyttervesen sine skytterlag godkjent og har fått ansvaret for obligatorisk trening og oppskyting for storviltjegere. Dette er en del av samfunnsoppdraget organisasjonen tar svært alvorlig, og det er ca. 70-80 000 jegere som gjennomfører skyteprøven i våre skytterlag årlig.

Stortinget etablerte særskilte regler for en rekke virksomheter i næringslivet som var omfattet av statlig pålegg om stenging. Ordningen gjaldt frisører, kjøreskoler og en rekke helsefaglige virksomheter som måtte stenge i 6-7 uker. Skytterlagene har i praksis fått statlig pålegg om stenging resten av året for den aktiviteten som utgjør den viktigste inntektskilden for mange skytterlag. Det frivillige Skyttervesen har nylig gjennomført en spørreundersøkelse som viser at tapte inntekter knyttet til trening og skyteprøven utgjør i størrelsesorden ca. 35 millioner kroner. Mer enn halvparten av skytterlagene svarte på undersøkelsen, og rapporterte betalbare uunngåelige faste kostnader for drift av skytebaneanleggene på minst 45 millioner kroner per år. Tallet inkluderer ikke renter og avdrag på lån.

Uten de viktigste inntektskildene – obligatorisk trening og skyteprøven for storviltjegere – blir det svært van-

skelig for skytterlagene å klare sine økonomiske forpliktelser framover.

Svar:

Koronapandemien har fått konsekvenser for alle deler av samfunnet. Hvert år avlegger rundt 80 000 jegere en skyteprøve for å delta i årets storviltjakt. Med strenge restriksjoner på forsamlinger var det stor usikkerhet rundt hvordan det ville være mulig å avvikle årets prøve.

Miljødirektoratet ønsket, i dialog med Det Frivillige Skyttervesen (DFS) og Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF), å sikre en rask avklaring for avvikling av årets storviltjakt. Jakta spiller en viktig rolle i regulering av bestander av flere arter.

Miljødirektoratet fastsatte derfor 29. april 2020 en midlertidig forskrift som fritok jegere fra plikten om å avlegge ny skyteprøve for storviltjakt i 2020. Prøver som ble avlagt i 2019 vil gjelde også for jakt sesongen 2020/2021. Nye jegere eller andre som ikke avla prøve i 2019 vil måtte avlegge skyteprøve som vanlig.

Ved å frita fjorårets aktive jegere fra plikten om å avlegge ny skyteprøve ønsket Miljødirektoratet å begrense presset på skytebanene. Ansvarlig departement for beslutningen er Landbruks- og matdepartementet.

Jeg er kjent med at denne forskriftsendringen har store økonomiske konsekvenser for skytterlagene. Skytterlagene er svært viktige i jaktmiljøet, både som kunnskapsformidlere og kvalitetssikrere. De frivillige legger ned utallige dugnadstimer som sikrer en forsvarlig jakt og et godt fellesskap. Den enkelte arrangør har ansvar for å gjennomføre aktiviteten på skytebanene i henhold til de smitteverntiltakene som gjelder til enhver tid. Nylige justeringer i smittevern rådene har åpnet for at skytterlag og jeger- og fiskerforeninger rundt om i landet kan tilrettelegge for en noe økt aktivitet på skytebanene. Det er gledelig og kan bidra til å dempe noe av inntektsbortfallet. Jeg vil oppfordre jegere og skyttere til å stille opp for sine lag og foreninger i denne vanskelige tiden.

Svært mange frivillige organisasjoner har av ulike årsaker opplevd stort inntektsbortfall. Forbud mot avvikling av arrangementer, stenging av idrettsanlegg, restriksjoner på forsamlinger og de generelle rådene om at folk skal holde seg hjemme har alle ført til et mye lavere aktivitetsnivå for mange denne våren.

Som kultur- og likestillingsminister har jeg vært opptatt av å sikre bredden av frivilligheten. Derfor var vi raskt ute og garanterte for at alle statlige tilskudd til frivillige

organisasjoner skulle utbetales, uavhengig av om den planlagte aktiviteten kunne gjennomføres eller ikke. Videre opprettet regjeringen en kompensasjonsordning for idrett og frivillighet som i første omgang skulle dekke billetter og deltakeravgifter.

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett har vi foreslått å utvide denne kompensasjonsordningen til å dekke flere inntektskilder. Vi har foreslått at 70 prosent av uteblitte inntekter fra blant annet kurs og utleie vil bli dekket gjennom ordningen. I tredje krisepakke lagt frem

fredag 29. mai 2020 har vi foreslått løpende utbetalinger og utvidelse av ordningen til 31. august 2020. Til sammen har regjeringen foreslått 1,87 mrd. kroner til kompensasjonsordningen for idrett og frivillig sektor.

Ingen kan forvente å ikke bli påvirket av den ekstreme situasjonen Norge har vært, og fremdeles er, i. Jeg håper likevel at de foreslåtte justeringene vil være med på å hjelpe den vanskelige økonomiske situasjonen for skytterlagene.

SPØRSMÅL NR. 1716

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 2. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden bidra til at den midlertidige dispensasjonen for å oppholde seg i kjøretøy under overfart på ferjer og fartøy blir forlenget slik at folk i risikogruppen kan slippe å utsette seg for unødig smitterisiko i forbindelse med covid-19?

BEGRUNNELSE:

Den midlertidige ordningen for billettering om bord på ferjer, regulert i en egen forskrift i medhold av koronaloven, er etablert for å forhindre smittespredning av covid-19. Det vil være behov for smittereduserende tiltak også etter 26. mai når koronaloven opphører, så denne forskriftsregulerte ordningen videreføres i en egen midlertidig lov.

På lukkede ferjer og fartøy som opererer i fartsområde 3/klasse D eller større, er det ifølge forskrift forbudt å oppholde seg i kjøretøy under overfarten. Basert på myndighetenes retningslinjer knyttet til covid-19-utbruddet ga Sjøfartsdirektoratet i mars dispensasjon fra denne bestemmelsen. Som følge av de oppdaterte retningslinjene fra Helsedirektoratet oppheves denne dispensasjonen 15. mai. Denne bestemmelsen har gitt en trygghet til de reisende som er i risikogruppen for covid-19, ettersom de kan oppholde seg i bilen under overfarten og dermed minimere faren for å bli smittet. I departementets redegjørelse i saken om billettering går det klart fram at det fortsatt er en smittefare i samfunnet, og derfor ber regjeringen om at den forskriftsregulerte ordningen videreføres i en egen midlertidig lov.

Sjøfartsdirektoratet opphever dispensasjonen som gjør det mulig for passasjerer å oppholde seg i kjøretøy under overfart. Det er ikke unaturlig å forlenge den midlertidige dispensasjonen for opphold i kjøretøy under overfart like lenge som koronaforskriften for billettering.

Svar:

I dagene etter at Norge ble stengt ned 12. mars 2020 mottok Sjøfartsdirektoratet en rekke henvendelser fra ferjerederi om dispensasjon fra forbudet mot å oppholde seg i kjøretøyene. Med den kunnskapen direktoratet hadde på det tidspunktet var det naturlig å innvilge en generell dispensasjon på visse vilkår. Ordningen ble publisert på Sjøfartsdirektoratets nettsider 16. mars. På dette tidspunktet var antall reisende betydelig redusert sammenlignet med normalsituasjon. Det lave antall reisende medvirket til å opprettholde et akseptabelt sikkerhetsnivå selv med personer i kjøretøyene på lukket bildekk og i innaskjærs fart hvor åpne havstrekninger på over 5 nautiske mil ikke passeres (fartsområde 3/klasse D).

Formålet med forbudet mot å oppholde seg i kjøretøy under overfart er å ivareta passasjerenes sikkerhet. Bildekk er et av områdene om bord med høyest risiko for brann. I dårlig vær kan det også være risiko for at kjøretøy forskyver seg eller velter, og direktoratet mener derfor det er gode grunner for å ha et slikt forbud.

Ved innføringen av den generelle dispensasjonen ble rederiene pålagt å gjøre egne risikovurderinger og innføre nødvendige tiltak for å sikre passasjerene som oppholdt seg i kjøretøyene. Dette kunne f.eks. være betydelig redusert passasjerkapasitet, større avstand mellom kjøretøy

mv. Rederiene ble også pålagt å vurdere om bemanningen om bord var tilstrekkelig til å håndtere en evakuering fra bildekk, og om de måtte innføre strengere rutiner for sikring av last. Direktoratet mener tiltakene som rederiene innførte var tilstrekkelige i en tid med svært få passasjerer om bord.

Den 5. mai ble det presentert en ny veileder for smittevern i kollektivtransport (buss, tog, trikk mv.). Sjøfartsdirektoratet legger til grunn at disse smittevernfaglige rådene gir tilstrekkelig beskyttelse mot smitte. Samtidig registrerer Sjøfartsdirektoratet at antall reisende øker, og dermed øker også risikoen for personer som oppholder seg på bildekk. Sjøfartsdirektoratet trakk derfor tilbake den generelle dispensasjonen. Opphevingen ble kunngjort på Sjøfartsdirektoratets nettsider mandag 11. mai,

med virkning fra fredag 15. mai. I kunngjøringen ble de mest sentrale rådene fra helsemyndighetene gjengitt. Disse omfatter blant annet at maks 50 prosent av passasjerkapasiteten på transportmiddelet bør brukes, opplæring av ansatte, rutiner for å holde avstand mellom reisende, informasjon til passasjerer inklusive rutiner for hånd- og hostehygiene.

Rederier har fortsatt adgang til å søke om dispensasjon fra forbudet mot å oppholde seg i kjøretøy på vanlig måte. Det vil da bli gjort en konkret vurdering av det enkelte fartøyet og rederiets tiltak for å opprettholde et sikkerhetsnivå som er likeverdig med forskriftens krav. Sjøfartsdirektoratet har ikke mottatt noen søknader i tiden etter at den generelle dispensasjonen ble opphevet.

SPØRSMÅL NR. 1717

Innlevert 19. mai 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 3. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Et strømnetselskap som setter seg mål om å understøtte FNs bærekraftsmål kan oppleve å pådra seg kostnader som andre nettselskap ikke har. Det vil svekke selskapets posisjon i forhold til de andre og redusere resultatene. Dette forholdet gjør at strømnetselskapene mangler incentiver til å sette seg mål knyttet til bærekraft.

Hva vil statsråden gjøre med dette?

BEGRUNNELSE:

Inntektsramme reguleringen av strømnetselskapene i Norge har sterke incentiver til kostnadseffektivitet. Selskapene måles mot hverandre og selskapene med de laveste kostnadene leverer rimeligere tjenester til sine kunder og bedre resultat til sine eiere enn de andre.

Eierne av selskapene står fritt til å sette mål for sine virksomheter utover det som er nedfelt i lover og forskrifter.

Norge har forpliktet seg på å støtte opp under FNs bærekraftsmål og arbeide for å realiserte disse. I denne realiseringen har strømnetselskapene en viktig rolle. For eksempel målet om å stoppe klimaendringene (mål nr. 13) er avhengig av en omfattende elektrifisering. Denne vil det ikke være mulig å realisere uten offensive strømnetselskap til å bygge å drive den nødvendige infrastruktur.

Svar:

Nettselskapene er ansvarlig for drift og utvikling av strømmettet. Vi er avhengig av nettselskapene for en sikker og stabil strømforsyning. Offensive og innovative nettselskaper er også viktig i arbeidet med den pågående elektrifiseringen av stadig flere samfunnssektorer. Jeg ser det som positivt at nettselskapene aktivt arbeider med å tilpasse sin drift til å bidra til å nå FNs bærekraftsmål.

Reguleringene av kraftsektoren vil i stor grad være sammenfallende med arbeidet for å nå bærekraftsmålene. Dette henger sammen med det overordnede kravet i energiregelverket om at virksomheten skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt. Reguleringen bør også sees i sammenheng med regjeringens generelle virkemiddelbruk for å nå bærekraftsmålene. Dette ivaretas hovedsakelig gjennom miljø- og klimareguleringer samt avgiftspolitikken.

Nettselskapene stilles overfor ulike krav knyttet til virksomheten. Konesjonsbehandling og regulering bidrar til at det ikke blir bygget mer nett enn nødvendig. Nettselskapene har plikt til å gi alle kunder nettilgang, og skal kreve anleggsbidrag når tilknytningen utløser investeringer i nettet. Dette bidrar til økt elektrifisering samtidig som vi ikke bruker mer ressurser enn nødvendig, og støtter opp om bærekraftsmålene.

Samtidig er effektiv utnyttelse av det strømmettet vi allerede har viktig for å nå bærekraftsmålene. Ved å legge til rette for mer fleksibelt forbruk kan vi også frigjøre kapasitet i det eksisterende strømmettet. Dette vil bidra til at elektrifiseringsprosjekter kan gjennomføres tidligere enn de ellers ville gjort. I tillegg vil det redusere behovet for å bygge nytt nett, noe som vil være positivt for arealbruk- og miljø. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) har fått i oppdrag å utarbeide et forslag til forskriftsendringer som åpner for at nettselskap og uttakskunde som et alternativ til nettinvesteringer, kan inngå avtale med vilkår om utkobling. På den måten kan flere elektrifiseringsprosjekter nå bli lønnsomme.

For å bidra til mer innovasjon i nettselskapene kan bestemte kostnader knyttet til FoU dekkes inn som et til-

legg i nettselskapenes tillatte inntekt uten at driftsresultatet svekkes. Pilot- og demonstrasjonsprosjekter kan gis en midlertidig tidsavgrenset dispensasjon fra regelverket dersom nettselskaper ønsker å teste ut nye og innovative løsninger. Dette er ordninger som kan benyttes til prosjekter som bidrar til å nå bærekraftsmålene.

Nettselskap har et langsiktig perspektiv på sine aktiviteter. Det å inkludere hensyn fra bærekraftsmålene kan bidra til at investeringsbeslutningene fattes på et enda bedre grunnlag, noe som kan føre til økt avkastning for nettselskapet fremover. De nettselskapene som over tid fatter de beste drifts- og investeringsbeslutningene vil også være selskapene med høyest avkastning. Inntektsreguleringen er dynamisk og vil tilpasses bransjens utfordringer og ny kunnskap også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1718

Innlevert 24. mai 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 4. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er oppdatert anslag over forventede samlede utbetalinger for månedene mars, april og mai, under den midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall (kompensasjonsordningen)?

BEGRUNNELSE:

Etter at ordningen har vært åpen for søknader for april måned i ca. en uke, så var samlede utbetalinger under ordningen i underkant av 1,4 mrd. kroner.

Svar:

For å raskt begrense de økonomiske skadevirkningene av virusutbruddet og smitteverntiltakene er det satt inn omfattende tiltak. Regjeringen og Stortinget har arbeidet sammen for å få på plass nødvendige tiltak raskt, og det er i flere omganger gjort justeringer og iverksatt nye tiltak for avhjelpe norsk økonomi i møte med lavkonjunkturen. Regjeringen har også hatt dialog med flere av arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene i utformingen av forslagene. Den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall, også kjent som kompensasjonsordningen for næringslivet, ble iverksatt 17. april 2020 og de første støttebeløpene ble utbetalt 20. april. Formålet med ordningen er å hindre konkurser, slik at aktiviteten i

økonomien raskt kan ta seg opp igjen når det lettes på de akutte smitteverntiltakene.

Per 2. juni har om lag 22 000 bedrifter fått innvilget og fastsatt støtte til utbetaling for mars og om lag 14 000 bedrifter har fått innvilget og fastsatt støtte til utbetaling for april. Fastsatt kontantstøtte er på ca. 1,2 mrd. kroner for mars og 800 mill. for april. Gjennomsnittlig fastsatt beløp til utbetaling er i overkant av 54 000 kroner. De fleste virksomhetene som har fått innvilget støtte er forholdsvis små, dominert av de som drev med virksomhet som var stengt ned ved statlige vedtak. Det er antatt at flere store bedrifter og konsern trolig vil søke om midler under ordningen i tiden som kommer. Endelig søknadsfrist for mars, april og mai er satt til 30. juni.

I Prop. 127 S (2019–2020) foreslår vi å forlenge ordningen til august, men samtidig trappe den ned. Kompensasjonsordningen for næringslivet var en form for nødhjelp i den akutte fasen, og en gradvis nedtrapping vil gi insentiver til omstilling.

Med utgangspunkt i data fra Skattedirektoratet fra næringsoppgaver og næringsrapporter for 2018 ble det opprinnelig anslått et behov for tilskudd på mellom 10 mrd. og 20 mrd. kroner per måned. Så langt ser det ut til at utbetalt støtte blir en del lavere enn dette. Det kan ha sammenheng med at enkelte selskaper lar være å søke selv om de er berettiget til støtte, og kan også skyldes at omsetningssvikten har vært mindre enn lagt til grunn.

Kostnadsanslaget for mars, april og mai er nedjustert til 10–20 mrd. kroner for månedene samlet. Kostnadsanslaget for månedene juni, juli og august er 5–10 mrd. kroner. Det ble på denne bakgrunn i Prop. 127 S (2019-2020) foreslått å redusere bevilgningen på posten med 20 mrd.

Samlet sett anslås Skatteetatens kostnader til forvaltning av de ulike kompensasjonsordningene, inkludert lønnsstøtteordningen for å ta permitterte tilbake i jobb, å bli på 265 mill. kroner i 2020. Anslaget inkluderer også kostnader til forvaltning av kompensasjonsordningen for bedrifter i tiltakssonen og på Svalbard.

SPØRSMÅL NR. 1719

Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Solveig Schytz

Besvart 2. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at flere nordmenn føler seg trygge nok til å ta i bruk Smittestopp-appen og øke tilliten til system for smittesporing?

BEGRUNNELSE:

Nye tall viser at ca. 1,5 millioner nordmenn har lastet ned appen Smittestopp, men stadig færre bruker den. Det betyr at ikke mange nok bruker den til at den virker for smittesporing som forutsatt.

Når samfunnet åpnes gradvis opp, og strategiene endres til mer testing, mer smittesporing og mer isolering av smittede er det avgjørende at vi har systemer for smittesporing som fungerer godt og som innbyggerne har tillit til.

Det vises til at FHI og Simula hittil ikke har tatt i bruk den Europeiske standarden for smittesporingsapper eller Apple og Google sine løsninger som har høyere krav til personvern og sikkerhet, bl.a. ved krav om lokal lagring av data, minimering av innhenting av data og åpenhet om kildekode.

Det vises videre til at Datatilsynet har varslet at de i deres videre arbeid vil se på hvorfor FHI har valgt å bruke både GPS og blåtann, når de skal lokalisere i denne appen ettersom dette er i strid med anbefalinger som har kommet fra det Europeiske Personvernrådet.

Det vises også til at det jobbes med system for registrering av smittesporing i samarbeid med KS.

Svar:

Representanten Schytz stiller spørsmål om sentrale vurderinger som er gjort i forbindelse med utvikling av applikasjonen Smittestopp som ble lansert torsdag 14. april.

Da vi skulle åpne samfunnet forsiktig opp igjen, og samtidig ha kontroll på koronaviruset, måtte vi erstatte de inngripende tiltakene med bedre smittesporing, testing og isolasjon. Smittestopp-applikasjonen var ett av tiltakene for å få til dette. Økt testkapasitet var et annet tiltak.

Formålet med Smittestopp er å bidra til rask oppsporing og formidling av råd til personer som kan være smittet av koronaviruset, og bidra til å følge smitteutbredelse og vurdere effekt av smitteverntiltak på befolkningsnivå. Dette følger av forskrift om digital smittesporing og epidemi kontroll i anledning utbrudd av Covid-19 som ble fastsatt ved kgl.res. 27. mars 2020. Jeg mener at målrettet og mer effektiv sporing, sammen med kunnskap om epidemi utvikling og kontaktmønster, vil gjøre det mulig å følge med på pandemien og vurdere effekten av tiltak. Dette vil også være et viktig tiltak fremover, når eventuelle nye smittebølger, nasjonalt eller lokalt, kan blusse opp igjen.

Vi må tenke nytt og jobbe på nye måter for å begrense smitten. Norge er i en unik situasjon til å være først ut med å ta i bruk ny teknologi. Vi er en digital befolkning med høy tillit til hverandre og myndighetene. Jeg tror Smittestopp kan bli et svært nyttig verktøy for å beholde kontrollen med smittespredningen i det norske samfunnet.

I følge Folkehelseinstituttet var det i midten av mai 640 000 aktive brukere av applikasjonen, det vil si brukere som sender GPS- eller Bluetooth-data inn til Folkehelseinstituttet. Dataene som samles inn har verdi også med en mer begrenset utbredelse av applikasjonen. Innsamling av data er et viktig analysegrunnlag for å finne gode beregningsmodeller for utvikling av utbruddet, vurdere effekt av tiltak og for å få smittesporingen best mulig.

Sikkerhet og personvern har vært høyt prioritert i utviklingen av applikasjonen. På grunn av risiko for sikkerhetsbrudd, har ikke kildekode vært åpen. Det er mye positivt med åpen kildekode, men det kan også øke risikoen for sikkerhetsbrudd ved at det kan gjøre det lettere

for noen med fiendtlige hensikter å foreta et ondsinnet angrep.

Helse- og omsorgsdepartementet nedsatte derfor 4. april en uavhengig ekspertgruppe som skulle gå gjennom kildekoden og gi innspill på eventuelle sårbarheter som burde rettes opp. Deltakerne i gruppen var utpekt av IKT Norge. Ekspertgruppen leverte 20. mai sine vurderinger og anbefalinger til videre oppfølging. Gruppens anbefalinger er viktig i arbeidet med den videre utviklingen av applikasjonen, og for å rette opp feil og sårbarheter. Ekspertgruppens innspill vil bidra til å gjøre applikasjonen bedre og tryggere. Folkehelseinstituttet har allerede fulgt opp en del av anbefalingene og vil følge opp og forbedre løsningen framover.

Videre har vi valgt sentral lagring og bruk av posisjonsdata fordi vi mener at det vil gi oss den mest presise og effektive smittesporingen, og det vil fungere best for å følge utviklingen av pandemien og effekten av smitteverntiltakene. Dette er gjort på en måte som sikrer personvernet og som er i tråd med personvernforordningen (GDPR). Smittestopp-applikasjonen vil gi kunnskap om utviklingen av pandemien gjennom anonyme data om hvordan grupper beveger seg i samfunnet og kontaktmønstre i befolkningen. I mange sammenhenger vil det kunne bidra til bedre helse og bedre forståelse av pandemiens spredningsmønster. Applikasjoner for smitte-

sporing er et utprøvende arbeid, og det er ingen som vet hvilke løsninger som best bidrar til den mest effektive smittesporingen. Norge er et av de første landene i Europa som prøver ut dette. Folkehelseinstituttet følger med på arbeidet som pågår internasjonalt og initiativet fra Apple og Google, og vurderer kontinuerlig om det er behov for endringer og justeringer i Smittestopp.

Jeg er kjent med det pågående arbeidet med elektronisk løsning for smitteoppsporing som ledes av KS, og mener at slike verktøy er viktig for å støtte kommunenes arbeid med smitteoppsporing og varsling av smittede og deres nærkontakter. Arbeidet med smittesporing er i dag manuelt og basert på bruk av penn og papir, eller elektroniske tabeller og regneark i den enkelte kommune. Folkehelseinstituttet samarbeider tett med KS og kommunene om hvordan digitale verktøy på en best mulig måte kan supplere og effektivisere det manuelle arbeidet med smitteoppsporing.

Vi har sammen greid å begrense spredningen av koronaviruset i Norge. Nå har vi åpnet samfunnet forsiktig opp igjen, men faren er ikke over. Vi må leve lenge med viruset og risikoen for at det igjen sprer seg. Derfor er det viktig at vi fortsetter å forberede oss på hvordan vi skal få til rask sporing og isolering av smittede. Applikasjonen kan bli et viktig verktøy her, og det verktøyet må vi videreutvikle og forbedre.

SPØRSMÅL NR. 1720

Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre

Besvart 3. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva vil olje- og energiministeren foreta seg på kort sikt for begrense skadene av årets potensielle storflom og på lengre sikt for sikre innbyggere og næringsliv langs vassdragene våre mot fremtidige flommer?

BEGRUNNELSE:

Store snømengder i fjellet gjør faren for storflom overhengende i flere deler av landet, blant annet i Gudbrandsdalen. De utsatte kommunene jobber kontinuerlig med sikringstiltak, vel vitende om at det samfunnsøkonomisk lønner seg mange ganger å forebygge heller enn å reparere i etterkant av en flom. Kostnadene for omfattende flomtiltak er imidlertid store for små kommuner, og det

har gjennom år blitt bevilget for lite til dette arbeidet i statsbudsjettet.

Ringebu er en av kommunene der det er stor bekymring for at en potensiell storflom vil gi ødeleggelser som kunne vært begrenset dersom man hadde gjennomført nødvendige tiltak. Det pekes blant annet på uttak av stein- og jordmasse fra Frya. Dette tiltaket har så langt blitt blokkert av Fylkesmannen og NVE, med henvisning til miljøsyn og til at det ikke foreligger kunnskap om den skadereuserende effekten et slikt tiltak vil ha. Samtidig ser innbyggere og lokalpolitikere i kommunen at elva stadig blir grunnere og smalere på grunn av tilføring av ny masse.

I nabokommunene etterspørres midler til planlagte tiltak som kunne beskyttet boliger, næringsbygg og infrastruktur.

Svar:

Selv om det er kommunene som har hovedansvaret for å sikre innbyggerne, arbeidsplasser og virksomheter langs vassdragene våre mot skadeflom, vil jeg legge vekt på at staten tar ansvar og bidrar med nødvendige tilskudd og kompetanse der utfordringene er størst.

NVEs arbeid for å motvirke skade fra flom pågår gjennom hele året. NVE yter hjelp til kommuner og lokalsamfunn med kompetanse og ressurser til kartlegging, arealplanlegging, sikringstiltak, overvåking, varsling og beredskap.

NVE vil ved årets vårflom, som ved andre flommer, stå klar til å delta i fylkesmennenes beredskapsråd, og bistå kommunene og andre ansvarlige for beredskapen med å håndtere situasjonen. Først og fremst vil NVE bistå med faglige råd. NVE har også en egen anleggsvirksomhet som trår til når situasjonen tilsier det. Dette innebærer arbeid i vassdraget under flommen for å hindre eller redusere skader.

Ellers er det en viktig oppgave for NVE å formidle råd til beredskapsapparatet lokalt og folk flest om å følge med og gjøre enkle tiltak i forkant av vårflommen. Eksempler på tiltak som kan gjøres nå er å åpne og rense avløpsveier slik at vannet får fri passasje. NVEs varslingstjeneste følger situasjonen tett, og publiserer informasjon og varsler på varsom.no.

Når det gjelder årets vårflom er det av naturlige grunner begrensinger for hva vi kan gjøre av forebyggende tiltak. Mange sikringstiltak kan ta lang tid både å planlegge og gjennomføre, og er ikke aktuelle tiltak når flommen er nært forestående. Regjeringen har i år satt av 100 mill. kroner i ekstra skjønnsmidler før årets vårflom. Jeg er ikke kjent med at dette har vært gjort tidligere. Dette er skjønnsmidler som nettopp skal brukes på mindre og raske tiltak. Kommunene søker fylkesmennene om dekning av utgifter i den forbindelse. Dette gjelder tiltak som alt er iverksatt i år og planlagte tiltak. Tiltakene som settes i verk nå må kunne gjennomføres raskt, og ha effekt i forhold til varslet flom. Om det blir nødvendig, har NVE mulighet for å bidra med krise- og hastetiltak. Fra i år har NVE 45 mill. kroner på en egen post til dette formålet. Det gir bedre forutsigbarhet for NVE slik at det raskt kan igangsettes tiltak under og like etter en hendelse.

Det er et stort behov for sikringstiltak mange steder i landet. Regjeringen har prioritert å styrke NVEs arbeid med å forebygge flom- og skredskader. Til dette arbeidet er det bevilget 605 mill. kroner i 2020, inkludert 100 mill. kroner som Stortinget nylig bevilget. I tillegg har regjeringen nettopp foreslått for Stortinget å styrke NVEs forebyggingsarbeid med ytterligere 65 mill. kroner. Dette øker antall sikringstiltak NVE kan gi bistand til.

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til oppmerksomheten om masseuttak som tiltak for å redusere flomskader i Gudbrandsdalslågen og sideelver den siste

tiden. Jeg har stor forståelse for at dette engasjerer mange. Effekten av masseuttak som flomtiltak varierer mellom elvestrekninger og må vurderes i hver enkelt sak. Det kan være nærliggende å se for seg at store masseuttak vil ha stor flomreduserende effekt. På den annen side peker faginstansene våre på at store elver også har stor evne til å transportere og fylle opp med nye masser i løpet av kort tid. Masseuttak kan også ha negative konsekvenser for naturmangfold, spesielt fisk. Det har vært få søknader om masseuttak i Lågen i nyere tid. I sideelver er det søkt om ulike tiltak, og de fleste har fått ja til både uttak og erosjonssikring.

Fylkesmannen, NVE, fylkeskommunen og kommunene samarbeider om flere flomskadereuserende tiltak gjennom Regional plan for Gudbrandsdalslågen. I planen vurderes vassdraget i sin helhet. Planen inneholder konkrete forslag til flomsikringstiltak som gir størst effekt basert på en helhetsvurdering.

Mitt inntrykk er at landets kommuner og andre med ansvar for beredskapen legger ned et stort arbeid nå. Jeg kan forsikre representanten om at vi fra statens side skal gjøre det vi kan slik at skadene kan begrenses mest mulig når flommen kommer.

SPØRSMÅL NR. 1721**Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 4. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva har samferdselsministeren tenkt å gjøre for å øke kapasiteten slik at de mange nordmenn som har ferieopplevelser i Lofoten øverst på ønskelista faktisk skal ha mulighet til å komme seg til øyriket og hvilke tiltak vil det i så fall kunne være snakk om?

BEGRUNNELSE:

I Lofotposten 23. juni d.å. kunne vi lese om store kapasitetsproblemer med å komme seg inn og ut av landets desidert mest populære turistmål, Lofoten.

Dette har skapt stor fortvilelse i ei næring som allerede ligger med brukket rygg etter en svært hard start på årets viktigste sesong. Det er også de tilbakemeldinger jeg har fått fra reiselivsnæringen i regionen at krisepakketiltakene rettet mot denne næringen ikke har truffet dem i særlig grad.

Det ligger ei forventning i tiden fra regjeringens hold at nordmenn må feriere i eget land i år. Det tror jeg mange gleder seg veldig til. Vi har et flott land som de aller fleste av oss ikke har sett alle de fantastiske mulighetene i; naturen, roen og freden sammen med spennende opplevelser i vannet, sjøen og på fjellet. Lofoten har alle disse mulighetene, i tillegg til stolte tradisjoner, kultur (helt fra vikingetiden), fiske og fangst. Lofoten er også høyt på ønskelista fra veldig mange nordmenn. Det synes vi lofotinger er bra og mange, meg inkludert, gleder oss til å vise frem våre vakre øyer til familie og venner.

Men skal dette bli en mulighet kan ikke kapasitetshindringer på samferdsel være hindringen som gjør at

mange ikke kommer seg til vår vakre plett på jord. Hele reiselivsnæringen står jo klare.

Hvis vi f.eks. tar og ser på antall fly inn og ut av Lofoten er disse mer halvert pr nå. I TILLEGG kommer begrensningene smittevernhensyn som har ført til at veldig mange seter på de avgangene som faktisk går er halvert.

Lederen av Lofotrådet er i samme avis alvorlig bekymret for sommersesongen. Han oppfordrer departementet til å sette inn tiltak snarest.

Svar:

Som følge av etterspørselsbortfallet etter smitteutbruddet har vi akseptert en midlertidig reduksjon i FOT-rutetilbudet. Blant annet har ni kortbaneflyplasser i en periode vært stengt for kommersiell trafikk. Stokmarknes gjenåpnet for trafikk 8. mai, og de resterende åtte gjenåpnet 1. juni.

Rutereduksjonene har hovedsakelig vært gjort midt på dagen og på kveldsrutene. Dette er tidspunkter som er av særlig betydning for fritidsreisende. Fra 1. juli vil vi oppskalere FOT-rutetilbudet til ordinært sommerprogram. Samferdselsdepartementet har i tillegg fra 8. mai inkludert flyruten Stokmarknes – Bodø i sitt ekstraordinære flyrutekjøp.

Ovennevnte endringer vil bidra til en vesentlig økning i kapasiteten til og fra Lofoten. Som følge av helsemyndighetenes anbefaling om et tomt sete mellom hver passasjer, er det imidlertid per i dag ikke mulig å utnytte kapasiteten fullt ut. Samferdselsdepartementet har tett dialog med Helse- og omsorgsdepartementet om dette og andre smitteverntiltak i luftfarten.

SPØRSMÅL NR. 1722**Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 3. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at skolene får de pengene de trenger til å drive skolene forsvarlig, jf. at alle barn har krav

på et likeverdig opplæringstilbud, når regjeringen i vårens reviderte statsbudsjett ikke tar høyde for dette?

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 21. mai d.å. gir kunnskapsministeren grønt lys til kommunene og nærmest oppfordrer dem til å bare leie lokaler, hvis de har kapasitetsproblemer til å ta imot elevene på skolene. I tillegg bekreftet ministeren dette kunnskapsministeren i stortingets muntlige spørretime forrige onsdag. "Regjeringen skal dekke disse ekstrakostnadene". Dette er kjempebra signaler ut til landets kommuner som jo har stått i en svært vanskelig situasjon og har måttet lagt til rette for stykkevis og delt undervisning. Og for oss i SV er det ingenting vi heller vil enn at kommunene skal sikre at alle barn får muligheten til å gå på skolen hver eneste dag og at de får et likeverdig opplæringstilbud.

Men ingen har så langt sett pengene ministeren forrige uke lovet kommunene, verken i revidert eller gjennom en krisepakke for barn og unge. SV har etterlyst satsninger for at kommunene skulle få de pengene de trenger for å drive en god skole, men så langt er det ingen som har sett noe til disse pengene, vi har altså bare hørt om dem. Vil regjeringen og statsråd Melby egentlig ta fram gullkortet da.

Svar:

Det er viktig at barn og unge får være tilstede på skolen. Lek, læring og utvikling skjer best i et fysisk og sosial fellesskap. Derfor er jeg glad for at skolene har åpnet igjen for alle elever.

Hele landet står i en krevende situasjon. Kommunene og fylkeskommunene gjør en imponerende jobb, og vi må regne med at kommunenes utgifter til å drive skole innenfor smittevernreglene vil øke. I skolen kan smitteverntiltakene for eksempel ha medført behov for å leie ekstra lokaler, ekstra skyss, hyppigere renhold eller andre tiltak. Vi hører at situasjonen allerede påvirker økonomien i noen kommuner, mens andre kommuner først vil merke konsekvensene etter hvert. Det er også sannsynlig at noen kommuner blir hardere rammet enn andre. Dette tar regjeringen på alvor.

Kommunene og fylkeskommunene som har økte utgifter for å ivareta nødvendig smittevern i skolene, vil få kompensasjon fra staten for disse merutgiftene. Dette har regjeringen vært helt tydelig på. Så langt har regjeringen lagt fram flere ekstraordinære budsjettforslag knyttet til virusutbruddet, og senest i Prop.127 S (2019–2020) som ble fremmet fredag 29. mai. Samlet innebærer tiltakene som allerede er vedtatt og som foreslås i revidert nasjonalbudsjett at kommuneøkonomien styrkes med om lag 10,8 mrd. kroner. I den nye tiltakspakken foreslår regjeringen å bevilge ytterligere 5,7 milliarder kroner til tiltak i kommunesektoren, herunder 400 millioner kroner ekstra i skjønnstilskudd til kommunene, som skal dekke utgifter til smittevern. Fylkesmennene får ansvar for å fordele pengene videre til kommuner som har hatt spesielt store

utgifter til smittevern i omsorgstjenesten, barnehagene eller skolene.

Stortinget har vedtatt at kommunene og fylkeskommunene skal kompenseres for urimelige virkninger av skattesvikt, inntektsbortfall og merutgifter. Regjeringen har derfor satt ned en arbeidsgruppe med representanter fra flere departementer og fra KS, som skal vurdere hvordan koronakrisen påvirker kommuneøkonomien. Arbeidsgruppen skal systematisk gå gjennom hvilke typer utgifter og inntekter som blir påvirket av utbruddet av koronaviruset, og den skal gi et anslag på hvor mye de ulike typene utgifter og inntekter utgjør. Arbeidsgruppen vil dermed gi oss et viktig grunnlag for beregningen av den totale kompensasjonen for kommunesektoren. Staten og kommunesektoren vil også få en mer felles forståelse for hvilke økonomiske konsekvenser koronautbruddet har hatt for kommunene og fylkeskommunene. Vi vil vi komme tilbake til den samlede kompensasjonen til kommunesektoren i de ordinære budsjetttrundene, og eventuelt også gjennom andre krisepakker.

Jeg vil videre vise til at vi nå har oppdatert smittevernveilederne for skole og barnehage og lagt frem et helt nytt system med rødt, gult og grønt nivå som skal avgjøre hvilke smitteverntiltak som gjelder i barnehage og skole. Grønt nivå innebærer vanlig organisering, via gult nivå med moderate tiltak, til rødt nivå med mer omfattende tiltak. Det er helsemyndighetene som avgjør om nivået skal skifte, ikke skolene selv.

Strengt smitteverntiltak gjør det krevende å gi et fullverdig tilbud til barn og unge, og derfor kan vi ikke ha strengere tiltak enn nødvendig. I dag praktiserer barnehagene og skolene røde tiltak, men lite smittespredning gjør det forsvarlig at en hel avdeling i barnehagen og en hel skoleklasse kan være én kohort, slik at skolene fra og med 2. juni kan nedjustere til tiltakene på gult nivå.

Disse nye retningslinjene for skolene vil bidra til å gjøre det praktiske arbeidet i skolene noe enklere i tiden fremover. Så lenge smitten ikke øker, vil det dermed også kunne føre til at behovet for og utgiftene til ekstra tilrettelegging blir mindre. Barn og unge vil få en mer normal hverdag, og de ansatte på skolene får mer forutsigbare arbeidsdager slik at de kan planlegge og gi et best mulig tilbud. Dette gir også viktige signaler om hvordan skolehverdagen blir til høsten.

SPØRSMÅL NR. 1723**Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 5. juni 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre hvis det viser seg at barnevernet har bidratt til at barn og unge har blitt sendt til utlandet mot sin vilje og i noen tilfeller blitt utsatt for vold, trusler, frihetsberøvelse, eller tvangsekteskap som følge av utsendelsen?

BEGRUNNELSE:

I en nylig fremlagt rapport kommer det frem at barnevernet har betalt for utsendelse av barn og unge, i tilfeller der det er grunn til å mistenke at det har vært mot barnets vilje. I slike saker kan det være fare for at barn blir etterlatt i utlandet mot sin vilje og utsatt for trusler, frihetsberøvelse, tvangsekteskap eller andre former for vold. Dette er svært alvorlig for dem som rammes. Det finnes en handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse for 2017-2020, Retten til å bestemme over eget liv. Her inngår tiltak som blant annet tar sikte på å klargjøre offentlige myndigheters ansvar og muligheter for å hjelpe barn som er etterlatt i utlandet.

Hvis norske myndigheter bidrar til å sende barn og unge til utlandet mot egen vilje vil dette åpne for at disse barna kan kreve erstatning fra det offentlige. Det er hårreisende hvis norske myndigheter bidrar til ulovlige handlinger mot barn og unge.

Hvis den nylig fremlagte rapporten viser seg å være riktig kan det være grunn til å undersøke nærmere hvorfor barnevernet har bidratt til slik sterkt uheldig praksis.

Svar:

Representanten viser til en ny rapport der det fremkommer at barnevernet har bidratt til at barn og unge kan ha blitt sendt til utlandet mot sin vilje. La meg innledningsvis slå fast at dette er alvorlig. Ingen barn og unge skal oppleve det. Barnevernet skal ikke under noen omstendighet bidra til at barn risikerer å bli utsatt for vold eller overgrep i forbindelse med utreise fra Norge.

Det er i utgangspunktet foreldrenes ansvar å treffe avgjørelser om hvor deres barn skal bo. Dette gjelder også ved utenlandsopphold. Barn over 12 år skal etter barneloven likevel samtykke til flytting, eller opphold i utlandet, når dette skjer uten at minst én av foreldrene med foreldreansvar er sammen med barnet. Foreldreansvaret innebærer en plikt til å yte god omsorg og gi barnet gradvis større selvbestemmelse. Barneloven forbyr alle former for vold i oppdragelsen og annen behandling som kan utset-

te barnet for skade eller fare. Straffelovens bestemmelser kommer også til anvendelse ved voldsbruk. Barnets beste skal ligge til grunn for beslutninger om barn, både for foreldre og myndigheter.

Vi har i dag et spesialisert hjelpeapparat med et eget kompetanseteam i Bufdir, minoritetsrådgiver ved skoler og integreringsrådgivere ved et utvalg utenriksstasjoner. Disse bidrar til å forebygge og følge opp saker knyttet til tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll. Unge som ikke er trusselutsatt, eller som kan vise til æresproblematikk, kan falle utenfor dette hjelpeapparatet. Særlig gjelder dette unge som sliter med kriminalitet og rus, hvor det ikke fanges opp at de kan ha mer sammensatte utfordringer enn først antatt. Oppfølging av målgruppene krever et tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid med tilpassede tiltak. I mange tilfeller har familiene vært kjent i hjelpeapparatet fra før den unge sendes ut av landet. Det er i denne sammenheng det har fremkommet at barnevernstjenesten i noen tilfeller har støttet foreldrenes planer om å sende den unge ut av landet.

Barnevernstjenesten skal beskytte barn og unge mot ufrivillige utenlandsopphold, dersom det er mistanke om at hensikten med oppholdet er betinget av religiøs eller kulturell korreks, herunder vold eller tvang. Samarbeidet med politiet om trusselvurderinger, passinndragelse og andre tiltak vil dermed være viktig. Kommuneledelsen er ansvarlig for barnevernet i kommunen, og er forpliktet til å sørge for at virksomheten drives forsvarlig og i tråd med regelverket. Jeg vil, sammen med kunnskaps- og integreringsministeren, før sommeren sende et brev til alle landets kommuner og minne om hva som er tjenestenes oppgaver i disse sakene.

Når barnevernstjenesten mottar en bekymringsmelding om et barn som står i fare for å bli tatt med til utlandet mot sin vilje, må tjenesten undersøke saken og eventuelt treffe vedtak om frivillige hjelpetiltak eller akuttvedtak. Dersom det er nødvendig, kan barnevernstjenesten også fremme sak for fylkesnemnda om pålegg av hjelpetiltak eller om omsorgsovertakelse. På den måten kan barnevernstjenesten bidra til å forebygge og forhindre at barn sendes ut av landet. Jeg viser også til at det er utgitt reviderte retningslinjer om etterlatte barn i utlandet. Disse gir informasjon om hvilken bistand som kan gis når barn er etterlatt i utlandet. Retningslinjene omhandler også hvordan ulike offentlige instanser skal håndtere mistanke om at barn skal etterlates, hvordan de skal sørge for oppfølging i egen instans og hvordan samarbeid på tvers av offentlige instanser skal utføres.

Godt barnevernsarbeid er avgjørende for å forebygge ufrivillige utenlandsopphold. Norsk barnevern har ingen myndighet i andre land. Når utreisen først har skjedd, er det derfor begrenset hva norske myndigheter kan foreta seg dersom landet ikke inngår i samarbeidet under Haakonkonvensjonen 1996. De færreste av de aktuelle landene vi her snakker om, inngår i dette samarbeidet. Dessverre er det i en del miljøer lav tillit til hjelpeapparatet generelt og til barnevernet spesielt. Dette er noe vi jobber aktivt med å bedre, både gjennom et samarbeid med Utenriksdepartementet og med KS. Jeg vil i denne sammenheng også vise til "Handlingsplan for å bedre tillit mellom etniske minoritetsmiljøer og barnevern 2016-2021", som er utarbeidet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i dialog med en rekke minoritetsmiljøer.

Rapporten representanten viser til, peker på at det er behov for rettslige avklaringer av hvilken myndighet barnevernstjenestene har til å hjelpe barn som har vanlig bosted i Norge, men som oppholder seg i utlandet. I høringsnotatet med forslag til ny barnevernslov har departementet presisert og tydeliggjort barnevernstjenestens myndighet. Departementet legger blant annet til grunn at barnevernstjenesten kan tilby foreldre hjelpetiltak selv om barnet ikke oppholder seg i Norge. I denne sammen-

heng har departementet vurdert om barnevernstjenesten bør ha flere virkemidler i slike saker. Det er foreslått å innføre en plikt for barnevernstjenesten til å tilby foreldre hjelpetiltak når et barn med vanlig bosted i Norge oppholder seg i utlandet og har særlig behov for hjelp. Det foreslås også en hjemmel til å kunne fremme sak for fylkesnemnda om pålegg om hjelpetiltak i disse sakene. En forutsetning er at foreldrene oppholder seg i Norge og at tiltaket må kunne iverksettes i Norge. Departementet arbeider med oppfølgingen av høringen, og skal etter planen legge frem en proposisjon med forslag til ny barnevernslov våren 2021.

Ekspertutvalget som har sett på ufrivillige utenlandsopphold peker også på at det er behov for mer kompetanse i barnevernstjenestene. Det pågår nå en historisk kompetansesatsing i barnevernet, og det er naturlig å adressere disse spørsmålene i den sammenheng.

Den fremlagte rapporten omhandler en komplisert og alvorlig problematikk. Berørte sektorer, i første rekke barnevernet, skolen, helsetjenesten og politiet, må nå gjennomgå de foreslåtte tiltakene. Vi er i oppstarten av arbeidet med en ny handlingsplan mot æresrelatert vold og negativ sosial kontroll. Rapporten vil være en naturlig del av kunnskapsgrunnlaget for dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1724

Innlevert 25. mai 2020 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 4. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil regjeringen vurdere utsatt frist for merverdiavgiftinnbetaling eller andre tiltak som kan sikre at arbeidstakere får utbetalt feriepengen uten at bedriftene risikerer konkurs?

BEGRUNNELSE:

Det uttrykkes bekymring fra flere hold om mulige konkurser i juni når både feriepengen og utsatt merverdiavgift skal utbetales. Det er viktig å sikre at arbeidstakere får utbetalt feriepengen de har krav på samtidig som man gjennomfører tiltak som unngår at bedrifter skyves ut i konkurs.

Svar:

Regjeringen iverksatte i den innledende fasen av nedstengingen som følge av virusutbruddet en rekke tiltak, herunder ble det gitt flere generelle utsettelse med betaling av skatte- og avgiftskrav. Betalingsfristen for merverdiavgiften for første termin 2020 ble blant annet utsatt til 10. juni 2020, som er samtidig med betalingsfristen for andre termin 2020.

Som følge av den reduserte aktiviteten i andre termin 2020 (mars og april), vil en del virksomheter ha rett til å få tilbakebetalt merverdiavgift i perioden frem til betalingsfristen for andre termin 10. juni 2020. For merverdiavgiften innebar betalingsutsettelsen, i tillegg til å gi næringslivet en umiddelbar likviditetsfordel, også at tilgodebeløp for andre termin kan benyttes til å dekke skyldig merverdiavgift for første termin 2020.

Situasjonen nå er en annen enn i den innledende fasen, bl.a. ved at virksomheter med redusert aktivitet også får redusert omfanget av merverdiavgiftsplikten for de kommende terminer. En ytterligere generell utsettelse vil ha størst nytte for den delen av næringslivet som har normal aktivitet, ikke den delen hvor aktiviteten er redusert og behovet for eventuell utsettelse størst.

Selv om det ikke vil være hensiktsmessig med en generell utsettelse av innbetalinger, mener jeg imidlertid det er viktig å ivareta de næringsdrivende som fortsatt har likviditetsproblemer. Jeg har derfor i revidert budsjett foreslått nye regler for utsatt betaling av skatt og avgift mv. for de som er rammet økonomisk av virusutbruddet. Ordningen er foreslått gjennomført ved nye forskriftshjemler i skattebetalingsloven § 15-4 og lov om statens innkre-

vingssentral § 8. Det kan også i dag gis betalingsutsettelse for skatt og avgift mv., men vilkårene for dette er strenge og søknadsprosessen tidkrevende. Forslaget innebærer en enklere søknadsordning og lavere rentesats enn i dag. Jeg viser til redegjørelsen for den nye ordningen i Prop. 107 LS (2019-2020) kapittel 6.

I brev 26. mai til Stortinget har jeg anmodet Stortinget om å behandle dette forslaget til vedtak så raskt som mulig slik merverdiavgiftspliktige virksomheter som får problemer med å betale merverdiavgiften 10. juni, kan søke om individuell betalingsutsettelse etter den nye ordningen. Finanskomiteen avga sin innstilling 29. mai, og førstegangsbehandling i Stortinget ble gjennomført 3. juni. Skattedirektoratet vil innen kort tid informere om hvordan søknad kan sendes inn.

SPØRSMÅL NR. 1725

Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 3. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hvilken vurdering har Investinor AS formidlet til departementet om hvilken tilgang selskapet har på gode prosjekter for å tilføre innovative vekstselskaper kapital, og hvordan vurderer selskapet potensialet for å realisere disse investeringene innenfor dagens rammer og mandater?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 1621 gir næringsministeren en orientering som er lite tilfredsstillende. Departementet «anser rammene og mandatene for tilfredsstillende». Dette er en vurdering som på ingen måte deles av et nært samlet norsk innovasjonsmiljø. Det har kommet klare innspill fra disse miljøene om økte rammer og mer fleksible mandater for Investinor, tilpasset den reduserte kapitaltilgang som i særlig grad nå rammer gründer- og vekstselskaper. Investinors rolle vil være viktig for å sikre tilgang på kapital, inkludert mobilisere privat kapital, også etter krisen.

På denne bakgrunn ba undertegnede om en oversikt over hvilken tilgang Investinor har på gode prosjekter, og i hvilken grad disse lar seg realisere innenfor dagens rammer og mandat. Et enstemmig storting har også signalisert et ønske om å vurdere forsterket kapitaltilgang til innovative vekstselskaper gjennom rammer og mandater for Investinor. Det gjelder ikke minst det viktige og kom-

petansebyggende direktemandatet som statsråden ikke berører i sitt svar.

Mitt ønske er å få et fakta- og vurderingsgrunnlag basert på hvordan Investinor ser på dette spørsmål, uten tildekkende filtrering eller «sensur» fra departementets side. Jeg legger til grunn at det er Investinor sin ledelse og styre som vurderer hva som er «forretningssensitiv» informasjon, uten at dette overstyres av departementet.

På denne bakgrunn bes departementet innhente den etterspurte informasjon og vurdering fra Investinor.

Svar:

I mitt svar av 22. mai viste jeg til at departementet anser rammene og mandatene som hensiktsmessige, jf. spørsmål nr. 1621: "Hvilken tilgang har Investinor AS på gode prosjekter, for å tilføre innovative vekstselskaper kapital slik at de kan komme gjennom krisen, og kan investeringene realiseres innenfor dagens rammer og mandater?" Svaret mitt tok utgangspunkt i den informasjonen som er tilgjengelig om situasjonen for bedrifter i tidlig fase, herunder innspill fra Investinor. I mine vurderinger har jeg også lagt vekt på at regjeringen har tatt initiativ til en rekke tiltak som involverer blant annet Investinor, Nysnø Klimainvesteringer, Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Enova. Regjeringen la også frem en rekke tiltak i Prop. S 127 (2019-2020) 29. mai i år.

Departementet har hatt løpende kontakt med Investinor de siste månedene i forbindelse med implementering av nytt mandat for fonds- og matchinginvesteringer og i arbeidet med håndtering av covid-19-situasjonen.

Investinor har i sine innspill tatt til orde for mer penger til både det nye fonds- og matchingmandatet og til det eksisterende direkteinvesteringsmandatet. Videre har selskapet foreslått å myke opp kravene til privat deltakelse, som i dag er minimum 51 prosent. Det er strengere enn kravet statsstøtteregelverket setter.

Investinor har også formidlet status for arbeidet med fonds- og matchingmandatet, hvor det ifølge Investinor er betydelig positiv interesse fra investorer og selskaper som søker (med-) investeringer. Per medio mai hadde Investinor foretatt foreløpige allokeringer tilsvarende en fjerdedel av bevilgningen til dette mandatet og så positivt på mulighetene for å kunne investere resten av kapitalen. Investinor har videre oppgitt at selskapet har dialog med 31 preså Kornfondsmiljøer og fått presentert konkrete planer for 15 av disse, mens de øvrige ønsker å komme tilbake med presentasjon når strategi og struktur er på plass.

Innenfor direkteinvesteringsmandatet har Investinor formidlet at selskapet i hovedsak jobber med å følge opp dagens portefølje (inkl. oppfølgingsinvesteringer), og at det ikke er midler til å etablere nye eierskap (nyinvesteringer).

Oppsummert opplever altså selskapet at det er god etterspørsel etter investeringer fra Investinor innenfor dagens rammer og innretning. Hvilke av investeringsmulighetene som av Investinor og andre investorer vil antas å gi god lønnsomhet og avkastning vil vise seg etter hvert. Det er også krevende å angi konkrete tall for interessen i markedet eller potensialet for lønnsomme investeringer under tenkte mandater med andre rammer. Som uttrykt i svaret på spørsmål nr. 1621 har departementet ingen liste med verken selskapene som tar kontakt med Investinor eller mulighetene Investinor aktivt vurderer. Etter markedspraksis er denne informasjonen forretningssensitiv.

Når det gjelder innspillet om mer kapital til direkteinvesteringsmandatet, viser jeg til at dette mandatet er foreslått avvirket, men også skal tas opp til ny vurdering i forbindelse med virkemiddelgjennomgangen. Jeg mener det vil være uheldig om man la føringer for denne vurderingen ved å tilføre mer penger nå. Jeg vil imidlertid understreke at det nye mandatet etter regjeringens vurdering er et godt virkemiddel og at vi derfor har prioritert dette mandatet i forbindelse med tiltakspakkene. Dette er i tråd med anbefalingene fra Kapitaltilgangsutvalget, som for øvrig selv foreslo at dette mandatet skulle ha om lag 1 mrd. kroner i investeringskapital. Det er for øvrig verdt å merke seg at de fleste nyinvesteringene innenfor direkteinvesteringsmandatet de senere år, er gjort gjennom matching med private investorer, og dermed har klare likhetstrekk med investeringer som det nye fonds- og matchingmandatet åpner for.

Når det gjelder innspillet om å myke opp kravene til privat deltakelse, så viser jeg til at det nye mandatet skal bidra til å bygge opp private miljøer med kompetanse og kapital. Å lempe på kravet om privat deltakelse kan svekke elementet av kvalitetssikring. Dersom Investinor skulle tatt større andeler av investeringene, ville det også kunne undergrave målet om å utvikle det private markedet for tidligfaseinvesteringer.

Regjeringen vil følge situasjonen for vekstselskap tett fremover, og departementet har omfattende dialog med private og offentlige aktører i dette markedet. Det bør tolkes med en viss varsomhet at Investinor opplever god tilgang på prosjekter og stor interesse for samarbeid. Denne type investeringer krever erfaring og kompetanse, og innebærer betydelig risiko for tap. Erfaringsmessig vurderes bare en mindre andel av investeringsmulighetene som tilstrekkelig lønnsomme. Det vil videre ta noe tid for Investinor å gjennomføre investeringer iht. de nye mandatene. Dette taler for at man nå bør avvete utviklingen noe. Jeg viser her også til anmodningsvedtak 492 den 7. april 2020. På oppdrag fra departementet samarbeider nå Innovasjon Norge med Samfunnsøkonomisk analyse for å fremskaffe oppdaterte data om hvordan de ulike tiltakene for å dempe de økonomiske virkningene av virusutbruddet treffer næringslivet. Eventuelle endringer for Investinor og andre virkemidler vil bli vurdert i lys av utviklingen i næringslivet og erfaringene med de etablerte ordningene og tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 1726**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 3. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å løse utfordringene for prosess- og leverandørindustrien som er avhengig av å få service og reparasjoner på sine maskiner/utstyr for å opprettholde driften og få folk tilbake i jobb, ved å for eksempel vurderer en forskrift for bedriftsintern koronatesting av kritisk personell eller andre løsninger som sikrer at bedriftene kan opprettholde sin virksomhet?

BEGRUNNELSE:

Bedrifter på Sørlandet og andre steder i landet er avhengig av å få reparert og vedlikeholdt sine maskiner for å kunne opprettholde produksjon og salg og ha jobb til ansatte. Bedriftene på Sørlandet har henvendt seg til meg og foreslått en ordning med bedriftsintern testing av slikt personell, og at dette forskriftsfestes. Dette er en kritisk fase for bedriftene, som frykter at konsekvensene og oppdragene vil bli færre og ledigheten større ut over høsten. Dette skal selvfølgelig være en ordning som skal følge opp de generelle smittevern rådene og -prioriteringer. Slik situasjonen er i dag, må hver ansatt i karantene opp til 20 dager når de reiser mellom land. det betyr store kostnader og en binding av personell som er svært u hensiktsmessig. Dages ordning er at hver enkelt kan søke dispensasjon for hvert oppdrag. Det er en svært byråkratiserende og lite hensiktsmessig løsning.

Svar:

Hele næringslivet er berørt av pandemien i Norge og verden for øvrig. Så langt er det mye som tyder på at vi har klart å håndtere utfordringene på en god måte. Smittetalene er nå lave og det er bra, også for næringslivet. I tiden fremover må vi gjøre det som er nødvendig for å medvirke til å hindre tilbakefall og for å holde hjulene i gang i næringslivet. Samtidig er industrien også avhengig av at man lykkes å håndtere pandemiutfordringene i Europa og verden for øvrig.

Karanteneplikten ved ankomst til Norge er regulert i forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) § 5. I samme forskrift § 6 har det vært gitt unntak for personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge under reise mellom bolig og arbeidssted i disse landene, eller når de er i arbeid, i den tiden de er under reise mellom bolig og arbeidssted og i den tiden de er i arbeid. Personer som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig

drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov, herunder personer som gjennomfører vare- og passasjertransport, er også unntatt fra karanteneplikt etter § 5 i den tiden de er under reise mellom bolig og arbeidssted og i den tiden de er i arbeid. Bruk av unntaket skal avklares med virksomhetsledelsen.

Fra og med 1. juni ble covid-19-forskriften § 6 endret og slik at folk kan gjennomføre jobbreiser i hele Norden på samme vilkår som vi har for Sverige og Finland. Dermed stilles alle arbeidstakere fra alle de nordiske landene likt, noe som også gjør det lettere for næringslivet å benytte arbeidskraft fra flere land enn Sverige og Finland. Dette er et steg i retning av en mer normal hverdag for næringslivet og er bra for norsk verdiskaping. Arbeidskraften flytter normalt over grensene, enten det er verftsarbeidere, servicepersonell eller andre.

I tråd med regjeringens langsiktige strategi og plan for håndteringen av covid-19-pandemien og justering av tiltak, legges det opp til en gradvis justering av tiltak samtidig som smittevern hensynet ivaretas. Regjeringen er i gang med å vurdere karantenebestemmelsene ved innreise både for arbeidsreiser og for andre reisende og slik det ble kommunisert den 15. mai. Målet er at karanteneplikten ved innreise i størst mulig grad skal kunne avløses av andre løsninger som ivaretar smittevern hensynet i tilstrekkelig grad. I hvilken grad og i hvilken form testing vil kunne inngå, er ikke avklart. Regjeringen vil derfor komme tilbake til dette innen midten av juni 2020.

I Prop. 124 L (2019–2020) Midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen som ble fremmet 29. mai 2020 fremgår det blant annet at i forbindelse med det videre forskriftsarbeidet vil man se nærmere på innspill som er kommet fra næringslivet.

Det er som følge av korona-utbruddet gjennomført omfattende tiltak som er viktig for hele bredden av industrien slik som for eksempel tiltak for å bedre likviditet og kapitaltilgang, satsing på FoU og omstilling ved en kraftig styrking av ordninger innenfor det næringsrettede virkemiddelapparatet. Regjeringen la senest 29. mai 2020 frem nye tiltak som skal bidra til å få folk i jobb, øke aktiviteten i norsk næringsliv og bidra til langsiktig verdiskaping fremover. Her foreslår vi blant annet å bevilge 3,6 mrd. kroner over tre år til tiltak for grønn vekst og grønn fremtid. Pakken omfatter blant annet 1 mrd. kroner til grønn forskningsplattform over tre år for å fremme omstilling ved å gi støtte til prosjekter gjennom flere stadier, fra grunnleggende forskning til innovasjon og kommersialisering og 2 mrd. kroner til Enova i 2020. Midlene kan

bidra til grønn teknologiutvikling innenfor blant annet leverandørindustri, maritim næring og fornybar energi, herunder teknologi innenfor områder som for eksempel hydrogen, batteriteknologi, havvind og grønn skipsfart.

Leverandørindustrien og prosessindustrien er betydelige eksportnæringer. Jeg vil derfor avslutningsvis

vise til at for å støtte norsk næringsliv gjennom og etter koronakrisen har regjeringen også startet arbeidet med en eksportbehandlingsplan. Formålet er å tilrettelegge for at norske bedrifter opprettholder, og aller helst øker, sine eksportandeler i utemarkedene.

SPØRSMÅL NR. 1727

Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 2. juni 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Hvordan kan fiskeriforvaltningen tillate at dem som gratis har fått tillatelser til å fange leppefisk – på vegne av det norske folk, som eier norsk fiske i felleskap – kan selge slike «fritak fra forbud» for millioner av kroner, og putte pengene i egen lomme. og hvordan har statsråden tenkt å innkreve pengene slik at de kan bli tilbakebetalt til de rettmessige eiere, dvs., kystfolket?

BEGRUNNELSE:

Jussen er klar.

For det første: Tillatelser til fiske – dvs. fritak fra forbud – kan ikke overdras eller overføres. Dette har selvsagt sammenheng med at kvoter er ikke annet enn et tilsagn om adgang til fremtidig høsting av ressurser – avgrenset til kun ett år, og hvor det til og med er bestemt at kvoter kan inndras dersom ressursituasjonen krever det. Høstingsretten er eid av det norske folk i fellesskap.

For det annet: På tross av klare regler om ikke-omsettelighet for kvoter og konsesjoner fortsetter fiskeristatsråden å ignorere klare brudd på norsk fiskerirett. Dette må det nå bli satt en stopper for. Det har foregått omsetning i stor stil – for et beløp av ca. 289 mill. kr. Dette er penger som tilhører kystfolket og ikke kvotearbeidene. Nå må statsråden sørge for at pengene blir ført tilbake til sine rettmessige eiere.

Svar:

Fisket etter leppefisk ble adgangsavgrenset i 2018. Dette ble gjort ved å foreta en såkalt lukking av fiskeriet. Dette ble gjort for å få kontroll på ressursuttaket og for å sikre lønnsomheten til dem som fortsatt har adgang til å delta i fisket etter lukkingen.

Det er samme grad av omsettelighet i fisket etter leppefisk som i andre lukkede fiskerier. Med lukkede fiskerier sikter jeg i denne sammenheng til lukkede fiskerier i tradisjonell forstand, dvs. tidligere uregulerte fiskerier hvor deltakelsen senere er begrenset av hensyn til ressursgrunnlaget og lønnsomheten, og hvor mesteparten av kvotegrunnlaget tildeles et begrenset antall fartøy med adgang i en såkalt lukket gruppe, basert på fiskeriaktivitet i en kvalifiseringsperiode.

Jeg finner grunn til å påpeke at fiskeriregelverket i relativt lang tid har åpnet for en viss grad av omsettelighet av deltakeradganger og kvoter i lukkede fiskerier. Og det har hele tiden vært slik at myndighetene ikke har lagt seg opp i hvilken pris fartøyeierne – som private parter – avtaler seg imellom. Det er da også aktørene selv som bærer ansvaret dersom etterfølgende regelendringer skulle føre til at en deltakeradgang blir mindre verdt.

Det er likevel slik at det er fiskerimyndighetene som gir tillatelser til den som ønsker å kjøpe, og bare dersom vilkårene for den aktuelle tildelingen er oppfylt. Det at det er inngått en avtale mellom to private parter, innebærer ingen bindinger på myndighetsutøvelser.

Det har vært ansett at en viss grad av omsettelighet i lukkede fiskerier er nødvendig for å gi fartøyeierne nødvendig fleksibilitet i driften av virksomheten. Uten en slik fleksibilitet ville det ha vært vanskelig å utvikle driften videre.

Det var et bredt flertall i Stortinget, inkludert Senterpartiet, som i 2015 valgte å støtte Solberg-regjeringens forslag om å lovfeste en utvidet grad av omsettelighet for deltakeradganger i lukkede fiskerier. I Prop. 88 L (2014-2015) Endringer i deltakerloven (tildeling av spesiell tillatelse og adgang til å delta i fiske) drøftet regjeringen inngående i hvor stor utstrekning konsesjoner og deltakeradganger bør underlegges omsettelighet. Det var bare SV

og Miljøpartiet De Grønne som til slutt stemte imot regjeringens forslag.

Jeg kan på denne bakgrunn vanskelig se grunn til at man skulle ha gjort et særskilt unntak for leppefisk i 2018

når et bredt flertall på Stortinget i 2015 ble enige om hvilken grad av omsettelighet som bør gjelde generelt i lukkede fiskerier.

SPØRSMÅL NR. 1728

Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 3. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Det ble nylig påvist hydrokarboner i drikkevannet på Sør-Kvaløya i Tromsø, som kan skyldes lekkasje fra et nærliggende vindkraftverk. Ifølge Mattilsynet kan drikkevannet i området være ødelagt for lang tid framover.

Mener statsråden det er forsvarlig å bygge ut vindkraft i nærheten av drikkevannskilder, slik det nå gjøres i Florø, og vil eierne av vindkraftselskapene holdes økonomisk ansvarlig ved et eventuelt utslipp til drikkevann?

BEGRUNNELSE:

Sagavatnet ved Florø by forsyner i dag omtrent 8500 personer. Rett i nærheten av vannet settes det nå opp vindturbiner hvor avstanden til nedslagsfeltet for drikkevannskilden kun er 100 meter. Dette står delvis i konflikt med de lokale anbefalingene. Mattilsynet mente i sin uttale til MTA at NVEs vurdering av 100 meter sikkerhetssone var for lite. Området der vindturbine settes opp er værhardt, noe som kan øke risikoen for skader og utslipp.

Svar:

Jeg har merket meg at spørsmål om drikkevann ofte kommer opp under konsesjonsbehandlingen av vindkraftsaker. Tilgang til rent vann er et meget viktig hensyn som skal ivaretas på forsvarlig vis når konsesjonssøknadene er til behandling av energimyndighetene.

Det er utført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) i forbindelse med utbygging av vindkraftverk i nærheten av drikkevann i flere prosjekter. Det er så langt ikke registrert slike analyser som konkluderer med at risikoen

for forurensing er uakseptabel, så fremt det gjennomføres avbøtende tiltak. Samtidig kan hensynet til drikkevann føre til endringer i prosjektene. I noen prosjekter reduseres tiltakene innenfor nedbørfeltene, enten ved at turbiner flyttes eller tas bort, eller at veier og andre inngrep justeres eller flyttes. Mindre justeringer i detaljplanen for vindkraftverket kan føre til vesentlig lavere risiko for forurensing av drikkevannskilden, og grundig planlegging på detaljstadiet, herunder involvering av lokale myndigheter, er viktig. I tillegg utarbeides det regelmessig beredskapsplaner for å avdekke og avbøte eventuell forurensning.

Under konsesjonsbehandlingen skal det alltid foretas en nøye vurdering av sårbarheten for drikkevannsforsyningen, og om det foreligger alternativer.

Jeg vil samtidig gjøre det klart at konsesjonæren er forpliktet til å dekke alle kostnader for tiltak som gjøres av hensyn til drikkevann i forbindelse med bygging og drift av vindkraftverk.

SPØRSMÅL NR. 1729**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 4. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Vil utenriksministeren påse at Utenriksdepartementet deler den informasjon de besitter om norske Nerid Høiness' antatte drapsmann med politiet i Laos og Thailand, slik at han kan straffeforfølges?

BEGRUNNELSE:

Den 11. april kunne man i Dagbladet lese om norske Nerid Høiness, som ble drept i byen Vang Vieng i Laos den 9. januar i år. Politiet i Laos mener Nerid ble kvalt og slått i hjel på rommet på pensjonatet der hun bodde med kjæresten, som politiet mener står bak drapet. Etter å ha mishandlet Nerid, skal kjæresten ha stivet opp liket med bambusstenger, og festet kvinnen til motorsykkelen sin, før han deretter kjørte ut i jungelen og dumpet henne som søppel.

Japaneren politiet mener står bak drapet, er etterlyst internasjonalt i samtlige land i verden, for å ha drept den norske kvinnen. Imidlertid opplever Nerids familie at verken Utenriksdepartementet eller norsk politi er villige til å hjelpe politiet i Laos for å sørge for at den antatte drapsmannen blir straffeforfulgt. Familien har forsøkt å komme i kontakt med politiet i Laos som etterforsker drapet, og har samtidig innhentet informasjon som de har gitt til norsk politi som kan være avgjørende for etterforskningen. Familien hadde flere konkrete og detaljerte opplysninger som viste hvor den etterlyste mannen oppholdt seg. Politiet i Laos pågrep imidlertid ikke mannen, og ville ha informasjonen direkte fra norsk politi.

Familiens håp var at norske myndigheter ville sende informasjonen videre til politiet i Laos og Thailand. Imidlertid viderebringer hverken UD eller Kripos informasjon til Laos om mannen som er etterlyst for å ha drept Nerid Høiness. Deres begrunnelse for å stanse informasjonsutvekslingen er at det er dødsstraff i Laos, og de ønsker derfor ikke å viderebringe informasjon om den mistenktes oppholdssted som kan medføre pågrepelse. Dette til tross for at Laos ikke har utført dødsstraff siden 1988. Høiness' familie har fått klar beskjed om at UD ikke vil gjøre noe for at informasjonen om mannen som er internasjonalt etterlyst bli videresendt fra norske myndigheter til myndighetene i Laos og Thailand. Norske myndigheter holder således tilbake opplysninger som medfører at en person som er etterlyst for drap ikke blir pågrepet.

Svar:

Utenriksdepartementet tilbyr konsulær bistand til nordmenn i utlandet og dette er en av utenriksstjenestens viktigste oppgaver. Konsulær bistand består av å gi praktisk bistand, råd og informasjon til norske borgere i utlandet. Rammene for den konsulære bistanden utenriksstasjonene kan tilby til norske borgere i utlandet, fremgår i Meld. St. 12 (2010-2011), som fikk tilslutning fra et samlet Storting i juni 2011.

Utenriksstjenesten strekker seg langt for å bistå pårørende ved dødsfall i utlandet. Norsk utenriksstjeneste kan imidlertid ikke intervensjonere i etterforskning og rettsprosesser i et annet land, på samme måte som norske myndigheter ikke ville akseptere at et annet lands utenriksstjeneste intervensjonere i slike prosesser i Norge.

I tilfeller der det kan ligge en kriminell handling bak en norsk borgers dødsfall i utlandet er det myndighetene i landet hvor den kriminelle handlingen finner sted som er ansvarlig for etterforskning og straffeforfølging. I denne saken har dødsfallet skjedd i Laos og laotisk politi etterforsker saken og har utstedt en internasjonal etterlysning av den mistenkte i saken.

Det ligger utenfor Utenriksdepartementets ansvarsområde å avgjøre hvorvidt etterforskningsopplysninger i en straffesak kan deles med andre lands politimyndigheter. Det er Justis- og beredskapsdepartementet som har det konstitusjonelle ansvaret for internasjonalt politisamarbeid og jeg viser derfor til svar fra justis- og beredskapsministeren i Dokument nr. 15:1733 (2019-2020).

SPØRSMÅL NR. 1730**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 2. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Flere kommuner i Finnmark har et nødnett som ikke fungerer slik det skal.

Vil statsråden sørge for at nødnettet fungerer etter intensjonen og slik en betaler for?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner i Finnmark har ikke et nødnett som fungerer etter intensjonen. Like etter at nettet kom på plass, så fungerte det brukbart, men det kan virke som om det var bedre nødnettdekning rett etter at nødnett ble satt i drift, men dekningen ble dårligere etter at testperioden var over. Virker som at basene er nedjustert og går på begrenset effekt for å spare strøm. Dønnesfjord er et lite sted i Finnmark med mye aktivitet, Her har en hatt vedvarende manglende nødnettdekning. Her er det både et stort industriområde som fortsatt er i vekst med etablering av 6 vindmøller. I tillegg har NRS flere oppdrettslokaliteter i Dønnesfjord og Børfjord. Samt at dette området har mange fritidsboliger. Det har vært ulykker i området med alvorlige personskader hvor manglende kommunikasjon gjorde redningsarbeidet ekstra krevende. Det er heller ikke mobildekning i området.

Kautokeino, Alta, Sør-Varanger er også kommuner som har store beredskapsutfordringer på grunn av dårlig nett. Jeg regner med at statsråden sørger for at nødnettet fungerer i hele landet og at nødvendige midler stilles til rådighet, og jeg imøteser en plan for utbedringer av nødnettet som gjør at folk kan føle seg trygge.

Svar:

Nødnett har generelt god dekning i hele Norge, og er bygget ut i tråd med Stortingets forutsetninger og i samråd med brukerne fra nødetatene. Utbyggingen av Nødnett var landsdekkende i 2015 og dekningsgraden som basestasjonene gir har ikke blitt nedjustert etter at de ble idriftsatt. Det er også generelt god oppetid. Nødnett er robust bygget med doble linjer og større nødstrømkapasitet enn andre nett. I Nødnett er det minimum 8 timer nødstrøm, og en rekke basestasjoner har 20 og 48 timer nødstrøm. Nødnett er bygd med samme design og robusthet i hele landet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) opplyser at Finnmark var et av fylkene i 2019 med best oppetid i Nødnett, med en oppetid på 99,96 % i snitt. Landssnittet i 2019 var på 99,86 %.

DSB jobber systematisk med tiltak for å bedre robusthet, dekning og sikkerhet i Nødnett og med å optimalisere nettet innenfor eksisterende tekniske rammer. Blant annet vil 18 basestasjoner i Finnmark vil bli oppgradert fra reservestromkapasitet på 8 timer til 20 timer i løpet av sommeren i samarbeid med flere kraftselskaper.

Nødnett har også funksjonalitet som kan benyttes i områder uten dekning eller ved utfall av dekning. En spesialterminal med gateway-funksjon kan brukes som et bindeledd mellom Nødnett og Nødnettradioer som er utenfor Nødnetts dekningsområde. DSB har også 7 transportable basestasjoner, utstyrt med satellittkommunikasjon, som kan utplasseres ved langvarig utfall som f.eks. følge av ekstremvær, for å opprettholde tilgjengeligheten i Nødnett.

Selv om Nødnett har god dekning og oppetid er det naturlig at etterhvert som nettet har vært i bruk over en viss tid og man har fått lokal erfaring med dekningen, at det fremkommer ønsker fra brukerne om forbedret dekning. Det er viktig at brukerne fortsetter å melde inn dekningsutfordringer. Direktoratet følger disse sakene opp mot leverandøren og vurderer ev. mulig tiltak innenfor kontrakten. Tilleggskjøp av dekning må vurderes i de ordinære budsjettprosesser og vurderes opp mot andre viktige tiltak på samfunnssikkerhetsfeltet.

SPØRSMÅL NR. 1731**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 29. mai 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Politiforum fortalte 13. mai om et engelsk fond for inndratte midler fra kriminalitet, som blir brukt til å finansiere stillinger, utdanning og tiltak rettet mot økonomisk kriminalitet. Noe lignende innført i Norge kunne bidra til at politiet fikk en tydeligere føring om å inndra mer midler i økonomiske straffesaker og å få flere slike saker fram til påtale.

Vil statsråden vurdere om denne løsningen eller en lignende løsning er aktuell her til lands?

BEGRUNNELSE:

I artikkelen «Økonomisk kriminalitet koster samfunnet minst 145 milliarder» i Politiforum 13. mai, kommer det fram urovekkende informasjon om hvordan saker om økonomisk kriminalitet for ofte blir henlagt eller bortprioritert. Politidistriktene får anmeldelser fra Økokrim eller kontrollatene som Skatteetaten, NAV og Tolleataten, og felles for disse anmeldelsene er ofte at de er godt gjennomarbeidete og at det derfor gjenstår lite arbeid med dem før påtaleavgjørelsen. Henleggelsesprosenten er ifølge artikkelen likevel opptil 50 prosent på saker fra noen av kontrollatene. Oppklaringsprosenten for økokrimsaker er vesentlig lavere enn den generelle oppklaringsprosenten. Dette er situasjonen samtidig som saksantallet fra Skatteetaten sin side har falt vesentlig, noe som skulle burde føre til at politiet kunne lykkes med å slutføre en større andel av disse sakene, ikke færre.

Skattedirektør Holte sier til Politiforum at etaten «har erfart at vi må ha nærmest ferdig «gryteklare» saker før de sendes til politiet, for å unngå at de blir henlagt». Alt tyder på at kvaliteten på sakene som politiet får tilsendt er høy og at kvaliteten har økt. Likevel henlegger politiet nesten 50 prosent av sakene som Skatteetaten anmelder. Dette er en type kriminalitet som involverer store verdier og tilhørende store tap for samfunnet dersom oppdagelsesrisikoen og risikoen for å bli straffet for lovbruddene ikke er stor nok. Sviktende tillit til rettssystemet på grunn av manglende sanksjoner overfor lovbrøyttere på dette feltet kan også gi seg utslag i generelle tap av skatteinntekter og dårligere oppslutning om velferdsstaten framover. Derfor mener jeg det er interessant å vurdere om det bør innføres nye måter å finansiere arbeidet mot økokrim på som også kan stimulere til høyere inndragning av ulovlig ervervete inntekter og verdier. Større tilgang for kontrollatene til å bruke administrative sanksjoner er en mulighet som også kan spare samfunnet for utgifter til irettføring. Tapene

ved skatte- og avgiftsunndragelser er på mange titalls milliarder, mens inndragning av utbytte fra kriminalitet er svært lite i forhold. Politiforum viser til England, som har et eget fond for inndratte midler, som igjen blir brukt til å finansiere drift og tiltak mot økonomisk kriminalitet.

Svar:

Departementet arbeider ikke med å se på om deler av inndratte verdier kan kanaliseres tilbake til styrking av politiets innsats mot økonomisk kriminalitet. En slik ordning ville kreve nøye vurderinger, herunder hvilke utfordringer dette kan få for prioriteringer av ulike sakstyper i politiet, ev. smitteeffekt på andre områder utenfor politiet.

Forslaget er også i konflikt med de grunnleggende prinsippene for hvordan vi utarbeider statsbudsjett i Norge. Her er hovedregelen at statens kjernevirksomhet budsjetteres uten henvisning til spesielle finansieringskilder. Statens inntekter og utgifter veies hvert år opp mot alle formål gjennom den ordinære budsjettprosessen.

Regjeringen prioriterer arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet, og det skal vi fortsette med. Arbeidstilsynet, Nav, Skatteetaten og politiet samarbeider tettere nå enn før. Vi må se på et sett av virkemidler, og finne tiltakene som gir best effekt.

SPØRSMÅL NR. 1732**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 2. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Norge er en sjøfartsnasjon. Ferger står for mye av gods og passasjertransporten med våre nabolandene. De har lojalt fulgt myndighetenes smitte tiltak. Fortsatt stengte sjøgrenser vil ha store konsekvenser for ansatte, norsk reiseliv og fergereferiene. Rederiene har utarbeidet smitteverntiltak for hele reisen. Åpning av sjøgrenser til land med lav smitte, og kontroll, vil være det mest kraftfulle enkelttiltaket for reiselivsnæringen.

Vil statsråden snarest komme med en tidsangivelse for gjenåpning av grensene sjøveien, og mulighet for bilaterale avtaler med land med tilsvarende smittenivå?

BEGRUNNELSE:

Fergereferiene har under korona tatt ansvar for å opprettholde deler av kapasiteten mellom Tyskland, Danmark og Norge for å sikre viktige godsstrømmer til og fra Norge. Dette utgjør omlag 10 prosent av inntektsgrunnlaget.

Rederiene og den internasjonale interesseorganisasjonen Interferry har utarbeidet en smittevernveileder for bransjen i samråd med EU-kommisjonen. De norske rederier er også i dialog med DNV/GL om en sertifisering i Norge for å sikre tredjeparts-bekreftelse av rederienes arbeid med smitteverntiltak. Rederiene har over mange år utviklet systemer og rutiner for å håndtere ulike smittesituasjoner, og har i flere år utført pass- og immigrasjonskontroll på vegne av norske myndigheter.

De internasjonale fergereferiene genererer over 70 prosent av sitt årsresultat i juni, juli og august.

Turister fra våre naboland har stor betydning for reiselivsnæringen. De har ofte kort bookinghorisont og kommer hovedsakelig med bil til Norge. De har avgjørende betydning for reiselivsnæringen og spesielt i distrikterne. De utgjør 2,65 millioner gjestedøgn og representerer en direkte omsetning på 3,5 milliarder kroner. Ringvirkningene er ofte det doble. De internasjonale passasjerene fra fergene representerer nesten halvparten av verdiskapingen fra utenlandsk turisme i Norge. Med en forsvarlig åpning av sjøgrensene kan man, uten å bruke mer kompenserende tiltaksmidler fra fellesskapet, bidra til å få betydelig aktivitet i reiselivsnæringen. Samtidig som man sikrer inntekter til rederiene og færre permitterte.

Nordisk råd har nylig vedtatt å sende en henvendelse til alle de nordiske regjeringer om en forsvarlig åpning av sjøgrensene.

Tyskland opphever sannsynligvis reiserådet for 31 europeiske land fra 15.juni og Norge står på listen.

Svar:

Utenriksdepartementets reiseråd av 14. mars, som fraråder reiser som ikke er strengt nødvendige – til alle land –gjelder frem til 20. august. Samtidig er Norge og andre europeiske land i ferd med å lette gradvis på tiltakene innenlands. Regjeringen kunngjorde 29. mai at det, på visse vilkår, åpnes for reiser mellom Norge og Danmark fra 15. juni, og at det arbeides for å få tilsvarende avtaler med de øvrige nordiske land. Det vil deretter bli gjort en tilsvarende vurdering av enkelte nærliggende europeiske land til 20. juli. Det vil også fra 1. juni åpnes for at personer på norske fartøy, som krysser grenser i internasjonalt farvann, og som kun oppholder seg i fartøyet under reisen, blir unntatt fra karanteneplikten etter Covid-19 forskriften § 5 (reisekarantene) forutsatt at på- og avstigning foregår i Norge.

Regjeringen jobber hele tiden med å finne den riktige balansen mellom hensynet til smittevern og andre viktige samfunnshensyn. Dersom smittesituasjonen tilsier det, vil det gradvis åpnes opp for innreise for nye grupper utlendinger som i en normalsituasjon fyller vilkårene for innreise til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1733**Innlevert 26. mai 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 4. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at politiet deler den informasjon de besitter om norske Nerid Høiness' antatte drapsmann med politiet i Laos og Thailand, slik at han kan straffefølges?

BEGRUNNELSE:

Den 11. april kunne man i Dagbladet lese om norske Nerid Høiness, som ble drept i byen Vang Vieng i Laos den 9. januar i år. Politiet i Laos mener Nerid ble kvalt og slått i hjel på rommet på pensjonatet der hun bodde med kjæresten, som politiet mener står bak drapet. Etter å ha mishandlet Nerid, skal kjæresten ha stivet opp liket med bambusstenger, og festet kvinnen til motorsykkelen sin, før han deretter kjørte ut i jungelen og dumpet henne som søppel.

Japaneren politiet mener står bak drapet, er etterlyst internasjonalt i samtlige land i verden, for å ha drept den norske kvinnen. Imidlertid opplever Nerids familie at verken Utenriksdepartementet eller norsk politi er villige til å hjelpe politiet i Laos for å sørge for at den antatte drapsmannen blir straffeforfulgt. Familien har forsøkt å komme i kontakt med politiet i Laos som etterforsker drapet, og har samtidig innhentet informasjon som de har gitt til norsk politi som kan være avgjørende for etterforskningen. Familien hadde flere konkrete og detaljerte opplysninger som viste hvor den etterlyste mannen oppholdt seg. Politiet i Laos pågrep imidlertid ikke mannen, og ville ha informasjonen direkte fra norsk politi.

Familiens håp var at norske myndigheter ville sende informasjonen videre til politiet i Laos og Thailand. Imidlertid viderebringer hverken UD eller Kripos informasjon til Laos om mannen som er etterlyst for å ha drept Nerid Høiness. Deres begrunnelse for å stanse informasjonsutvekslingen er at det er dødsstraff i Laos, og de ønsker derfor ikke å viderebringe informasjon om den mistenktes oppholdssted som kan medføre pågrepelse. Dette til tross for at Laos ikke har utført dødsstraff siden 1988. Høiness' familie har fått klar beskjed om at UD ikke vil gjøre noe for at informasjonen om mannen som er internasjonalt etterlyst bli videresendt fra norske myndigheter til myndighetene i Laos og Thailand. Norske myndigheter holder således tilbake opplysninger som medfører at en person som er etterlyst for drap ikke blir pågrepet.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå inn i eller kommentere den konkrete saken som ligger til grunn for spørsmålet. Jeg merker meg at politiet har opplyst at informasjon om den mistenktes oppholdssted som kan medføre pågrepelse ikke videreformidles fordi det er dødsstraff i Laos.

Politiet har etter politiregisterloven adgang, men ikke noen plikt, til å utlevere opplysninger til andre lands myndigheter, blant annet som ledd i en straffesak. Det er politiet som må vurdere hvilken informasjon som kan og skal utleveres i den enkelte sak. Dette vil bero på en konkret vurdering, blant annet av om utleveringen er nødvendig og forholdsmessig. Hva opplysningene kan bli brukt til i det mottakende landet, vil være et relevant moment i denne vurderingen.

I denne saken har Norge foreløpig ikke mottatt noen rettsanmodning, men dersom dette mottas, vil den bli behandlet på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 1734**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 3. juni 2020 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Hvordan stiller statsministeren seg til at familieministeren slår fast at han ikke vil jobbe for å gjennomføre Stortingets vilje?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 26. mai vedtok Stortinget historiske endringer i bioteknologiloven. Stortingsflertallet gikk inn for å åpne for assistert befruktning for enslige, eggdonasjon, tidlig ultralyd for gravide og NIPT-test. Vedtakene ble gjort mot Kristelig Folkepartis stemmer. Til NRK senere samme dag uttalte barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad:

«Jeg har ikke noe ønske om at dette skal bli vedtatt. (...) Derfor kommer ikke jeg til å jobbe for at dette skal bli så raskt innført som Stortinget ønsker.»

Svar:

Regjeringen vil selvfølgelig arbeide for å iverksette de lovene Stortinget har vedtatt, og vil følge opp anmodningsvedtakene. For noen av vedtakene, som ikke har vært utredet tilstrekkelig, er det nødvendig å utrede nærmere hvordan de kan gjennomføres, slik det også ble uttalt fra Arbeiderpartiets talsperson under behandlingen av saken. Dette må gjøres for at endringene skal kunne gjennomføres på en forsvarlig måte, innenfor helsetjenestens ressursmessige rammer. Dette handler blant annet om konsekvenser for prioritering i helsetjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet arbeider nå med iverksetting av lovendringene og utredning av de spørsmålene som må vurderes nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1735**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 4. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Med tanke på smittevernregler i forbindelse med COVID-19, så har jeg erfart utfordringer ved sikkerhetskontrollene på lufthavner.

På hvilken måte ivaretas sikkerheten knyttet til sikkerhetskontrollene ved landets flyplasser?

BEGRUNNELSE:

Ved gjentatte tilfeller har jeg lagt merke til at det er veldig lav bemanning i sikkerhetskontrollen ved de to flyplassene jeg benytter meg av. Spesielt ved Stavanger Lufthavn Sola er det en minimal bemanning.

Sist søndag var det 15 minutters ventetid i sikkerhetskontrollen. I utgangspunktet er ikke dette et problem, men det utfordrer smittevernreglene når køen står langt utenfor portene inn til sikkerhetskontrollen.

Søndagskveld var det 3 ansatte på vakt, men det skulle bare ha vært 2. Dette var på et tidspunkt hvor det var 3 flyavganger med tilnærmet samme avgangstid.

I etterkant har jeg vært i kontakt med en tillitsvalgt for personalet i sikkerhetskontrollen.

Han kunne fortelle at denne søndagen var en "bra" dag etter omstendighetene da de var 3 istedenfor de planlagte 2 ansatte, samtidig som de også fikk fatt på en ekstra ansatt fra en annen posisjon som kunne bidra til å ta unna køen.

Ikke lenge etter at jeg reiste gjennom kontrollen var det også en passasjer som fikk et illebefinnende, det gikk heldigvis bra i dette tilfellet.

Hadde det bare vært 2 sikkerhetskontrollører på jobb kunne dette ha vært meget utfordrende.

Den tillitsvalgte kan fortelle at det i disse tider, når et stort antall av de ansatte er permitterte legges økt press på de resterende ansatte og det til tider må gjøres unntak

på bestemmelser i Arbeidsmiljøloven for at hjulet skal gå rundt.

De har også generelt en redusert bemanning over hele flyplassen, hvor de normalt er minimum 2 i alle posisjoner nå er redusert til 1 som igjen kan skape utfordringer skulle andre hendelser oppstå på flyplassen.

Svar:

Virusutbruddet har ført til et sterkt fall i flytrafikken. I en slik situasjon må vi ha forståelse for at lufthavnene tilpasser bemanningen til passasjermengden på lufthavnene. Samtidig er jeg opptatt av at lufthavnene følger opp de nasjonale smittevern rådene og ellers ivaretar sikkerhetsregelverket.

I rollen Samferdselsdepartementet har som myndighet for luftfarten, har jeg lagt spørsmålet fra Langholm Hansen fram for Luftfartstilsynet. Jeg har også lagt spørsmålet fram for Avinor AS (Avinor), i egenskap av rollen Samferdselsdepartementet har som forvalter av det statlige eierskapet i Avinor.

Luftfartstilsynet viser i sitt innspill til at sikkerhetskontrollen på norske flyplasser blir gjennomført i henhold til gjeldende regelverk, og at det er foretatt noen justeringer i måten sikkerhetskontrollene blir gjennomført på for å ivareta smittevernet. Justeringene har tatt utgangspunkt i en felles europeisk tilnærming, som også ivaretar de norske smittevernanbefalingene. Hensynet til smittevern fører til at kontrollen tar noe lengre tid enn vanlig.

Avinor viser i sitt innspill til at selskapet har tett dialog og samarbeid med nasjonale og internasjonale myndigheter for å sikre at Avinors lufthavner til enhver tid har tilpassede smittevernstiltak for å ivareta passasjerer og de ansatte. Smittevernstiltakene vil være basert på føringer fra nasjonale helsemyndigheter. Avinor kjenner ikke til at det har forekommet smitteoverføring mellom ansatte eller reisende og ansatte i selskapets sikkerhetskontroller etter at pandemisituasjonen oppsto. Avinor vil også fortsette med å forbedre veiledningen til reisende og ansatte, samt fortsette med andre tiltak for ytterligere å redusere smittefaren.

Avinor opplyser at det er en løpende dialog med leverandørene av sikkerhetskontrolltjenestene for å finne rett bemanning og løse de oppgavene som til enhver tid oppstår. Enkelte ganger er det mer kø enn normalt eller det oppstår uforutsette hendelser. Avinor arbeider med å håndtere slike situasjoner både i planleggingen av bemanningen og gjennom å justere prosessene.

Avinor opplyser at selskapet arbeider kontinuerlig for å sikre god vekting mellom kostnadseffektiv drift og ivaretagelse av regelverket. Så langt det har vært formålstjenlig har Avinor gjort tilpasninger i prosessen og ressursbruken for å møte de endrede rammene virusutbruddet har påført selskapet. Avinor viser til at dette har vært nødvendig for at selskapet skal kunne bidra til en levedyktig luftfart i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1736

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 4. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva er status med overføringen av de ikke statlige flyplassene til fylkeskommunene?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regionreformen ble det vedtatt at de ikke-statlige flyplassene skulle overføres til fylkene. Jeg kjenner til at Trøndelag fylkeskommune har sagt nei til å overta flyplassen på Ølandet. Men jeg kjenner ikke status for de andre flyplassene.

Svar:

Samferdselsdepartementet inngikk i 2015 femårige tilskuddsavtaler med Notodden lufthavn, Stord lufthavn og Ørland kommune. Avtalene hadde virkning fra og med kalenderåret 2016 til og med kalenderåret 2020. Av de respektive fylkeskommunene er det kun Vestfold og Telemark fylkeskommune som har takket ja til å tre inn i gjeldende avtaleforhold, og som dermed overtok ansvaret for dette fra 1. januar 2020. Vestland fylkeskommune og Trøndelag fylkeskommune vil overta tilskuddsansvaret for henholdsvis Stord lufthavn og Ørland lufthavn fra

1. januar 2021, når de gjeldende tilskuddsavtalene med Samferdselsdepartementet utløper.

SPØRSMÅL NR. 1737

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 3. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Nattogene ble stanset i forbindelse med utbruddet av covid-19.

Er det gjort noen vurdering av om det å reise med nattog kan være bedre ut i fra smittehensyn enn å reise med fly eller dagtog, og vil statsråden sørge for en gjenåpning av nattogene dersom det viser seg at det er mindre fare for smitte ved å ta nattog enn fly/dagtog?

Svar:

Som følge av koronautbruddet og regjeringens smitteverntiltak, ble antallet personer som reiser med tog sterkt redusert, med et påfølgende fall i togselskapenes billettinntekter. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å sørge for at et grunnleggende togtilbud kan opprettholdes med færre reisende og i tråd med veileder for smittevern i kollektivtransport.

Etter hvert som smitteverntiltakene er blitt lempet på, er antallet togavganger økt til et tilnærmet normalt

tilbud rundt de store byene. Antallet avganger er også økt på enkelte andre lokal- og regionalavganger for å kunne håndtere personer som skal reise til skole eller jobb. Etterspørselen etter reiser på fjerntogstrekningene er fremdeles svært beskjeden, og togoperatørens vurderinger er at det er tilstrekkelig med et begrenset antall avganger på dagtid for å dekke forventet etterspørsel. Det er ikke gjort en vurdering av hvorvidt nattog kan være bedre ut ifra smittevernhensyn enn å reise med fly eller dagtog.

Det er trygt å reise med toget. Regjeringen legger til rette for at togselskapene kan oppfylle kravene til blant annet avstand mellom passasjerer i tråd med veileder for kollektivtrafikken. I fjerntogene har togoperatørene gode rutiner for å sikre tilstrekkelig avstand siden togene er plassregulert, og antall plasser som tilbys i salgssystemet tar høyde for normer for smittevern. Regjeringen vurderer fortløpende om rutetilbudet er tilpasset antall reisende, herunder gjenopptakelse av nattogavgangene.

På denne bakgrunn er det ikke nødvendig å gjenoppta avganger med nattog av smittevernhensyn.

SPØRSMÅL NR. 1738

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 8. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at BIO-midler, som er øremerkede midler til innkjøp av kompetanse og lønn til ansatte etter klare opplæringsplaner ikke skal regnes som omsetning når kompensasjonsmidler beregnes?

BEGRUNNELSE:

Grundere som får BIO-midler og kommunale krisemidler til smitteverntiltak blir avkortet kompensasjonsordningen tilsvarende den totale summen av midler. Dette vil gjøre at langt flere blir permittert, og flere bedrifter ikke vil komme seg gjennom krisen.

Svar:

Kompensasjonsordningen for næringslivet er en midlertidig nødhjelp i en krise. Ordningen er standardisert og avgrenset for blant annet å unngå misbruk og slik at flest mulig søknader skal kunne håndteres gjennom automatisert saksbehandling. Rask utbetaling har vært prioritert fremfor millimeterrettferdighet. En av måtene å sikre at hjelpen kommer frem dit behovet er størst, har vært å sette krav til omsetningsfall i den aktuelle perioden, og at tilskudd etter den midlertidige kompensasjonsordningen ikke skal komme på toppen av andre offentlige tilskudd som er ment å erstatte tapt inntekt.

Hvilke offentlige tilskudd som er gitt som «erstatning for inntekt», og dermed skal regnes med i foretakets omsetning, beror på en konkret vurdering av det enkelte til-

skuddet. Skatteetaten har imidlertid allerede gjort en generell vurdering av hvorvidt midler til å dekke opplæring av og kompetanseheving for ansatte, herunder støtte gjennom ordningen for Bedriftsintern opplæring (BIO-ordningen), skal regnes som «erstatning for inntekt». Skatteetaten har kommet til at slike tilskudd ikke skal anses som inntekt til erstatning for inntekt i kompensasjonsordningen. Tilskudd fra BIO-ordningen vil dermed ikke føre til redusert tilskudd fra ordningen.

Skatteetaten har redegjort for en rekke avklaringer på hjemmesiden til kompensasjonsordningen, <https://kompensasjonsordning.no/avklaringer>. Denne oppdateres jevnlig, med nye avklaringer og eksempler når man finner at det er behov for det.

SPØRSMÅL NR. 1739

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 3. juni 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at arrangører av arrangementer som Dyrsku'n i Seljord, som samler store folkemengder etter at smittevernregelverket opphører 1. september, får en snarlig avklaring på om arrangementet kan gjennomføres eller ikke i 2020?

BEGRUNNELSE:

Koronasituasjonen har ført til avlyste arrangementer over hele landet den siste tida. Foreløpig har vi et regelverk for smittevern som gjelder fram til 1. september. Det er bra med forutsigbare retningslinjer arrangører kan forholde seg til.

Desto vanskeligere er det med mangel på forutsigbarhet for arrangementer som avholdes etter 1. september, for eksempel Dyrsku'n i Seljord. Dette er et stort arrangement som krever mye planlegging og som har store økonomiske konsekvenser for arrangørene, lokalt næringsliv, frivilligheten og andre.

Dyrsku'n i Seljord har blitt arrangert i over 150 år, og samler opp mot 100 000 mennesker den andre helga i september. Arrangementet er en spydspiss for norsk matproduksjon og landbruk, og har store ringvirkninger i hele regionen, blant annet for lokalt næringsliv og frivilligheten. Grunnet koronaviruset vet ikke arrangørene

om det kan arrangeres noen dyrsku i år. Det er en uvisshet som er krevende å leve med, også økonomisk.

Det er viktig at Dyrsku'n, og andre arrangører, raskest mulig får beskjed om hvilke retningslinjer som gjelder, slik at de kan vurdere om det er grunnlag for å gjennomføre arrangementet eller om arrangementet bør avlyses. Dette vil gi den forutsigbarheten som trengs for å ta kloke avgjørelser, redusere økonomisk tap og sikre at arrangementene eventuelt kan komme sterkere tilbake i 2021.

Svar:

Koronapandemien og tiltak for å begrense smitte har medført konsekvenser på mange områder i samfunnet, også for landbruks- og matsektoren. Begrensninger i arrangementsstørrelse er et nødvendig smittebegrensnings tiltak, og har allerede medført mange avlyste arrangementer over hele landet.

Gjeldende smittevernregler gjelder til og med 31. august. Per i dag er det ikke tillatt med mer enn 50 personer ved arrangement på offentlig sted. Det er for tidlig nå å konkludere med hva som vil være gjeldende maksimal arrangementsstørrelse etter 1. september. Selv om det fremover blir endringer i maksimalt antall personer ved arrangementer, vil trolig kravet om å legge til rette for minst en meters avstand gjelde hele 2020. Det innebærer

at arrangører uansett må innrette sitt arrangement slik at denne avstanden kan opprettholdes, uavhengig av maksimal arrangementsstørrelse.

Siden spørsmålet ble stilt av stortingsrepresentanten Sem-Jacobsen har Dyrsku'n valgt å avlyse årets arrangementet. I den sammenheng har jeg ved to anledninger

hatt møte med arrangøren av Dyrsku'n. Jeg syns for øvrig det er leit at det tradisjonsrike arrangementet for første gang siden 1866 ikke skal arrangeres.

Når det gjelder andre arrangementer, så tar jeg med meg behovet for avklaringer videre inn i regjeringens arbeid med restriksjoner som følge av koronapandemien.

SPØRSMÅL NR. 1740

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 4. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Er konklusjonene fra rapporten til Georg Eckert Institute for International Textbook Research om innholdet i palestinske skolebøker kjent for utenriksministeren, og hvis så er tilfellet:

Hvordan følges dette nå opp i Utenriksdepartementet?

BEGRUNNELSE:

Det har i flere år kommet rapporter om kritikkverdig innhold i en del undervisningsmaterieell som benyttes i det palestinske skolesystemet. Det er snakk om glorifisering av voldsutøvelse, martyrdom og terror. Indoktrinering av små barn til vold er brudd på barns grunnleggende rettigheter. Det er også svært ødeleggende for fredsprosessen og demokratiutviklingen i regionen. Norge har i mange år bidratt med midler til det palestinske skolesystemet, i likhet med mange andre land slik som Storbritannia. Det britiske Department for International Development tok initiativ til en granskning av palestinsk undervisningsmaterieell som skulle gjennomføres av Georg Eckert Institute for International Textbook Research.

I forbindelse med behandlingen av budsjettet ba stortingsflertallet regjeringen redusere eller holde tilbake økonomisk støtte til de palestinske selvstyremyndighetene dersom de ikke sørger for tilfredsstillende utbedringer i skolemateriellet innen rimelig tid. Regjeringen ble bedt om å komme tilbake til Stortinget med en tilbakemelding om resultatene fra granskningen fra Georg Eckert Institute på egnet vis så snart disse foreligger, og gjøre greie for videre håndtering av saken. Det er undertegnedes forståelse at rapporten fra Georg Eckert Institute ville ferdigstilles i løpet av våren.

Svar:

Gjennomgangen av det palestinske skolepensumet fra Georg Eckert Institute for International Textbook Research (GEI) er bestilt av EU. Koronapandemien har komplisert GEIs arbeid, men de forventer å ferdigstille sluttrapporten i november/desember 2020.

Utenriksdepartementet følger opp spørsmålet om pensumet overfor palestinske selvstyremyndigheter i tråd med merknadene til flertallet i Utenriks- og forsvarskomiteens innstilling om statsbudsjettet for 2020. Blant annet har regjeringen, i påvente av GEIs sluttrapport, holdt tilbake utbetalingen av mer enn halvparten av årets planlagte sektorstøtte til utdanning. Utbetaling av disse midlene vil være avhengig av tilstrekkelig vilje og evne hos palestinske selvstyremyndigheter til å forbedre pensum.

I mitt møte med den palestinske statsministeren Mohammad Shtayyeh i Ramallah 20. februar i år kommuniserte jeg regjeringens syn i saken, og understreket at manglende forbedringer i skolepensumet vil kunne medføre budsjettmessige konsekvenser for fremtidig norsk bistand. Videre har det norske representasjonskontoret i Al Ram informert palestinske selvstyremyndigheter om mulig tilbakeholdelse av økonomisk støtte hvis man ikke ser positive endringer i det palestinske pensumet innen rimelig tid.

Norge tok opp saken i et møte med den palestinske utdanningsministeren 15. mai. Det er dessuten tett kontakt mellom Norge og andre givere til utdanningssektoren i Palestina. Norge deltok, sammen med andre givere, på et møte med den palestinske utdanningsministeren om reform av det palestinske skolepensumet 21. mai. Vi opplever at det er en god og tett dialog med palestinske utdanningsmyndigheter om spørsmålet. Noen endringer av pensum er allerede gjort av Palestinas egen komité for kvalitetskontroll av lærebøker.

Norsk bistand til utdanningssektoren i Palestina går ikke til skolebøker eller annet undervisningsmaterieell. Norges støtte er en del av et større program som omfatter givere fra flere land. Programmet sørget i 2019 bl.a. for

bygging av 220 nye klasserom og 63 nye offentlige skoler, mens fem skoler for yrkesutdanning ble pusset opp. Prioritering av utdanning er i tråd med hovedprinsippene for norsk bistand.

SPØRSMÅL NR. 1741

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 5. juni 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Gjennom mange år både i revidert budsjett og over det ordinære budsjettet er det blitt bevilget penger til «ekstra studieplasser» innen IKT.

Har statsråden en samlet oversikt over hvor mange ekstra IKT-studieplasser det formelt har blitt bevilget penger til siden 2013 og fordelingen av disse på ulike studieretninger og fag, hvor mange IKT-studieplasser som universitetene og høyskolene faktisk har opprettet siden 2013, og kan statsråden fremskaffe oversikt over hvilke studieplasser som eventuelt er blitt opprettet i stedet?

Svar:

Når Kunnskapsdepartementet tildeler midler til øremerkede studieplasser, gjøres det enten til et spesifikt stu-

dieprogram, eller en fagretning. De fleste studieplassene som har blitt bevilget innenfor IKT har vært øremerket "IKT-relaterte fag" eller tilsvarende. Dette er en ganske bred kategori som omfatter blant annet matematiske fag med særlig relevans for IKT, naturvitenskapelige fag som informatikk, samfunnsvitenskapelige fag som informasjonsvitenskap, og teknologiske fag som for eksempel dataingeniør. Universitetene og høyskolene kan dermed selv vurdere hvilke studieprogram innenfor denne fagretningen det er mest hensiktsmessig å øke opptaket på. Det er universitetene og høyskolene som har ansvaret for å dimensjonere egne studietilbud innenfor gjeldende rammebevilgning. De skal både ta hensyn til samfunnets kompetansebehov og studentenes ønsker.

Tildelte studieplasser innenfor IKT-relaterte fag:

År	2015	2016	2017	2018	2019	Total-sum
Studieplasser	45	265	750	500	30	1 590

Når det gjelder antallet IKT-studieplasser som universitetene og høyskolene har opprettet, tar vi utgangspunkt i hvor mange flere studenter de har tatt opp til IKT-relaterte fag. Dette tallet er basert på et utvalg av IKT-utdanninger som er satt sammen av Norsk senter for forskningsdata (NSD) med tall fra Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Utvalget dekker IKT-relaterte fag med de tilgjengelige dataene i DBH. I tillegg kan det være andre studieprogrammer som inkluderer IKT-relevante emner som den tilgjengelige statistikken ikke fanger opp.

Antallet studenter som blir tatt opp til en IKT-relatert utdanning hvert år, har økt med 1 814 studenter fra 2015 til 2019. Universiteter og høyskoler tar altså opp flere nye studenter årlig til IKT-relaterte fag enn de totalt 1 590 studieplassene som det er bevilget nye midler til i perioden.

SPØRSMÅL NR. 1742**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 3. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Regjeringen har besluttet å delta i evakueringen av sårbare asylsøkere fra Hellas dersom 8 til 10 andre land faktisk evakuerer noen ut. I Stortinget i går sa statsråden at det kun er 2 land som har gjort det til nå. Andre kilder viser et høyere tall.

Hvilke kilder bygger regjeringen sine fakta på og på hvilket steg i evakuerings-prosessen mener Regjeringen tellingen skal foregå?

Svar:

Regjeringen har gitt uttrykk for at vi kan bidra til det foreliggende relokaliseringsinitiativet når minimum 8–10

land, som har sagt seg villig til å relokalisere, faktisk gjennomfører den relokaliseringen de har gitt tilsagn om.

I følge Europakommisjonen er det nå 10 land som har sagt seg villig til å relokalisere fra Hellas. Innenfor rammen av dette relokaliseringsinitiativet er det kun to land som faktisk har relokalisert asylsøkere fra Hellas; Luxembourg og Tyskland. Kun Luxembourg har relokalisert det antallet som de har sagt at de skal relokalisere, 12 personer. Tyskland skal ha relokalisert 47 personer.

I tillegg har sveitsiske og britiske myndigheter opplyst om at de vil ta imot enslige

mindreårige asylsøkere fra Hellas i henhold til Dublinforordningen, på grunnlag av familietilknytning til disse landene.

SPØRSMÅL NR. 1743**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos****Besvart 4. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at bruken av omvendt voldsalarm øker, slik at færre ofre for vold og trusler må leve et liv i skjul og frykt?

BEGRUNNELSE:

På NRK kunne vi den 27. mai 2020 lese at til tross for at både riksadvokaten og flere justisministre har bedt om økt bruk av såkalt «omvendt voldsalarm», har denne bare blitt brukt 26 ganger de siste syv årene.

Ved bruk av omvendt voldsalarm må domfelte gå med en lenke rundt ankelen som sender regelmessige posisjoner til politiet. Den som er dømt til å gå med en slik lenke har videre fått et forbud mot å oppholde seg i visse områder, og hvis domfelte beveger seg inn i forbuds-sonen, går alarmen hos politiets operasjonssentral. Mens det vanligste hittil har vært at det er den som er truet som har fått det som kalles en trygghetsalarm, innebærer altså bruken av omvendt voldsalarm at det er den som truer, som må ta belastningen. Belastningen flyttes således over

fra offeret, til den som truer, og bidrar til å hindre at ofre for trusler må leve i skjul og frykt. Slik flyttes byrden bort fra fornærmede, som i langt større grad kan leve et normalt liv.

Denne typen fotlenke ble mulig å ta i bruk allerede i 2013. Siden da har riksadvokaten og tidligere justisministre oppfordret politi og domstoler til å bruke den omvendte voldsalarmen. Politikamre landet rundt har slike alarmer tilgjengelige, men dessverre ligger mange av dem ubrukte på lager. Dette til tross for at politiet selv sier de har gode erfaringer med bruken av fotlenken, og viser til at den ofte fører til at man får brutt et mønster. Politiet sier at også etter at man har sonet ferdig med lenken, ser man at det ikke blir nye brudd på besøksforbudet.

Det er svært skuffende at omvendt voldsalarm brukes i så liten utstrekning, når vi vet hvilken trygghet den kan gi for dem som lever i skjul og frykt fordi de utsettes for trusler. Særlig skremmende er det å se hvor lite omvendt voldsalarm blir brukt, når dette ses i sammenheng med at vold i nære relasjoner er noe politiet ofte må forholde seg til. Eksempelvis viser politiets 2018-tall 4000 journalfør-

te partnervoldssaker, og tall fra SSB viser at fra 2012 til og med 2018 ble det anmeldt 22.410 tilfeller av mishandling i nære relasjoner.

Myndighetene har plikt til å sørge for at de som er utsatt for vold får beskyttelse, og i mange av disse tilfellene er det nærliggende å anta at omvendt voldsalarm ville kunne være avgjørende for tryggheten til fornærmede.

Svar:

Regjeringens klare mål, er å redusere omfanget av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner, vold som i sin ytterste konsekvens kan føre til tap av menneskeliv.

Mange utsatte for vold i nære relasjoner lever med alvorlige trusler. De senere årene er det derfor iverksatt en rekke tiltak for å styrke politiets arbeid med forebygging og bekjempelse av denne kriminaliteten. Kontaktforbud med elektronisk kontroll (omvendt voldsalarm) er, som representanten viser til, ett av flere verktøy politiet kan benytte. Ordningen er ikke bare et effektivt virkemiddel som øker sikkerheten til den som er utsettes, men flytter også byrden fra offeret til den som utøver truslene.

Når det gjelder spørsmålet om bruken av omvendt voldsalarm, har jeg fått opplyst fra Politidirektoratet at det pr. 1. april 2020 er lagt ned påstand om bruk i til sammen 50 saker. På samme tidspunkt er 12 personer utstyrt med alarmer. Dette er en markant økning bare siden årsskiftet, noe jeg ser som en positiv effekt av den innsatsen

Riksadvokaten og Politidirektoratet har gjort for å øke kunnskapen om omvendt voldsalarm.

Tallet kan imidlertid fremdeles synes lavt, og vi har dessverre begrenset kunnskap om årsakene til dette.

En evaluering av hvilke forhold som hemmer og fremmer bruken av omvendt voldsalarm vil imidlertid foreligge i løpet av kort tid. Den er finansiert av departementet, og vil kunne gi oss et godt grunnlag for å vurdere hvordan vi legger opp arbeidet fremover.

I motsetning til besøksforbud som kan ilegges i forebyggende øyemed, idømmes omvendt voldsalarm som et rettighetstap etter straffeloven § 57. Som et mulig tiltak for å øke bruken vurderer vi nå muligheten for å åpne for bruk av omvendt voldsalarm også ved straffeprosessuelt besøksforbud. Dette vil kunne senke terskelen for bruk og gjøre omvendt voldsalarm lettere tilgjengelig som beskyttelsestiltak.

Avslutningsvis vil jeg nevne at regjeringen nå har under utarbeidelse en egen handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Handlingsplanen har som målsetting å videreutvikle og konsolidere arbeidet mot vold i nære relasjoner. Planen skal legge til rette for gjennomføringen av helhetlig og samordnet politikk, der viktige komponenter skal være forebygging, bistand og beskyttelse, straffeforfølgning, kunnskap og kompetanse. Planen vil bli lagt frem høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 1744

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo

Besvart 2. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil finansministeren bekrefte at Stavanger kan innføre en kommunal garantiordning for unge førstegangsetablere, og når kan man vente seg en avklaring?

BEGRUNNELSE:

Bankenes krav om femten prosent egenkapital gjør det krevende for mange unge førstegangskjøpere å få boliglån, med mindre man har foreldre som kan stille opp som garantister.

Stavanger kommune har derfor, etter forslag fra Stavanger Høyre, vedtatt at de ønsker en kommunal ga-

rantiordning for førstegangskjøpere – hvor kommunen garanterer for egenkapitalkravet.

Målgruppen er unge med jobb og betjeningsevne, som ikke enda har opparbeidet seg tilstrekkelig egenkapital. Målet er å styrke Stavangers attraktivitet for unge i etableringsfasen og redusere sosiale forskjeller på boligmarkedet.

Stavanger kommune har i henvendelse til Finansdepartementet bedt om avklaring på at de har anledning til å utstede slike garantier, om det vil kreve konsesjon og om det vil være innenfor boliglånforskriften.

Svar:

Stavanger kommune ba i brev 17. september 2019 Finansdepartementet om å vurdere en skissert kommunal boligfinansieringsordning for unge førstegangsetablerere. I brevet ba kommunen spesielt om departementets vurdering av tre problemstillinger:

- Kommunens anledning til å utstede garantier for oppfyllelse av egenkapitalkrav.
- Hvorvidt en kommunal garantiordning vil kreve konsesjon, og ev. mulighet for å søke dispensasjon fra konsesjonskrav.
- Om en kommunal garantiordning vil utfordre formålet med boliglånsforskriften og nasjonal politikk.

Finansdepartementet har i dag sendt et brev til Stavanger kommune med departementets vurdering av de ovennevnte problemstillingene.

De juridiske rammene for hva kommunene kan garantere for, er gitt i kommuneloven § 14-19, og ligger innenfor Kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvars-område. De juridiske rammene er nærmere omtalt i Prop. 46 L (2017-2018) Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). Etter bestemmelsen i kommune-loven kan kommuner og fylkeskommuner ikke stille kausjon eller annen økonomisk garanti for virksomhet som drives av andre enn kommunen eller fylkeskommunen selv, hvis garantien innebærer en vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet. Å stille garanti for boliglån til privatpersoner ved kjøp av bolig, vil etter Kommunal- og moderniseringsdepartementets vur-

dering ikke være omfattet av forbudet mot næringsvirksomhet. Etter deres vurdering er det også lite sannsynlig at garantier for den type beløp det er snakk om i den skisserte ordningen, vil innebære vesentlig økonomisk risiko for kommunen. Dersom ordningen skulle få et stort omfang, vil spørsmålet om garantiene innebærer en vesentlig økonomisk risiko, kunne måtte vurderes på nytt.

Garantistillelse er i utgangspunktet konsesjonspliktig finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven § 2-1 annet ledd bokstav a. Finanstilsynet har i brev 11. september 2019 til Finansdepartementet lagt til grunn at kommuner under visse forutsetninger kan stille garanti etter unntaket i finansforetaksloven § 2-1 tredje ledd bokstav a. Finansdepartementet legger til grunn at kommunen vurderer egen virksomhet opp mot finansforetakslovens regler, og ved behov sender en søknad til Finanstilsynet.

Boliglånsforskriften skal bidra til en mer bærekraftig utvikling i husholdningenes gjeld gjennom å sette rammer for bankenes utlånspraksis. Forskriften setter bl.a. grenser for hvor stort et lån kan være i forhold til boligens verdi (maksimal belåningsgrad). Forskriften § 6 åpner for at bankene i beregningen av belåningsgraden kan supplere boligens verdi med betryggende tilleggssikkerhet i form av pant i annen fast eiendom, kausjon eller garanti. Forskriften setter ikke begrensninger for hvem som kan stille garanti, utover at garantien skal være betryggende. Forskriften er derfor ikke til hinder for en kommunal garantiordning som Stavanger kommune skisserer.

SPØRSMÅL NR. 1745

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 8. juni 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å forhindre at flere unge faller utenfor arbeidslivet som følge av økonomisk krise og økt ledighet?

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er viktig å forhindre at unge faller utenfor arbeidslivet. Unge er en gruppe i samfunnet som erfaringsmessig rammes hardt i nedgangstider fordi de har mindre ansiennitet og jobberfaring. I tillegg ser vi at mange av bransjene som ble ram-

met tidlig og hardt som følge av koronapandemien, har mange unge ansatte, gjerne i deltid og med kort ansiennitet. Det gjelder for eksempel butikkarbeid og hotell- og restaurantbransjen. Etter hvert har også andre bransjer og grupper blitt rammet, og nye ledige er aldersmessig mer jevnt fordelt enn i starten.

Samfunnet er i ferd med å åpnes opp igjen og ledigheten avtar, selv om nivået fortsatt er svært høyt. Et av de viktigste målene for den økonomiske politikken i tiden fremover er å få ned køen av arbeidsledige og permitterte som har oppstått som resultat av virusutbruddet. Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å motvirke de uheldige

virkningene av koronapandemien, og flere virkemidler foreslås nå. Jeg kan blant annet nevne mulighetene til å ta opplæring uten å miste dagpengene. Videre foreslår regjeringen et utdanningsløft og å innføre en ny og midlertidig lønnsstøtteordning som skal bidra til at flere kommer raskere tilbake i arbeid. Dette vil også hjelpe mange av de unge som er blitt ledige i denne perioden.

Unge uten fullført videregående opplæring og unge med helsemessige og sosiale utfordringer er imidlertid spesielt utsatte. De som er i ferd med å avslutte skolegang og studier, vil trolig møte et langt vanskeligere jobbmarked enn forventet for bare få måneder siden.

Regjeringen har derfor over lengre tid vært opptatt av å hjelpe denne gruppen over i arbeid, bl.a. gjennom NAVs ungdomsinnsats og forsterket oppfølging av unge på arbeidsavklaringspenger (AAP). Regjeringens inkluderingsdugnad er også en viktig innsats, blant annet overfor unge med hull i CV-en.

Gitt den spesielle situasjonen kan det likevel være behov for å forsterke virkemidlene overfor ungdomsgruppen. Jeg vil følge utviklingen for denne gruppen nøye og kommer tilbake til Stortinget med en samlet vurdering av situasjonen for ungdom i Prop. 1 S (2020–2021).

SPØRSMÅL NR. 1746

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 18. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å fjerne utseilingskravet fra rederiskatteordningen, nettolønnsordningen og sjømannsfradraget?

BEGRUNNELSE:

Rederiskatteordningen, tilskuddsordningen (nettolønnsordningen) og særfradraget til sjøfolk (sjømannsfradraget) har alle til formål å styrke konkurransekraften til både norske sjøfolk og maritime bedrifter. Disse rammevilkårene er et grunnlag for nærskipfarten langs norskekysten. For å kunne omfattes av ordningene må rederiet og sjøfolkene oppfylle en rekke krav. Et av kravene som ligger til grunn for rederiskatteordningen og sjømannsfradraget er at skipet må være «i fart». For at et skip skal være «i fart» ligger det til grunn at skipet må oppfylle en utseilt distanse på 30 nautiske mil, jf. FSFIN§ 6-61-1 d). Etter det denne representanten kjenner til sier hverken lov, forarbeider eller forskrift noe om hvordan "utseilt distanse" skal forstås. Imidlertid tolker Skattedirektoratet nå at skipet må oppnå seilingskravet 2/3 av driftsåret. I tillegg legger de føringer på hvordan rederiene skal måle utseiling og transportoppdraget.

Denne nye tolkningen skaper etter det denne representanten erfarer stadig flere utfordringer for rederiene i nærskipfarten. Flere rederier, spesielt innen havbrukssektoren, har fått varsel om utkastelse av rederiskatteordningen. Følgelig mister de ansatte da retten til sjømannsfradrag, rederiet mister tilskuddordningen, og får store

tilbakebetalingskrav. Rederier risikerer en straffeskatt på opptil 60 % inntil 10 år tilbakevirkende i tid. I tillegg kommer et tilbakebetalingskrav innen nettolønn og mulig tilbakebetalingskrav for ansatte sjøfolk. En slik situasjon vil kunne ende med at selskapene går konkurs. Det vil heller ikke være lønnsomt å drifte med fartøy under NOR-flagget og virksomheten vil kunne bli flagget ut med tilhørende tapt aktivitet og verdiskaping langs kysten. Da vil både opplæringsstillinger gå tapt og antall sysselsatte sjømenn i Norge reduseres. Å fjerne utseilingskravet fra ordningene vil bidra til å sikre nærskipfarten, den maritime næringsen langs kysten og norske sjøfolk i nærskipfarten.

Svar:

Skattedirektoratets uttalelse av 10. april 2019 innebærer en fortolkning av gjeldende rett, basert på foreliggende rettskilder.

Rederiskatteordningen ble innført i 1996 for å bedre rammevilkårene for norskeid, konkurranseutsatt sjøfartsvirksomhet. Ordningen skal motvirke at norske rederier utkonkurreres av utenlandske rederier med mer gunstige vilkår for beskatning. Dette hensynet gjør seg i mindre grad gjeldende for rederier med skip som opererer innenfor begrensede fartsområder i norske farvann. Det er derfor et krav at tillatte transportfartøyer innenfor ordningen må være i fart over et visst fartsområde. I Finansdepartementets forskrift til skatteloven regnes ikke fartøyer som driver virksomhet over et begrenset fartsområde som

«skip i fart» dersom utseilt distanse er under 30 nautiske mil i en tredjedel eller mer av året.

Begrepet «skip i fart» i rederiskatteordningen skal forstås på samme måte som tilsvarende begrep i bestemmelser om særskilt inntektsfradrag for sjøfolk i Finansdepartementets forskrift til skatteloven. Dette følger av forarbeidene til rederiskatteordningen, der det fremgår at selv om begrunnelsen for de to regelsettene ikke er den samme, skal avgrensningen foretas etter de samme kriteriene. For å unngå at eventuelle senere endringer i regelverket for sjømannsfradraget skulle få direkte virkning for rederiskatteordningen, ble avgrensningen for sistnevnte ordning inntatt i en egen bestemmelse.

Når det gjelder særskilt inntektsfradrag for sjøfolk, er skattelovforskriftens bestemmelser om skip i fart i praksis tolket slik at den utseilte distansen som må overstige 30 nautiske mil, er avstanden langs den direkte skipsleia fra turens utgangspunkt til det anløpsstedet som ligger lengst bort. Denne forståelsen fremkommer i en uttalelse fra Finansdepartementet av 2. desember 1998. Praksisen innebærer at anløp underveis og tilbaketur ikke skal regnes med i utseilt distanse. For rederiskatteordningen er den samme forståelsen tatt inn i Skattedirektoratets SkatteA-BC, fra og med 2017 /2018-utgaven, og i Skattedirektoratets uttalelse av 10. april 2019.

Finansdepartementet har ikke innvendinger til de rettslige vurderingene som er gjort av Skattedirektoratet.

En endring av rederiskatteordningen på punktet som er omtalt ovenfor ville innebære en utvidelse av ordningen. Endringen vil derfor måtte notifiseres til og godkjennes av ESA før den eventuelt kunne settes i verk. Det er tvilsomt om ESA vil godkjenne en rederiskatteordning uten fartsområdebegrensninger. Dagens ordning ble godkjent ved vedtak av ESA i desember 2017, og godkjenningen gjelder til og med 2027. Godkjenningen gjelder ordningen som en helhet. ESA har i notifikasjonsprosessen før vedtaket fra 2017 vurdert de ulike elementene i den norske ordningen, faktiske forhold ved den norske nærings- og andre forhold.

Rett til sjømannsfradrag er forbundet med tilskuddsordningen til sysselsetting av arbeidstakere til sjøs gjennom vilkår om at tilskuddsberettigede arbeidstakere må ha rett til sjømannsfradrag. En utvidelse av ordningen med sjømannsfradrag kan derfor få virkning for tilskuddsordningen. Tilskuddsordningen innebærer statsstøtte, men er godkjent av ESA som forenlig med EØS-avtalen. En utvidelse av ordningen gjennom utvidelse av sjømannsfradraget kan dermed kreve notifisering til og godkjenning av ESA.

SPØRSMÅL NR. 1747

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 5. juni 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Kan barne- og familieministeren garantere at den norske stat ikke har finansiert koranskoleopphold for norske barn?

BEGRUNNELSE:

Mandag 25.05 ble rapport fra ekspertgruppe om unge som etterlates i utlandet mot sin vilje overlevert til regjeringen. Flukt og frykt for barnevernet har vært gjennomgående tema i samtaler ekspertgruppen har hatt med foreldrene. Videre forteller mange av barna som har blitt sendt til utlandet mot sin vilje, at de har blitt sendt til koranskoler. Hvor de blant annet har blitt utsatt for sterk kontroll, vold, tortur, og blitt innestengt. Koranskoler forfekter verdier som ikke er forenlig med vestlige verdier og kultur. De er radikaliseringsinstitusjoner og er ikke et

alternativ til barnevernet. Samme dag som rapporten ble overlevert publiserte Aftenposten en oppfølgingsartikkel om to brødre i Oslo som etter mange år med lovbrudd og ungdomskriminalitet ble sendt til Irak av foreldrene, men med barnevernets bistand og betaling av flybilletter. Barnevernstjenesten har kjent til og i noen tilfeller som i dette støttet foreldrenes valg om å sende barna til utlandet. Fremskrittspartiet er sterkt kritisk til denne praksisen. Ikke minst for barnas beste. Dette er total omsorgssvikt og en praksis som hemmer integrering. Fremskrittspartiet forventer at arbeidet følges opp slik at dette ikke skjer igjen.

Svar:

Spørsmålet er beslektet med spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1723 fra samme representant. Som jeg understre-

ket i svaret på spørsmål nr. 1723, er det svært uheldig om barnevernet har bidratt til at barn og unge blir sendt til utlandet mot sin vilje. Barnevernet skal ikke under noen omstendighet bidra til at barn risikerer å bli utsatt for vold eller overgrep i forbindelse med utreise fra Norge. Ingen barn eller unge skal oppleve det.

Vi vet at noen familier har sendt barna sine ut av landet mot deres vilje, til institusjoner og skoler der det er avdekket menneskerettighetsbrudd og voldsbruk. Dette er svært alvorlig. Opphold ved institusjoner som utøver vold og ikke respekterer menneskerettighetene, kan ha de alvorligste konsekvenser for barnas helse og videre utvikling.

Jeg kan bekrefte at Bufetat ikke har bidratt til å finansiere koranskoleopphold. Det er imidlertid ikke mulig å utelukke at andre norske organer med viten og vilje kan ha kommet i skade for å bidra til å understøtte slike opphold økonomisk eller på annen måte. Med den kunnskapen vi

nå har om hva de unge kan bli utsatt for ved slike institusjoner, legger jeg til grunn at ingen offentlig myndighet, hverken kommunal eller statlig, bidrar til opphold på slike steder, men tvert om gjør alt de kan for å forebygge at dette skjer.

Representanten peker på at flukt fra barnevernet kan være en årsak til at unge etterlates i utlandet. Dette illustrerer at tillit er avgjørende for et godt oppfølgingsarbeid i familiene. Tillit er også viktig for at barnevernet skal kunne komme inn med hjelpetiltak før situasjonen eskalerer. Derfor har vi satt inn en rekke tiltak for å bedre kunnskapen i målgruppene om hva som er barnevernets rolle, og at tjenesten primært er en hjelpeinstans. Vi har også lagt til rette for kompetanseheving i barnevernstjenestene, slik at de ansatte på en best mulig måte kan tilpasse sitt møte og dialog med en stadig mer mangfoldig brukergruppe.

SPØRSMÅL NR. 1748

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 3. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre oppdeling av anbudet for Hålogalandsveien, og når vil Stortinget få seg forelagt proposisjonen for Hålogalandsveien?

BEGRUNNELSE:

Hålogalandsveien er et av Nord-Norges største samferdselsprosjekt gjennom tidene. Når de nye samferdselsløsningene står ferdig vil dette gi nye muligheter i Nord. Byggingen av veier og tunneler knyttet til Hålogalandsveien vil følgelig generere stor sysselsetting og aktivitet knyttet til anleggsbransjen.

12. mars i år ble Norge stengt ned for å kunne håndtere og stoppe spredningen av Corona-smitte. Selv om Norge har startet gjenåpning ser vi en økende bekymring for sysselsetning og verdiskapning også innenfor anleggsbransjen. Flere Norske entreprenører varsler at dersom det ikke igangsettes prosjekter som bransjen kan konkurrere på vil det bli enda mer permitteringer, oppsigelser, og på sikt konkurser som vil ramme næringen.

Det har vært kommunisert et sterkt ønske fra kommuner, Nordland Fylkeskommune, og fra anleggsbransjen selv om at anbudet på Hålogalandsveien deles opp

med det formål at Norsk anleggsbransje vil kunne delta i anbudskonkurransen. Stortingsflertallet var i transport- og kommunikasjonskomitéens Innst. 263 S (2019-2020) tydelige i sitt syn på fortsettelsen for prosjektet Hålogalandsveien og ba regjeringen legge til grunn en kontraktstrategi der utbyggingsprosjektet deles opp ved anbudsutlysning.

Før Coronasituasjonen oppsto var det høy aktivitet i den Norske økonomien der bruk av offentlige midler måtte balanseres opp mot det å ikke skape for høyt press i Norsk Økonomi. Nå er det ikke press i Norsk økonomi, det er krise. Det fordrer at en både tenker nytt og utradisjonelt og gjør alt en kan for sikre at igangsettelse av offentlige prosjekter rigges på den måten at det sikrer aktivitet for Norsk næringsliv.

Svar:

Samferdselsdepartementet arbeider nå med å utarbeide et grunnlag for en proposisjon til Stortinget om utbygging og finansiering av veiprojektet E10/rv 85 Hålogalandsveien i Nordland og Troms og Finnmark. I arbeidet gjøres det også vurderinger av kontrakt- og gjennomføringsstrategi for prosjektet. Jeg vil komme tilbake til spørsmålet

om kontrakt- og gjennomføringsstrategi når proposisjo-

nen legges frem for Stortinget. Jeg kan ikke si noe mer konkret om tidspunktet for når dette vil skje.

SPØRSMÅL NR. 1749

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 5. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Vil utenriksministeren ta initiativ overfor USA for å finne en ordning som sikrer at norske studenter og nordmenn med arbeidstillatelse i USA ikke utvises?

BEGRUNNELSE:

Ifølge flere oppslag i amerikanske medier er det fare for at USA som et corona-tiltak vil suspendere midlertidige visum for utenlandske arbeidere og for utenlandske studenter som gikk på college i USA.

Mer enn 85 000 innvandrere får H-1B-visum for fagarbeidere årlig. New York Times har rapportert at Trump vurderer å forhindre utstedelse av nye visa i visse sysselsettingsbaserte kategorier, inkludert H-1B-visum, samt avslutte Optional Practical Training-programmet, eller OPT, som lar utlendinger på studentvisum jobbe i USA i opptil tre år etter endt eksamen, avhengig av studieretning.

Svar:

Amerikanske myndigheter har over lengre tid vurdert tiltak for å øke sysselsettingen for amerikanske borgere. En dramatisk vekst i arbeidsledigheten i kjølvannet av COVID-19 aktualiserer ytterligere tiltak. Vi er kjent med at amerikanske myndigheter vurderer tiltak som vil begrense mulighetene for utenlandske borgere til å ta arbeid i USA, blant annet gjennom endringer i vilkårene for Optional Practical Training (OPT). OPT gir studenter rett til å kunne jobbe i USA i en periode etter endt utdanning på visse vilkår.

Vi har et tett og godt samarbeid med USA om konsultasjonsspørsmål og følger med på de amerikanske tiltakene. Samtidig er det viktig å huske at det er opp til hvert enkelt land å treffe beslutninger om regelverk for innreise og opphold. Dette gjelder for USA, som det også gjør for Norge.

H-1B-visum utstedes til spesialister i enkelte bransjer. I 2018 var det 84 norske borgere som fikk utstedt denne kategorien visum.

Disse ordningene er blitt innført for å ivareta bestemte amerikanske interesser, i første rekke tilgang til spesialisert utenlandsk arbeidskraft på viktige områder. En konsekvens av ordningen er at utenlandske spesialister, inkludert norske, har fått mulighet til å jobbe i USA. Når amerikanske myndigheter revurderer ordningene, må det antas at ulike nasjonale hensyn veies mot hverandre, inkludert det opprinnelige formålet med ordningene.

Hvis forutsetningene for OPT og betingelsene for H-1B-visum endres, kan det ikke utelukkes at norske borgere som omfattes av ordningen må avslutte sitt opphold tidligere enn planlagt. Det er usikkert hvor mange dette i så fall vil gjelde. Utenriksdepartementet og ambassaden i Washington vil følge med på den videre utviklingen i saken, og fortsette dialogen med amerikanske myndigheter om dette.

SPØRSMÅL NR. 1750**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 5. juni 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein****Spørsmål:**

Hvor mye har Norge bidratt med i bistand til Kina fra og med statsbudsjettet for 2014 og frem til i dag?

BEGRUNNELSE:

Kina er en økonomisk stormakt som Norge fortsatt gir bistandspenger til.

Svar:

Det totale utviklingssamarbeidet med Kina var i perioden 2014-2019 på 581,6 millioner kroner, fordelt slik over de ulike årene: 2014: 125,6 millioner kroner. 2015: 92,3 millioner kroner. 2016: 87,1 millioner kroner. 2017: 83,3 millioner kroner. 2018: 94,2 millioner kroner. 2019: 99,1 million kroner. Tallet for 2019 er basert på oppdatert informasjon fra Norads statistikkportal og omfatter alle aktører som utfører norsk utviklingssamarbeid.

Det tilsvarende tallet for perioden 2008-2013 var 809,8 millioner kroner.

Som del av innsatsen for å nå målet om å utrydde ekstrem fattigdom innen 2030, har regjeringen spisset og konsentrert det norske utviklingssamarbeidet. Fattigdomsorienteringen styrkes, og andelen av norsk bistand som går til de minst utviklede landene, særlig i Afrika sør for Sahara, trappes opp.

Utover dette er det viktig å videreføre samarbeidet med en gruppe land som på ulike måter er viktige for å nå

bærekraftsmålene, og som det er i norsk interesse å samarbeide med for å kunne løse noen av de store utfordringene i vår tid. Kina er blant disse.

Kina spiller en stadig mer sentral rolle i den regionale og globale utviklingen, og landet vil dermed også være viktig når det gjelder å finne løsninger på utfordringene vi står overfor. Dette gjelder ikke minst utfordringer knyttet til globale klimagassutslipp, miljøforurensing, bærekraftig matsikkerhet, biologisk mangfold, global helse og plast i havet. Disse kan ikke løses uten samarbeid med Kina.

Gjennom utviklingssamarbeidet fremmer vi kunnskap om og etterlevelse av menneskerettighetene i Kina, enten det gjelder kinesisk arbeidsliv, akademia, sivilt samfunn eller kulturliv. Vårt utviklingssamarbeid med Kina er primært rettet mot å støtte opp om samarbeidet mellom norske og kinesiske institusjoner, hvor Kina lærer av norsk forvaltning innen bærekraftig og inkluderende utvikling. Norske fagmiljøer har erfaring og kunnskap som Kina trenger, og Kina bidrar også selv inn i de fleste av prosjektene med Norge. Samarbeidet er også nyttig for Norge og for norske miljøer, som bygger nettverk og styrker sin internasjonale kompetanse.

Et eksempel er Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), som samarbeider med sentrale kinesiske landbruksinstitusjoner for å redusere miljøbelastningen fra kinesisk matproduksjon. Dette bidrar til at norskutviklet, klimasmart teknologi tas i bruk. Denne typen relasjoner legger også grunnlag for et godt omdømme for norsk kompetanse og produkter, også innen matproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1751**Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 4. juni 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at enkelte elever og klasser ikke får tilstrekkelig opplæring de siste ukene før skoleslutt, og er det i tråd med hva regjeringen signaliserte da man valgte å avlyse muntlig og skriftlig eksamen?

BEGRUNNELSE:

Denne uken sendte Kristiansund kommune ut en SMS til foresatte og varslet at alle 10. klassinger var «permittert» fra opplæring i skolen fra 3. juni. Begrunnelsen var blant annet at standpunkt karakterene var satt og at skriftlig og muntlig eksamen er avlyst, samt kommunen ønsket å

prioritere opplæring til de øvrige elevene. Fylkesmannen konkluderte med at Kristiansund kommune brøt opplæringsloven. Tilbakemeldinger fra utdanningssektoren og oppslag i ulike lokal- og regionaviser tyder imidlertid på at slike vurderinger nå gjøres på flere ungdomsskoler og videregående skoler i landet.

Svar:

Skolene spiller en veldig viktig rolle i barn og unges liv, både når det gjelder læring, omsorg og utvikling. Da skolene var stengt, ble det gjort en stor innsats blant lærere og skoler for å legge til rette for hjemmeundervisning og følge opp alle elevene. Samtidig fikk vi tilbakemeldinger på at denne nye situasjonen skapte betydelige utfordringer for mange. Da skolene åpnet igjen, gjorde strenge kontaktreduerende smitteverntiltak det fremdeles krevende mange steder å gi et fullverdig tilbud til elevene.

Det var derfor gode nyheter at Folkehelseinstituttet og Utdanningsdirektoratet 29. mai lanserte reviderte veiledere til bruk i barnehage og skole. Det er i dag liten smittespredning i samfunnet, og det er viktig at vi har smitteverntiltak som ikke er strengere enn nødvendig. De nye veilederne er utformet som en trafikklysmode, som skal definere hvilke smitteverntiltak som gjelder i ulike smittesituasjoner. Modellen varierer fra grønt nivå med vanlig organisering av skolehverdag og lek, via gult nivå med moderate tiltak, til rødt nivå med mer omfattende tiltak med små, faste grupper og avstand mellom barn og elever. De tidligere veilederne beskrev tiltak på rødt nivå, men smittesituasjonen i dag tilsvarer at tiltakene som praktiseres bør være på gult nivå, både nå og til høsten. Det innebærer for eksempel at skolene nå kan undervise hele klasser av gangen og at skoledagene i stor grad kan normaliseres. Skolene må imidlertid være forberedt på å

endre tiltaksnivå hvis smittesituasjonen endrer seg, enten lokalt eller nasjonalt.

Som et resultat av tiden vi har vært gjennom, er alle elevenes eksamener avlyst. Den eneste sluttkompetansevurderingen elevene vil få denne våren, er standpunktarakterene. Det er derfor viktig at disse karakterene gir et best mulig bilde av elevenes måloppnåelse i fagene. Ettersom alle eksamener ble avlyst, har skolene nå også bedre tid til å gi elevene undervisning helt frem til sommerferien begynner.

Kunnskapsdepartementet har hele veien hatt tett dialog med skoleeiere i spørsmål som gjelder avlysning av elevenes eksamener, og vi har også gitt tydelige signaler til sektoren om at skoleåret skal strekkes så langt som mulig i år slik at elevene får tilstrekkelig opplæring og et godt utbytte av skoleåret. Jeg vil derfor understreke at skolene nå skal være åpne og fortsette å gi et godt faglig tilbud til elevene frem til sommerferien begynner. Dette har også vært kommunisert gjennom Utdanningsdirektoratets hjemmesider. At enkelte elever og klasser ikke får opplæring de siste ukene før skoleslutt, er derfor ikke i tråd med hva regjeringen signaliserte da man valgte å avlyse muntlig og skriftlig eksamen.

For øvrig gjelder opplæringsloven med de tilpasningene som er fastsatt i midlertidige regler i forbindelse med koronasituasjonen. Jeg vil understreke at det ikke er gjort tilpasninger i reglene om skoleårets lengde, og skolene kan ikke avslutte opplæringen tidligere enn ellers. Skolene kan ha redusert åpnings- eller oppholdstid dersom det er nødvendig for oppfylle kravet til smittevernfaglig forsvarlig drift, men skoleeiere skal likevel sørge for at alle elever på alle trinn jevnlig og hver uke får et godt tilbud på skolen. Skoleeiere skal dessuten sørge for hjemmeopplæring i tillegg til tilbud på skolen dersom det er nødvendig for at elevene samlet sett får den opplæringen de skal ha.

SPØRSMÅL NR. 1752

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

NRK skriver 23.mai at det via kilder i det amerikanske regjeringsapparatet har kommet fram at Trump-administrasjonen skal ha diskutert nye atomprøvesprengninger.

Hvordan vil Norge stille seg til eventuelt nye atomprøvesprengninger, og hva formidler norske myndigheter til amerikanske myndigheter om dette?

BEGRUNNELSE:

Det er svært bekymringsverdig hvis USA igjen starter atomprøvesprengninger for første gang på 28 år. Det er alvorlig og farlig hvis dette betyr et nytt atomkappløp mellom stormaktene.

NRK og The Washington Post har nylig skrevet om diskusjonene om atomprøvesprengninger i Trump-administrasjonen:

<https://www.nrk.no/urix/hevder-usa-vurderer-forste-atomprøvesprengning-pa-28-ar-1.15027370>

https://www.washingtonpost.com/national-security/trump-administration-discussed-conducting-first-us-nuclear-test-in-decades/2020/05/22/a805c904-9c5b-11ea-b60c-3be060a4f8e1_story.html

Svar:

Traktaten om totalforbud mot kjernefysiske prøvesprengninger (Prøvestansavtalen) er en hjørnestein i det globale nedrustnings- og ikke-spredningsregimet. Selv om avtalen ennå ikke har trådt i kraft har den etablert en viktig

global norm mot kjernefysiske tester. Norge er en sentral støttespiller for avtalen, blant annet gjennom NORSARs rolle i det internasjonale nettverket av målestasjoner for overvåking og verifikasjon. USA innførte i 1992 et moratorium og har ikke gjennomført kjernefysiske prøvesprengninger etter dette. Gjennom sin deltakelse i Prøvestansorganisasjonen (CTBTO) viser landet at det støtter opp om den globale normen mot slike tester.

En norm eller et selvpålagt moratorium kan ikke erstatte en universell og rettslig bindende avtale. For at Prøvestansavtalen skal tre i kraft må den ratifiseres av ytterligere åtte land. USA er et av disse. Vi har gjentatte ganger oppfordret disse såkalte Annex II-landene om å ratifisere avtalen, senest under en internasjonal konferanse for å fremme ratifisering av Prøvestansavtalen i FN høsten 2019 (Conference on Facilitating the Entry into Force of the CTBT).

Gjenopptakelse av prøvesprengninger ville være klart i strid med den globale normen mot kjernefysiske tester og medføre at veien mot ratifisering av Prøvestansavtalen blir enda lenger.

SPØRSMÅL NR. 1753

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil regjeringen igangsette forberedelser for å realisere beslutningen om å evakuere barn og sårbare fra flyktningsleirene i Hellas ved å melde inn et antall, og umiddelbart sende ned personell for å bistå i utvelgelsesprosessen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet 26. mai at de vil hente asylsøkere med stor sannsynlighet for opphold fra Hellas til Norge, forutsatt at 8-10 land gjør det samme. Situasjonen i Hellas er akutt, og for at uttaket skal kunne skje så fort som mulig etter at 8-10 land har hentet asylsøkere må forberedelser gjøres. Hvis en først iverksetter forberedelser etter at en har nådd det antallet land regjeringen har satt som vilkår, vil enda mer tid gå tapt.

Svar:

Regjeringen har gitt uttrykk for at vi kan bidra til det foreliggende relokaliseringssinitiativet når minimum 8-10 land, som har sagt seg villig til å relokalisere, faktisk gjennomfører den relokaliseringen de har gitt tilsagn om. Regjeringen har ikke tatt stilling til antall asylsøkere for relokalisering, og jeg kan ikke nå foregripe gjennomføringen av dette.

SPØRSMÅL NR. 1754**Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 4. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er innholdet og mandatet til de palliative temaene for barn som skal være i alle helseregionene, og hvordan vil statsråden sikre at brukere får god nok informasjon om tilbudet?

BEGRUNNELSE:

Oppdraget til helseregionene sier ikke noe om sammensetning av den faglige kompetansene i teamene. Det fremkommer heller ikke noe mere utdypende om selve oppdraget for å sikre likeverdige tilbud i regionene. Dessverre ser man at noen familier med alvorlig syke og døende barn ikke blir gitt god nok informasjon om de ulike tjenestene på dette området i helseregionen og i egen kommune. Erfaringen viser at både foreldre og helsepersonell etterspør en mer likelydende og helhetlig informasjon.

Svar:

Sammensetningen av den faglige kompetansen og oppgavene til de palliative teamene er beskrevet i Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge, utgitt av Helsedirektoratet. I oppdraget, som ble gitt de regionale helseforetakene i oppdragsdokumentet for 2020, går det fram at de regionale barnepalliative teamene skal etableres i samsvar med Nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge. I tillegg er det gitt føringer til Helse Nord RHF om at teamet i Helse Nord skal ha tilgang til samisk språk og kulturkompetanse og skal bistå de andre helseregionenes barnepalliative team ved behov for samisk språk og kulturkompetanse.

I stortingsmeldingen om lindrende behandling og omsorg som regjeringen la fram 7. mai, framgår det hvilken kompetanse retningslinjen anbefaler at de palliative teamene skal ha. I følge den nasjonale faglige retningslinjen bør det palliative teamet som et minimum ha lege, sykepleier, psykolog og sosionom, og de bør ha tilknyttet fysioterapeut, klinisk ernæringsfysiolog, prest eller representant fra et tros- eller livssynssamfunn og andre relevante yrkesgrupper.

Den nasjonale faglige retningslinjen anbefaler at det etableres både regionale barnepalliative team og et barnepalliativt team ved hver barne- og ungdomsavdeling. I tillegg til å være barnepalliativt team for sitt lokalsykehusområde, har regionsykehusenes tverrfaglige barnepalliative team et ansvar for helseregionens kompetanse, tilbud og kvalitet innen barnepalliasjon. Det regionale

barnepalliative teamet skal være både et palliativt team og en kompetanseenhet. Nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet er å betrakte som anbefalinger og råd, basert på oppdatert faglig kunnskap som er fremskaffet på en systematisk, kunnskapsbasert måte, og er et hjelpemiddel ved de avveininger tjenesteyterne må gjøre for å oppnå forsvarlighet og god kvalitet i tjenesten. Dersom det velges løsninger som i vesentlig grad avviker fra de nasjonale retningslinjene, bør tjenesten dokumentere dette og kunne begrunne sine valg.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Listhaug i at det er viktig at de palliative teamene og det tilbudet de kan gi, gjøres kjent blant brukerne. Barn og unge med behov for lindrende behandling og omsorg behandles ofte ved barne- og ungdomsavdelingene på regionsykehusene, mens andre barn får oppfølging fra den lokale barne- og ungdomsavdelingen og den lokale habiliteringsavdelingen. Mange barn og deres pårørende vil derfor tidlig i forløpet ha kontakt med de avdelinger hvor de palliative teamene er etablert. I forbindelse med utskriving fra sykehuset, er det naturlig at sykehuset er i dialog med barnet og deres pårørende om behov for tjenester fra det palliative teamet eller Avansert hjemmesykehus for barn.

Regjeringen vil legge til rette for at barn og unge som ønsker det, kan få være mest mulig hjemme. Kommunene har ansvar for å sikre alle sine innbyggere forsvarlige tjenester. Barn og unge som er alvorlig syke, kan ha rett til støttekontakt, og omsorgsyttere som har særlig tyngende ansvarsoppgaver kan søke kommunen om avlastningstjenester, i eller utenfor hjemmet. For å bidra til økt valgfrihet og mangfold vil regjeringen legge til rette for at det kan etableres barnehospice med funksjoner som avlastningsordninger og pårørendestøtte for barn og unge som trenger lindrende behandling og omsorg.

Kommunen, herunder fastlegen, har en viktig rolle i tilbudet til barn og unge med livsbegrensede tilstander og deres familier. Barn og ungdom med behov for langvarige og koordinerte tjenester skal ha tilbud om koordinator og Individuell plan i både kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Kommunen må starte arbeidet med å organisere et tilbud så snart de får melding om at et barn med palliativt behov finnes i deres kommune. Kommunen må utpeke en koordinator for arbeidet i henhold til forskrift. Kommunen bør gjøre koordinator kjent for familien og samarbeidende barneavdeling. Fra kommunen bør minst fastlege og en annen helsearbeider delta i dette arbeidet og f. eks. inngå i en tverrfaglig koordineringsgruppe (ansvarsgruppe).

Helhetlig ivaretagelse av alvorlig syke barn og unge krever faglig bredde i tjenestene gjennom et tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid. Retningslinjer, veiledere og

faglige råd innen lindrende behandling og omsorg bidrar til å gi grunnlag for gode beslutninger og tjenestetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1755

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 3. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

26.5.2020 åpnet regjeringen for at Norge kan imot barn fra flyktningleiren Moria dersom 8-10 andre europeiske land gjør det samme. Det er ikke avklart hvor mange barn Norge ønsker å ta imot. Det er heller ikke avklart om andre land må ha tatt imot alle barn de har lovet før Norge iverksetter arbeidet med å hente barn fra Moria.

Betyr dette at regjeringen ikke ønsker å bidra dersom det kun er syv land som tar imot, eller hvis et av landene ikke relokalisere det antallet de har lovet?

Svar:

Regjeringen har gitt uttrykk for at vi kan bidra til det foreliggende relokaliseringsinitiativet. Forutsetningen for vårt bidrag er at minimum 8–10 land, som har sagt seg villig til å relokalisere, faktisk gjennomfører den relokaliseringen de har gitt tilsagn om. Bakgrunnen for regjeringens posisjon er erfaringer fra Norges deltakelse i EUs relokaliseringsordning i 2015–2016. Vi var da ett av svært få land som faktisk fulgte opp det vi hadde forpliktet oss til. Regjeringen har nå vært tydelig med hensyn til betingelser for norsk bidrag, herunder satt en nedre grense for antall land.

SPØRSMÅL NR. 1756

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 3. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å endre de særnorske reglene vedrørende registrering av bobilene slik at de kan registreres for å kunne kjøre samme antall personer som det er seter og ikke senger?

BEGRUNNELSE:

I løpet av 7 år med godt samarbeid på samferdselsområdet i regjering med H, FrP, V og KrF gjennomførte FrP sine samferdselsministere mange endringer og forenklinger i kjøretøYTEKniske saker. Vi gjennomførte bla flere positive endringer for bobilnæringa. Vi sørget bla for at bobilene

fikk halvert bomtakstene, slik at de ikke skal betale mer enn personbiler. Vi sørget også for at bobilene kan kjøre i tillatt hastighet, slik at de kan følge trafikkflyten på veiene, også på 4-felt motorveier med 110 km/t fartsgrense.

Dette var endringer som ikke nødvendigvis er store totalt sett for samfunnet, men det er veldig viktige og positive endringer for de det gjelder.

Selv om vi sammen klarte å rydde opp i mye ulogisk regelverk og fikk gjennomført flere forenklinger, så er det fortsatt veldig mye å rydde opp i etter alt for mange år med Ap, Sp og Sv-styre i Norge.

Et slik eksempel er hvor mange personer en bil kan registrert for. Motor hadde nylig en sak om dette temaet.

Selv om det f.eks. er 4 sitteplasser med setebelter i bobilen, så er det antall senger som avgjør hvor mange passasjerer man får ha med seg i bilen.

I Norge er det slik at dersom et kjøretøy skal kunne bli definert som bobil eller campingbil, må ikke antall seter overstige antall sengeplasser. Dette er særnorske regler som ikke er vanlig i resten av Europa.

Årsaken til dette er det særnorske avgiftssystemet hvor engangsavgiften på bobiler er lavere enn på personbiler. Det kan virke som om myndighetene har en teoretisk frykt for at dersom det åpnes for at man lovlig kan kjøre bobil med samme antall personer som det er seter i bilen, så vil folk flest bytte ut personbilen med en bobil. Dette er selvfølgelig en helt absurd og ubegrunnet frykt. Følgelig bør det åpnes for at bobiler kan registreres for det antall personer som det er seter og ikke senger.

Svar:

Det er ingenting i veien for å godkjenne, registrere og bruke bobiler med flere sitteplasser enn liggeplasser. Det kjøretøyt tekniske regelverket setter ikke begrensninger på dette. Men for å få en avgiftsmessig klassifisering som campingbil, og dermed lav engangsavgift, kan det ikke være flere sitteplasser enn liggeplasser i bilen. Dette er altså en avgiftsmessig problemstilling, og det er Finansdepartementet som er ansvarlig for avgiftsregelverket.

Verken Samferdselsdepartementet eller Finansdepartementet har oversikt over hvordan en fjerning av kravet om at antall registrerte sitteplasser ikke skal overstige antall liggeplasser vil slå ut. Et slikt forslag må utredes nærmere og bør også sendes på høring. Jeg vil derfor ta et initiativ overfor finansministeren om å be Skattedirektoratet utrede dette nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1757

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 9. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Helseforetakene fikk i forbindelse med behandlingen av Helsenæringsmeldingen i 2019 marsjordre om å etablere prøveprosjekter for innovative anskaffelser av legemidler.

Er statsråden kjent med om det er iverksatt prøveprosjekter for innovative innkjøpsavtaler, og er Sykehusinnkjøp innstilt på å benytte slike muligheter?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la i april 2019 fram stortingsmeldingen «Helsenæringen — Sammen om verdiskaping og bedre tjenester» (Meld. St. 18 (2018–2019)). Meldingen ble behandlet av både Næringskomiteen og Helse- og omsorgskomiteen før og etter sommeren 2019. Endelig innstilling ble avgitt i slutten av november 2019.

Stortinget gjennomførte en åpen høring i saken den 11. juni 2019. På denne høringen deltok blant annet Vertex Pharmaceuticals, et selskap som har spesialisert seg på avanserte behandlinger for pasienter med den medfødte genetiske sykdommen cystisk fibrose (CF). Vertex la i sitt høringsinnspill særlig vekt på viktigheten av at det legges til rette for nye og innovative måter å anskaffe legemidler på. I den forbindelse ble det blant annet vist til gode erfa-

ringer med denne typen avtaler i Danmark, Nederland og Irland.

I innstillingen i Helsenæringsmeldingen stilte en samlet komite seg bak kravet om at de regionale helseforetakene bør etablere prøveprosjekter for ulike modeller for innovative innkjøp av legemidler og annet medisinsk utstyr. Signalene fra selskaper i industrien som har vært i dialog med Sykehusinnkjøp om slike nye og innovative anskaffelsesmodeller er imidlertid at det har skjedd lite på dette området.

Vi står midt i en global pandemi, og erfarer at vi er avhengige av et velfungerende, globalt legemiddelmarked. Innovative anskaffelsesmodeller vil være viktig i det videre beredskapsarbeidet for legemidler, da det vil kreve nye løsninger for risikodeling og samarbeid mellom industrien og myndighetene. I et lengre perspektiv, vil vi anta at innkjøpssamarbeid preget av større grad av tillit vil være gunstig dersom vi kommer opp i uforutsette situasjoner, slik vi nå har erfart.

Svar:

Jeg er som representanten Freiberg opptatt av at helse-tjenesten og virksomheter innenfor helsesektoren skal benytte mulighetene for markedsdialog som ligger i an-

skaffelsesregelverket. Jeg har derfor gitt føringer om dette i oppdrags- og tildelingsbrev til de regionale helseforetakene og etater under mitt departement.

Jeg er informert om at Sykehusinnkjøp i dag ikke har konkrete målinger av gjennomførte innovative anskaffelser. I Sykehusinnkjøps forslag til virksomhetsstrategi 2020-2023 legges det opp til at andel innovative anskaffelser som er gjennomført måles og rapporteres på en systematisk måte. Målet er å øke andelen av innovative anskaffelser i spesialisthelsetjenesten.

Videre har Sykehusinnkjøp utarbeidet en egen legemiddelstrategi hvor hovedmålet er mer og bedre pasientbehandling gjennom gode innkjøp av legemidler. I gode

innkjøp ligger både økonomiske gevinster og medisinsk faglige vurderinger, eksempelvis innen innovasjon, beredskap og samfunnsansvar. Ett av formålene med strategien er å bidra til å skape et godt, rettferdig og likeverdig fordelt helsetilbud innenfor de ressursene helseforetakene til enhver tid har tilgjengelig.

Jeg vil avslutningsvis understreke at også innovative legemidler og innovative anskaffelser må tilfredsstillende kravene til prioritering som Stortinget har stilt seg bak. Departementet vil i den kommende evalueringen av Nye metoder bl.a. se på hvordan systemet er rustet organisatorisk og faglig for medisinsk-teknologisk utvikling fremover.

SPØRSMÅL NR. 1758

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 5. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva har statsråden gjort og hva vil han påse vil bli gjort for å "redde" flyplassen Helganes og ser statsråden det samme som meg at beskjed er tydelig fra Stortingets side?

BEGRUNNELSE:

Haugesund lufthavn er i en vanskelig situasjon. Det vet jeg statsråden er klar over. Sist ved hans svar i Spørretimen 27. mai 2020. Bakgrunn for mitt spørsmål er at AVINOR gjør seg "vanskelige" i oppdrag med å gå i dialog med flyplassen om statlig støtte til videre drift. Her har Stortinget vært helt tydelige og AVINOR må få beskjed om å gå i rask dialog.

Svar:

I Prop. 95 S (2019–2020) er det vist til at Haugesund lufthavn må holdes åpen for ambulanseflyginger og det subsidierte minimumstilbudet av flyruter. Det er videre vist til at Samferdselsdepartementet er kjent med at avtalen mellom Avinor og driftsselskapet må reforhandles dersom videre drift skal sikres. Det er ellers lagt til grunn at reglene om statsstøtte og anskaffelser søkes ivaretatt.

Av Prop. 95 S (2019–2020) følger det at staten vil kompensere Avinor basert på merkostnadene ved en reforhandlet avtaleløsning. I Prop. 117 S (2019–2020) har regjeringen foreslått å gi Avinor et tilskudd på inntil 4,270 milliarder kroner. Tilskuddet vil inkludere midler til å

dekke merkostnader for videre drift av Haugesund lufthavn i regi av det lokale driftsselskapet.

Samferdselsdepartementet har hatt tett dialog med Avinor om denne saken i etterkant av fremleggelsen av Prop. 117 S (2019-2020), og 26. mai fikk departementet tilbakemelding fra Avinor om at de hadde startet dialog med Haugesund lufthavn. Den 04.06.2020 sendte Samferdselsdepartementet et formelt brev til Avinor der Avinor ble bedt om å gå i dialog med Lufthavndrift AS for å få på plass en midlertidig reforhandlet avtaleløsning mellom Avinor og Lufthavndrift i tråd med føringene i Prop. 95 S (2019–2020) og Prop. 117 S (2019–2020).

SPØRSMÅL NR. 1759**Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 8. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Gassnova SF ble åpnet i Porsgrunn i januar 2005. Foretaket bevilger tilskudd til forskning på industrideknologi, og utvikling av miljøteknologi som karbonfangst- og lagring (CCS). De har i dag 40 ansatte, og representerer en verdifull kompetanse i CCS og utslippsreduksjon i norsk industri. I dag er foretaket plassert i Porsgrunn, meget sentralt ved Herøya industripark og sementfabrikken til Norcem i Brevik.

Hvordan ser statsråden for seg organisering og drift av Gassnova SF i tida etter investeringsbeslutningen for CCS?

Svar:

I likhet med spørsmålsstilleren mener jeg Gassnova representerer en verdifull kompetanse. Gassnova SF har bistått OED i hele planleggingsfasen av fullskala CO₂-håndterings-prosjektet. Kompetansen som Gassnova har opparbeidet seg gjennom mange år har vært og er meget nyttig i oppfølgingen av prosjektene.

Ved en eventuell investeringsbeslutning for CO₂-håndterings-prosjektet vil statens kostnads- og risikoeksponering gjøre at det vil være behov for oppfølging på statens side ut over utbetaling av tilskudd. Gassnova er tiltenkt en viktig rolle i å følge opp prosjektet på vegne av staten. Gassnova er også tiltenkt en koordinerende rolle i gevinstrealiseringen. Gassnova vil også sikre samspill mellom de ulike virkemidlene for CO₂-håndtering på statens side (CLIMIT-programmet og Teknologisenteret på Mongstad (TCM)).

Det er ikke planlagt større endringer i organiseringen og driften av Gassnova SF. Jeg mener Gassnova vil være i stand til å løse oppgavene de er tiltenkt etter en investeringsbeslutning innenfor de eksisterende rammene for foretaket. Samtidig er det klart at investeringsbeslutningen vil være en viktig og premissgivende hendelse i arbeidet med CO₂-håndtering i Norge. Uansett utfall vil regjeringen måtte vurdere om det er behov for justeringer i organiseringen av CCS-arbeidet på statens side. Slike mulige justeringer vil kunne ha betydning for fremtidig organisering og drift av Gassnova. Regjeringen vil komme tilbake til dette.

SPØRSMÅL NR. 1760**Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Katrine Boel Gregussen****Besvart 5. juni 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Fremdriften til Yara Birkeland er usikker. Skroget er skipet til verftet i Brattvaag, men er på grunn av koronasituasjonen er ferdigstillingen utsatt.

Har regjeringen vurdert tiltak for å sikre fremdriften til skipet?

BEGRUNNELSE:

Yara Birkeland er verdens første autonome, selvgående containerskip som Yara og Kongsberggruppen har jobbet med siden 2017. Skipet skal erstatte 40.000 årlige vogn-togturer med gjødsel fra Yaras fabrikk på Herøya til utski-

pingsterminalene i Brevik og Larvik. Dette er et vesentlig klima og industriprosjekt med en investeringsramme på 250 mill. kroner.

Svar:

Yara Birkeland er et godt eksempel på utvikling og utprøving av ny teknologi som kan bidra både til reduserte utslipp og til verdiskaping. Enova har innvilget støtte til prosjektet med 133,6 mill. kroner. Bidraget fra Enova er blant annet med på å redusere den økonomiske risikoen for Yara og Kongsberg Gruppen knyttet til å prøve ut den nye teknologien som skal tas i bruk om bord. Gjen-

nom Forskningsrådet har det også blitt bevilget støtte til utvikling av løsninger som benyttes i prosjektet. I tillegg har Sjøfartsdirektoratet bistått ved å legge til rette for godkjenning og sertifisering av fartøyet.

Eventuelle beslutninger om fremdrift tas av Yara og Kongsberg Gruppen som eiere av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1761

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Tina Shagufta Munir Kornmo

Besvart 5. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

NRK skriver 28. mai om at Oslo kommune holder igjen 200 000 dokumenter fra offentligheten, blant annet notater fra møter og telefonsamtaler. Byrådslederen mener at dette er vanlig praksis og helt i tråd med hva Stortingets har vedtatt om journalføring.

Hva tenker statsråden om denne praksisen og stemmer det at dette er utbredt praksis også i stat og andre kommuner?

BEGRUNNELSE:

Det fremkommer i NRK-oppslaget at «notater som saksbehandlere i kommunen har tatt fra møter eller telefonsamtaler med andre, står på listen over dokumenter som på fast basis har blitt utelatt fra kommunens offentlige journal.»

Byrådsleder i Oslo, Raymond Johansen, kommenterer praksisen på følgende måte:

«Det er blank løgn at vi driver med hemmelighold, og derfor er premisset for hele saken feil. Mener man dette er hemmelighold, er i så fall millioner av dokumenter fra regjeringen, departementene og andre kommuner også hemmeligholdt. Hvilke dokumenter som skal journalføres bestemmes av Stortinget og regjeringen, og reglene er de samme i Oslo kommune som i departementene og alle andre kommuner. Dersom noen mener såkalt «ikke-journalpliktige dokumenter» skal være offentlige på postjournalen, må de ta det opp med de som lager reglene, altså Stortinget og regjeringen.»

Byrådslederen forsvarer denne praksisen med andre ord som noe som er standard prosedyre i store deler av det offentlige Norge, en prosedyre Stortinget har vedtatt.

Svar:

Jeg viser til spørsmål 28. mai 2020 til kommunal- og moderniseringsministeren, som jeg er bedt om å besvare, siden det i stor grad gjelder offentleglova.

Det følger av forskrift om offentlege arkiv § 9 første ledd andre punktum hvilke dokumenter som er omfattet av journalføringsplikten. Dette er organets «inngående og utgående» saksdokumenter som er eller blir saksbehandlet, og som har verdi som dokumentasjon. Det følger videre av tredje punktum at organinterne dokumenter etter offentleglova § 14 skal journalføres «så langt organet finn det tenleg». Det er altså valgfritt om man vil journalføre slike dokumenter.

Offentleglova § 14 gjelder dokumenter som et organ har utarbeidet for sin egen interne saksforberedelse. Notater fra møter eller telefonsamtaler vil typisk kunne være omfattet av denne bestemmelsen, med mindre de har blitt sendt ut av organet.

Etter § 9 første ledd fjerde punktum i arkivforskriften skal visse organinterne dokumenter likevel journalføres. Dette vil normalt være andre typer dokumenter enn de som er omtalt i spørsmålet og i NRK-oppslaget. Spørsmålet om journalføringsplikt må imidlertid vurderes konkret.

Når det gjelder praksis for journalføring av organinterne dokumenter mer generelt, varierer nok dette mellom ulike organer og for ulike dokumenter og dokumenttyper. Det følger som nevnt av forskriften at det er opp til det enkelte organet selv om slike dokumenter skal journalføres.

Jeg nevner at dokumenter kan være omfattet av innsynsretten etter offentleglova selv om de faller utenfor journalføringsplikten. Det foreligger som utgangspunkt rett til innsyn i de dokumentene som er «saksdokument» etter offentleglova § 4 andre ledd. På nærmere vilkår kan imidlertid organinterne saksdokumenter unntas fra innsyn etter offentleglova § 14 første ledd.

SPØRSMÅL NR. 1762**Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 5. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva har vært de konkrete anbefalingene – og smittevern-faglige begrunnelser for – forbud mot deltakelse/besøk for partnere til gravide og fødende innen svangerskaps – og fødselstjenestene, hvordan har anbefalinger og retningslinjer blitt formidlet til landets sykehus, og hva er de konkrete anbefalingene/retningslinjene rundt dette på nåværende tidspunkt?

BEGRUNNELSE:

Mange kvinner som gjennomgår svangerskap, fødsel og barselstiden under en tid med inngripende smitteverntiltak, har opplevd og delt de negative konsekvensene dette har medført. Særlig stor har belastningen vært for mange førstegangsfødende, kvinner med fødselsangst eller andre helseutfordringer. Det er også mange som melder fra om ulempen det har medført at ikke partner eller andre som står en nær har kunnet delta under ultralyd og kontroller, eller i situasjoner der krevende beskjeder om fosterets helsesituasjon har blitt gitt. Nære personer i den kvinnens nettverk har også båret byrden av å ikke kunne være tilstede for mor og barn.

SPØRSMÅL NR. 1763**Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 8. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden utsette tildelingen av tilskudd til barnehospice frem til stortingsmeldingen om lindrende behandling og omsorg er behandlet i Stortinget?

Svar:

Smitte i helseinstitusjoner har store konsekvenser for pasienter og helsepersonell. Helsedirektoratet anbefalte derfor i mars besøksstans i helseinstitusjoner. Unntak kunne gjøres for ledsager til barn og fødende. Nærmere innretning av anbefalingen om besøksstans ble avgjort av det enkelte helseforetak.

Smitte i føde- barselavdeling vil på grunn av karantenebestemmelsene kunne redusere avdelingens beredskap for å ta imot fødende vesentlig. Helseforetakene valgte derfor å innrette tiltaket slik at partner fikk være tilstede ved selve fødselen, men ikke under barseloppholdet.

Med bakgrunn i den aktuelle smittesituasjonen, ble anbefalingene fra Helsedirektoratet om besøk i helseinstitusjoner revidert 27. mai. De nye anbefalingene sier at det i noen tilfeller vil være særlig viktig å legge til rette for at pårørende får besøke sine nærmeste i institusjon. Eksempler på slike tilfeller er pårørende til kritisk syke eller døende, pasienter med langvarig opphold i institusjonen, samt tilstedeværelse av partner i forbindelse med fødsel og barselstid.

Flere helseforetak har allerede åpnet for at partner kan være tilstede ved barseloppholdet, med enkelte restriksjoner av smittevernhensyn. Med bakgrunn i de reviderte anbefalingene regner vi med at flere fødeinstitusjoner vil åpne for besøk av partner på barsel i tiden fremover.

BEGRUNNELSE:

I dokument nr. 15:1658 (2019-2020) fikk helse- og omsorgsministeren spørsmål om begrunnelsen for å prioritere friske midler til opprettelsen av et privat barnehospice, fremfor å bruke de samme midlene til å styrke de barnepalliative teamene i de offentlige sykehusene.

Spørsmålsstilleren merker seg at statsråden i liten grad benytter svaret til å forsvare beslutningen om å prioritere tilskudd til privat barnehospice, foruten en generell innledende merknad om at «regjeringen vil legge til rette for medvirkning, økt valgfrihet og større mangfold i tjenestetilbudet». Statsråden forsikrer deretter at opprettelsen av barnehospice ikke vil erstatte det offentlige tilbudet, men være et «tilbud til foreldre og barn som ønsker seg noe i tillegg til det tilbudet det offentlige gir». Mesteparten av svaret bruker statsråden til å peke på regjeringens foreslåtte tiltak for å styrke det offentlige tilbudet, slik det er omtalt i regjeringens stortingsmelding om lindrende behandling og omsorg (meld.st. 24 (2019-2020)) som Stortinget nylig har fått oversendt. Det kan tyde på at statsråden er enig i at det er riktig å prioritere det offentlige tilbudet.

Imidlertid mener spørsmålsstilleren at opprettelsen av et privat barnehospice nødvendigvis vil få konsekvenser for helsetjenestens innretning av det lindrende behandlingstilbudet til barn. Det er derfor ulogisk å tildele et slikt tilskudd kort tid før Stortinget tar stilling til hva som skal være politikken på dette området.

Svar:

For å legge til rette for at flere aktører kan få anledning til å styrke og etablere lindrende enheter, foreslo Regjeringen i Prop. 1 S (2019 – 2020) å endre tilskuddsordningen over statsbudsjettets kapittel 761 post 73 Tilskudd til lindrende enheter, slik at dette gikk fra å være en øremerket til en søkbar ordning fra 2020. Formålet med tilskuddet er å styrke mangfoldet av tilbudet til mennesker som trenger lindrende behandling og omsorg. Tilskuddet skal gå til drift og etablering av enheter som drives etter hospicefilosofien. Særlig tilrettelagte tilbud om lindrende behandling til barn skal prioriteres.

I Innst. 11 S (2019 – 2020) støtter Stortinget endringen av tilskuddsordningen til en søkbar ordning. I innstillingen fremgår det også at: "flertallet vil derimot at hospice skal realiseres i regi av frivillige og stiftelser, og mener kommuner ikke skal ha anledning til å søke om tilskudd". Stortinget har gitt sin tilslutning til innretningen av tilskuddet. På dette grunnlaget har Helsedirektoratet fått i oppdrag å forvalte tilskuddet.

Tiltak som får midler fra denne tilskuddsordningen vil komme i tillegg til tiltak i den offentlige helse- og omsorgstjenesten innen lindrende behandling og omsorg.

SPØRSMÅL NR. 1764

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 5. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å legge fram den varslede stortingsmeldinga om menneskerettigheter og likeverd for personer med utviklingshemming, som Stortinget ba om i vedtak av 12. juni 2018?

BEGRUNNELSE:

Det vises til felles merknad fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti i Innst. S 15 (2019-2020) i

forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020, basert på det vi da hadde av informasjon, sålydende:

"Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget vil få oversendt en egen stortingsmelding om menneskerettigheter og likeverd for personer med utviklingshemming høsten 2019."

Det vises videre til likestillingspolitisk redegjørelse i Stortinget 28. april 2020, der statsråden sa følgende:

”Vi arbeider nå med en stortingsmelding om hvordan utviklingshemmede kan få oppfylt sine menneskerettigheter.”

Svar:

Regjeringen har tidligere besluttet å legge fram en stortingsmelding om utviklingshemmedes menneskerettigheter og likeverd våren 2020. Det er en viktig melding. Arbeidet involverer mange sektordepartementer som alle har ansvar for likestilling for personer med funksjonsnedsettelse på sine områder.

Kulturdepartementet har et overordnet ansvar for å samordne og koordinere politikikutvikling for mennes-

ker med funksjonsnedsettelse, herunder personer med utviklingshemning. For å følge opp dette ansvarsområdet, er det nødvendig med et strukturert samarbeid og god kontakt med aktuelle samarbeidsdepartementer. Framdriften i arbeidet med stortingsmeldingen, inkludert forankring av viktige innsatsområder som har betydning for utviklingshemmedes menneskerettighetssituasjon, har blitt forsinket på grunn av koronasituasjonen. Stortingsmeldingen er derfor ikke klar for å legges fram på nåværende tidspunkt.

Jeg arbeider nå med å få avklart videre framdrift, og vil i løpet av kort tid kunne offentligjøre når meldingen er planlagt ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 1765

Innlevert 28. mai 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 5. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det har i lang tid vært kjent at gjengmiljøet Young Guns har fottfeste på Nedre Romerike og at det er en konflikt mellom dem og de som har etablert den kriminelle MC-gjengen Satudarah. Vi har også sett flere alvorlige hendelser i området, nå sist 26/5. Det er viktig at politidistrikt Øst prioriterer å være tett på disse miljøene for å unngå en videre negativ utvikling. Det er skadelig for hele hovedstadsområdet, om gjengmiljøer får spillerom rett utenfor bygrensa.

Kan statsråden redegjøre for om PD Øst har avsatt egne ressurser til gjengbekjempelse og hvordan arbeidet deres legges opp?

Svar:

Dialogen med politimesteren om ressursmessige forhold som angår politidistriktet, ligger til Politidirektoratet, ikke Justis- og beredskapsdepartementet. Det er derfor Politidirektoratet som følger opp og setter krav til Øst politidistrikt. Jeg er imidlertid trygg på at politimesteren i Øst politidistrikt bruker ressursene effektivt og prioriterer godt i det daglige for også å bekjempe organisert kriminalitet og gjengdannelser.

Politidirektoratet og Riksadvokaten besluttet dessuten i 2019 å iverksette en nasjonal operasjon mot kriminelle nettverk i Norge. Den nasjonale operasjonen

innebærer en bred og kraftfull innsats som svarer på regjeringens bestilling av et nasjonalt gjengprosjekt.

Den nasjonale operasjonen involverer særorganene og alle politidistriktene. Gjennom operasjonen retter politiet oppmerksomheten mot de sentrale aktørene og sørger for at disse får prioritet i alle politidistrikt. Operasjonen skal styrke samhandlingen mellom politidistrikt og særorgan og sørge for bedre koordinering og prioritering på tvers av politidistrikter. Målet er å sørge for varig svekkelse av kriminelle nettverk i Norge, og dermed hindre rekruttering av unge til kriminelle miljø og avdekke eventuelle behov for regelverksendringer for bekjempelse av denne type kriminalitet.

For ytterligere å styrke innsatsen mot ungdoms- og gjengkriminalitet ble statsbudsjettet i 2019 styrket med 50 millioner kroner. Satsingen er videreført i 2020 med 24 millioner kroner til politiet, hvorav 8 millioner kroner til Økokrim og Kripas, og 16 millioner kroner til satsing i Oslo-området. I tillegg kommer 16 millioner kroner til konfliktrådene og arbeidet med unge som ilegges ungdomsstraff/ungdomsoppfølging og 10 millioner kroner til styrking av barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 1766**Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 4. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Stortinget har vedtatt endringer i bioteknologiloven og at flere tiltak skal starte 1. januar 2021. Regjeringen har med andre ord sju måneder på seg til å sikre at kvinner skal få helsehjelp de nå har krav på.

Hva er regjeringens plan fra nå og fram til 1. januar for å oppfylle vedtakene fra Stortinget?

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at Stortinget har vedtatt at de fleste lovendringene skal tre i kraft allerede fra 1. juli i år, med andre ord om under en måned. Det blir derfor litt misvisende av representanten å hevde at regjeringen har syv måneder på seg.

Regjeringen vil selvfølgelig arbeide for å iverksette de lovene Stortinget har vedtatt og følge opp anmodningsvedtakene.

Noen av vedtakene, som ikke har vært utredet tilstrekkelig i forkant av vedtakene, må utredes nærmere før gjennomføring. Slik det også ble uttalt fra Arbeiderpartiets talsperson under behandlingen av saken. Dette må gjøres for at endringene skal kunne gjennomføres på en forsvarlig måte, innenfor de til enhver tid økonomiske og ressursmessige rammer. Dette handler blant annet om konsekvenser for prioritering i helsetjenesten. Helse- og omsorgsdepartementet arbeider nå med iverksetting av loven og oppdragene for utredning av de spørsmålene som må vurderes nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1767**Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 29. mai 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre retningslinjene for arbeid og grensekryssing mellom de nordiske landene, slik at nordmenn som bor i Norge men jobber i et annet nordisk land slipper karantene når de kommer tilbake til Norge?

BEGRUNNELSE:

På en pressekonferanse 28.05. kunngjorde helseminister Høie at folk fra og med 1. juni kan gjennomføre arbeidsreiser i alle de nordiske landene, på samme vilkår som vi har for Sverige og Finland. Personer som krysser grensen mellom Sverige og Norge eller Finland og Norge under reiser mellom bosted og arbeidssted i disse landene, eller når de er i arbeid, har fått fritak for karantene i løpet av tiden de reiser mellom bosted og arbeidssted og under tiden de er på jobb. Dermed blir alle ansatte fra alle de nordiske landene likebehandlet, noe som også gjør det lettere for bedrifter å bruke arbeidskraft fra flere land enn Sverige og Finland. Det har vist seg å være uklarheter om hva dette

betyr, og politiet tolker dette svært strengt. Nå er situasjonen slik at en person som bor i Norge, er ansatt i Norge, og jobber som "feltselger" i grense-butikkene på både norsk og svensk side av grensen er unntatt karantenetiden når han/hun reiser til og fra + tiden vedkommende faktisk jobber, men pålegges karantene i Norge når han reiser tilbake. Hadde vedkommende vært svensk, og reist over grensen for å jobbe ville han ikke blitt pålagt karantene. Dette er en uheldig forskjellsbehandling av norske borgere.

Svar:

Utgangspunktet er at alle som kommer til Norge, skal oppholde seg i reisekarantene i ti døgn etter ankomst til Norge. Karanteneplikten gjelder alle personer og skiller ikke mellom personers nasjonalitet. Det at andre land ikke opererer med innreisekarantene innebærer ikke en forskjellsbehandling, men er et resultat av at ulike land velger ulike virkemidler for å håndtere pandemien.

Personer som krysser grensen til Norge fra øvrige nordiske land under reise mellom bolig og arbeidssted i disse landene, eller når de er i arbeid, er unntatt fra karanteneplikten i den tiden de er under reise mellom bolig og arbeidssted og i den tiden de er i arbeid.

Dersom personen har fritid i Norge – enten mellom arbeidsøktene eller før utreise, må vedkommende oppholde seg i reisekarantene på denne fritiden. Dette er tillitsbasert. Da denne ordningen ble etablert i mars for

Sverige og Finland var det først og fremst for å ivareta hensynet til alle de som dagpendler over grensen mellom jobb og bolig.

Fra og med 15. juni vil det ikke være innreisekarantene fra Danmark. Det gjelder både turister og arbeidsreisende. Vi jobber med tilsvarende ordninger for de øvrige nordiske landene også, der det er smittesituasjonen i regioner som vil være avgjørende og ikke innreisekarantene fra hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1768

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 8. juni 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Deler statsråden oppfatningen av at det er betydelige problemer knyttet til mangelfullt og feil innrettet tilbud til unge med alvorlige rus, kriminalitets- og voldsproblemer, og hvilke initiativ vil han ta for å bidra til å løse dette?

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel i Aftenposten 24.05. der det varsles om forsterkede problemer knyttet til behandlingstilbud for barn og unge med rusproblemer. Mangelfullt og feil innrettede tilbud til unge med tilleggsproblemer som utagerende og voldelig adferd adresseres særskilt. Det hevdnes at flere behandlingsinstitusjoner melder om at plasser blir stående ledig, mens barn med alvorlig volds og kriminalitetsproblemer i tillegg til rus blir prioritert innplassert på institusjoner som ikke er egnet for denne målgruppen.

Svar:

Jeg vil først takke representanten for et viktig spørsmål. Selv om barnevernet i stor grad har ivaretatt sine viktigste oppgaver i perioden preget av koronatiltak, har mange opplevd tjenesten som mindre tilgjengelig den siste tiden. Den foreløpig siste kartleggingen av tilstanden i barnevernet viser en positiv utvikling. Allikevel kommer det fortsatt inn færre bekymringsmeldinger enn det normalt gjør på denne tiden av året. Det er også registrert en nedgang i saker som er behandlet i fylkesnemnda og i antall plasseringer i statlig barnevern.

For å komme fram til riktig tiltak for det enkelte barn, er det avgjørende at barnevernstjenesten foretar en helhetlig vurdering av barnets behov før en sak fremmes for

fylkesnemnda. Barnevernlovens § 4-24 regulerer adgangen for fylkesnemnda til å beslutte vedtak om plassering i institusjon av barn med alvorlige atferdsvansker, uten barnets samtykke. Grunnvilkåret for å iverksette tiltak er at barnet har vist alvorlige atferdsvansker. Slike vansker må komme til uttrykk ved alvorlig eller gjentatt kriminalitet, vedvarende misbruk av rusmidler eller ved andre alvorlige forhold. Etter § 4-24 er det et vilkår at institusjonen barnet skal plasseres i, er faglig og materielt i stand til å tilby barnet god hjelp for de aktuelle vanskene. Dette innebærer at fylkesnemnda må foreta en konkret vurdering av tiltak opp mot barnets behov for hjelp.

Når det gjelder institusjoner som mottar barn på grunn av alvorlige atferdsvansker, har Bufetat inndelt institusjonene i målgruppene atferd lav, atferd høy og rus. Grunnlaget for at en ungdom blir plassert i en av disse målgruppene, er kartlegging av risiko ved hjelp av kartleggingsverktøy (som YLS/CMI) og en individuell vurdering som gjøres av psykologer i nasjonalt inntaksteam (NIT). Oslo kommune har en noe annen innretning på sitt institusjonstilbud.

Selv om et barn plasseres i en målgruppe, betyr ikke dette at barnet ikke også kan ha andre store utfordringer. Godkjente og kvalitetssikrede behandlingsinstitusjoner i barnevernet skal kunne håndtere ungdom med sammensatte problemer, der sterke atferds- og rusuttrykk er en del av utfordringsbildet.

Målgruppen for institusjonsopphold har endret seg de siste 10-15 årene. Barn og ungdom som i dag gis et tilbud på barnevernsinstitusjon har generelt større og mer komplekse utfordringer enn tidligere. Institusjonene har i samme periode endret seg fra primært å være omsorgsbaser for barn med behov for plassering utenfor hjem-

met, til å ha som formål å tilby spesialiserte endrings- og behandlingsopphold, fortrinnsvis av kort varighet. Dette er endringer som krever et kontinuerlig utviklingsarbeid, både innenfor barnevernet og i samarbeidet mellom barnevernet og tilgrensende tjenester og sektorer.

God omsorg og behandling forutsetter en grundig kartlegging av barns behov, inkludert deres behov for helsehjelp. Bedre helsehjelp til barn i barnevernet har høy prioritet i regjeringen. Som kjent har mitt direktorat i samarbeid med Helsedirektoratet nylig ferdigstilt en utredning om helsekartlegging av barn i barnevernet.

Som statsråd Kjell Ingolf Ropstad understreket i sin redegjørelse for Stortinget om barnevernet, utøver noen barn og ungdommer så alvorlig vold og kriminalitet at de

må beskyttes mot seg selv. Iblant må også samfunnet vernes mot dem. Dette er gjerne barn og ungdom som ikke har fått den hjelpen de har hatt behov for i oppveksten. Jo større utfordringene deres har rukket å bli, jo vanskeligere er det å komme i posisjon til å hjelpe. Mange av disse ungdommene har selv vært utsatt for vold, overgrep eller omsorgssvikt. God hjelp forutsetter felles innsats fra flere instanser.

Ungdom som blir plassert på institusjon på grunn av rus, kriminalitet eller andre alvorlige atferdsvansker, har gjerne sammensatte problemer og trenger hjelp fra flere sektorer. Det er viktig at tiltak i barnevernet gis på grunnlag av barnets behov for omsorg og behandling og ut fra hensynet til det enkelte barns beste.

SPØRSMÅL NR. 1769

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 5. juni 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å opprettholde tilbudet om krisesenterplasser til kvinner i aktiv rus, og er det vurdert å styrke tilbudet til denne gruppen i en ekstra krevende situasjon?

BEGRUNNELSE:

Organisasjonene på rusfeltet, som RIO – Rusmisbrukernes interesseorganisasjon og Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan, er bekymret for at tilbudet til voldsutsatte kvinner i aktiv rus har blitt svekket som følge av tiltak som er iverksatt i forbindelse med koronavirusutbruddet.

De rapporterer at de har mottatt signaler om at legevaktjenesten i større grad avviser denne gruppen, og at de få skjermede plassene som eksisterer til voldsutsatte kvinner i aktiv rus er avsatt til personer med rusavhengighet som enten er smittet eller satt i karantene. Det er også registrert en økt uro i rusmiljøet knyttet til en redusert tilgang på rusmidler, redusert lavterskeltilbud og meldinger om økt forekomst av partnervold. Det er derfor grunn til å tro at behovet for et skjermet tilbud for denne gruppen i realiteten har økt under koronasituasjonen.

Voldsutsatte kvinner i aktiv rus er fra før av den gruppen som hyppigst avvises ved krisesentrene, og det finnes et svært begrenset tilbud utelukkende for denne gruppen. Det er derfor bekymringsfullt om et allerede dårlig tilbud nå har blitt enda dårligere.

Svar:

Kvinner i aktiv rus kan være i en særlig sårbar situasjon. Vi følger nøye med på situasjonen på krisesentrene under Covid-19 pandemien. Rapporteringen hittil viser at krisesentrene stort sett har klart å opprettholde sitt tilbud, men Bufdir har også meldt om at enkelte sentre mangler kapasitet utover å gi et akutt botilbud. Denne situasjonen følges tett opp av Bufdir i samarbeid med fylkesmennene.

Samlet er det bevilget 6,5 mrd. kroner til kommunesektoren for å kompensere for merutgifter og inntektstap i forbindelse med covid-19. Ytterligere tiltak foreslås i Revidert nasjonalbudsjett. De kompenserende tiltakene og bevilgningene for kommunesektoren utgjør samlet om lag 5,5 mrd. kroner mer enn de foreløpig beregnede virkningene av covid-19 i 2020. Dette anslås i sin helhet å tilfalle kommunene. Gjennom dette er kommunene satt i stand til å håndtere utgifter på flere områder, også eventuelt merbehov i krisesentertilbudet.

Når det gjelder voldsutsatte i aktiv rus, er det i perioden 2016-2019 bevilget 3 millioner kroner årlig til Barne- ungdoms- og familiedirektoratet for å gjennomføre et pilotprosjekt med mål om å styrke tilbudet til sårbare grupper.

Fra 2020 kan krisesentrene søke om utviklingsmidler for å styrke tilbudet til særlig utsatte grupper. Indre Østfold kommune, Krisesenteret i Midt-Troms, Ringerike

kommune, Krisesenteret i Vestfold og Trondheim kommune fikk midler til formålet i 2020.

SPØRSMÅL NR. 1770

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 8. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Statens vegvesen bevilger de om lag 1,5 millioner kronene som trengs for å ferdigstille prosjektet Skurve på E39 mellom Stavanger og Egersund før sommeren?

BEGRUNNELSE:

Veitbygging er svært viktig og folk er svært fornøyd når man ser at det er aktivitet og maskinene jobber. Mens maskiner som står stille i veikanten og uferdige prosjekter uten aktivitet skaper oppgitthet og frustrasjon. Igjen står vi i fare for å oppleve et veiprojekt som kunne vært ferdigstilt lenge før tiden, men som stopper opp eller får arbeidet redusert i flere måneder fremover fordi man ikke vil finne de om lag 1,5 millionene som kunne bidratt til tidligere ferdigstillelse. Prosjektet Skurve på E39 mellom Stavanger og Egersund har hatt god fremdrift, men prosjektet skal etter planen ikke åpnes før 30. oktober. Dette fordi SVV ikke makter å finne disse småpengene som trengs for å få åpnet veien før sommerferien. Det å ferdigstille dette prosjektet vil også være bra for bedriftene i området hvor det nå er omkjøring. I tillegg vil manglen-

de ferdigstilling også medføre lengre køer og utfordringer gjennom hele sommeren og høsten, med de belastningene det medfører både for miljøet og bilistene. Når vi nå også vil at flere skal feriere i Norge vil en raskere åpning være svært positivt for samfunnet, og gjøre at man raskest mulig kan ta i bruk den nye veien.

Svar:

Statens vegvesen bekrefter overfor meg at etaten har hatt utfordringer med fremdriften på prosjektet E39 Skurve sør – Skurve nord i Rogaland. Dette skyldes imidlertid ikke mangel på finansiering, men at det har vært uenighet med kommunen om den reguleringsplanen som lå til grunn for gjennomføringen av prosjektet. I påvente av en løsning av denne uenigheten, ble aktiviteten i prosjektet redusert.

Statens vegvesen opplyser at de nå har kommet til enighet med kommunen om reguleringsplanen og at prosjektet er startet opp igjen.

Statens vegvesen forventer at prosjektet vil bli åpnet for trafikk i løpet av høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 1771

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 4. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvis sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett skal skje slik det er nedfelt i eksis-

terende intensjonsavtale, vil det da bli ett eller to rettssteder på Romerike?

BEGRUNNELSE:

I en replikkutveksling med undertegnede i Stortinget 28. mai 2020 om den foreslåtte sammenslåingen av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett sa justisministeren:

«Vårt utgangspunkt er ikke at rettssteder legges ned. Det at man får felles ledelse betyr ikke at man får færre rettssteder. Det er noe av hele poenget med innstillingen fra domstolens strukturutvalg, som vi nå har sendt på høring. Det er forskjell på kommisjonens forslag og regjeringens forslag. Man opprettholder rettssteder, men endrer rettskretser, man får felles ledelse, og man får bedre saksflyt. Det vil være en mye bedre avvikling for domstolene.»

Svar:

Det fremgår av intensjonsavtalen om sammenslåing av Nedre Romerike tingrett og Øvre Romerike tingrett, som er signert av sorenskriverne, de tillitsvalgte dommerne, de tillitsvalgte fra Parat og den tillitsvalgte fra NTL ved Nedre Romerike tingrett, at målet er samlokalisering innen 2024, det vil si ett rettsted på Romerike. Sammenslåing ble ved-

tatt i statsråd 28. februar 2020. Det er ikke tatt beslutning om samlokalisering. Spørsmålet om et felles tinghus for nye Romerike tingrett må utredes nærmere og behandles i en egen prosess. Det fremgikk også av høringsbrevet.

Representanten viser til en replikkutveksling på Stortinget 28. mai 2020. I den anledning bemerker jeg at jeg i min replikk viste til saken som nå er på høring, om oppfølging av Domstolkommisjonens strukturutredning, NOU 2019: 17 Domstolstruktur. Som et alternativ til kommisjonens forslag, foreslo departementet å opprettholde alle rettssteder. Denne høringen er avgrenset mot prosessen på Romerike, siden den allerede har vært på høring.

For øvrig viser jeg til Eidsvoll kommune sitt hørings-svar av 26. mai 2020, som representanten gjenga deler av, der Eidsvoll kommune for ordens skyld presiserer at de stilte seg positive til sammenslåingen og til en samlokalisering av rettsstedene på Romerike, og at de opprettholder dette standpunktet. Også de andre høringsinstansene stilte seg positive til sammenslåing og samlokalisering på Romerike.

SPØRSMÅL NR. 1772

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Steinar Karlstrøm

Besvart 3. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er det staten eller Troms og Finnmark fylkeskommune som i øyeblikket har ansvaret for Sørvær fiskerihavn på Sørøya i Hasvik kommune, og som dermed også har ansvaret for utbygging av havna?

Svar:

Ifølge Prop. 84 S (2016-2017) Ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå og Stortingets behandling av denne skal statens eierskap og forvaltningsansvar for fiskerihavneanlegg overføres til fylkeskommunene. Det er videre lagt til grunn at dette skal skje gjennom avtaler med hver fylkeskommune. Etter at fylkeskommunene har inngått avtale med Kystverket om overtagelse, vil de statlige midlene til fiskerihavnetiltak over Samferdselsdepartementets budsjett legges over på rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Det ble i august 2019 inngått avtaler med Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark og Viken fylkeskommuner. Det gjenstår å inngå avtale med Finnmark og Troms, Nordland, Trøndelag og Møre og Romsdal fylkeskommuner. Dette innebærer at 34,3 mill. kroner av i alt 154,8 mill. kroner til formålet er lagt over på rammetilskuddet til fylkeskommunene.

Kystverket ivaretar vedlikeholdsansvaret for fiskerihavneanlegg som fortsatt er i statlig eie. Dette gjelder også for fiskerihavneanlegg som er i statlig eie i Sørvær havn.

Hva gjelder nye tiltak i fiskerihavner, følger det av regionreformen at prioriteringene fra og med 1. januar 2020 er flyttet over til fylkeskommunene. Når de gjenværende fylkeskommunene har inngått avtale om overtagelse, vil disse få overført sin andel av de statlige midlene til formålet.

Vi er fortsatt i dialog med de gjenværende fylkeskommunene som ikke har inngått en avtale, med sikte på å komme frem til en løsning. Kystverket vil på denne bak-

grunn ikke foreta nye investeringer i fiskerihavneanlegg som omfattes av dette.

SPØRSMÅL NR. 1773

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 8. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hvordan vil kulturministeren legge til rette for at utenlandske kulturarbeidere som er nøkkelpersonell i planlagte norske konserter, teater osv. kan delta i dette?

BEGRUNNELSE:

Kulturlivet kommer gradvis i gang igjen, og både kulturinstitusjoner og andre aktører prøver så langt som mulig å gjennomføre planlagte aktiviteter. Noen ganger er planlagte arrangement imidlertid avhengig av utenlandske kulturarbeidere som solister, skuespillere, dirigenter, regissører, koreografer osv. Det kan også dreie seg om nøkkelpersonell på teknisk side. Mange av disse har mange oppdrag og et krav om langvarig karantene før mulige oppdrag i Norge vil kunne umuliggjøre deltakelse. Usikkerhet rundt praktiseringen av innreisereglene vil også kunne føre til avlysning av arrangementer som kunne vært gjennomført. Det er viktig å notere seg at dette ikke bare gjelder kulturarbeidere fra EØS-området, men også andre deler av verden.

I regelverket for innreise er det tatt spesielle hensyn til ulike yrkesgrupper som blant annet sjøfolk, journalister og oljearbeidere. Et ønske fra kulturlivet er at man prøver å finne helsefaglige forsvarlige måter å kunne tilrettelegge det samme for nøkkelpersonell innenfor kultur. Det vil dreie seg om et begrenset antall mennesker, og med dagens testkapasitet burde det være mulig å lage et testregime og smittevernregler rundt dette som minimerer faren for smitte.

En mangel på løsning for et lite antall utenlandske kulturarbeidere vil kunne ha konsekvenser for et stort antall mennesker i norsk kulturliv. Målet er at samfunnet skal gjenåpnes og at så mye av aktiviteten skal kunne gå som planlagt. Dette vil være et viktig skritt for å bidra til det.

Svar:

Utenlandske kulturarbeidere kan delta i planlagte konserter, teater osv. i Norge i dag. Koronasituasjonen gjør imidlertid at mange tilreisende må være i karantene når de ankommer Norge. Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (Covid-19-forskriften) §§ 5-7 regulerer karanteneplikten for personer som ankommer Norge (reisekarantene). Jeg har forståelse for at dette tiltaket gjør hverdagen vanskeligere for mange, også for kulturaktører. Jeg er kjent med utfordringen knyttet til karantene for tilreisende kunstneriske utøvere med avtaler om å opptre eller arbeide med og hos kulturaktører i Norge. Hensynet bak reisekarantenen er imidlertid å hindre unødig bevegelse av mennesker mellom landene for å kunne ha kontroll på smittesituasjonen og på smittespredningen. Karantene-reglene er et effektivt smitteverntiltak som helsemyndighetene mener er nødvendig i den situasjonen vi er i.

I tråd med den forsiktige gjenåpningen av samfunnet har Regjeringen fra 1. juni åpnet for at tilreisende som krysser grensen fra Danmark, Finland, Island, Sverige, Færøyene, Grønland eller Åland under reise mellom bolig og arbeidssted eller når de er i arbeid kan ha unntak fra reisekarantenen jf. covid-19-forskriften § 6.

Det er videre gitt enkelte unntak fra reisekaranteneplikten. Unntakene skal sikre opprettholdelse av kritiske samfunnsfunksjoner og ivareta befolkningens grunnleggende behov. Hvilke funksjoner som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov beror på en vurdering av hvilke samfunnsmessige konsekvenser det vil ha om personen settes i karantene. Justis- og beredskapsdepartementet har gjort vurderinger av hvilke funksjoner som treffes av unntaksbestemmelsen. I tillegg til at virksomheten har en samfunnskritisk funksjon eller ivaretar befolkningens grunnleggende behov, skal personellet arbeid være strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift.

På sikt vil internasjonale kulturaktører igjen kunne arbeide i Norge uten å måtte forholde seg til reisekarantenereregler. Jeg kan forsikre om at i likhet med de andre smitteverntiltakene, er også karantenereglene noe som vurderes løpende. Det er imidlertid vanskelig å anslå hvor

lenge det vil være behov for regler om reisekarantene, og når nøkkelpersonell i planlagte norske kulturarrangementer kan unntas fra reisekarantenebestemmelsene i covid-19-forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1774

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 2. juli 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

I en reportasje i NRK fremkom det fra statsråden at det ikke er tillatt å leie ut konsesjoner på laks.

Kan statsråden helt konkret i detalj vise til hvilken lov/forskrift som regulerer dette, samtidig som han skisserer hva regjeringa vil gjøre for å styrke arbeidsplasser i fiskeindustrien i Nordland, herunder helårlege arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Statsråden er kjent med at den nye moderne videreforedlingsbedriften Primex as på Myre i Vesterålen er inne i en fase hvor det signaliserer at det er utfordrende å drifte fabrikkene videre, og det fare for at dørene må stenges. Situasjonen er meget alvorlig både for ansatte/bedriften, Øksnes kommune og hele Kyst-Norge, som er avhengige av at det skapes arbeidsplasser av ressursene i havet. Regjeringen har ikke satt i gang nødvendige tiltak for å stoppe befolkningsnedgangen i Nord-Norge, som virkelig har skudd fart i de siste.

Senterpartiet ønsker bedre vilkår for fiskeindustrien. Dette må skje i et nært samarbeid med industrien, tillitsvalgte osv. Målet er mer videreforedling av råstoffet i Norge.

Svar:

Til spørsmålet om hva regjeringen vil gjøre for å styrke arbeidsplasser i fiskeindustrien, vil jeg minne om at regjeringen i forbindelse med at kvotemeldingen ble lagt fram for Stortinget i juni 2019, også la fram to strategier for henholdsvis helårlege arbeidsplasser i fiskeindustrien og økt verdiskaping av marint restråstoff. Her understreker regjeringen at den ønsker lønnsomme arbeidsplasser i sjømatindustrien. Grunnlaget for helårlege arbeidsplasser må være lønnsomme bedrifter. Forutsetning for helårlege

arbeidsplasser og økt bearbeiding i Norge er bedre konkurransekraft, tilgang på råstoff, lave produksjonskostnader, i tillegg til god markedsadgang. Det viktigste regjeringen gjør i den forbindelse, er å legge til rette for at de som velger å satse, har gode og stabile rammevilkår. Det innebærer et effektivt skattesystem, satsing på kunnskap, forskning og utvikling av teknologi, god infrastruktur samt ansvarlig finanspolitikk. I tillegg fører vi en offensiv handelspolitikk hvor markedsadgang for norsk sjømat er en viktig prioritet.

Det vil være opp til hver enkelt bedrift å vurdere investeringsmuligheter og sikre lønnsom drift, enten det er i Nordland eller andre steder langs kysten. Vi er alle enige om at økt bearbeiding av sjømat i Norge er ønskelig av flere grunner, men det er viktig å understreke at det er mange faktorer som påvirker om det er lønnsomt å bearbeide mer i Norge. Produksjonskostnader er for eksempel avgjørende for om en driver lønnsomt eller ikke; det samme er stabil tilgang på råstoff. Lønnsnivået i Norge er høyere enn i våre konkurrentland, men ny teknologi/automatisering kan gjøre oss mer konkurransedyktig. Videre er det ikke gitt at markedsprisen på bearbeidet fisk er så mye høyere enn for ubearbeidet fisk at bearbeidingen nødvendigvis er lønnsom.

Vi kan ikke gjøre noe med været, eller med når torsken kommer til Lofoten. Men regjeringen kan bidra til å sikre industrien bedre råstofftilgang gjennom året. Ferskfiskordning og levendelagring er eksempler på dette. Jeg har stor tro på økt, lønnsom bearbeiding og med det flere helårlege arbeidsplasser i Norge. Vi er langt fremme i teknologisk utvikling. Det er et potensielt kjempefortrinn. Nøkkelen ligger i effektivisering, automatisering og maskinell produksjon. Det betyr ikke færre arbeidsplasser, men på sikt antagelig litt annerledes arbeidsplasser enn de på den tradisjonelle sløyelinja.

Representanten henviser i sitt spørsmål til en reportasje i NRK som omhandlet bedriften Primex Norway AS.

Bedriften har søkt om å få tildelt, for en begrenset tidsperiode, fire tillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret. Formålet var at selskapet skulle kunne drive med prosessering av laks, i tillegg til hvitfisk. I svarbrevet til bedriften skrev jeg bl.a.:

”Det er stor rift om tillatelser til lakseoppdrett da disse representerer store verdier. Tillatelsene tildeles derfor i tildelingsrunder som avholdes annet hvert år i de produksjonsområdene langs kysten der dette er vurdert å være miljømessig forsvarlig. Dette systemet for tildeling omtales gjerne som trafikkdys-systemet. En ny runde med tildeling av tillatelseskapasitet vil foretas i august. Hvem som tildeles tillatelseskapasitet avgjøres gjennom en auksjon. Mer informasjon om dette er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider.

Det er riktig at det finnes ulike typer særtillatelser til lakseoppdrett og som tildeles løpende og uten vederlag, eks. tillatelser til forskning, stamfisk og visning. Formålet med disse ordningene er bl.a. å bidra til utvikling av kunnskap og kompetanse som skal komme akvakulturnæringen til gode. Slike tillatelser kan også dere søke på, om dere har et prosjekt eller konsept som passer inn under disse ordningene. Det er imidlertid ikke aktuell politikk å bruke laksetillatelser til å støtte opp om enkeltbedrifter.”

Generelt vil jeg påpeke at dersom man skulle avhjelpe en ulønnsom fiskeindustri, ville det å tildele laksetillatelser være en byråkratisk og tungvint måte å gjøre det på. Jeg nevner i denne sammenheng også at det er mange virksomheter i Norge, det være seg innenfor fiskeri- og havbrukssektoren eller helt andre sektorer, som ville finne det gunstig å få tildelt laksetillatelser for å bidra til økt sysselsetting og verdiskaping i virksomheten. Ettersom staten normalt tar vederlag for tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, og disse tillatelsene omsettes i et etablert annenhåndsmarked, vil en vederlagsfri tildeling til en spesifikk fiskebedrift med det formål å hjelpe denne bedriften kunne bli ansett som subsidie etter ulike internasjonale regelverk.

Når det gjelder spørsmålet om utleie, så regulerer akvakulturloven utleie fra innehaver av tillatelse til en tredjepart. Akvakulturloven § 19 tredje ledd sier at ”Utleie av akvakulturtillatelser er ikke tillatt. Departementet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra forbudet mot utleie.” Det fremgår av merknadene til bestemmelsen i Ot.prp. nr. 61 (2004-2005) at:

”Ved vurderingen av om det foreligger et rettsstridig leieforhold skal det legges avgjørende vekt på om innehaver av tillatelse har gitt fra seg den økonomiske og/eller administrative rådgivning over driften på en slik måte at vedkommende ikke lenger har den fulle, reelle kontroll og myndighet over produksjonen. Et leieforhold forutsetter normalt et vederlag. Det er imidlertid ikke avgjørende etter bestemmelsen om det betales vederlag. Formålet med forbudet er å sikre at innehavere av akvakulturtillatelser faktisk er den som driver akvakultur. Det er dessuten sentralt at det er innehaver av tillatelsen som er det ansvarlige rettssubjekt etter loven og som fullt ut har det reelle ansvar og kontroll med driften.”

Unntaksmuligheten er snever, og blir benyttet i forbindelse med undervisningstillatelser. Undervisningstillatelsene tildeles til f.eks. videregående skoler, som igjen kan få dispensasjon til å leie ut til oppdrettere som har ansvar for driften.

Ordningen som Primex Norway AS skisserte i sin søknad, der tillatelsene skulle driftes av en ”operatør”, reiser vesentlige spørsmål med hensyn til forbudet om utleie. Jeg påpeker imidlertid at departementet ikke har tatt stilling til om en ordning Primex Norway AS har beskrevet, vil være i strid med forbudet om utleie, og heller ikke om det i et tilfelle som beskrevet ville ha vært hensiktsmessig å gjøre unntak fra forbudet.

Stabil tilgang på råstoff er en kritisk faktor for å lykkes med fiskeindustri på land. Nofima har evaluert ferskfiskordningen og har slått fast at denne fungerer godt. En videreføring av ferskfiskordningen vil derfor være et viktig tiltak for å sikre tilgang av råstoff til fiskeindustrien.

SPØRSMÅL NR. 1775

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 9. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan skal statsråden sikre at Akson ikke blir et nytt stort offentlig IKT-prosjekt som mislykkes på grunn av for stor kompleksitet og for omfattende leveranse?

BEGRUNNELSE:

I en oppsummering av forskningsbasert kunnskap og evidensbaserte tiltak fra 2015, pekte Simula Research på at «de største IKT-prosjektene synes å være overrepresentert blant de som mislykkes.» De viser til at «svært store prosjekter, særlig de over 100 mill. kroner, ser ut til å mislykkes

2-3 ganger hyppigere enn middels store og små IKT-prosjekter. En ti-dobling av størrelse gir i gjennomsnitt en dobling risiko for å mislykkes. Mange store IKT-prosjekter inkluderer for mange mål og endringsønsker i det samme prosjektet, det vil si at de er overambisjose og mislykkes fordi prosjektet og/eller leveransene blir for komplekse.» Det foreslås å dele «store satsninger i mindre/kortere prosjekter og hyppige leveranser underveis i prosjektet.» I forbindelse med Redegjørelse nr. 9 (2018–2019), om IKT-området i Helse Sør-Øst, sa statsråden at kompliserte prosjekter i Helse Sør-Øst er blitt delt i mindre prosjekter, og at en mer stegvis tilnærming er blitt lagt til grunn, fordi kompleksiteten i store IKT-prosjekter fort kan bidra til at de mislykkes. Akson, den nasjonale kommunale journal, er et prosjekt som nå estimeres å koste 22 milliarder som forventes å ta ti år å ferdigstille. For at staten skal støtte prosjektet forventes halvparten av norske kommuner å signere en intensjonserklæring for å vise at de støtter videre arbeid med Akson, innen 1. juli. Fristen sammenfaller ifølge Dagens Medisin med at Direktoratet for e-helse legger frem en ekstern kvalitetssikring for Akson.

Svar:

Arbeidet med etablere en nasjonal løsning for kommunal helse- og omsorgstjeneste og en nasjonal samhandlingsløsning har fått navnet Akson og er en del av oppfølgingen av Meld. St. 9 (2012-2013): Én innbygger – én journal. Målet er at journalløsningen skal brukes av alle kommuner, fastleger og andre kommunale avtalepartnere utenfor helseregion Midt-Norge. Konseptet har høye ambisjoner for samhandlingen i helse- og omsorgstjenesten.

Det er bred enighet om behovene. Dette er kartlagt over flere år sammen med 44 kommuner, over 300 helsepersonell, pasient- og brukerforeninger og andre interessenter. Kartleggingen viser at mange av behovene knyttet til en journalløsning er sammenfallende på tvers av tjenestoområder og uavhengig av størrelse på kommunene. Flere kommuner fremholder at selv om de er forskjellige, er behovene for like til at de bør løses hver for seg. Kommunene ønsker at staten skal bidra i arbeidet med å realisere dette viktige felles prosjektet mellom stat og kommune. Det er utredet alternative måter å nå målene om helhetlige og koordinerte helsetjenester, og Akson er den anbefalte løsningen fra både Direktoratet for e-helse, ekstern kvalitetssikrer (KS1) og kommunene. De vurderer alle at det er dette konseptet som best oppfyller de mål og krav som er satt. Konseptet gir også høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet, men har også en kostnads- og gjennomføringsrisiko som må håndteres ved en eventuell gjennomføring av tiltaket.

I tildelingsbrev nr. 3, april 2019 fra Helse- og omsorgsdepartementet ble det gitt føringer til forprosjektet om å vurdere strategier for oppdeling og stegvis gjennomføring for blant annet å redusere risiko. Forprosjektet

har lagt til grunn at gjennomføringen av tiltaket deles i to programmer og at felles kommunal journalløsning realiseres faseinndelt, mens målbildet for helhetlig samhandling realiseres gjennom en stegvis tilnærming med investeringsbeslutninger for hvert steg. Gjennomføringsstrategien i forprosjektrapporten peker på kontroll- og stoppunkter som mekanisme for å sikre at tiltaket ikke går videre uten tilstrekkelig forpliktelse for deltakelse og finansiering. Storbykommunene og KS har sammen med Direktoratet for e-helse arbeidet med å beskrive prinsipper for arkitektur i forprosjektrapporten. Det anbefales i forprosjektrapporten en arkitektur som er basert på plattformtilnærming, der åpenhet og endringsevne står sentralt. Forprosjektet anbefaler også at det gjennomføres flere anskaffelser, men det er kommunene som gjennom et kommunalt eid selskap som bestemmer innretningen på anskaffelsene og vil gjennomføre disse for felles kommunal journal.

Jeg har registrert en viss uro hos noen leverandører som vil miste markedsandeler. Det er imidlertid min mening at det vil gi bedre muligheter for å lykkes med innovasjon og næringsutvikling. Dagens journalandskapet er til hinder for å utvikle løsninger som kan breddes ut, felles kommunal journal vil endre på dette. For små selskaper på velferdsteknologiområdet blir det aldri rom for å vokse dersom de må gjøre tilpasninger i hver kommune. En felles journalløsning vil gi disse selskapene tilgang til et potensielt stort marked.

Helse- og omsorgsdepartementet mottok det sentrale styringsdokumentet for Akson fra Direktoratet for e-helse 28. februar 2020. I tråd med statens prosjektmodell gjennomgår det sentrale styringsdokumentet nå ekstern kvalitetssikring (KS2). Rapporten forventes overlevert departementet i slutten av juni. KS2 vil også inneholde vurderinger av programmets samlende gjennomføringsevne og risiko. Jeg vil ikke forskuttere anbefalingene fra KS2, og hvordan de vurderer forprosjektets forslag til risikoreduerende tiltak ev om de anbefaler ytterligere risikoreduerende tiltak. Rapporten vil være et viktig underlag inn i den statlige beslutningsprosessen.

Helse- og omsorgsdepartementet har samtidig med KS2 lagt saken frem for Digitaliseringsrådet. Rådet ble særlig ble bedt om å gjøre vurderinger av prosjektets omtale av risikoreduerende tiltak og om det i tilstrekkelig grad legges til grunn for innovasjon og næringsutvikling. Digitaliseringsrådet kom i brev i april med nyttige råd i det videre arbeidet. De seks anbefalingene på veien videre er: Å fortsette arbeidet med politisk forankring, sette brukeren i sentrum, samordne kommunikasjon med spesialisthelsetjenesten, kommuniser gevinstene av samhandlingen, sørg for god koordinering mellom de to delene av prosjektet og formidle tydelig at journalanskaffelsen gjelder en kjerne og en plattform.

Representanten tar opp kostnadene som er omtalt i mediebildet den siste tiden. Forprosjektet anbefaler at sty-

ringsrammen (P50) for felles kommunal journalløsning settes til 8,8 milliarder kroner. Av dette utgjør 4,8 mrd. kroner til programmet Akson journal og 4,0 mrd. kroner i lokale innføringskostnader i kommunene. For de lokale innføringskostnadene utgjør om lag 70 pst. ressursbidrag, det vil si kostnader kommunene blant annet vil ha til opplæring og kursing av ansatte. Investeringene vil skje i perioden 2021 til 2030. Implementeringen vil skje stegvis og de første kommunene vil ifølge forprosjektets fremdriftsplan ta felles kommunal journalløsning i bruk i 2025. Utvikling og investering i helhetlig samhandling foreslås med en stegvis tilnærming. Forprosjektet har utredet steg 1 som vil skje i perioden 2021-2024. Styringsrammen (P50) for steg 1 er anbefalt satt til om lag 700 mill. kroner. Det er viktig å merke seg at det ligger mye samhandling i å få en felles kommunal journal innad i kommunen og mellom kommuner. Samlet for Akson anbefaler forprosjektet at det planlegges med en usikkerhetsavsetning på 1,7 mrd. kroner. Det innebærer at anbefalingen til forprosjektet har en samlet kostnadsramme (P85) på 11,2 mrd. kroner. Kostnadsestimatene vil i likhet med resten av forprosjektrapporten være gjenstand for ekstern kvalitetssikring.

Kostnadene på 22 mrd. kroner som har vært omtalt i media, er kostandene i den samfunnsøkonomiske analy-

sen. Disse kostnadene må ses opp mot de estimerte prissatte gevinstene på om lag 25 mrd. kroner. Det er i tillegg identifisert vesentlige ikke prissatte gevinster som bl.a. innbyggernes nytte av bedre helse.

Representanten tar opp at fristen for ekstern kvalitetssikring sammenfaller med fristen for signering av intensjonserklæring for kommunene. Signerte erklæringer vil være et viktig signal for å planlegge for statens bidrag i det videre arbeid med Akson, men innebærer ikke noen kjøpsforpliktelse eller annen økonomisk forpliktelse for kommunen. Kommunene og KS har vært opptatt av å holde fremdrift. Kvalitetssikringen som nå pågår, er ikke en ny utredning, men en kvalitetssikring av forprosjektrapporten fra februar. Kommunene vil få god tid til å sette seg inn i anbefalingene fra ekstern kvalitetssikrer (KS2) før en eventuell forpliktelse kan inngås. Regjeringen har foreløpig ikke tatt stilling til om tiltaket skal gjennomføres og ev i hvilket tempo. Dette vil vi først vurdere etter at anbefalingene fra ekstern kvalitetssikrer foreligger og kommunene har gitt uttrykk for om de støtter og har til intensjon å delta i det videre arbeidet med Akson, jf. intensjonserklæringen. Basert på dette underlaget vil regjeringen vurdere å fremme en investeringsbeslutning for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1776

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 15. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Synes regjeringen det er en god ide å igangsette prosjektet E16 Turtnes-Øye i Vang kommune i Valdres som en del av arbeidet med å få aktiviteten i samfunnet i gang igjen?

BEGRUNNELSE:

Virusutbruddet har resultert i krisepakker til næringslivet for å sørge for at permitterte skal komme tilbake i arbeid og at næringslivet skal komme på beina igjen. Prosjekter som raskt kan settes i gang er svært viktig i denne fasen. Et vegprosjekt som raskt kan startes opp og gi viktige arbeidsplasser er utbygging av E16 Turtnes- Øye i Valdres.

Det finnes flere gode argumenter for at prosjektet bør igangsettes nå:

* Reguleringsplanen for prosjektet ble godkjent i Vang kommunestyre allerede 18. februar 2016.

- * Prosjektet var estimert til 150 mill. kroner i 2015 - Statens vegvesen mener nå en kommer langt med 100 millioner ved å benytte seg av den såkalte «Valdresmodellen».
- * Med bredde ned mot 5,52 meter er det siste proppen langs E16 over Filefjell og et uakseptabelt standardfall, noe som blir enda tydeligere når andre prosjekter på E16 står ferdig. Disse har alle 8,5 meter bredde.
- * Statens vegvesen kan ha anbudet klart i løpet av tre måneder.
- * Strekningen må ifølge Statens vegvesen uansett utbedres snarlig ettersom deler av veggrunnen er i ferd med å skli ut. Det er mye masse lagret i området etter Øye-Eidsbru-utbygginga.
- * Prosjektet er i størrelse passe stort for flere aktører i anleggssnæringa, med godt vinterarbeid og fornuftig tidshorison.

- * E16 over Filefjell er den mest vintersikre øst-vest-forbindelsen. Dette svake punktet (Turtnes-Øye) kan være det som stopper trafikken når alle andre fjelloverganger er stengt.

Svar:

Prosjektet E16 Turtnes-Øye i Innlandet er ikke prioritert i Nasjonal transportplan 2018-2029 (NTP). Det foreligger vedtatt reguleringsplan for strekningen. Foreløpige anslag, basert på erfaringer fra utbedringen av E16 lengre sør i Valdres, viser at det vil koste om lag 100 mill. kr å utbedre denne delen av strekningen til 8,5 m veibredde.

Aktiviteten i bygg- og anleggsnæringen har vært på et høyt nivå de siste årene, og det var tegn på press i markedet før virusutbruddet inntraff. Aktørene i anleggsbransjen venter fremdeles full kapasitetsutnyttelse de kommende 18 månedene. Forventningene bygger på at offentlig sektor opprettholder sin planlagte aktivitet. Bevilgningene til vedlikehold av vei, jernbane og kystinfrastruktur ble økt med henholdsvis 600, 200 og 100 mill. kroner i forbindelse med behandlingen av Prop. 67 S (2019–2020), jf. Innst. 216 S (2019–2020). Regjeringen foreslår derfor ikke å prioritere midler til forsering av investeringstiltak innenfor samferdselssektoren. Jeg vil vurdere strekningen nærmere i forbindelse med ny NTP.

SPØRSMÅL NR. 1777

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 8. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere dette som et tiltak for å sikre at vi ikke får stor arbeidsledighet i boligbyggesektoren?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i tiltakspakken at det er utsikter til fallende boliginvesteringer. Boligprodusentene har pekt på flere tiltak for å sikre at aktiviteten i hele landet opprettholdes og at det blir bygd boliger til folk. Boligprodusentene foreslår en forsikringsordning for usolgte leiligheter som gjør det tilstrekkelig med 30 % forhåndssalg for å få byggelån. Bankene har hevet kravet til forhåndssalg fra typisk 60 %, til 70-80 %. Selv prosjekter med brukbart salg oppnår ikke et så høyt forhåndssalg, og blir ikke igangsatt. Og uten igangsetting, ingen sysselsetting. Ved at staten går inn som assurandør (garantist) i en ordning med fulltøyningsforsikring, kan nye leilighetsprosjekter få byggelånsfinansiering med 30 % forhåndssalg. Forsikringsordningen dekker løpende kapitalkostnader og driftskostnader dersom det fortsatt er usolgte leiligheter når prosjektene ferdigstilles.

Svar:

Den økonomiske politikken har respondert kraftfullt på tilbakeslaget i norsk økonomi. Norges Bank har redusert styringsrenten til 0 pst. I finanspolitikken er det, i tråd med handlingsregelen, satt i verk omfattende tiltak for

å dempe de økonomiske utslagene av virusutbruddet. Sammen med de automatiske stabilisatorene innebærer de finanspolitiske tiltakene en budsjettsvekkelse som mangler historisk sidestykke.

- Det er gjort midlertidige endringer i regelverket knyttet til permitteringer for å redusere bedriftenes kostnader og inntektstapet for de permitterte. Sykelønnsordningen og ordningen med omsorgspenger er midlertidig endret slik at bedriftenes kostnader knyttet til sykdom, karantene og barnepass er sterkt redusert.
- Det er innført en garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, der staten garanterer for 90 pst. av lånebeløpet.
- Det er innført en kompensasjonsordning der bedrifter som har opplevd stort fall i omsetningen får dekket store deler av sine uunngåelige faste kostnader.
- Regjeringen har dessuten lagt frem forslag om en ny og midlertidig lønnsstøtteordning til bedrifter for å ta egne permitterte tilbake i jobb.

Disse ordningene gjelder også for selskaper innenfor bygg- og anleggsnæringen. Nedgangen i bygg- og anleggsnæringen har så langt vært moderat, sammenliknet med utviklingen i en del andre næringer i fastlandsøkonomien. Ifølge Nav var 7,1 pst. av arbeidsstyrken i bygg og anlegg registrert som helt ledige per 2. juni, mot 3,8 pst. i februar. Andre yrkesgrupper har opplevd en klart sterkere vekst i ledigheten.

En kartlegging av hvordan virusutbruddet påvirker markedene for bygg- og anleggsbransjen, gjennomført av Oslo Economics og Atkins Norge, viser at smitteverntiltakene som ble innført i mars, medførte et fall i aktiviteten i pågående byggeprosjekter. Aktørene i markedet melder at mange nå har funnet løsninger som ivaretar smittevernglene, samtidig som de klarer å opprettholde produksjon og fremdrift i prosjektene på et tilnærmet normalt nivå. Innenfor byggesektoren er utsiktene usikre, og aktørene forventer et betydelig fall i etterspørselen. Prognosesenteret anslår at boligbyggingen vil falle med 17 pst. i 2020 og 8 pst. i 2021. Den videre utviklingen i byggeaktiviteten vil avhenge av den generelle økonomiske utviklingen, ettersom byggingen av både bolig- og næringsbygg er svært konjunkturfølsom.

Staten bør ikke bidra til å opprettholde et høyere nivå på boligbyggingen enn det etterspørselen tilsier. Det kan føre til at leilighetsbygg blir stående tomme, og kan få utilsiktede konsekvenser for balansen i boligmarkedet på sikt. Omfattende inntektssikringsordninger, rekordlav rente og høy sparing gjør at husholdningenes økonomiske situasjon er forholdsvis god. Fallet i nyboligsalget gjennom våren kan skyldes at husholdningene vurderte at det var større risiko knyttet til å kjøpe boliger som ferdigstilles

frem i tid. Samtidig steg bruktboligprisene sesongjustert med 1,4 prosent i mai måned, høyere enn ventet. Høy etterspørsel etter brukte boliger kan tilsi at også nyboligsalget etter hvert kan ta seg opp. Vi vil få bedre grunnlag for å vurdere dette når det har gått noen tid.

Staten bør på generell basis ikke tre inn i forsikringsordninger av typen det her vises til, ettersom staten da i praksis tar over risikoen fra de private aktørene. Det vil ha uheldige insentiver, også for aktørenes tilpasninger i årene etter krisen. I tillegg kan tapene ved slike ordninger potensielt bli store. Slike tap bør ikke flyttes over på fellesskapet og fremtidige generasjoner.

Dersom man ønsker å opprettholde aktiviteten i byggenæringen, er vedlikehold av eksisterende bygg i regi av staten eller kommunene en bedre samfunnsøkonomisk ressursbruk. Jeg viser her til Prop. 127 S som ble lagt frem 29. mai, der regjeringen foreslår å bruke om lag 4 mrd. kroner til bygg- og vedlikehold. Tiltakene vil bidra til å opprettholde aktivitet i hele landet. Enklere vedlikeholds- og oppgraderingsprosjekter vil kunne gjennomføres raskere og mer treffsikkert enn igangsetting av nye større investeringer, som krever omfattende planlegging og i liten grad vil møte behovet til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 1778

Innlevert 29. mai 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 9. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hva kan regjeringen gjøre for å redusere byggesaksgebyrer og for å gjøre selvkosten reell?

BEGRUNNELSE:

I KOSTRA fra tidligere år, og senest i fjor, ser vi at selvkost på byggesaksgebyrer spriker i for stor grad fra kommune til kommune. Det er opplagt at noen kommuner tar for mye betalt. Kostnadene med behandling av byggesaker utgjør ikke store forskjeller da utgiftene kun er knyttet opp til kontorlokaler og lønnsutgifter.

Svar:

Det er kommunestyret i den enkelte kommune som kan gi forskrift om gebyr for byggesaksbehandling. Dette følger av plan- og bygningsloven § 33-1. Gebyrene kan ikke

overstige "selvkost", det vil si at de ikke kan være høyere enn det som er "nødvendige

kostnader på sektoren". Dette innebærer at kostnadene ikke kan overstige det som trengs for å dekke kommunens drift av det aktuelle fagområdet. Dette betyr likevel ikke at kommunen skal regne ut den nøyaktige kostnaden for lønn, materialer, andel av kostnader til lokaler osv. i hver enkelt sak. Kommunen kan fastsette gebyrer etter gjennomsnittsberegninger av kostnadene for forskjellige typer tjenester/arbeid, men en slik prisfastsettelse må ikke medføre at det blir store avvik fra selvkost i den enkelte sak.

Departementet er kjent med at de kommunale byggesaksgebyrene kan være høye og variere sterkt fra kommune til kommune. Hovedgrunnen til at gebyrene varierer, er neppe at kommunene bruker gebyrene som en ren inntektskilde. Grunnen er ofte at det er store forskjeller på kommunene, og at noen kommuner har høyere na-

turlige kostnader enn andre. Typiske årsaker til variasjon i kostnader kan være at sentrale kommuner har høyere lønnsnivå, mer kompliserte saker og utbyggingspress. Også satsing på utstrakt tilsynsvirksomhet, håndtering av verneinteresser, fortetting og stort konfliktpotensial mellom utbyggere og omgivelsene kan kreve mer ressursbruk i saksbehandlingen. Variasjon kan også skyldes at noen kommuner produserer tjenestene mer effektivt enn andre.

Ved utformingen av selve gebyrregulativet lokalt gjøres det også noen politiske valg og prioriteringer innenfor selvkostrammen. Loven trekker en øvre grense for gebyrene, men kommunen kan vedta lavere gebyr enn selvkost i sitt gebyrregulativ, for eksempel for å oppmuntre til byggevirksomhet. Dette forutsetter imidlertid at subsidieringen ikke skjer gjennom økte gebyrer for andre byggetiltak.

Det er likevel viktig at byggesaksgebyrene ikke er høyere enn det som er "nødvendige kostnader på sektoren". Departementet har sett behov for å tydeliggjøre hva som ligger i begrepet "selvkost". Ny kommunelov § 15-1, som

ble lagt frem våren 2018 og trådte i kraft 1. januar 2020, gir derfor rettslig bindende regler for hvilke prinsipper og hvilken metode som skal legges til grunn når det øvre taket for de samlede gebyrinntektene på et gebyrområde skal beregnes. Forskrift om beregning av selvkost for kommuner og fylkeskommuner (selvkostforskriften), som også har trådt i kraft fra og med inneværende år, utfyller bestemmelsen i kommuneloven.

Lovfestingen gir et tydeligere og mer oversiktlig regelverk, og det gjør at det blir enklere for dem som skal anvende regelverket, å forstå hva som ligger i selvkost. Slik unngår man rettslig tvil i etterkant om hvilke kostnader kommunen faktisk kan kreve dekket. Å lovfeste regler for hvordan gebyrgrunnlaget skal beregnes, gir også grunnlag for en bedre og mer effektiv kontroll med kommunenes gebyrinntekter, ved at en får klarere kontrollkriterier som kommunens praksis kan vurderes opp mot. I tillegg vil automatisering av byggesaksbehandlingen redusere "selvkost", og dermed bidra til at gebyrene går ned.

SPØRSMÅL NR. 1779

Innlevert 31. mai 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 8. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil Skatteetatens bindende forhåndsuttalelse avgitt til Nicolai Tangen vedrørende skatteplikt til Norge i forbindelse med utdeling av fremtidig overskudd fra AKO bli offentliggjort, innebærer uttalelsen noen ny fortolkning og/eller avgrensning av skatteloven § 2-1 niende ledd, og vil statsråden ta initiativ til endring eller presisering av skatteloven eller annet lovverk for å sørge for at personer som bor fast i Norge er reelt og faktisk skattepliktig til Norge for alle inntekter man har og all formue man faktisk eier, både i Norge og i utlandet?

BEGRUNNELSE:

En person som er skattemessig bosatt i Norge er skattepliktig til Norge av all formue og inntekt, uavhengig av om denne er opptjent eller befinner seg i Norge eller i utlandet, jf. skatteloven § 2-1 niende ledd. Dette kalles for global skatteplikt.

«Basert på en bindende forhåndsuttalelse som Skatteetaten har avgitt til Tangen, vil han ikke betale inntektskatt til Norge for utdeling av overskudd fra AKO som gis

fra DSHN til AKO Foundation», skriver Norges Bank i et vedlegg til jobbavtalen Tangen og Norges Bank har blitt enige om, gjengitt av E24 31. mai.

Skatteetaten viser til taushetsplikten og vil ikke kommentere avgjørelsen i Tangen-saken. Men generelt skal man skatte for alle inntekter og all formue, sier etaten i en generell kommentar.

"Personer som bor fast i Norge er i utgangspunktet global skattepliktig til Norge for alle inntekter man har og all formue man faktisk eier, både i Norge og utlandet," sier Lene Ringså, seksjonssjef i juridisk avdeling i Skatteetaten til E24 31. mai.

Ringså sier videre at:

"Det kan imidlertid være enkelte inntekter og formuesverdier som kan være unntatt fra skattlegging i Norge i henhold til skatteavtaler Norge har inngått med andre land."

Ifølge artikkelen har Tangen bedt advokat Stian Berger Røsland i Selmer om å utarbeide et notat om jobbavtalen med Norges Bank. Der skriver Røsland at Tangen venter inntekter fra AKO Capital på rundt 2,4 milliarder kroner i året.

Nicolai Tangen opplyser til E24 ifølge artikkelen at pengene fra AKO Capital ikke blir utbetalt som utbytte til ham personlig, og derfor ikke beskattes. Veldedighet er skattefritt i Storbritannia, mens man i Norge bare får fradrag for 50 000 kroner i gaver.

Svar:

Det følger av skatteforvaltningsforskriften at det er skattekontoret (og Skattedirektoratet) som avgir bindende forhåndsuttalelser for de skatteartene som er aktuelle i uttalelsen som er gitt i denne saken. Skatteklagenemnda er rette klageinstans for slike saker.

Gitt den arbeidsdelingen som følger av skatteforvaltningsforskriften, går Finansdepartementet ikke inn i konkrete saker innenfor instituttet for bindende forhåndsuttalelser. Slike uttalelser er bindende for skatte-

myndighetene og skal legges til grunn ved skattefastsettingen dersom skattyter krever det.

Det er videre Skattedirektoratet som tar stiling til spørsmål om publisering av bindene forhåndsuttalelser, jf. skatteforvaltningsforskriften. I denne saken har imidlertid Nicolai Tangen selv valgt å offentliggjøre innholdet i uttalelsen. Uttalelsen er tilgjengelig på Norges Banks nettsider, se <https://www.norges-bank.no/aktuelt/nyheter-og-hendelser/Nyhetsmeldinger/2020/2020-05-28-avtale/>.

På generelt grunnlag kan det opplyses at skatteloven § 2-1 niende ledd allerede har et slikt innhold som det vises til i spørsmålet. Det vil si at personer som er skattemessig bosatt i Norge i utgangspunktet er skattepliktig hit for all formue og inntekt i Norge og i utlandet. De alminnelige tilordningsreglene sikrer at det er den som etter det underliggende forhold er berettiget til inntekten, eller som eier formuen, som skal skattlegges for denne.

SPØRSMÅL NR. 1780

Innlevert 31. mai 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 9. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvor store ressurser planlegger politiet å bruke på oppdrag knyttet til vindkraftutbyggingen på Fosen i 2020 (vakthold, transport e.a.), hvem fatter avgjørelser om slik ressursbruk og hvem dekker kostnadene med dette?

BEGRUNNELSE:

Avisa Trøndelag melder 5. mai at politiet har ansatt tolv personer for perioden mai til september i år for å bistå transport av vindmølledeleer fra Grønøra på Orkanger til Geitfjellet i gamle Snillfjord kommune. Ifølge Randi Fagerholt ved Orkdal lensmannskontor er det "ansatt tolv ekstra personer, som hovedsakelig er øremerket dette oppdraget til det er ferdig i begynnelsen av september."

Svar:

Jeg oppfatter spørsmålet til stortingsrepresentant Gjelsvik å omhandle utbygging av vindkraft ved Fosen og Geitfjellet i Trøndelag fylke. Det følger av politiloven at politiet skal beskytte person, eiendom og fellesgoder, samt verne om all lovlig virksomhet og opprettholde den offentlige

orden og sikkerhet. Politimesteren er delegert myndighet til å beslutte ressursbruk internt i sitt distrikt.

I denne konkrete saken har Trøndelag politidistrikt brukt ressurser på å opprettholde trafikksikkerheten, herunder å ledsage transportene med materialer til utbyggingsområdet. Dette er kostnader som politiet vil få dekket etter vegtrafikkloven § 40 b, som stadfester at transportutøver som er ansvarlig for utførelsen av transport som på grunn av lengde, bredde, høyde eller vekt krever særlig medvirkning fra offentlig myndighet. Transportutøver kan pålegges å dekke de utgifter vedkommende myndighet har hatt til slik medvirkning.

I tillegg har Trøndelag politidistrikt brukt ressurser på å håndtere demonstranter som har hindret arbeidet og begått skadeverk på anleggsmaskiner og utstyr. Dette er i tråd med politiets ansvar knyttet til håndhevelse av den offentlige ro og orden, og er kostnader som politidistriktet må dekke innenfor egne budsjetttrammer.

SPØRSMÅL NR. 1781**Innlevert 31. mai 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 9. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Gjenvinning av plastemballasje opplever en akutt krise i kjølvannet av Covid-19. Økte transportkostnader, økte sorteringskostnader og ikke minst økte plastmengder gir Plastretur økte kostnader i størrelsesorden 58 millioner kroner så langt i 2020 ifølge Grønt Punkt Norge (GPN). GPN har måttet ta ned sin gjenvinning til 30 % som er en minsteforpliktelse. Dette gjør det veldig vanskelig å nå målet på 50 % retur av plast i 2025.

Hvilke grep vil statsråden ta for å rette opp i denne situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Gjenvinning av plastemballasje opplever en akutt krise i kjølvannet av Covid-19.

Ifølge Grønt Punkt Norge har Plastretur AS i første halvår 2020 hatt omlag 58 mill. kr i økte kostnader:

- 20 mill. i økt volum: Økt plastfokus førte til økt innsamling i 2019. Da nordmenn ble bedt om å holde seg hjemme pga. korona, økte volumet fra husholdninger ytterligere.

Kostnadene for økt innsamling er beregnet til 20 millioner utover budsjettert økning for 2020.

- 15 mill. i dyrere transport: For 2020 ble det budsjettert med en eurokurs på 10. Blant annet som følge av Korona har denne første halvår vært oppe i over 12. Dette påvirker transportkostnadene.

- 23 mill. i økte gjenvinningskostnader: Plasten sendes til Tyskland for sortering og lav kronkurs påvirker sorterings- og gjenvinningskostnader betydelig. Dette er en av grunnene til at flere anlegg bør etableres i Norge.

Miljøgebyret norske bedrifter betaler for forsvarlig gjenvinning av plastemballasjen er presset til det ytterste med en prisøkning på 152 %. Plastretur, som driftes av Grønt Punkt Norge er den desidert største aktøren og materialgjenvinner årlig om lag 30 000 husholdningsplast gjennom sitt retursystem. Returordningen har nå måttet gire ned sin materialgjenvinning til 30 %, som er minsteforpliktelse i Avfallsforskriften kapittel 7. Returselskapet har måttet si opp 8 kommuner/IKS, som mottar innsamlingsstøtte fra dem for på denne måten å gire ned. Dette setter Norges miljømål mange år tilbake og reduserer muligheten for å nå 2025 mål på 50 % materialgjenvinning betydelig. Regjeringen må se på hvordan en slik samfunnsoppgave kan hjelpes. En samfunnsoppgave

som, i motsetning til andre ordinære bedrifter, får betydelig økte kostnader desto bedre jobb de gjør.

Svar:

Det har over flere år vore ein utfordrande situasjon for gjenvinning av plast. Etter at Kina og fleire andre land stoppa importen av plast til gjenvinning i 2017, endra marknaden for plastavfall seg drastisk. Ein begrensa behandlingsskapasitet i Europa vert sett under høgt press, noko som har ført til sterkt auka prisar og dyrare drift for returselskapa. Problema har blitt forsterka no dei siste månadane med låg kronkurs, men skuldast meir underliggende ufordringar i marknaden. Eg er òg klar over utfordringa knytta til den betydelege delen gratispassasjerar som ikkje har meldt seg inn i et returselskap.

I den utfordrande perioden denne våren har Miljødirektoratet fortløpande vurdert kva styresmaktene kan gjere for å sikre at innsamling og handsaming av avfall ikkje stoppar opp, og dei har gjennomført fleire tiltak.

Direktoratet har gjennomført brevtilsyn med dei 102 antatt største produsentar og importørar av plastemballasje som ikkje har vore medlem i godkjent returselskap for å avdekke gratispassasjerar, og følger no opp desse. Direktoratet har vidare gitt reduksjon i kravet til finansielle reserver og òg gitt dispensasjon til å sende utsortert plast til kjemisk gjenvinning og i nokon grad til forbrenning med energiutnytting.

I samband med at krava til materialgjenvinning vil auke, har eg bedd Miljødirektoratet sjå på regelverket for emballasje og føreslå endringar som òg vil få produsentansvaret til å fungere betre. Dette vil eg følgje opp, og eg har òg fått fleire gode innspel frå returselskapa, kommunane og næringslivet. Styresmaktene sitt ansvar er å sikre god regulering, og så ligg ansvaret for at ordninga er finansiell sunn hos næringslivet.

Systemet vi har for innsamling av emballasje er etter mitt syn grunnleggande eit svært godt system, som eg vil vidareutvikle. Dette er ei ordning som næringslivet sjølv har ønska og sjølv har bygd opp. Systemet er lite byråkratisk og har over år har sikra høg materialgjenvinning. Produsentansvaret er ein fornuftig måte å sørge for at vi følger prinsippet om at forureinar betaler og er viktig for å stimulere produsentane til design og produksjon av emballasje som er eigna for materialgjenvinning og sirkulær økonomi.

Gjennom denne ordninga har produsentane, saman med kommunane, bidrege til at vi alle har utvikla gode vanar for sortering av avfall og at dette har blitt heilt na-

turleg for oss. Krava til materialgjenvinning vil auke dei nærmaste åra, og velfungerande produsentansvarsordningar er heilt naudsynte for at vi når desse måla.

SPØRSMÅL NR. 1782

Innlevert 31. mai 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 12. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren sørge for at evalueringsrapporten om det nye sykehusbygget i Østfold blir offentliggjort, og hvordan kan statsråden forsvare at rapporten har vært hemmeligholdt i flere måneder?

BEGRUNNELSE:

Sykehuset på Kalnes har vært underdimensjonert siden det sto ferdig i 2015. Sykehusbygg HF har gjennomført en evaluering av dette byggeprosjektet. En omfangsrik og grundig rapport («Hovedrapport – Evaluering av nytt østfoldsykehus, Kalnes – Sykehusbygg HF 2020»), ble etter det spørsmålsstilleren kjenner til oversendt Helse Sør-Øst RHF allerede i vinter. Rapporten skal, etter det spørsmålsstilleren forstår, danne grunnlag for en sluttrapport fra Helse Sør-Øst RHF. Det fremstår ennå uklart hvorvidt hovedrapporten fra Sykehusbygg HF kommer til å bli gjort offentlig i forkant av styremøtet der Helse Sør-Øst skal behandle evalueringen.

Senterpartiets stortingsgruppe har søkt om innsyn i hovedrapporten, men fått avslag begrunnet med offentleglovas § 15 (1), ettersom «både Sykehusbygg HFs hovedrapport og Helse Sør Øst RHF (HSØ) sluttrapport skal behandles i HSØs styremøte den 25.juni, og det er på dette grunnlaget vi anser rapporten som et ledd i en saksforberedelse». Den aktuelle paragrafen forutsetter at hemmelighold er nødvendig for å «sikre forsvarlege interne avgjerdsprosessar». Spørsmålsstilleren kan ikke se hvilken beslutningsprosess som ikke kan gjennomføres på forsvarlig vis dersom rapporten offentliggjøres.

På bakgrunn av koronavirusutbruddet har det denne våren pågått en stor og viktig debatt om hvorvidt vi planlegger nye sykehusbygg med tilstrekkelig kapasitet. I den anledning er det etter spørsmålsstilleren syn dypt problematisk at evalueringen av et sykehusbyggprosjekt som har resultert i kraftige kapasitetsproblemer holdes skjult for offentligheten i flere måneder etter at rapporten er ferdigstilt.

Svar:

De regionale helseforetakene har i flere år arbeidet med å etablere gode prosesser for planlegging av nye sykehus. Planlegging skal hensynta demografiske framskrivninger, sykdomsutvikling, medisinsk-teknologisk utvikling, pasientforventninger og forventet omstilling til dagbehandling. I tillegg skal de nye byggene sikre nødvendig fleksibilitet for å håndtere endringer og gi god logistikk og samtidig håndteres innenfor egen økonomi. Planleggingen er kompleks og krevende.

For å sikre gode og effektive sykehusbygg med god kvalitet er det i planleggingsarbeidet viktig å ta med seg lærdom fra tidligere prosjekter. For å sikre erfaringsoverføring mellom de ulike prosjektene er det satt krav om at alle investeringsprosjekter skal evalueres.

Jeg er kjent med at Helse Sør-Øst har gitt Sykehusbygg oppdrag med å gjennomføre deler av den samlede evalueringen av nytt østfoldsykehus på Kalnes. Som representanten viser til i sitt spørsmål skal Helse Sør-Øst behandle saken i sitt styremøte den 25. juni. Evalueringsrapporten fra Sykehusbygg vil ligge som vedlegg til styresaken, og blir offentlig i det styresaken sendes ut.

Når det gjelder kapasitet, så har Helse Sør-Øst allerede tatt lærdom av Østfoldprosjektet. Helse Sør-Øst hadde tidligere styrevedtak som tilsa at de skulle benytte høy utnyttingsgrad, dvs. en utnyttelsesgrad på 90 prosent for ordinære senger, ved planlegging av nye sykehusbygg. Helse Sør-Øst endret dette i 2018 og vedtok da at det skal planlegges for en beleggsprosent på 85 prosent i nye sykehusprosjekter. Dette er lagt til grunn for planlegging av nye Oslo universitetssykehus.

SPØRSMÅL NR. 1783**Innlevert 31. mai 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 8. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Av fire aktuelle lokaliseringer av hensettingsanlegg for ny dobbeltsporet jernbane gjennom Moss, rangerer planprogrammet Gon i Rygge som nr. 1, fordi det er billigst, på tross av at dette alternativet har størst negative konsekvenser for jordvern, folkehelse, miljø og klima.

Vil statsråden følge anbefalingen fra Moss kommune, og gjennomføre en ny vurdering, som tar hensyn til alle lovpålagte konsekvensutredninger og legger vesentlig større vekt på hensyn til jordvern, folkehelse, miljø og klima i sin anbefaling?

BEGRUNNELSE:

Det er avgjørende å etablere et hensettingsanlegg tilknyttet ny dobbeltsporet jernbane gjennom Moss, for å kunne få på plass et nytt og bedre togtilbud og for å kunne utnytte kapasiteten på det nye dobbeltsporet.

Av de fem alternativene som ble tatt med videre inn i hovedplanfasen, Kambo (Moss/Vestby), Gon (Rygge), Løken (Rygge), Kjellerødåsen Øst og Kjellerødåsen Vest (begge Råde), rangerer planprogrammet for statlig reguleringsplan Gon-alternativet som nr. 1, fordi det er billigst, på tross av at dette alternativet får størst negative konsekvenser for jordvern, folkehelse, miljø og klima.

Metoden for konsekvensutredning av ikke-prissatte konsekvenser og vektingen av hensyn slår feil ut. Gon blir anbefalt som følge av at økonomi vektet høyt, mens negative konsekvenser for jordvern, tettstedsutvikling, folkehelse, friluftsliv, landskap og naturressurser i et tett befolket område vektet lavt.

I konsekvensutredningen er det for Gon vurdert at konsekvensen for landskapsbilde og naturressurser (jordvern) er middels negativ, og for friluftsliv, by og bygdeliv noe negativ.

Planprogrammet må sikre at det gjennomføres en grundig helsekonsekvensvurdering av den lokaliseringen som blir valgt. Det må utredes hvilke avbøtende tiltak som kan redusere/kompensere ulempene og det må gjøres rede for hvordan planen skal sikre gjennomføring av avbøtende tiltak.

Forslaget til planprogram lå på høring i perioden 30.08. – 19.10. 2018. I de berørte kommunenes høringsuttalelser ble det tydelig at ingen av alternativene i forslaget var ønsket videreført. Den offentlige planprosessen ble satt på vent og Bane NOR initierte en dialog for å komme fram til en løsning. Problemstillingen ble løftet til Samferdselsdepartementet da Bane NOR konkluderte med at

man ikke ville komme til enighet med kommunene om en kommunal prosess. For å holde på framdriften i prosjektet, valgte Bane NOR å fortsette arbeidet med den tekniske hovedplanen og konsekvensutredningen av de videreførte alternativene.

Siden dette arbeidet danner grunnlaget for Bane NORs anbefaling, er det avgjørende at det gjøres en ny vurdering der de negative konsekvensene av en lokalisering på Gon for jordvern, folkehelse, miljø og klima tillegges langt større vekt.

Svar:

Saken ligger til behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet og jeg har i arbeidet med svaret på spørsmålet innhentet Bane NOR sine vurderinger.

Bane NOR har ikke anbefalt alternativet Gon på grunn av de prissatte konsekvensene alene, men fordi det har størst samfunnsøkonomisk nytte og tilbyr den beste jernbanetekniske funksjonaliteten. Den gjennomførte konsekvensutredningen viser at alternativet ikke har størst negativ konsekvens for noen av fagtemaene som er vurdert.

Bane NOR har utarbeidet en konsekvensutredning iht. Statens vegvesens veileder V712. IV712 dekkes temaene landskapsbilde, friluftsliv/by- og bygdeliv, naturmangfold, kulturarv og naturressurser (herunder beslag av dyrka mark) av ikke-prissatte konsekvenser. I tillegg til dette utredes også prissatte konsekvenser. Denne metoden er utviklet for å ivareta lovens formålsparagraf. Bane NOR opplyser at de derfor anser de nevnte temaene i spørsmålet for å være tilstrekkelig behandlet i konsekvensutredningen. Konsekvensgraden innenfor fagtemaene i metoden er satt for hvert enkelt tema uten å ta hensyn til hvordan de vektet mot hverandre. Bane NOR opplyser videre at de derfor mener at det vil være metodisk feil å justere konsekvensgraden for temaene som innebefatter jordvern, folkehelse, miljø og klima. Videre har Bane NOR som fagetat utført en konsekvensutredning i henhold til forskrift om konsekvensutredning, og mener at dette gir planmyndigheten et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for valg av alternativ. Bane NOR vil derfor ikke anbefale å følge Moss kommunes anbefaling om ny utredning.

Med tilrådning fra Samferdselsdepartementet har Kommunal- og moderniseringsdepartementet besluttet å gjennomføre en statlig plan ettersom ingen av kommunene i området ønsker en lokalisering hos seg. KMD vil beslutte hvilket alternativ som skal reguleres. Alle alter-

nativer vil bli vurdert på lik linje, og ingen beslutning vil bli tatt før høring av planprogrammet er ferdig og Bane NOR har oppsummert høringsuttalelser og levert sin faglige tilrådning. Planprogrammet vil ligge til grunn for valg av lokalisering, og konsekvensutredningen vil da bli oppdatert for det valgte alternativet som skal reguleres. Plan-

programmet vil også gi en avklaring på hvilke ytterligere utredninger som vil være nødvendig å gjennomføre som del av utredningsarbeidet. Prosjektet vil i det videre reguleringsplanarbeidet jobbe videre med avbøtende tiltak for å ivareta hensynet til omgivelsene.

SPØRSMÅL NR. 1784

Innlevert 27. mai 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. juni 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Siden 2016 har en oversikt (KVU) over kriminalomsorgsbehovet i Region Vest blitt lovet å komme til Stortinget. Fra tillitsvalgte får vi tilbakemelding på at KVU-en er klar og at man nå har startet KS1 prosess. Det vises til at tidligere KVU, for andre deler av landet, er blitt offentlig, og en del av den offentlige debatten. Region Vest har store utfordringer med lite funksjonelle bygg, mangel på plasser med ulik sikkerhetsnivå og soningstilbud til kvinner.

Vil statsråden offentliggjøre KVU-en for Region Vest?

nomgått disse. Rapportene fra konseptvalgutredningen og kvalitetssikringen av straffegjennomføringskapasiteten på Vestlandet vil bli offentliggjort i løpet av kort tid. Når det gjelder eventuelle tiltak vil jeg komme tilbake til dette på egnet måte i de årlige budsjettprosessene.

BEGRUNNELSE:

Kriminalomsorgen er ikke det feltet som får mest oppmerksomhet, men har stor betydning for kriminaliteten i samfunnet. Det er viktig med kunnskap om ulike soningsforhold og hvordan det påvirker rehabilitering av innsatte slik at de ikke går tilbake til en kriminell tilværelse men kan bli den gode nabo. Befolkningen er opptatt av at straffereaksjoner skal være betryggende for samfunnet.

Hvis ikke KVU blir offentliggjort, hva er dermed begrunnelsen for å unnta offentlighet og eventuell forskjellsbehandling i forhold til andre regioner.

Svar:

Departementet ga i juni 2017 Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning (KVU) for straffegjennomførings- og varetektskapasiteten på Vestlandet. Utredningen omfatter fylkene Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal. Konseptvalgutredningen ble ferdigstilt i april 2019 og har deretter blitt kvalitetssikret (KS1). Kvalitetssikringen ble ferdigstilt i februar i år.

Det har vært vanlig å offentliggjøre rapportene etter at kvalitetssikringen er ferdig og departementet har gjen-

SPØRSMÅL NR. 1785**Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur****Besvart 4. juni 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan finansministeren vurdere konsekvenser og virkninger av en friinntektssats på henholdsvis 15,5 pst., 20,8 pst., 26,8 pst. og 30,0 pst., med grunnlag i både proposisjonens frister for PUD og PAD og ett års forskyvning fram i tid?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens forslag til midlertidige endringer i petroleumsskatten kan det utgiftsføres umiddelbart en friinntekt på 10 pst. i særskatten. I forbindelse med behandlingen av saken har det fremkommet ytterligere alternative nivåer på friinntekten. Jeg ber Finansdepartementet vurdere konsekvenser og virkninger av de nevnte fire nivåene for friinntekten.

Det bes om et raskt svar.

Svar:

Regjeringen foreslår i Prop. 113 L (2019-2020) midlertidige endringer i petroleumsskatten som vil gi tidligere fradrag, slik at betalingen av skatt utsettes og selskapenes likviditet bedres.

Ett av forslagene er at investeringskostnader og en friinntekt kan utgiftsføres umiddelbart i særskatten. Forslaget gjelder for nærmere angitte investeringer pådratt fra og med inntektsåret 2020 til og med inntektsåret 2024.

Umiddelbar utgiftsføring av investeringskostnader i særskatten er et element fra kontantstrømskatt. Selskapene har i dag friinntekt i særskatten for å kompensere for at investeringene må avskrives over flere år. Når det åpnes for umiddelbare fradrag for investeringskostnader, skal det ikke være friinntekt i en nøytral særskatt.

Lav oljepris og stor usikkerhet om virkningene av koronakrisen kan forsterke nedgangen i investeringer i petroleumsnæringen. Dette kan igjen få store konsekvenser for leverandørindustrien, arbeidsplasser og den kompetansen som er bygget opp. Regjeringen har derfor lagt vekt på endringer som skal dempe nedgangen og bidra til å bevare arbeidsplasser. I forslaget bevares derfor en friinntekt, men den er redusert fra 5,2 pst. per år de første fire årene (20,8 pst. samlet) til 10 pst. det første året.

I petroleumsskatten har selskapene sikkerhet for full verdi av skattefradragene. Med høye investeringer og en samlet skattesats på 78 pst., utgjør skatteverdien av investeringsfradragene en stor del av selskapenes kontantstrøm for de fleste

investeringsprosjekter. Riktig verdsettelse av skattefradragene er derfor viktig for å beregne lønnsomheten av investeringsprosjektene etter skatt. Siden skattefradragene er sikre, er det riktig å verdsette skattefradragene med en risikofri rente etter skatt. Når skatteverdien av dagens investeringsfradrag (avskrivning samt friinntekt og rentefradrag) verdsettes med risikofri rente etter skatt, er selskapenes andel av investeringskostnaden etter skatt om lag 12 pst. med dagens regler, jf. anslaget for skatteutgift i vedlegg 1 til Prop. 1 LS (2019-2020) og Prop. 113 L (2019-2020). I en nøytral petroleumsskatt skulle selskapene dekket om lag 23 pst. av investeringskostnaden. Med regjeringens forslag i Prop. 113 L (2019-2020) øker selskapenes investeringsandel etter skatt til om lag 17 pst.

Når investeringskostnaden kan utgiftsføres umiddelbart, vil det generelt være slik at jo høyere friinntekten settes, jo mer vridende blir særskatten. Flere investeringer som er ulønnsomme før særskatt kan bli lønnsomme etter særskatt. I tillegg vil økt friinntekt medføre et provenytap sammenlignet med regjeringens forslag. Jo høyere friinntekten settes, desto større blir provenytapet.

Nedenfor er det anslått effekten av å øke friinntekten til hhv. 15,5 pst., 20,8 pst., 26,8 pst. og 30 pst. som fradragføres umiddelbart. Tabell 1 viser provenyvirkningene, både i 2020/2021 (påløpt) og som nåverdi over tid, samt selskapenes andel av investeringskostnaden etter skatt med de ulike alternative nivåene for friinntekten. Det fremgår av tabellen at selskapenes investeringsandel etter skatt synker dersom friinntekten økes. Settes friinntekten f.eks. til 20,8 pst, vil selskapene dekke 11 pst. av investeringskostnaden etter skatt mens de får 22 pst. av inntektene.

I beregningene nedenfor er det lagt til grunn at fradraget for friinntekt gis i særskatten. I selskapsskatten er likebehandling med øvrig næringsvirksomhet i Norge et viktig mål. Det har vært et prinsipp siden skattereformen i 1992. Alle selskaper bør derfor betale selskapsskatt, og grunnlaget bør være så tett opp til det økonomiske overskuddet som mulig. Det tilsier at driftsmidler bør avskrives i takt med det økonomiske verdifallet. Det er en fare for uheldige smitteeffekter til andre næringer dersom petroleumsselskapenes avskrivningsregler i selskapsskatten gjøres lempeligere. Andre næringer vil da kunne vise til petroleumsselskapenes avskrivningsregler og kreve tilsvarende lempninger. En risikerer dermed å uthule selskapsskatten på sikt.

I tabell 1 er det oppgitt provenyanslag for ulike friinntektssatser. I spørsmålet bes det om anslag ved ulike tids-

avgrensinger for PUD og PAD mv. Påløpt provenyeffekt for 2020 og 2021, samt selskapenes investeringsandel, vil ikke endres om tidsavgrensingen for PUD og PAD mv. endres. Det er bare provenyanslaget over tid som påvirkes.

I provenyanslagene over tid er det skilt mellom de to alternativene i spørsmålsstillingen. I det første alternativet legges regjeringens forslag om tidsmessig avgrensning til grunn som foreslått i Prop. 113 L (2019-2020). I det andre alternativet legges det til grunn ett års forskyvning av

grensene for PUD og PAD mv. til innlevering innen utløpet av 2022 og godkjenning innen utløpet av 2023 og absolutt tidsfrist innen utløpet av 2026. Alle provenyberegningene bygger på investeringsanslagene i RNB2020, det vil si at det ikke tas hensyn til eventuelle atferdsvirkninger av skatteendringene, herunder endringer i investeringer. Det understrekes at insentivet til å gjennomføre ulønnsomme investeringer øker dess høyere friinntekten settes.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av endringer i friinntekten, sammenlignet med dagens regler, og selskapenes investeringsandel etter skatt. Proveny over tid med samme tidsavgrensning som i Prop. 113 L (2019-2020) og med alternativ tidsavgrensning

Friinntekt	Provenyvirkninger (mrd. kroner) ¹⁾				Selskapenes investeringsandel etter skatt
	2020	2021	Proveny over tid, tidsavgrensning som Prop. 113 L	Proveny over tid, alternativ tidsavgrensning	
Dagens regler	-	-	-	-	12 pst. ²⁾
10,0 pst	-59	-40	+14	+17	17 pst.
15,5 pst.	-62	-43	+6	+7	14 pst.
20,8 pst.	-65	-46	-1	-2	11 pst.
26,8 pst.	-69	-49	-10	-13	8 pst.
30,0 pst.	-71	-51	-15	-19	6 pst.

1) Årlige virkninger er påløpte beløp. Proveny over tid er nåverdi ved risikofri rente etter skatt på 1,95 pst. nominelt.

2) Ved nøytral særskatt og selskapsskatt som for ordinær landvirksomhet ville selskapenes investeringsandel etter skatt vært 23 pst., jf. vedlegg 1 i Prop. 1 LS (2019-2020).

Kilde: Finansdepartementet.

Interesseorganisasjonen Norsk olje og gass (Norog) har et alternativt forslag der dagens avskrivninger og friinntekt neddiskonteres med risikofri rente etter skatt og så utgiftsføres umiddelbart i særskatten. Den neddiskonterte verdien av avskrivningene utgiftsføres også i ordinær skatt. Forslaget er nærmere omtalt i svar på spørsmål nr. 1424 fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust. Departementet har anslått at Norogs forslag vil medføre at selskapenes investeringsandel etter skatt blir 14 pst., uavhengig av hvilken verdsettingsmetode som benyttes. Med samme tidsavgrensinger som i Prop. 113 L (2019-2020) vil Norogs forslag gi en provenyøkning på 6 mrd. kroner over tid, målt som nåverdi ved risikofri rente etter skatt på 1,95 pst. Med alternativ tidsavgrensning med ett års forskyvning som omtalt over, vil Norogs forslag gi en provenyøkning på 7 mrd. kroner over tid, målt som nåverdi ved risikofri rente etter skatt på 1,95 pst.

I regjeringens forslag beholdes avskrivninger i ordinær skatt, og investeringer utgiftsføres umiddelbart (uten

neddiskontering) kun i særskatten. Dersom friinntekten settes til 15,5 pst. i regjeringens forslag, jf. over, vil nåverdien av investeringsfradragene bli om lag den samme som med Norogs forslag. Da blir også provenyvirkningen over tid blir den samme som i Norogs forslag. Dette anslaget forutsetter at skattefradragene verdsettes med antatt risikofri rente etter skatt, som ovenfor, det vil si med 1,95 pst etter skatt.

Petroleumsselskaper oppgir at de bruker en verdsettingsmetode der de sikre

skattefradragene verdsettes sammen med øvrig konstantstrøm med et risikojustert

avkastningskrav. I Prop. 113 L (2019-2020) viste departementet at den beregnede lønnsomheten etter skatt av investeringer da kan øke med regjeringens forslag, uavhengig av hvilket avkastningskrav petroleumsselskaper anvender. I boks 3.2 i Prop. 113 L (2019-2020) tar departementet utgangspunkt i et avkastningskrav på 8 pst. reelt etter skatt. Med et slikt avkastningskrav vil regjeringens

forslag vurderes som en betydelig skattelettelse over tid, målt som nåverdi.

Hvis friinntekten økes i tråd med spørsmålsstillingen, og en anvender et avkastningskrav på 8 pst. reelt etter skatt, vil både den beregnede lønnsomheten av investeringene etter skatt og skattelettelsen, målt som nåverdi, øke ytterligere.

Tabell 2 viser anslåtte balansepriser etter skatt for et eksempelprosjekt fra industrien, med hhv. dagens regler, regjeringens forslag, de angitte friinntektssatsene i spørsmålsstillingen og Norogs forslag, jf. over, forutsatt selskapers verdsetting der også sikre skattefradrag verdsettes med et avkastningskrav på 8 pst. reelt etter skatt. Som det fremgår av tabellen, blir balanseprisen lavere jo høyere friinntekten er. Dersom selskaper legger til grunn høye-

re avkastningskrav enn 8 pst., får friinntektsendringene enda større effekt på balanseprisene.

Tabell 2 Balansepriser etter skatt for eksempelprosjekt fra industrien. Kontantstrømmer etter skatt, herunder skattefradragene, verdsettes med 8 pst. reelt etter skatt.

Balansepris i dollar Differanse i balansepris fra dagens regler

Dagens regler 34,2

Regjeringens forslag 10 pst. 30,9 -3,3

15,5 pst. friinntekt 28,8 -5,4

20,8 pst. friinntekt 26,8 -7,4

26,8 pst. friinntekt 24,6 -9,6

30 pst. friinntekt 23,4 -10,8

Norogs forslag, jf. over 24,1 -10,1

Kilde: Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1786

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 8. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Statsministerens kontor orienterer Stortinget om saker den har planlagt å sende til behandling. I «Liste til Stortinget over planlagte saker vårsesjonen 2020» datert så seint som 30. april 2020 står det ingenting om at EUs fjerde jernbanepakke er planlagt sendt Stortinget. Saken ble likevel lagt fram av regjeringen 7. mai (Prop. 101 LS (2019-2020)). Det er grunn til å anta at regjeringen har jobbet mer enn ei uke med denne saken.

Hvorfor sto ikke saken på oversikten datert 30. april?

Svar:

Som representanten Myrli er inne på, har departementet jobbet over lengre tid med forberedelsene av lov- og samtykkeproposisjonen om fjerde jernbanepakke, og tidligere samferdselsministre har oppdatert Stortinget om når det kan forventes at en lov- og samtykkeproposisjon blir oversendt for behandling. Regjeringen har hele tiden vært innstilt på å sende en lov- og samtykkeproposisjon til Stortinget etter at alle nødvendige avklaringer er gjort. Den gjenstående usikkerheten gjaldt både avklaringer mellom EØS-avtalepartene og et eventuelt behov for tilpasninger i proposisjonsteksten fordi det ble foreslått en utsettelse av gjennomføringsfristen for de EU-statene som ennå ikke

har gjennomført alle direktivene i jernbanepakken. De nødvendige avklaringene skjedde i dagene rundt oversikten ble sendt til Stortinget, og denne proposisjonen rakk derfor akkurat ikke å komme med på oversikten som ble spilt inn fra departementet til Statsministerens kontor.

SPØRSMÅL NR. 1787**Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 10. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at en ny bompengepakke på Haugalandet i størst mulig grad bidrar til å oppfylle statlige retningslinjer for bolig-, areal- og transportplanlegging?

BEGRUNNELSE:

Inneværende Haugalandspakke har store utfordringer: Prosjekter for mange milliarder kroner har blitt tatt ut av porteføljen, fordi det i liten grad har vært samsvar mellom inntekter og prosjektkostnader. De to planlagte vegprosjektene på Karmøy, Åkra sør – Veakrossen (omkjøringsveien) og Veakrossen – Helganesvegen, er svært konfliktfylte. Fylkesmannen har kommet med totalt fire innsigelser til begge prosjektene, og Åkra sør – Veakrossen er alene til sin fjerde departementsbehandling.

Det er ikke penger igjen i Haugalandspakken til de to nevnte prosjektene, som til sammen har en kostnadsramme på minst 2 mrd. kr. Det er ingen tvil om at enkelte politiske krefter på Karmøy jobber for at de to prosjektene skal bli en del av en eventuell ny haugalandspakke etter 2023. Synet på disse to prosjektene er imidlertid delt, både blant befolkningen og politikerne; eksempelvis er 30 % av kommunestyret mot Åkra sør – Veakrossen.

Det er mange negative aspekter ved de nevnte prosjektene. Fylkesmannens innsigelser har vært begrunnet med de statlige retningslinjene for bolig-, areal- og transportplanlegging, samt av hensyn til nasjonale og vesentlig regionale verdier. Det er i det hele tatt problematisk at befolkningens bompenger finansierer kontroversielle prosjekter som så tydelig går på tvers av de statlige retningslinjene, og som er med på å ødelegge nasjonale naturverdier og matjord.

Det som trengs på Karmøy er opprusting av eksisterende veier, med fokus på bedre og tryggere forhold for gående og syklende (f.eks. underganger, overganger, sykkelveier) – i tillegg til å utbedre flaskehalsen som pr. i dag medfører begrenset framkommelighet i rushtiden.

Nye vegtraséer vil på sikt føre til press for etablering av bolig og næringsområder i det som i dag er vist som LNF i kommuneplanen. Karmøy kommune har fra før av et utglidende utbyggingsmønster, og nye veier på helt nye steder vil selvsagt føre til videre fragmentering og utglidende arealbruk – stikk i strid med de statlige planretningslinjene.

Samferdselsdepartementet har et overordnet ansvar for å påse at bompenger brukes i tråd med de statlige ret-

ningslinjene for areal- og transportplanlegging. Dette er også relevant med tanke på å bidra til at bompenger, som finansieringsform, har legitimitet i befolkningen.

Svar:

Alle bypakker skal ta utgangspunkt i nasjonale mål om framkommelighet, miljø og reduserte klimagassutslipp. For bypakken praktiseres et utvidet nytteprinsipp. Totaltrafikken i et byområde påvirkes gjensidig av de ulike tiltakene som gjennomføres, og trafikanter får nytte av tiltak i veisystemet som gjennomføres andre steder enn der reisen finner sted. For eksempel vil tilrettelegging for kollektivtransport, sykkel og gange som kan avlaste veinettet gi nytte for bilister gjennom bedre framkommelighet. Arealbruksutviklingen bør følge opp statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og understøtte nasjonale mål.

Både Regional plan for areal og transport på Haugalandet fra 2015, regjeringens føringer etter KVVU/KS1 for Haugesund (beslutning i brev fra Samferdselsdepartementet 2.7.2018) og kommunale arealplaner skal baseres på de nasjonale målene. I det videre arbeidet med by- og tettstedspakken er dette en del av grunnlaget.

Med bakgrunn i vedtak i Rogaland fylkesting og anmodninger fra styringsgruppen i Haugalandspakken, startet Rogaland fylkeskommune og Statens vegvesen opp et forberedende arbeid for en eventuell ny bompengepakke på Haugalandet når dagens Haugalandspakke avsluttes i 2023. De berørte kommunene samt Hordaland og Rogaland fylkeskommuner fattet følgende prinsippvedtak mars 2019:

1. (Navn) kommune/fylkeskommune gir tilslutning til at kommunene, fylkeskommunene og Statens vegvesen starter arbeid med plangrunnlag og finansieringsopplegg for ny(e) samferdselspakke(r) på Haugalandet som skal løse samferdselsutfordringer i kommunen(e).
2. Videre brukerbetaling på Haugalandet etter at Haugalandspakken er avsluttet i 2023 fremmes i en by- og tettstedspakke, samt egne strekningsvise pakker for aktuelle strekninger på E134, E39 og Fv.47.

Regionale, kommunale og statlige myndigheter skal nå samarbeide om bompengeutredninger, prosjektpor- tefølge og prioritering i nye pakker. Videre har Samferdselsdepartementet i brev av 2. januar 2020 bedt Statens Vegvesen om å følge opp nye føringer for bompengefinan-

sierte bypakker i mindre byområder slik som Haugalandet.

Jeg vil ta stilling til om en eventuell ny bompengepakke for Haugalandet skal legges fram for Stortinget når et forslag til saksgrunnlag for bompengeproposisjon over-

sendes til Samferdselsdepartementet. Hvorvidt pakken bidrar til å oppfylle statlige retningslinjer for bolig- areal og transportplanlegging vil inngå som en del av denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1788

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune

Besvart 8. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Samferdselsdepartementet ba Statens vegvesen sent i prosessen om å utrede flere alternativer for å få ned kostnadene på E6 gjennom Levanger, det har forsinket arbeidet med prosjektet. Nå er Statens vegvesen ferdig med sin utredning, og har bedt om svar fra departementet på hvordan jordvern skal vektes opp mot lavere utbyggingskostnader.

Når vil Samferdselsdepartementet komme med en avklaring, slik at det igjen kan bli framdrift i arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Arbeidet med planleggingen av E6 Åsen nord-Mære har stoppet opp fordi Statens vegvesen i fjor høst hentet fram et forslag til ny E6-trase, som tidligere er blitt avvist fordi traseen medfører nedbygging av mye dyrket mark. Statens

vegvesen hentet fram igjen dette forslaget fordi Samferdselsdepartementet kom med en bestilling om reduserte kostnader på prosjektet. Statens vegvesen uttaler at de venter på en avklaring fra Samferdselsdepartementet, ettersom det er flere nasjonale retningslinjer som står mot hverandre.

Svar:

Samferdselsdepartementet ga høsten 2019 Statens vegvesen i oppdrag å foreta prosjektoptimaliserende analyser med mål om økt nytte og reduserte kostnader for prosjekter i planfasen som var aktuelle å prioritere ved rullering av NTP. I tråd med dette oppdraget ble blant andre prosjektet E6 Åsen - Steinkjer gjennomgått av Statens vegvesen. I denne forbindelse kom et tredje traséalternativ, østalternativet, opp som alternativ med mulig lavere kost-

nader og høyere nytte. Alternativet innebærer imidlertid en konflikt mellom hensynet til jordvern og hensynet til å bygge langt og billig (kostnader/nytte).

Kommunedelplanen er fremmet i alle fire kommunene (Inderøy, Levanger, Verdal og Steinkjer). Det foreligger vedtak i Inderøy og Steinkjer. I kommunene Verdal og Levanger kom det en del innsigelser som det jobbes med nå.

Jeg understreker at det ikke er riktig at Statens vegvesen har kontaktet Samferdselsdepartementet med spør-

mål om avklaringer i prosjektet. Statens vegvesens opplyser imidlertid at etatens videre strategi for prosjektet ikke er avklart ennå. Det arbeides med effektberegninger med oppdatert trafikkgrunnlag og kvalitetssikring av kostnadsanslag for blant annet å undersøke østalternativet bedre. Jeg forventer at Statens vegvesen legger saken fram for Samferdselsdepartementet dersom det er behov for avklaringer for å sikre en god fremdrift i det videre planarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1789

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 5. juni 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Er det forventet at frivillige og ideelle organisasjoner skal klare så mye som 40 % tap av inntekter uten at det vil medvirke til store konsekvenser for dem samt alle de som er med på det frivillige og ideelle organisasjonslivet, og synes virkelig regjeringen dette er godt nok?

BEGRUNNELSE:

AKKS Norge er én av Norges mange frivillige og ideelle organisasjoner som ser at kompensasjonsordninger som hittil er etablert og signalisert, ikke er til for dem. De og veldig mange andre organisasjoner og foreninger faller mellom alle "stoler" når det gjelder kompensasjonsordninger for utgifter i forbindelse med koronapandemien. Kravene er for strenge. Ordningene gjør at det blir mindre frivillighet og regjeringen struper organisasjonslivet. Dette er en direkte konsekvens av politikken Høyre, Venstre og Krf framfører i regjering.

Svar:

Dette har vært en krevende vår for mange frivillige organisasjoner. Restriksjonene som følge av koronapandemien har satt en bråstopp for mange arrangementer som frivillige organisasjoner hadde planlagt store inntekter fra. Disse inntektene skulle dekke aktivitet både i denne perioden og i fremtiden.

For å avhjelpe den akutte økonomiske krisen har regjeringen foreslått totalt 1,87 mrd. kroner til en kompensasjonsordning for idrett og frivillig sektor. Ordningen skal kompensere for det økonomiske tapet i perioden 12. mars til 1. september, som er forårsaket av myndighetspålagte restriksjoner på aktivitet.

For å rette kompensasjonsordningen mot de som har hatt størst inntektsbortfall er det derfor satt en grense på at organisasjonen skal ha mottatt maksimalt 60 prosent statlig tilskudd i 2019.

Regjeringen var tidlig ute og garanterte for alle statlige tilskudd til frivillige organisasjoner, uavhengig av om den planlagte aktiviteten kunne gjennomføres eller ikke. For å

bidra til bedre likviditet ble også utbetalingen av tilskudd fra Norsk Tipping til humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner fremskyndet fra desember til før sommeren.

Organisasjoner med stor andel statlige tilskudd har på denne måten vært sikret en viss økonomisk stabilitet

gjennom perioden. I tillegg har regjeringen foreslått 10 mill. kroner til barne- og ungdomsorganisasjoner, hvor en del har høyere andel statlige tilskudd enn 60 prosent.

Regjeringen vil fortsette å følge situasjonen nøye og fortløpende vurdere ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1790

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Aud Hove

Besvart 10. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til ein gjennomgang av praksisen kring aktsomheitskarta og gjere den enklare, mindre kostnadskrevande for den enkelte og meir tydeleg for kva handlingsrom kommunane har i dag til å godkjenne enkle bygge- eller utbedringstiltak?

GRUNNGJEVING:

Formålet og intensjonen med aktsomheitskarta for jord- og flomskred frå NVE er gode, men det viser seg at dei er veldig grovmaska og gjev uheldige utslag i mange kommunar og store kostnader for mange grunneigarar.

Aktsomheitsområda gjeld område som kan vere utsett for flom, ras og skred og gjeld; hellande terreng. Aktsomheitskarta er nasjonale kart utarbeidd av NVE på oversiktsnivå og gjev eit bilde på kva område som bør vurderast nærare ved utbygging. Ved nybygg og påbygg til bustadar, hytter og driftsbygningar m.m. er kravet at det i løpet av tusen år ikkje skal vere sannsynleg at det går meir enn eitt skred. Områda er utpeikt på bakgrunn av digitale hydrologiske datamodellar og helningskart og har

som oftast ikkje vore befart. I tillegg blir områda som blir avmerka som «aktsomheitsområde» lagt inn i kartet med ein sikkerheitsmargin for å vere på den sikre sida.

Praksisen ved bruk av aktsomheitskarta utløyer store kostnader for den enkelte som t.d. ynskjer å bygge.

Grunnen til at kommunane stiller krav om utredning er på grunn av at kommunen vil kunne risikere eit regresskrav frå forsikringsselskap om dei gjev løyve til at nokon bygger i eit område der aktsomheitskarta viser at det er ein teoretisk moglegheit for skred/ras/flom. Forsikringsselskapa vil i det lengste unngå utbetalningar og vil stille spørsmål ved den faglege utredninga.

Aktsomheitskarta, slik dei ligg i dag, kan sikkert brukast som regionale og nasjonale føringar ved planlegging av nye byggeområde til privat- eller næringsformål, men når karta blir så grovmaska at dei dekkjer omtrent heile kommunen og eksisterande eigedommar og bygg blir det vanskeleg å handheve.

Det kan vere fleire løysingar her som at aktsomheitskarta bør bli meir detaljerte, at det blir utarbeidd faresonekart i alle kommunar eller at kommunane får ein klåra-

re instruks og delegert mynde til å avgjere utan fordyrande rapportar for den enkelte.

Allereie utbygde tomtar og eigedommar innanfor det aktsomheitskartet som ligg der i dag bør ikkje få restriksjonar på alminneleg aktivitet og byggetiltak som er innanfor ramma av andre aktuelle regelverk. Kommunane har kunnskap om og lokal kjennskap til sine område og bør kunne gje dispensasjon frå reglane der kartet verkar heilt urimeleg.

Svar:

Eg forstår godt at det kan opplevast krevjande med avgrensingar på utbygging, spesielt i områder ein opplever som trygge og har budd lenge. Samtidig er styring av arealbruken gjennom god arealplanlegging avgjerande for å motverke tap og skader frå flaum og skred.

Aktsemdskarta er nasjonalt dekkjande kartseriar som viser område som potensielt er utsette for fare. Det er brukt landsdekkjande terrengmodellar. Det er ikkje gjort feltarbeid ved utarbeiding av karta, og det er heller ikkje vurdert lokale effektar som klima, skog eller sikringstiltak. Dette betyr som representanten peikar på at resultatene er grove. NVE prioriterer heile tida å forbetre aktsemdskarta. Den statlege bistanden til å gjennomføre flom- og skredkartlegging er auka betydeleg under denne regjeringa.

Plan- og bygningslova er eit viktig verktøy for å ivareta omsynet til samfunnssikkerheit i arealplanlegging og byggesaksbehandling. Kommunen har som bygningsmynde ansvaret for å sjå til at tilstrekkeleg sikkerheit mot flaum og skred er dokumentert i den enkelte bygge- eller dispensasjonssaka. Etter plan- og bygningslova kan ikkje

kommunen gi løyve til ny utbygging viss det ikkje er dokumentert at byggegrunnen er tilstrekkeleg sikker. Tiltaks-havar har ansvar for å dokumentere overfor kommunen at kravet til sikker byggegrunn er oppfylt. Byggteknisk forskrift angir kva for sikkerheitsnivå som gjeld for ulike typar utbygging.

NVE gjev råd og rettleiing til kommunane når det gjeld krav til sikkerheit og til arealplanar og bygge- og dispensasjonssaker. Aktsemdskarta er i praksis det viktigaste hjelpemidlet for å avklare om eit område er tilstrekkeleg sikkert mot flom eller skred, eller om det er nødvendig med meir detaljerte utgreingar.

I alle regulerings- og byggesaker er det krava til sikkerheit i Byggteknisk forskrift som gjeld. Aktsemdskarta endrar ikkje på dette. Utan aktsemdskarta er det tiltaks-havar eller kommunen som måtte syte for naudsynt dokumentasjon av sikkerheita etter plan- og bygningslova og forskrifta.

Aktsemdsområda vil som oftast kunne justerast ved ei nærare kartlegging av faren. I dei fleste tilfelle vil dette krevje fagleg ekspertise. Nokre gonger er forholda slik at ein ser at aktsemdskartet ikkje kan stemme. I slike høve kan kommunen sjølv gjere ei konkret vurdering om den har kompetanse til det, men slik at vurderinga kan etterprøvast.

Eg er klar over at aktsemdskarta er grove, men meiner samstundes at slike kart har ein viktig funksjon. Det er viktig å gjere karta betre, men det grunnleggjande er at vi må gjere det vi kan for å ikkje byggje oss inn i nye fareområde.

SPØRSMÅL NR. 1791

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 11. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har statsråden en oversikt over det totale helsetapet og den totale helsegevinsten knyttet til korona-håndteringen, og hvis ikke, vil statsråden sørge for at det sammenstilles en slik oversikt?

BEGRUNNELSE:

Vi har nylig gjennomgått de mest drastiske tiltakene Norge har hatt i fredstid. Dette har gitt kontroll over viruset,

men også utsatte behandlinger på sykehusene, færre som besøker fastlegene, mer utsatthet for sårbare barn og unge, stor arbeidsledighet og isolasjon av gamle og syke. Aktører som Legeforeningen uttalt at korona-tiltakene gir større helsetap for befolkningen enn selve viruset, men det mangler foreløpig en god oversikt over det totale helsetapet knyttet til de tiltakene vi har hatt, sett opp mot den totale helsegevinsten. Holden-utvalget har i «Covid-19 – samfunnsøkonomisk vurdering av smitteverntiltak – andre rapport» sett på helsetap som følge av

fortrengt behandling i perioden mars- april 2020 (tabell 2-13), men ikke tallfestet helsetap tilknyttet faktorer som psykisk helse som følge av isolasjon, arbeidsledighet eller effekten tiltakene har hatt på sårbare barn. Dette er viktig fordi det ifølge Folkehelseinstituttet vil kunne komme en ny smittebølge allerede til høsten 2020, og data om helsetapet og helsegevinsten knyttet til tiltakene vi hadde i perioden mars-mai vil være svært viktig for å utvikle en kunnskapsbasert respons. Det er gjort samfunnsøkonomiske vurderinger av smitteverntiltak, men en oversikt over det totale helsetapet og den reelle helsegevinsten er først mulig nå som vi har empiri fra hele tiltaksperioden og mer kunnskap om smittespredningen.

Svar:

Tiltakene som har blitt gjennomført i Norge for å få kontroll over epidemien har gitt flere ulike helsegevinster og helsetap. Epidemien har også demonstrert betydningen av forskningsbasert kunnskap for å forstå epidemiens utvikling og for utformingen av tiltak. Ingen land har i dag oversikt over totale helsegevinster og helsetap av sin håndtering, men fagmiljø verden rundt har mobilisert for å fremskaffe ny kunnskap på en måte vi aldri tidligere har sett. Det gjelder ikke minst her i Norge, hvor vi allerede har kunnskap om deler av bildet og gode forutsetninger for å få en stadig mer helhetlig oversikt. Universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, sykehus, kommuner, direktorater og andre er alle viktige i denne kollektive innsatsen for mer og bedre kunnskap. Folkehelseinstituttet har en særlig rolle i dette både med sitt samfunnsoppdrag om å produsere, oppsummere og kommunisere slik kunnskap i samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljøer.

Vi vet allerede en god del om konsekvensene av tiltakene som hittil har blitt iverksatt for å håndtere epidemien. Vi er rimelig sikre på at tiltakene samlet bidro til å redusere smittespredningen og at dette har gitt direkte helsegevinster i form av færre dødsfall og mindre sykdom grunnet covid-19. Vi vet at fram til 5. juni har 883 pasienter vært innlagt på sykehus med covid-19 som hovedårsak, og at det har vært 238 dødsfall knyttet til covid-19. Dette er lavt, sammenlignet med mange andre land. Vi vet også at enkelte grupper, for eksempel eldre, er mer utsatt for alvorlig sykdom enn andre. Folkehelseinstituttets løpende analyser viser videre at generell dødelighet i den norske befolkningen under covid-19-epidemien ikke har vært høyere enn forventet sammenlignet med foregående år. Tilsvarende analyser har vist betydelig overdødelighet i flere andre europeiske land under covid-19 pandemien. Vi vet også at tiltakene sannsynligvis har bidratt til øvrige helsegevinster, blant annet gjennom redusert forekomst av influensa og andre smittsomme sykdommer.

Det er viktig å vurdere helsetap både i og utenfor helsetjenesten, slik representanten fremhever. Helsedirektoratet rapporterer om et betydelig lavere antall pasienter

behandlet i spesialisthelsetjenesten i mars 2020 enn i mars 2019. Det er også tegn på færre konsultasjoner i allmennelegetjenesten i samme periode. Foreløpige analyser fra Folkehelseinstituttet viser at døgnbehandlingen i norske sykehus falt med mer enn 30 prosent i midten av mars. Det var reduksjon både i elektiv og akutt døgnbehandling, på henholdsvis 50 og 25 prosent. Holden-utvalget har presentert tidlige beregninger om hvordan redusert behandlingsaktivitet kan ha påvirket dødelighet og sykdom hos pasientgrupper med andre problemstillinger enn covid-19. Samtidig har flere utvalg, statusrapporter og forskningsrapporter pekt på samfunnsøkonomiske konsekvenser, arbeidsmarkedskonsekvenser, endringer i fysisk aktivitetsnivå, økt isolasjon og ensomhet og redusert tilgang til sosiale tjenester. Dette er faktorer som kan gi helsetap og som nå studeres nærmere.

Norge har mange sterke forskningsmiljøer som nå bidrar til kunnskap om covid-19 og for en effektiv respons i tiden fremover. Det er verken mulig eller ønskelig å detaljstyre den nasjonale innsatsen, men det er på flere områder viktig med bedre samordning. Det er også nødvendig å identifisere og dekke de viktigste kunnskapshullene for Norges respons fremover. Jeg har derfor, sammen med Kunnskapsdepartementet, gitt Folkehelseinstituttet i oppdrag å etablere et nasjonalt kunnskapsprogram for covid-19. Programmet har som mål å sikre et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag for rådgiving, pasientbehandling og sentrale beslutninger i håndteringen av covid-19-epidemien og dens konsekvenser i Norge. Programmet har en bredt sammensatt styringsgruppe, med medlemmer som representerer perspektivene til forskningsinstitusjoner i og utenfor helsesektoren, til spesialisthelsetjenesten og til kommunene. Styringsgruppen skal bidra til å mobilisere hele bredden av relevante nasjonale aktører til styrket innsats for å finne svar på de aller viktigste spørsmålene for den nasjonale og den globale responsen. Programmet skal identifisere de viktigste udekte kunnskapsbehovene for å gjøre gode beslutninger og skal kunne initiere forskning, datainnsamling og kunnskapsoppsummeringer for å møte disse behovene. Programmet skal også bidra til å tilrettelegge for en mer samordnet nasjonal innsats i kunnskapsproduksjonen der det er hensiktsmessig. Programmet vil blant annet se på muligheter for å få bedre oversikt over datainnsamlings- og forskningsprosjekter om covid-19 i Norge. Programmet planlegger også å utarbeide forslag til hvordan hvert enkelt prosjekt kan vurdere å unngå duplikasjon, redusere belastningen for de som deltar i studier og søke effektiv arbeidsdeling med andre.

Nasjonale og internasjonale fagmiljøer jobber for å få mer kunnskap om de mange spørsmålene knyttet til helsegevinster og helsetap. Norge har gode forutsetninger og unike data for å få god kunnskap. Vi har gode nasjonale helseregistre og gode, omfattende befolkningsbaserte helseundersøkelser, inkludert Den norske mor,

far og barn-undersøkelsen (MoBa), Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) og Tromsøundersøkelsen. Det arbeides med å etablere koblinger mellom registre og helseundersøkelser med data på individnivå som følger utviklingen over tid. Vi vil dermed kunne besvare en rekke spørsmål ved å følge den norske befolkningen gjennom covid-19-epidemien. Vi vil blant annet kunne si mer om påvirkning på sårbare grupper i befolkningen og om sosial ulikhet. Norges forskningsråd var også tidlig ute med en hasteutlysning som har bidratt til rask igangsettelse av 30 prosjekter, der flere vil bidra til kunnskap som svarer på representantens spørsmål. I tillegg til forskning utfører Folkehelseinstituttet et stort antall løpende analyser av epidemien og responsen. Det kan også være aktuelt å integrere kunnskapsinnhenting ved iverksetting av tiltak, helst med systematisk utprøving med randomisering der det er mulig.

Vi vil få stadig bedre kunnskap om og for helsetjenestene. Folkehelseinstituttet planlegger nye analyser av pasientgrupper som har fått endret sin behandling og kontakt med helsetjenesten som en konsekvens av epidemien og tiltakene. I tillegg er det som kjent stor aktivitet i utvikling og utprøving av legemidler og vaksiner, hvor aktører i Norge er involvert.

Vi vil også få stadig bedre kunnskap om hvordan epidemien og tiltakene påvirker helse og velferd utenfor helsetjenesten. Flere nasjonale samarbeid er etablert for å undersøke konsekvensene for psykisk helse og andre ikke-smittsomme sykdommer, inkludert for sårbare grupper. Her gjøres det blant annet datainnsamlinger i regi av Den norske mor, far og barn-undersøkelsen (MoBa), FamilieForsk og i Folkehelseundersøkelsen i fylkene (FHUS).

Covid-19-epidemien har trolig påvirket sentrale risikofaktorer for helse- og velferdstap, som røyking, rusmiddelbruk, kosthold og fysisk aktivitet. Folkehelseinstituttet vil blant annet undersøke om samfunnstiltakene har ført til endringer i totalforbruket av alkohol og eventuelt i omfanget av alkoholrelaterte sykdommer og skader. Instituttet vil også vurdere om bruken av visse legemidler er endret i denne perioden.

Sykdomsbyrdeanalyser, der dødelighet og sykkelighet kombineres i én og samme beregning, vil bidra til forståelsen av helsegevinster og helsetap. Senter for sykdomsbyrde ved Folkehelseinstituttet er del av det internasjonale sykdomsbyrdeprosjektet Global Burden of Disease (GBD), der sykdomsbyrden fra sykdommer, skader og risikofaktorer analyseres for ulike land, over tid, og der både dødelighet og sykkelighet er inkludert. Analysene for 2020 forventes å være klare i 2021. Disse analysene vil imidlertid ikke gi direkte beregning av i hvilken grad sykdomsbyrden kan tilskrives epidemien eller tiltakene som er innført som respons på epidemien. Det vil også være behov for å integrere infeksjonssykdommer i sykdomsbyrdeanalyse på en bedre måte.

Den kollektive innsatsen vil stadig øke vår kunnskap om totale helsegevinster og totalt helsetap fra tiltakene fra mars til mai. Enda viktigere for den videre håndteringen er det å få bedre kunnskap om spesifikke egenskaper ved epidemien og om effektene av konkrete tiltak i den konteksten vi er i nå og fremover. Blant disse tiltakene er nye tilnærminger til testing, isolering, smitteoppsporing og karantenering, inkludert digital smittesporing. Kunnskap om epidemien og tiltak vil bli tilgjengelig gjennom innsamling av nye data, forskning og analyse av data, systematisk utprøving av tiltak når mulig og løpende oppsummering av tilgjengelig forskning. Folkehelseinstituttet har etablert et forskningskart som gir en oppdatert oversikt over vitenskapelige publikasjoner om covid-19, og instituttet utarbeider også løpende kunnskapsoppsummeringer som gir oversikt over kunnskapen om sentrale spørsmål. Folkehelseinstituttet har også laget sammenstillinger av kunnskap knyttet til covid-19 i andre sammenhenger. Jeg er enig med representanten i at også nye, bredere sammenstillinger vil være nyttige. Vi forventer mye ny kunnskap i løpet av høsten.

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 11. juni 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan planlegger statsråden for at kommunal helse- og omsorgstjeneste skal få tilstrekkelig smittevernstyr ved en eventuell ny smittebølge av korona-viruset til høsten?

BEGRUNNELSE:

I rapporten «Risiko, prognose og respons i Norge» fra 19. mai sier Folkehelseinstituttet at det anses som sannsynlig at Norge vil få lokale utbrudd med covid-19 og muligens mer generell økning i hele eller deler av landet. Samtidig har det kommet meldinger til representanten om at fylkesmannen enkelte steder har sagt til kommunene at hver enkelt kommune må ta ansvar for bestilling av utstyr selv.

Svar:

Kommunene vil fortsatt kunne komme i en krevende situasjon framover. Vi må derfor sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten får tilgang til tilstrekkelig smittevernstyr dersom antallet smittede øker i tiden framover.

Helsedirektoratet ga 6. mars 2020 Sykehusinnkjøp HF i oppdrag å koordinere innkjøp og fordeling av personlig smittevernstyr til både helseforetak og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, under den pågående epidemien med Covid-19.

Bakgrunnen var situasjonen med liten tilgjengelighet av personlig smittevernstyr på det internasjonale markedet kombinert med svært stor etterspørsel etter slikt verneutstyr. Situasjonen medførte at norske grossister ikke fikk nye forsyninger av personlig smittevernstyr, og den normale forsyningskjeden til norske kommuner opphørte å fungere. Den samme utfordringen rammet også spesialisthelsetjenesten i Norge.

Kommunene i Norge har ingen felles innkjøpsorganisasjon som kan anskaffe personlig smittevernstyr på samme måte som Sykehusinnkjøp HF gjør for spesialisthelsetjenesten. I den rådende situasjonen var det nødvendig å etablere en nasjonal innkjøpsordning for personlig smittevernstyr som kunne forsyne både den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Vurderingen var at for å kunne gjennomføre dette måtte innkjøp og fordeling av personlig smittevernstyr samordnes og profesjonaliseres, og det ved hjelp av en organisasjon som har de nødvendige erfaringer og forutsetninger, og god kompetanse på offentlige anskaffelser. Videre at det også burde være en organisasjon som er godt kjent med hvordan lager- og innkjøpssituasjonen er for spesia-

listhelsetjenesten. Det ble på denne bakgrunnen naturlig å gi dette oppdraget til sykehusinnkjøp HF, som dermed kunne opptre som en samlet sterk nasjonal aktør på det internasjonale markedet.

Koordineringen av innkjøp og fordeling til den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten er senere overtatt av Helse Sør-Øst RHF. Den nasjonale ordningen gjelder fortsatt. For kommunene ble det etablert en nettportal i Altinn hvor de rapporterer beholdning av smittevernstyr, forbruk siste uke og estimert forbruk for kommende uke. Denne informasjonen blir sammenholdt med opplysninger fra MSIS i Folkehelseinstituttet om forekomsten av smittetilfeller i kommunen.

Helsedirektoratet har en løpende vurdering av situasjonen i kommunene basert på rapporteringen fra kommunene. De vurderer forbruk og behov ved å se på hva kommunene har meldt om lager og forbruk siste uke. Kommunene har fått ekstratildeling ved behov. Dette var spesielt aktuelt i april da mange kommuner hadde svært små eller ikke utstyr på lager.

Fordeling av smittevernstyr gjennom den nasjonale innkjøpsordningen ble satt til og gjelder fortsatt:

- 70% til RHF
- 20% til kommune
- 10% til nasjonal beredskap

Kommunenes andel på 20% ble først fordelt ut fra befolkningstall. Man så etter hvert at forbruket i stor grad var avhengig av smittepresset og valgte derfor å legge dette inn som en faktor for fordeling. Fra 5.mai 2020 har kommunenes andel på 20% blitt fordelt nasjonalt med 60% ut fra befolkningstall i kommunene og 40% ut fra antall nye smittetilfeller i kommunene registrert i foregående uke. Videre fordeling til kommunene i hvert fylke er basert på fylkesmannens vurdering og innrapporterte behov.

Kommunene skal kun benytte systemet gjennom å estimere behov dersom de har behov som går utover det som de klarer å anskaffe selv, gjennom egne leverandørforhold. Kommunene skal rapportere selv om de vurderer å ha god nok beholdning ift. behov.

Det internasjonale markedet for personlig smittevernstyr fungerer fortsatt ikke normalt, men situasjonen er i stadig bedring, med økte forsyninger til den norske grossistkjeden som normalt forsyner kommunene med personlig smittevernstyr. Jeg har fått meddelt at Helsedirektoratet forventer at kommunene fremover i de fleste tilfeller vil bli i stand til å få det meste av det person-

lige smittevernutstyret de trenger gjennom det normale grossistleddet.

I en situasjon hvor det kommer nye lokale utbrudd eller en ny bølge av Covid-19 vil det internasjonale markedet for personlig smittevernutstyr igjen bli satt under press, og det kan oppstå nye utfordringer med leveranser til det norske markedet. Det er derfor nødvendig å beredskapssikre forsyninger av personlig smittevernutstyr til kommuner og sykehus. Det skal skje gjennom at kommuner og sykehus nå skal benytte den bedre forsyningssituasjonen til å bygge opp lagre av personlig smittevernutstyr med sikte på en utholdenhet for mange uker med svikt i nye forsyninger. Den nasjonale innkjøpsordningen sammen med det normale grossisttilbudet bidrar nå til at kommuner og sykehus kan gjennomføre dette. Samtidig bygges det nå opp et nasjonalt beredskapslager av personlig smittevernutstyr som skal kunne forsyne kommuner og sykehus i en ekstraordinær situasjon. Dette lageret administreres av Helse Sør-Øst RHF.

Beredskapssikring av forsyninger med personlig smittevernutstyr til kommuner og sykehus fortsetter. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet i oppdrag å gjøre nærmere vurderinger av hvordan dette kan skje. Helsedirektoratet skal bl.a.:

- Vurdere behovet for smittevernutstyr i 2020 og 2021 for både kommuner og helseforetak, herunder hvor stort beredskapslager/pandemilager som skal bygges opp som en del av en fremtidig beredskapsstrategi.

- Dagens situasjon skal gjennomgås slik at det kan gjøres et anslag for hvilke anskaffelser som vil være nødvendige ut over det som allerede er avtalt gjennom den nasjonale ordningen. Anslag for volum og kostnader skal gjøres for 2020 og 2021, og både for kommuner og helseforetak og hvilke grep som vil være nødvendige for å få et normalt markedet reetablert, og om dette vil være mulig å gjennomføre fra 1. januar 2021.

- Vurdere hvordan lager og forsyning av smittevernutstyr skal organiseres i tiden fremover med vurdering av ulike modeller for dette, og hvordan kostnadene til innkjøp og økt lager skal kompenseres i statsbudsjettet.

- Vurdere hvordan kommunene i større grad kan samarbeide om innkjøp og høste erfaringer fra den nasjonale ordningen som er etablert.

Arbeidet skal gjøres i tett samarbeid med bl.a. KS og de regionale helseforetakene. Jeg vurderer at de igangsatte tiltakene, den bedre internasjonale forsyningssituasjonen, og oppdraget som er gitt nå i juni, sammen bidrar til å styrke kommunenes robusthet for nye smittetilfeller.

SPØRSMÅL NR. 1793

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 10. juni 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Norsk Olje og Gass har i en reklamekampanje på blant annet facebook brukt fylkesvåpenet til Nordland og Oslo? Norsk Olje og Gass har måttet avslutte bruken av Nordland fylkeskommunes fylkesvåpen etter påtrykk fra fylkesordfører og fylkesrådsleder.

Er det lov å benytte seg av offentlige fylkesvåpen for å fremme et standpunkt av en ekstern organisasjon eller selskap, og vil en slik bruk kunne få en konsekvens?

Svar:

Jeg kan ikke å gå inn i den konkrete saken som representanten Haltbrekken refererer til. På generelt grunnlag vil jeg vise til at et fylkesvåpen er et kjennetegn på en fylkeskommunes utøvelse av offentlig myndighet. Hvis andre enn fylkeskommunen bruker fylkesvåpenet, vil det kunne

oppfattes som at fylkeskommunen står bak. Det vil også kunne svekke våpenets funksjon som et særlig kjennetegn på offentlig myndighetsutøvelse.

Fylkeskommunen har enerett til fylkesvåpenet. Det betyr at det bare er fylkeskommunen som kan bruke fylkesvåpenet sitt. Dersom andre ønsker å bruke våpenet, må fylkeskommunen gi tillatelse til dette. Det er opp til den enkelte fylkeskommune å avgjøre om den ønsker å gi slike tillatelser.

Et fylkesvåpen regnes som et norsk offentlig våpen, og er vernet mot misbruk etter flere lovbestemmelser. Straffeloven § 165 bokstav b inneholder et generelt forbud mot uhjemlet bruk av et norsk eller utenlandsk offentlig våpen, merke eller segl, eller noe som lett kan forveksles med slike. Straffen for overtredelse er bot eller fengsel i inntil 6 måneder. Straffebudet er begrunnet med at det er ønskelig å markere at staten og offentlige organer har enerett til slike emblemer, og at misbruk kan skape vill-

farelse og svekke tilliten til offentlige organer, se Ot.prp. nr. 8 (2007-2008) side 220. Bestemmelsen stiller ikke krav om at våpenet må oppfylle nærmere vilkår for å oppnå beskyttelse mot misbruk, utover å være et offentlig våpen. Fylkesvåpen vil derfor være beskyttet mot uhjemlet bruk etter straffebestemmelsen.

Det generelle forbudet i straffeloven suppleres av bestemmelser i varemerkeloven og designloven. Disse lovene verner mot misbruk i form av søknad om registrering av et offentlig våpen som varemerke eller design. Etter varemerkeloven § 15 første ledd bokstav c kan et varemerke ikke registreres hvis det uten tillatelse inneholder et våpen eller annet tegn som er omfattet av straffeloven § 165 bokstav b. Et tilsvarende registreringshinder for design finnes i designloven § 7 første ledd nr. 2. Det betyr at

et fylkesvåpen ikke kan registreres som et varemerke eller design uten at fylkeskommunen tillater det.

Registreringshindrene for fylkesvåpen er satt av hensyn til offentlige interesser, og håndheves av Patentstyret av eget tiltak. Hvis et varemerke eller design likevel skulle bli registrert i strid med bestemmelsene i varemerkeloven § 15 første ledd bokstav c eller designloven § 7 første ledd nr. 2, vil fylkeskommunen kunne kreve registreringen opphevet ved innsigelse eller administrativ overprøving hos Patentstyret, eller ved dom.

Det anses normalt ikke som misbruk i strid med straffeloven § 165 bokstav b å benytte et fylkesvåpen i undervisning, til ren informasjon eller til ren dekorasjon, der dette ikke skjer i en kommersiell sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 1794

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 10. juni 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

De siste dagene har journalister over hele USA blitt fengslet eller angrepet av politiet - flere med alvorlige skader – mens de har dekket demonstrasjonene etter drapet på George Floyd.

Vil Norge fordømme angrepene på journalister i USA?

BEGRUNNELSE:

Jeg er svært bekymret for den alvorlige utviklingen i USA. Vi ser nå både økende dødstill blant demonstranter og økt antall trefninger mellom demonstranter og politi. Samtidig ser vi også direkte angrep fra myndighetshold og ordensmakten mot journalister.

Det er ikke likegyldig hvordan verden rundt forholder seg til eskaleringen som nå skjer. Jeg mener norske myndigheter bør gå ut med krav om en tydelig fordømmelse av volden, og en umiddelbar stans i angrepene på journalister.

NTB skriver 2.6.20:

Journalister som dekker demonstrasjonene i USA, har blitt angrepet av politiet og fengslet. Pulitzer-komiteen ber om at gjerningspersonene blir holdt ansvarlig.

Pressefolk har «med vilje blitt skutt på med gummikuler, tåregass og pepperspray» av politiet, ifølge en rapport fra interesseorganisasjonen Reporters Committee for Freedom of The Press (RCFP).

Komiteen til den prestisjetunge Pulitzerprisen, som deles ut til journalister, fordømmer angrepene.

«Det er avgjørende at journalister er trygge når de utfører sin kritiske rolle, beskyttet av grunnlovens første tillegg, i å dokumentere offentlige hendelser i en tid preget av dype splittelser og allmenn spenning,» sier komiteen.

Blant annet ble CNN-journalist Omar Jimenez anholdt av politiet fredag 29. mai i byen Minneapolis.

Samme kveld skjøt politiet i byen Louisville pepperkuler på journalistene Kaitlin Rust og James Dobsom, ifølge New York Times.

Pulitzerprisen oppfordrer myndighetene til å holde ansvarlig de som står bak angrepene og fengslingene.

Journalistene var på jobb for å dekke demonstrasjonene som brøt ut etter at afroamerikanske George Floyd 25. mai døde under en hardhendt pågripelse i Minneapolis.

Svar:

Jeg ser med stor bekymring på situasjonen som utspiller seg i USA. Politiets metoder har ført til sterke reaksjoner og demonstrasjoner i en rekke amerikanske byer, som tidvis har kommet ut av kontroll. Journalister som dekker demonstrasjonene har i mange tilfeller blitt hindret i - og til og med angrepet for - å utføre sitt arbeid.

Forsamlingsfrihet, ytringsfrihet og pressefrihet er grunnleggende menneskerettigheter og viktige forutsetninger for et fungerende demokrati. Det er beklagelig når demonstranter som driver lovlige og fredelige protester, og journalister som dekker disse demonstrasjonene, utsettes for maktutøvelse og urettmessig fengsling. Angrep på og fengsling av journalister er ikke akseptabelt. Det budskapet gir Norge klart og tydelig uttrykk for.

Vi har tydelig meddelt amerikanske myndigheter våre synspunkter både bilateralt og multilateralt, som da OSSEs deltakerstater møttes 4. juni. Her holdt Norge innlegg, og vi understreket vår bekymring for at både politikk og demonstranter har utsatt journalister som dekker demonstrasjonene for vold. I rettsstater, både i USA og for øvrig, er det klare rammer og begrensninger for maktbruk. OSSEs mediefrihetsrepresentant har også gitt uttrykk for sin bekymring for voldsbølgen mot journalister som har dekket demonstrasjonene i USA. Statsministeren og jeg

har i norske og amerikanske medier tydelig fordømt vold mot journalister.

Episodene som utspiller seg har på nytt kastet lys over rasisme og sterke underliggende motsetninger i USA. Dette kommer på toppen av en presset situasjon med Covid-19. Det er svært viktig at situasjonen løses på en måte som bidrar til å dempe motsetningene og forsone det amerikanske samfunnet. Alle politiske ledere har et ansvar her.

Mange av de underliggende årsakene til demonstrasjonene gjør seg gjeldene også ut over USAs grenser, der minoriteter og sårbare samfunnsgrupper ofte er utelatt fra positiv utvikling. Alle land må arbeide for at Covid-19 ikke skal forsterke denne utviklingen ytterligere. Rasisme er utbredt ikke bare i USA, men verden over. Norge fordømmer alle former for rasisme og politivold. Vi må bekjempe alle rasismens former, både her hjemme og globalt.

SPØRSMÅL NR. 1795

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 11. juni 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å bedre mobiltelefondekningen på Fv. 465 mellom Farsund og Kvinesdal, og vil statsråden ta kontakt med kommunene for å være behjelpelig med en løsning?

BEGRUNNELSE:

Mobiltelefondekningen inkludert mobil data er stort sett god i Norge, og det har vært en aktiv utbygging under Fremskrittspartiets deltakelse i regjering. Dekningen er likevel ikke god nok. Noen steder er dekkningen så dårlig at det hindrer effektiv transport til og fra f.eks. sykehus.

Fylkesvei 465 i Agder har blitt kraftig rehabilitert og delvis nybygd i og ble offisielt åpnet i 2012. Utbyggingen har vært en del av Listerpakken som ble vedtatt i Stortinget i 2002 og ble avsluttet i fjor etter at Fremskrittspartiet i regjering fjernet bomstasjonene ved å slette gjeld i flere eksisterende prosjekter.

Formålet med Listerpakken var å knytte Listerregionen tettere sammen i et bo- og arbeidsmarked. Fv.465 fra Farsund til Opoftekrysset på E39 fungerer som hovedvei for trafikanter som kjører mellom Farsund og Flekkefjord og mellom Farsund og Kvinesdal. Den blir også brukt for

å frakte pasienter til Flekkefjord sykehus etter at Farsund sykehus ble nedlagt. Drosjenæringen har tidligere uttalt at de ikke vil benytte veien som transportvei til sykehuset fordi de mangler mobiltelefondekning på veien.

I 2012 uttalte Telenors dekningsdirektør til NRK Sørlandet at det vil bli full mobildekning på denne strekningen innen ganske kort tid. Åtte år senere er det fortsatt ikke god nok mobiltelefondekning på strekningen.

Dette har nylig vært et lokalpolitisk tema i både Farsund og Kvinesdal, og ble blant annet løftet i en interpellasjon fra en av undertegnedes partikolleger i Kvinesdal kommunestyre i mai.

Svar:

Norske mobilnett holder svært høy standard. De er blant de beste i verden. Med en husstandsdekning på ca. 99,9 pst. for 2G- og 4G-nett, har så å si alle dekning der de bor. På andre land kan vise til noe tilsvarende. Dette er et resultat av en markedsdrevet utbygging, der mobiltilbyderne investerer og bygger ut infrastruktur i et konkurransemarked, og der det blant annet konkurreres om å ha god dekning. Norge er også et land med krevende topografi og stedvis krevende utbyggingsforhold for mobil- og bred-

båndnett. Av denne grunn kan det selvsagt oppleves dekningshull der folk ferdes.

Jeg er opptatt av at vi skal ha gode landsdekkende mobil- og bredbåndnett, og arbeider for at disse skal bli mer robuste og få enda bedre datahastigheter og dekning. Derfor er det viktig å skape gode rammebetingelser, som bidrar til at tilbyderne fortsetter å investere i ny og eksisterende infrastruktur. Ved frekvenstildelinger vil jeg vurdere bruk av mer spesifikke dekningskrav, når det er hensiktsmessig. Vi har også stønadsordninger som er teknologi-nøytrale, og som får anvendelse for utbygging der det ikke er grunnlag for kommersielle investeringer.

Telenor har opplyst Kommunal- og moderniseringsdepartementet om at det i flere år har vært etterspørsel fra flere hold om å bedre mobildekningen langs Fv. 465. Med bakgrunn i dette etablerte Telenor mobildekning i Ravneheitunnelen i 2016, men hele veistrekningen er ikke fullstendig dekket. Det antas at det er behov for 2-4 nye basestasjoner for å gi sammenhengende mobildekning langs Fv. 465 fra E39 i Kvinesdal kommune til Farsund.

I denne konkrete saken har jeg forventninger til at lokale myndigheter og mobiltilbydere går sammen om å takle utfordringene. Senest 13. mai i år ble det gjennomført et møte mellom Farsund kommune, Kvinesdal kommune og Telenor, der bl.a. mobildekningen langs Fv. 465 ble berørt. Det er etablert dialog om muligheten for å bedre dekningen langs veien gjennom et samarbeid mellom Telenor og kommunene. Jeg ønsker at denne prosessen skal få gå sin gang uten min innblanding.

I første omgang har det vært fokusert på området omkring Ulland og den nordligste delen av Fv. 465 frem til E39. Telenor har foreslått en intensjonsavtale om et mu-

lig samarbeid med kommunene for å utbedre dekningen i dette området. Dette forslaget bygger på en løsning der kommunene tilrettelegger hytte, mast og kraftfremføring på det stedet der en ny senderstasjon kan etableres, og Telenor investerer i basestasjonsutstyr og innplasserer seg i denne basisinfrastrukturen. Telia eller Ice skal etter det departementet kjenner til, ikke ha umiddelbare planer om ytterligere utbygging i det aktuelle området.

Jeg viser også til at dette dreier seg om dekning langs en fylkesvei. Det kan derfor være hensiktsmessig at fylkeskommunen vurderer et engasjement i saken, tilsvarende det fylkeskommunene gjør i forbindelse med bredbåndsutbygging.

I 2020 er det også satt av rekordhøye 406 millioner kroner i bredbåndstilskudd. Nivået på slike tilskudd har økt under denne regjeringen. Midlene fordeles til fylkeskommunene ut fra en fordelingsnøkkel, som skal gi en større andel til de fylkeskommunene som trenger midlene mest. Støtteordningen er teknologinøytral, og kan benyttes til utbygging av både faste og trådløse nett. Disse midlene kan også bidra til å styrke mobilnettene i spredtbygde strøk, gitt at utbyggingen samtidig tilfredsstiller de krav ordningen stiller til bredbåndsløse.

Avslutningsvis vil jeg vise til at radiosignalene fra mobilnett er kraftig dempet i moderne biler, og at evnen til å håndtere svake mobilsignaler varierer betydelig mellom ulike mobiltelefoner. Avhengig av mobiltelefonstype og mobiltelefonens plassering i bilen, kan derfor dekningsutfordringer i noen grad oppleves ulikt. I forbindelse med en nødsituasjon i et område hvor det er marginal dekning, er det derfor hensiktsmessig å gå ut av bilen for å prøve å gjennomføre et anrop.

SPØRSMÅL NR. 1796

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 3. juni 2020 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Mener statsministeren at en viktig årsak til at politiet i USA slår hardere ned på minoritetsbefolkningen enn andre, er rasisme og diskriminering?

BEGRUNNELSE:

2. juni uttalte statsminister Erna Solberg til VG at:

«I alle våre land er det minoritetsgrupper som lider under covid-19, og land med mye dårligere sikkerhetsnett gjør at dette blir lettantent, kombinert med en lang historie for at politiet slår hardere ned på minoritetsbefolkningen enn andre i USA, rett og slett fordi de også har vært involvert i mer kriminalitet».

Etter publisering av artikkelen tok statsministerens kontor kontakt med VG og presiserte at det statsministeren mente var at

«det er en lang historie for at politiet slår hardere ned på minoritetsbefolkningen enn andre i USA, blant annet fordi de har vært overrepresentert på kriminalitetsstatistikken.»

En lang rekke studier viser imidlertid at det er større sannsynlighet for at svarte i USA blir uskyldig dømt enn at hvite blir det. Blant annet er det syv ganger mer sannsynlig at svarte blir uskyldig dømt for mord enn hvite og 3 og

en halv gang mer sannsynlig at svarte blir uskyldig dømt for seksuelle overgrep enn at hvite blir det.

Svar:

Ja, det mener jeg. Det ga jeg uttrykk for i flere intervjuer i går. Jeg presiserte det også på Twitter flere ganger.

SPØRSMÅL NR. 1797

Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 9. juni 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden garantere for at de tre rasutsatte områdene på gamle E134 over Nutheim blir fullfinansiert av Statens vegvesen før veien er omklassifisert til fylkesveg?

BEGRUNNELSE:

I desember 2019 åpnet Mælefjelltunnelen og strekningen Gvammen, Hjordal til Århus, Seljord fikk en ny trasé. Utbyggingen og ny vegtrasé for europavegen har konsekvenser for klassifiseringen av vegnettet i området. For Vestfold og Telemark fylkeskommune vil dette medføre at det som nå kan betegnes som gamle E134 over Nutheim nedklassifiseres til fylkesveg. Strekningen går fra nybygget kryss ved Gvammen til nybygget kryss ved Århus.

Hjemmel er vegloven § 7, hvorpå det hitsettes:

«Etter at fylkeskommunen (...) har uttala seg, kan departementet gjere vedtak om at riksveg skal leggjast ned eller gjerast om til fylkesveg (...).»

Departementet i dette tilfellet er Samferdselsdepartementet.

Vestfold og Telemark fylkeskommune gjennomførte befarings av veistrekingen fredag 29. mai. Her ble fylkeskommunen gjort oppmerksom på at det er det 3 strekninger på omtalte strekning av E134 mellom Gvammen og Århus, som må skredsikres. Fylkeskommunen er gjort kjent med at det er tre rasutsatte punkter på denne veien, to i skredfaktorklasse høy og en i middels. Fylkeskommunen har så langt estimert kostnadene til mellom 30 til 50 millioner kroner. Dette kommer i tillegg til en årlig estimert driftskostnad på 2,6 millioner kroner.

Svar:

I Statens vegvesens rapport om skredsikringsbehov på riks- og fylkesvei i Region sør, utgitt høsten 2019, er det kartlagt tre punkter på E134 i Hjordal og Seljord kommuner. To av punktene (Brudalsbrekka og Ambjørndalen) er i rapporten definert til å ha høy skredfaktor, mens skredpunktet ved Nutheimsvingene er i rapporten definert til å ha middels skredfaktor.

Statens vegvesen har lagt planer for utbedring av skredpunktene Brudalsbrekka og Ambjørnsdalen i løpet av 2020. Tiltakene består av rensk av utsatt fjellparti, samt montering av skredgjerde. Statens vegvesen mener dette er tiltak som er nødvendige for å ivareta kravene i vegloven § 7, fjerde ledd, om at veien skal oppfylle visse tekniske krav før den overføres til fylkeskommunen.

Statens vegvesen vurderer det til at det ikke er behov for å gjennomføre strakstiltak på det gjenstående skredpunktet ved Nutheimsvingene nå.

SPØRSMÅL NR. 1798**Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 3. juni 2020 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Vil statsministeren tydelig fordømme all form for rasistisk motivert politivold, uansett hvilken gruppe ofrene tilhører og uansett om det skjer hos Norges allierte stater?

BEGRUNNELSE:

I en sak i VG 02. juni uttalte statsministeren seg om opprørene i USA etter nok et tilfelle av dødelig politivold. Statsministeren er blant annet sitert følgende:

– I alle våre land er det minoritetsgrupper som lider under covid-19, og land med mye dårligere sikkerhetsnett gjør at dette blir lettantent, kombinert med en lang his-

torie for at politiet slår hardere ned på minoritetsbefolkningen enn andre i USA, rett og slett fordi de også har vært involvert i mer kriminalitet, sier Solberg.

I saken tar ikke statsministeren tydelig avstand fra bruk av vold fra politiet i USA, og heller ikke rasistiske holdninger i politiet.

Dette kan lett forstås som at statsministeren legitimerer rasistisk motivert politivold, og at forskjellbehandling fra politiets side på bakgrunn av etnisitet eller statistikk er noe vi skal ha forståelse for.

Svar:

Ja.

SPØRSMÅL NR. 1799**Innlevert 2. juni 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 11. juni 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvilke instruksjer og føringer gir regjeringen fylkesmannen når kryssende miljøinteresser som beskrevet i begrunnelsen og denne saken oppstår, og hvordan vil regjeringen bidra til at Fortums planlagte gjenvinningsanlegg for plast i Indre Østfold kommune kan realiseres?

BEGRUNNELSE:

Fortum planlegger å bygge Nordens største gjenvinningsanlegg for plast på Holtskogen i Østfold. Anlegget vil i full drift føre til en reduksjon på om lag 100 000 tonn CO₂ i året og være en viktig bidragsyter i klimaregnskapet. Dessverre møter Fortum nå stor motstand mot prosjektet hos fylkesmannen på grunn av utfordringer på avløpsiden som den nyetablerte Indre Østfold kommune har arvet fra de tidligere kommunene. Samtidig tar den nye kommunen nå store grep for å få orden på situasjonen.

Søknaden om påslipp av avløpsvannet på det kommunale ledningsnett har nå ligget til behandling i 11

måneder hos fylkesmannen uten at det har blitt konkludert.

Fortum har nå strukket seg svært langt med hensyn til å utsette sine frister i et presset leverandørmarked, og det gjør at de neppe kommer til å anke et mulig avslag i saken. Prosjektet henger således i en svært tynn tråd.

I denne saken er det åpenbart at den regionale stat representert ved fylkesmannen må veie kryssende miljøhensyn opp mot hverandre.

Svar:

Eg meiner det er viktig å bidra til auka materialgjenvinning av plast mellom anna for å nå målsetjingane om auka materialgjenvinning fram mot 2035, samstundes som det bidrar til omstillinga til ein sirkulær plastøkonomi.

Rolla til forureiningsstyresmakta i saker som dette, er ikkje å ta stilling til lokaliseringa, men å vurdere alle miljøkonsekvensar ved den planlagde drifta slik verksemda har beskrive det i søknaden. I samband med saksbehandlinga av ein søknad om å etablere eit anlegg for materi-

algjenvinning av avfall, må forureiningsstyresmakta vurdere om den planlagde drifta vil vere i strid med aktuelt regelverk, og kva moglegheiter det er for å gjennomføre tiltak som kan redusere miljøpåverknaden til eit akseptabelt nivå ut frå kunnskap om lokale forhold.

Sidan materialgjenvinning av plast medfører eit betydeleg vassforbruk til vasking av mottatt plast, er det viktig at slike verksemder vel lokalisering med god tilgang på vatn og moglegheiter for adekvat handtering av overskotsvatnet frå prosessen.

På linje med andre verksemder, er det ingen automatikk i at påslipp til kommunalt nett er den beste miljømessige handteringsløysinga for prosessvatnet. I dei tilfella der påslipp til kommunalt nett ikkje er aktuelt, er det vanleg at verksemdene greier ut moglegheiter for å eta-

blere eiga reinseløysing med direkte utslepp til resipient. Kor omfattande reinsing dette vil innebere, må tilpassast innhaldet i prosessvatnet og miljøtilstanden til resipienten.

Fylkesmannen i Oslo og Viken har opplyst at dei framleis har søknaden frå Fortum til behandling. Søknaden vart mottatt i juli 2019, og gjeld løyve etter forureiningslova som avfallsanlegg. Fylkesmannen har sidan dei fekk søknaden hatt ei aktiv oppfølging med mellom anna etterlysing av tilleggsdokumentasjon frå Fortum, og først i november fanst det eit tilstrekkeleg dokumentasjonsgrunnlag til at saksbehandlinga kunne starte. Saka er no til behandling og vil bli vurdert på vanleg måte etter forureiningslova. Fylkesmannens vedtak kan klagast på etter dei alminnelege reglane om klage for forvaltningsvedtak.

SPØRSMÅL NR. 1800

Innlevert 3. juni 2020 av stortingsrepresentant Else-May Norderhus

Besvart 8. juni 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre nå for å dempe konflikten som er rundt vindkraftutbyggingen på Haramsøya?

BEGRUNNELSE:

Det er stor uro i lokalbefolkningen rundt Haramsøya og vindkraft utbyggingen der.

De føler seg maktesløse overfor en situasjon der konsesjon som er gitt for mange år tilbake, nå skal realiseres, og de er usikre på hvordan dette anlegget vil bli i forhold til tidligere gitte konsesjon.

Både næringsaktører og lokalbefolkning bør kunne oppleve forutsigbarhet, og det er et klart behov for at nye konsesjonsregler kommer på plass raskt.

Statsråden må nå ta ansvar og avklare situasjonen snarest.

Svar:

Jeg ser at utbyggingen av Haram vindkraftverk skaper et stort engasjement og møter betydelig motstand i Ålesund kommune. Jeg har stor forståelse for at det er ulike syn på vindkraftutbygging, og jeg har respekt for at kommunestyret og innbyggere bruker de mulighetene de har til å kritisere beslutninger og gi uttrykk for deres syn.

Gjennom årene er det fattet flere vedtak av både NVE og Olje- og energidepartementet om Haram vindkraftverk, og det er lagt ned et betydelig arbeid gjennom hele denne prosessen. Etter at konsesjonen ble stadfestet av departementet i 2009, har konsesjonæren hatt en rett til å bygge, eie og drive dette vindkraftverket. Gitte konsesjoner ligger fast innenfor de rammer som følger av lovgivningen.

Når konsesjonæren bestemmer seg for å bygge ut, er det derfor ikke et spørsmål om ja eller nei til det aktuelle vindkraftverket. Ved behandlingen av detaljplan og miljø-, anleggs- og transportplan må rammene for konsesjonen og gjeldende lovgivning ligge til grunn for de vedtakene forvaltningen skal fatte. Dette innebærer krav til likebehandling og forutsigbarhet, og at saksbehandlingen må være i henhold til de forvaltningsrettslige kravene. Det er min oppfatning at saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven er fulgt av både NVE og departementet i saken om Haram vindkraftverk.

Jeg er enig i at det er behov for endringer av dagens konsesjonssystem for vindkraft på land. Derfor har jeg også varslet at mitt departement vil fremme en stortingsmelding der regjeringen vil gå gjennom hva som skal gjøres for å få til de nødvendige endringene blant annet av konsesjonsbehandlingen. Jeg tror en viktig medvirkende årsak til konflikt, som på Haramsøy, også handler om hvor lang tid det går fra en konsesjon er gitt, til utbygging-

gen starter. På Haram har det gått 12 år fra NVE ga konsesjon. Denne problemstillingen kommer jeg tilbake til i den kommende stortingsmeldingen. Samtidig er forsterket lokal medvirkning også en viktig del av dette arbeidet. Mitt mål er at kommunene i framtidige vindkraftsaker skal involveres sterkere, at utredningene blir så grundige som mulig, og at prosessen framover blir mer forutsigbar og grei å forstå for både kommunen og innbyggerne. Jeg håper det også kan medføre et lavere konfliktnivå enn vi har nå. Det har jeg håp om kan være et felles politisk mål for veien videre.

